DAVID BRIN

EXISTENȚĂ

VOLUMUL II

SCIENCE FICTION MASTERS | PALADIN

DAVID BRIN

EXISTENŢĂ

vol. 2

Original: *Existence* (2012)

Traducere din limba engleză şi note:
ONA FRANTZ

virtual-project.eu

Editura: PALADIN
2016

Partea a şasea

Acest tumult al vieţii[1]

Ar putea veni sfârşitul lumii după anul 2060, dar nu văd niciun motiv să vină mai devreme. Aceasta o spun nu ca să declar când va fi să fie momentul sfârşitului, ci ca să pun capăt supoziţiilor nesăbuite ale unor visători exaltaţi care prezic deseori acest moment, şi astfel ştirbesc prestigiul sfintelor profeţii.

Sir Isaac Newton

Cât de diferită ar putea fi lumea noastră dacă literatura noastră, ca să nu mai vorbim despre politică, ar semăna mai degrabă cu un adult raţional şi fără teamă decât cu un adolescent care se dă de ceasul morţii?

Kim Stanley Robinson

[1] *This mortal coil,* în limba engleză în original (*Hamlet,* actul III, scena 1).

SPECII

Murphy-autul a studiat breşele nor-nand +/+/+ a găsit 32.823 de fugari căutaţi de autorităţile omnormalilor nedepistaţi de aspii angajaţi să deruleze căutări pentru FBI+Interpol+FRS+HanSecuritInc+cetera -/- a studiat imaginea gestalt a lumii în căutare de ne-tipare ale unor oameni cu biometrie modificată care se ascund la vedere +/+ învederat -/- în vederea ta o lume care îi caută!

unii dintre cei ascunşi sunt oameni <u>foarterăi</u>./. căutaţi pentru fapte relerelerele./. nutegândilaastanununu

alţii se ascund din motive politice... morale... filosofice... lucruri pe care doar ciudaţii de homosapiens le înţeleg -/+= un aut să fie răuţ, nici gând

să-i raportăm pe toţi??? întreabă tanti-auti-Ortie !/+/- aptitudinea ei savantă este etica +/!/+ să hotărască ea pe cine să pârâm!! lui Murphy-Autul n-o să-i pese -/+ el adoră căutarea + analiza utilizării mondiale de camere video + deviaţii/asimetrii/boltiri...

...şi a găsit-o pe EA! /! mama-himeră şi băieţelul ei +++ vârsta şapte ani dar mare ca un puştinormal de zece ani!!! gen-autul a accesat baza de date a oamenilor de ştiinţă care studiază în secret copilul...

=> du-te 145.627.010 perechi de baze pe braţul lung al cromozomului#1 => vezi <= versiunea neobişnuită a lui 1q21,1 – nu o variantă de la omnormali –/- nici „greşelile” purtate de unii autişti/schizofrenici/alţii -/+ e o renaştere a ceva demultpierdut +/-

PRIVEŞTE copilul!=><= craniumare frumos arcuit la spate. Auz absolut şi alte surprize... totuşi mai puternic & mai bună concentrare decât la oricare dintre auţi + cu reacţie luptă/fugi care e calmă-nu-agitată!/!- vorbeşte aproape normal... dar UITE ce relaţie stabileşte cu animalele! iată =>*<=*

Agurne (salutare) Arrixaka (virgină) Bidarte (între drumuri) ar trebui să fie mândră de fiul ei +-+ păcat că i-au înlăturat chirurgical proeminenţele arcadelor -/-/- să nu mai

iasă în evidenţă atât de tare -/- dar ce zâmbet şi ce profil perfect !/-/! fără bărbia urâtă de homosap (((

au făcut-o!/! unii omnormali (câţiva) şi-au ispăşit crima din vechime +++ au redat lumii Poporul Robust +++

păcat că alţi omnormali îl vor mort

Capitolul 48

REFLEX

Era înghesuială mare în Silverdome. Odată cu apropierea iernii, tot mai mulţi *pest* intrau acolo ca să scape de răcoarea nopţii, chiar dacă asta însemna să slugărească în echipe de muncă şi să-i asculte pe *preducatori* în timp ce-şi leorpăiau algopastele gratuite, condimentate cu carne de tehnopui.

Ajuns acolo când îi începea programul de lucru, Slawek oftă amarnic când văzu câţi nou-veniţi ajunseseră la mezanin, întinzându-şi culcuşuri, cortine despărţitoare şi cocoţându-şi pe platforme din metlon şi placaj, care acopereau zona scaunelor din vechiul stadion, vid-ecrane ieftine, din pixelpânză, cu care să-i ţină pe copii ocupaţi.

Slawek trecu de un sensocâine care adulmeca în căutarea mărfurilor de contrabandă, apoi grăbi pasul pe lângă Marea Tablă a Regulilor zugrăvită în roşu antistraturi – nuanţa pe care se presupunea că ochelarii nici n-o acopereau, nici n-o ascundeau vreodată. Deşi nu-ţi trebuia altceva decât un hackerware ieftin ca să-ţi schimbi configuraţia spectrală a ochelarilor. Slawek avea cunoştinţă de vreo duzină de sub-straturi pe care indicatorul acela fusese pocit cu batjocuri grosolane. În rândurile etnicilor mai zurbagii din Silverdome, resentimentele faţă de autorităţi erau în creştere.

„Te rog, fă să nu mă repartizeze azi la forţele de ordine”, se rugă el. Impulsurile din nervii subdurali aproape că-l făcură să ridice mâna dreaptă ca să-şi facă semnul crucii pe piept. Dar catolicismul era *nekulturnîi* pentru foarte mulţi puştani. Aşa că, în loc de semnul crucii, tiparul neural apelă la avatarul-suflet al lui Slawek, indicându-i să pună genunchiul jos într-un colţ retras din virspaţiu, şi adăugând în contul lui un „tatăl nostru”.

Aleksei „Danny” Hutnicki era de serviciu la Biroul de repartiţii, unde un grafic-banner cu echipe de lucru se

modifica întruna, pe măsură ce muncitorii se prezentau să-şi ia în primire însărcinările, sunau să se învoiască pe motiv de boală ori se întorceau de prin zonele cu ferme din Vechiul Detroit. Aleksei ridică privirea şi se strâmbă.

— Ai întârziat. Pe vremuri, când dormeai aici, nu-ntârziai niciodată.

— Mda, mă rog.

Asta se întâmpla înainte ca Slawek să-şi facă bagajul şi să se mute într-unul dintre complexurile-satelit ale Silverdomului: două duzini de locuinţe – vreo două cvartale urbane – în plin proces de revendicare cu titlul de comunitate – dotate cu lăptărie, seră, şcoală şi cu nişte foste subsoluri acoperite cu geamuri şi transformate în ferme de alge. Însă tot trebuia să-ţi dedici ceva timp acolo, la centru, dacă voiai să avansezi.

— S-a stricat microbuzul. A trebuit să vin cu skutrul.

— Hm.

Aleksei, cu un aer dubitativ, scrută Tabela de repartiţii.

— Ia să vedem ce găsesc să ţi se potrivească…

Părea pornit în căutarea unei slujbe de rahat pe care să i-o paseze lui Slawek.

Dar trăsăturile lui nu erau greu de interpretat, cu ajutorul unui cheapware care corela tonalităţile roşeţii cu dilatarea irişilor. „Ce prefăcut! Ştie deja ce mi s-a repartizat.”

După cum se aştepta, Aleksei flutură din două degete şi marea tabelă pâlpâi. Ochelarii lui Slawek aduseră automat în prim-plan numele său şi cuvântul neînduplecat din dreptul lui.

PAZĂ ŞI ORDINE.

Îşi păstră pe faţă o expresie impasibilă – exersase cu un program de feedback. Dar suvatarul lui Slawek, răspunzând la tresăririle nervoase involuntare, îşi exprimă dezamăgirea suduind şi bătând din picioare în mica sa capsulă particulară de subrealitate – un e-acces de nervi pe care măruntul homuncul se apucă apoi să-l răscumpere, îngenunchind şi înălţând rugăciuni fervente către Fecioara Maria, percepute doar de Porfirio şi de Domnul.

În tot acest timp, placid în aparenţă, Slawek se întoarse

şi porni către cea mai apropiată rampă care ducea sus, în interiorul galeriilor superioare ale vechiului stadion acoperit.

* * *

Lui Slawek îi mai trecu din supărarea pricinuită de repartizarea la pază şi ordine când află că avea să-l însoţească la vizite pe doctorul Betsby. Ceea ce îi oferea şansa de a pune întrebări. Cu toate că avu şi doctorul câteva de pus, la început, pe când vizitau campamentele de familişti de la mezanin.

— Te-ai ţinut de învăţătură, fiule?

— Da, domnule, răspunse Slawek, cam neliniştit.

Omul acela avea puterea de a-i da brânci afară din ghidurile *ia*xperienţiale şi de a-l trimite înapoi în sala de clasă de pe vremea bunicii, cot la cot cu adolescenţi ciufuţi, care le făceau viaţa mizerabilă profesorilor lor din carne şi oase.

— Citesc şi cărţi pe hârtie, îi spuse el fizicianului care supraveghea starea de sănătate şi de bunăstare a populaţiei din Silverdome.

În ultimele luni, Betsby îşi lăsase să-i crească părul blond-nisipiu, cu şuviţe cărunte, în acelaşi ritm cu noua barbă şi în paralel cu adâncirea aerului absent din privire. În momentul acela, atenţia i se concentra în principal asupra unui instrument portabil care scana braţul vătămat al unei femei în vârstă sosite din Bangladesh-ul scufundat sub ape. Treaba lui Slawek era să-i înmâneze instrumentele, dar şi să fie mereu atent la posibile belele. Veneau acolo şi oameni proveniţi din diferite culturi, care nu se bucurau să fie zgândăriţi de diverşi reprezentanţi ai autorităţilor, ceea ce contribuia la alimentarea tensiunilor mocninde din acea tabără de refugiaţi de toate neamurile. Slawek era masiv, avea şcoala străzii şi antrenament în câteva stiluri de autoapărare. Cu toate acestea, încă mai păstra suficient din aspectul de puştan ca să nu pară ameninţător, mai ales când făcea pe tăntălăul cu zâmbetul lui convingător.

Ceea ce, îndeosebi în acele momente, părea o atitudine

înţeleaptă. Câţiva masculi – probabil fiii bătrânei – urmăreau scena din apropiere, cu un aer protector. Slawek se uită la ei cu cea mai reuşită expresie de jovialitate din dotare şi primi în schimb un salut refractar, fără cuvinte.

— Vino mâine la raportarea bolnavilor, îi spuse Betsby femeii. Va termina o soră examinarea. Dacă nu vii, familia ta îşi va pierde din privilegii. Dacă vii, sunt sigur că putem încropi ceva compatibil genetic ca să facem să dispară mizeria asta nenorocită. Înţelegi?

Ea îşi înclină capul, ascultând la o cască-interpret de modă veche, apoi se ridică în picioare şi prinse mâna doctorului, mulţumindu-i într-o bengaleză turuită. Fiii ei se ridicară şi se plecară la rândul lor. Aşa era de multe ori în timpul vizitelor medicale. Un ciclu de încordare şi relaxare care lui Slawek i se părea mai obositor decât orice însărcinare ar fi primit.

„Totuşi, doc are încredere în mine. Asta valorează enorm."

La plecare, străbătând pasajul LL4, doctorul Betsby se opri şi se întoarse către Slawek.

— Ce cărţi?

— Poftim?

Contactul vizual cu şeful îl punea mereu în încurcătură.

— Cărţile pe hârtie de care ai pomenit adineauri. De unde le-ai luat?

— Ăă... e o bibliotecă bunicică în vechea Lojă a Patronatului, mai încolo de linia de cincizeci de yarzi. Bătrânul profesor Miller ne cere să aducem acolo orice text găsit în casele recuperate. Păstrez şi eu câteva, doar să mă uit pe ele înainte să le dau.

— Şi? Ce citeşti, Slawek?

— Păi, domnule... programa mea de la istorie include Primul Război Civil american. În general, e un tur în imersiune completă cu un ghid automat Shelby Foote. Se cheamă *Drumul spre Apomatics.*

— Spre *Appomattox.* Cunosc turul ăsta. Simţi de-adevăratelea că eşti la Shiloh şi-ţi vâjâie pe la ureche gloanţele Minié. Şi ca supliment citeşti o carte?

— *Climat şi istorie,* de profesorul David Greene. E aridă, dar destul de interesantă. Susţine că Nordul a câştigat Războiul Civil fiindcă a avut parte de mai mulţi imigranţi din Europa. Oamenii credeau că s-a-ntâmplat din cauza sclaviei din sud. Dar Greene zice că-i din cauză că era mai uşor de făcut agricultură în locurile în care se aşternea zăpada în fiecare an.

— Cum aşa, Slawek?

Betsby părea să-l asculte doar cu o ureche, fiindcă tocmai se saluta cu câţiva vârstnici la următorul adăpost. Ocupanţii îşi traseră în lături draperiile, lăsându-l să-şi facă de cap cu scannerele peste culcuşurile şi bunurile lor. Familia aceea, care sosise din focarul paraguayan, se afla sub atentă supraveghere şi i se cereau săptămânal mostre de sânge. *Toxoplasma gondii* avea tendinţa de a reveni chiar şi după dezinfectare. Până când avea să se confirme că nu mai erau infectaţi, regulamentul le interzicea să crească pisici.

— Cred c-a avut de-a face cu faptul că iarna anulează cumva totul. Face insectele şi plantele să intre în hibernare. Şi-apoi, primăvara, fermierii puteau să are şi să lupte cu buruienile şi cu dăunătorii de pe poziţii egale. De asemenea, verile erau plăcute, nu înăbuşitoare. Pentru toate astea merita să suporţi nişte zăpadă.

Betsby mormăi ceva, satisfăcut pe moment, şi se concentră în întregime asupra scanărilor sale. Desigur, Slawek ar fi preferat să discute despre altceva în acel moment – opinia lui Betsby despre Artefactul Havana şi despre mesajul său pesimist şi sumbru de-ţi dădea fiori.

„Extratereştrii au spus că nimeni nu supravieţuieşte. Nici speciile, nici culturile. Doar indivizii care ajung să fie copiaţi în lanţul de scrisori-cristale şi sunt lansaţi în adâncul spaţiului. Pe Sfântul Karel, nici nu-i de mirare că izbucnesc revolte!”

Veştile păreau să lovească cel mai tare în oamenii cu mai multă educaţie, sau cu mai mult timp liber în care să mediteze la abstracţiuni. Aici, la periferia Detroitului, deposedaţii aveau orizonturi mai înguste, ca de pildă

următoarea masă. Slawek se întreba însă: „Cum ar putea cineva ca mine să câştige un loc la bordul unei sticle intergalactice cu mesaj? Presupunând că se hotărăşte omenirea să le construiască.”

El înclina spre teoria – care se transforma rapid în consens pe anumite site-uri şi virlumi religioase – conform căreia entităţile mesagere erau de fapt *demoni* trimişi să corupă omenirea! Prezentau toate semnele. Trăsături fizice bizare, care aminteau de Cartea Apocalipsei. Declararea necunoaşterii sau a indiferenţei faţă de Dumnezeu. Şi incapacitatea de a interacţiona cu lumea fizică altfel decât prin influenţarea minţilor şi-a mâinilor omeneşti.

Trăsătura aceasta îi frapa mai ales pe teologii catolici – până şi pe Părintele Pracharitkul, care îi explicase lui Slawek cu doar o zi în urmă, la bisericuţa din loja 42:

— *Chestiunea s-a lămurit demult, la vremea Ereziei Maniheiste.*

Pentru asta, Slawek se văzuse nevoit să dea o căutare rapidă, în timp ce clericul thailandez bătea câmpii mai departe.

— *La momentul acela, s-a stabilit că Satana şi protejaţii lui n-aveau nicio forţă reală, creatoare. Nu erau în stare să facă nimic fizic. Puterea lor stătea exclusiv în magia convingătoare a minciunilor.*

Până şi iezuiţii, familiarizaţi de multă vreme cu diverse idei despre viaţa extraterestră, înclinau acum către această explicaţie, deşi Vaticanul încă nu se pronunţase. Slawek avea la rândul lui rezerve.

„Pun pariu că doctorul Betsby mi-ar putea lămuri cât de cât lucrurile, când o să apuc să-l întreb.”

Odată ce inspecţia luă sfârşit, paraguayenii îşi lăsară la loc draperiile. Pânza pixelată începu să pâlpâie, mărindu-le vizual cocioaba, poate adăugând şi privelişti din pampasul natal înainte de a se fi uscat şi-a se fi transformat în nisip.

Deşi materialul amortiza şi zgomotele în ambele direcţii, lui Slawek i se păru că aude mieunatul inconfundabil al unei feline. O simulare? Sau un animal adevărat, pe care familia îl ţinea ascuns? Printre alte obsesii induse de prezenţa

parazitului, unele tipuri de *Toxoplasma* îi făceau pe cei infectaţi să tânjească nebuneşte după pisoi.

— În regulă, spuse Betsby săltându-şi geanta, în timp ce Slawek căra echipamentele mai grele. Atunci, dacă iarna era aşa de folositoare pentru imigranţii din secolul al nouăsprezecelea, de ce mai târziu s-a migrat în masă către sud, spre regiunile însorite din America, depopulându-se oraşe ca Detroitul?

„Mă evaluează”, îşi dădu seama Slawek. „În mod normal, copiii de vârsta mea nu-s lăsaţi să se alăture vreunei comunităţi din exterior, ca independenţi. Dacă mă pomenesc că mi se ordonă să mă mut înapoi sub cupolă? O să-mi pierd cota-parte?”

— Ăă…

Clipi o comandă de căutare pe baza întrebării lui Betsby. *Blipuri* relevante începură să se înghesuie din toate părţile, dar Betsby nu-i ceruse să-şi scoată ochelarii, ceea ce precis însemna ceva.

„Potoleşte-te. Nu informaţii şi statistici vrea el. Interpretează.”

— Păi… aerul condiţionat a făcut viaţa mai suportabilă în oraşele din sud… şi… şi *slujbele* s-au concentrat o vreme în sud, urmând forţa de muncă ieftină, până să se îndrepte spre Orientul Îndepărtat, pe urmă spre Africa. Mai întâi îmbrăcăminte şi dup-aia maşini şi alte d-astea, pe urmă computere, telefoane, fabrici, servicii…

— Bun, şi-atunci, de ce s-a întors migraţia şi s-a vărsat iar spre nord?

— Adică, din ce *alte* motive decât kudzu?… Sau coasta inundată? Sau când şi-a schimbat Mississippiul cursul, de-a lăsat oraşele riverane fără râu? Sau colapsul Texasului? Sau Deceniul Marii Umezeli? Sau…

Ar fi continuat Slawek mult şi bine să înşire ghinioanele care motivau depopularea constantă a sud-estului Americii, însă în clipa aceea îşi dădu seama că poate nu era o mişcare înţeleaptă. Campamentul care se ridica acum în faţa lor era un cort-umbrar suficient de larg ca să încapă sub el cinci familii, întins între două pasaje de trecere de la

mezaninul Silverdomului şi sprijinit pe contrafişe vreo cinci metri peste marginea balconului. Desenul pe pixel-pânză al unui steag cu o cruce înstelată, în formă de X, flutura deasupra intrării într-o briză simulată.

Vreo şase inşi trândăveau tolăniţi pe marginea din faţă a platformei, de unde se putea admira vechiul teren de fotbal american. Câţiva dintre ei şedeau cu picioarele încrucişate, nemişcaţi şi cu feţele complet inexpresive, dar perechea cea mai apropiată (Slawek adulmecă izul de canaiarbă la limita legalităţii pe care o fumau) îi întâmpină cu priviri severe pe doctor şi pe asistentul său. Aveau ochelari la ochi, deci n-ar fi fost nicio problemă pentru ei să audă ultimele cuvinte ale lui Slawek.

Se certă singur că fusese neatent la mediul înconjurător. Aceşti *redders*[2] erau cea mai dură gaşcă de sub cupolă.

Zâmbindu-le larg, în felul său cel mai prietenos şi tembel, Slawek îi scană rapid, apoi subvocaliză un mesaj către doctorul Betsby.

— *Doi inşi sunt pe lista bolnavilor. Dar alţi trei* – îi marcă pe toţi – *nu s-au mai prezentat la locurile de muncă de câteva zile.*

O fi primit sau nu mesajul suprastrat al lui Slawek, cert este că doctorul nu dădu niciun semn în acest sens, ci îl rugă doar pe cel mai apropiat dintre zdrahoni să se ridice de jos şi să salte bariera textilă ca să facă loc pentru inspecţie. Era foarte sus pe Lista de Reguli şi toată lumea se supunea, dacă voia să se califice pentru marea recompensă – o aşezare recuperată în Detroit sau în Pontiac. Cu toate astea, unele grupuri detestau intruziunea săptămânală.

De data aceasta, reacţia era foarte morocănoasă. În timp ce bariera textilă se ridica înfăşurându-se, nimeni nu făcea vreun efort ca să atenueze zgomotul şi imaginile în culori ţipătoare care se revărsau din doi pereţi opuşi ai cortului. Doctorul Betsby ridică din umeri şi se apucă să scaneze în căutarea problemelor de sănătate şi igienă.

---

[2] *Redders* – suporteri ai Partidului Republican; aici: nostalgici ai Confederaţiei sudice secesioniste.

Cum n-avea nimic mai bun de făcut, Slawek se duse să privească mai de-aproape scenariul vivace care se derula pe suprafaţa ecranelor din material pixelat. Era, evident, un joc – genul care cerea multă muncă de echipă şi străduinţă. Văzu vreo duzină de oameni în sensi-costume cenuşii, adăpostindu-se şi fluturând arme cu aspect realist, în spaţiul înghesuit dintre pereţii video. Bineînţeles că armele nu erau veritabile, altminteri ar fi pornit alarmele. Dar simulacrele de „puşti" bubuiau şi fulgerau în mod realist, iar pe ecran soldaţii în uniforme albastre cădeau, totul însoţit în mod satisfăcător de urlete şi de imagini macabre. Slawek căscă ochii, uimit de o coincidenţă. Scena de luptă provenea chiar din războiul de la 1860 pe care îl studia el la şcoală! Atât că simularea aceasta era mult mai cumplită şi mai expresivă decât *Drumul spre Appomattox.*

Rebel în timp, citi titlul derulat de ochelarii săi. **Premisa naraţiunii: Personajul-jucător fură o maşină a timpului experimentală dintr-un laborator de cercetare din SUA şi se întoarce în anul 1860, ducând cu el planurile de fabricare a unor pistoale-mitralieră „sten" simple, pentru Confederaţie, cu scopul de a-l ajuta pe generalul Nathan Bedford Forest să distrugă…**

Slawek clipi ca să alunge textul explicativ. Siluetele din prim-plan care se ascundeau şi trăgeau nu însemnau doar lipsă de zel şi evitarea muncii. „O mulţime de refugiaţi se ocupă cu exploatarea de date din jocuri ca să câştige bani gheaţă." Jucau pentru puncte şi bunuri virtuale, precum armuri şi săbii magice, care le puteau fi vândute ulterior pe bani adevăraţi unor jucători bogaţi din Orient. Puteai considera că era vorba de muncă generatoare de venit.

Totuşi, fantezia care se derula acolo era jignitoare pentru Slawek. El iubea America şi detesta curentele care o rupeau în fâşii.

Percepând curiozitate la nivel auditiv, ochelarii săi reluară explicaţia. **Identificare muzică de fundal – „Bad Attitude" de Steinman şi Meatloaf…**

„Neapărat să-mi duc ochelarii la reglat", îşi spuse Slawek,

măturându-şi iar textul din faţa ochilor şi scăzând sensibilitatea.

Desigur, jocurile cu bătălii erau înregistrate ca factori ai dependenţei. Dar, la atât de multe feluri de-a excita centrii dorinţei nesăţioase din creierul uman, cine le mai putea ţine socoteala? Iată, de pildă, „stuporiştii” care şedeau cu picioarele încrucişate pe platforma de placaj de alături, folosindu-şi ochelarii cu biofeedback ca să intre într-o stare de beatitudine asemănătoare cu cea indusă de droguri.

Pe ei îi luă în primire doctorul Betsby după ce termină scanarea interiorului şi păşi pe platformă. Slawek îl urmă, deşi înălţimea la care se aflau îi dădea o stare de anxietate. Betsby se aplecă în faţa unuia dintre bărbaţi, care privea în gol, cu un fir subţire de bale atârnându-i din colţul gurii.

— Jonathan? spuse Betsby, pocnind din degete.

Pe umerii goi ai omului se vedeau tatuaje bioluminescente – display-uri *pixel-piele* care păreau să pulseze datorită modelelor ce se schimbau tot timpul, ca la caracatiţe sau sepii.

Dar Jonathan nu răspunse. Nici n-ar fi putut, cât timp ochelarii îi proiectau imagini fulgerătoare în acord cu undele cerebrale, călăuzindu-l către un moment de vârf la care altădată n-ai fi ajuns decât după ani de rugi şi antrenament… sau cu ajutorul unor substanţe ilegale. Buddhiştii şi transcendentaliştii considerau că asta însemna „să trişezi”, iar cartelurile narcoticelor de odinioară făceau presiuni ca stuporul să fie declarat ilegal, fiindcă pierdeau o cotă din piaţă în favoarea unor programe precum *Cogito* sau *LightLord.*

— Lasă-l în pace, interveni un ins cu părul roşcat şi cu favoriţi lungi.

Alegerea lui pentru ameţeli euforice era mai simplă: o sticlă-balon de Motor City Lager spumoasă.

— Jonathan face urât dacă-l întrerupi.

— Un motiv cu atât mai bun ca să intervin, Henry James Lee, răspunse Betsby, aplecându-se şi mai aproape de stuporist. Jonathan Cain! Cunoşti regulile. Fără meditaţie pe timp de zi. Când te-ai ocupat ultima dată de nevoile

trupeşti? Ce faci tu acum e deopotrivă iresponsabil şi periculos.

Doctorul întinse mâna spre ochelarii Mesh de pe faţa lui Jonathan, intenţionând să-i întrerupă transa.

— Ţ-am zis să-l laşi în pace, băi cap de ou nenorocit, iubitor de gaijini[3]! mârâi celălalt, apropiindu-se…

…iar în acel moment Slawek observă brusc o sclipire în cealaltă mână a lui Henry James Lee, cea care nu ţinea nicio sticlă de bere. Ochelarii săi măriră imaginea…

— Cuţit!

Se năpusti spre ei şi lucrurile se precipitară. Pe când se avânta printre Jonathan şi doctor, în tentativa de a bloca lama, Slawek atinse genunchiul lui Jonathan, iar stuporistul scoase dintr-odată un răcnet. Cuprinse de spasme, braţele şi picioarele loviră cu putere. Un picior izbi în plin coapsa lui Slawek, îmbrâncindu-l în Betsby, care îşi răsuci braţele ca o morişcă, luptându-se să nu-şi piardă echilibrul.

— Doc! ţipă Slawek, răsucindu-se şi întinzându-se după Betsby.

Reuşi să-l prindă de mânecă, în timp ce medicul se bălăngănea pe loc. Niciun ajutor nu venea din partea lui Henry James Lee, dar dacă Slawek reuşea să se ţină de bucata aceea de haină…

…însă Jonathan se dezlănţui într-o nouă serie de izbituri reflexe, pocnindu-l pe Slawek în spatele genunchiului şi doborându-l la pământ.

Doctorul se clătină, tălpile îi jucară pe marginea platformei, iar greutatea trupului său îl trase după el pe Slawek. În câteva clipe, expresia i se schimbă din panică în conştientizare. Găsindu-şi brusc o forţă care îl luă prin surprindere, Slawek îşi descleştă de pe mânecă degetele băiatului şi-l împinse cu putere, aruncându-l înapoi cât să se oprească în genunchi, legănându-se chiar pe cornişă. Însă elanul mişcării îl purtă mai departe… şi mai departe…

Acum interveni şi Henry James Lee; o mână zdravănă, cu pielea bătătorită, îl înşfăcă pe Slawek de guler şi-l smuci înapoi.

---

[3] *Gaijin* – cuvânt japonez cu sensul de străin, venetic.

— Dă-mi drumul! ţipă Slawek, lovind mâna care îl ţinea.

Cu inima bubuindu-i în piept, strângând placajul cu degete albite de încordare, de făcea să trosnească scândurile, Slawek se rugă cu frenezie, în lumea virtuală şi în cea reală, pe când se apleca din nou ca să privească spre tribuna 116.

„Nu-i foarte sus. Cine aterizează cum trebuie ar putea să scape cu un picior rupt…”

Poate că şiroaiele de lacrimi atenuau şocul a ceea ce se afla acolo, jos. Dar ochelarii detectară defectul de vedere şi îl compensară, mărind, limpezind, până ce Slawek suspină şi închise ochii, strângând cu putere pleoapele.

TORALIZATOR

În mod normal, nu merg pe firul scurgerilor de informaţii provenite de la o vidră oarbă.

Şi-aşa nu-i o situaţie prea grozavă când sursa e confidenţială. Dar când un OTR[4] pretinde ca nici măcar să nu *caut* urma… ei bine… atunci miroase a dezinfobot, sau chiar a lucrătură de insurgenţi. Hai să fim serioşi!

Dar ne-am descurcat binişor în urmărirea indiciilor primite de la Femeiapasăre303. De exemplu, ea a pus smartmobul nostru, super-garda noastră civică, pe urmele unei duzini de urmăriţi internaţional de calibru – spre iritarea federalilor şi a inter-federalilor, care au pierdut ani de zile căutându-i zadarnic pe acei răufăcători! Treaba asta ne-a adus un rating de credibilitate uriaş, iar *mie* mi-a adus o nominalizare la Premiul Nosie[5] de anul acesta! Nu-i rău pentru un reporter închis într-un cocon de gel, care trebuie să interacţioneze cu lumea prin intermediul surogatelor Mesh şi-al acestei gărzi civile nebune. Dar să revenim la subiectul nostru.

Mai ales în privinţa *artefactelor extraterestre* ne-a fost de

---

[4] Joc de cuvinte în limba engleză: OTR, însemnând *off the record* (în context, neoficial, bazat pe zvonuri), se poate pronunţa ca *otter* (vidră).
[5] De la *nosy* – băgăcios, mânat de curiozitate; dar şi perspicace, posesor de „nas fin”.

ajutor această Femeiapasăre303. Mai ţineţi minte ce rapid am făcut corelaţia cu acele cutremure şi am spus întregii lumi că fiecare seismo-pocnitură în parte era strigătul de disperare al unui cristal îngropat? Tot noi am dat o mână de ajutor la strângerea de informaţii de la diferite organizaţii amsci, confirmând că toate *sclipirile spaţiale* din centura de asteroizi şi din punctele L erau *şi ele* nişte strigăte de ajutor ale unor emisari singuratici.

Desigur, misiunile de căutare şi recuperare vor dura ani întregi. Totuşi, o descoperire făcută de *amatori* va duce la relansarea programelor spaţiale în întreaga lume. Felicitări!

Dar astea-s banalităţi vechi şi fumate. De acum trei săptămâni – deja preistorie! Şi chiar dacă autorităţile şi particularii caută cu lupa rămăşiţe pe tot Pământul, cea mai mare parte a cristalelor dezgropate sunt prea uzate sau sfărâmate ca să mai fie holo-inteligibile. La douăzeci de zile după Marea Revelaţie de la Washington, încă n-avem o a doua sursă credibilă. Un alt glob al ghicitoarei, care fie să confirme ce spun extratereştrii din Artefact, fie să le conteste diagnosticul sever…

…conform căruia suntem sortiţi pieirii cu toţii, specii, civilizaţii, planetă, pentru că *toată lumea moare.* Adică, în afară de acei indivizi care reuşesc să se încarce în „sticle cu mesaj”. Individualismul suprem. Un nivel al solipsismului care ar face-o pe Ayn Rand să semene cu unul din secta „tremurătorilor”.

Dar n-o să vorbim despre asta. Nu azi. Şi-aşa o lume întreagă toacă mărunt acel discurs promoţional de rău augur. Este FOARTE plictisitor să te gândeşti la ce se gândeşte toată lumea din jur, nu-i aşa?

Da, noi aici, în această miliţie online de Millisecond Men[6], lucrăm la rezolvarea unei cu totul alte întrebări; „Cum ar fi să mai existe şi alte globuri spaţiale, relativ intacte, capturate deja şi ţinute la secret, poate în mâinile unor particulari?” Unele dintre subgrupurile noastre au mers pe

---

[6] Aluzie la *Minutemen* din Războiul de Independenţă al coloniilor americane, luptători de elită din miliţiile populare coloniale care erau antrenaţi să răspundă rapid, în orice moment, unei chemări la luptă.

urmele unor legende, zvonuri şi poveşti tulburi. Altele au abordat muzee sau au organizat pichete în faţa unor aristo-colecţii izolate, cerând acces pentru a sonda preţioasele specimene cu raze şi fascicule.

Dar *aceste* activităţi nu sunt cumva în logica lucrurilor, nu sunt ele îndeplinite de agenţii şi cete mult mai bine echipate decât noi? Punctul nostru forte este descoperirea a ceea ce scapă logicii comune! Aşadar, propun o abordare diferită. În loc să căutăm artefacte ascunse, *haideţi să-i căutăm pe cei care le caută.*

Sau mai degrabă pe cei care s-au pus pe căutat suspect de devreme!

Mă refer la perioada care a urmat imediat după ce Gerald Livingstone a cules infamul obiect de pe orbită. La acele zile de început, când abia se răspândeau nişte zvonuri vagi, în lipsa unor imagini sau date care să le susţină. N-ar trebui ca arhivele Meshului să dezvăluie *cine s-a dovedit mai surescitat şi mai nerăbdător decât ar fi fost cazul* în acea fază timpurie?

Cine a pornit primul în căutare de globuri lunguieţe, translucide, de circa jumătate de metru în lungime? Nimeni n-avea motiv să-şi închipuie că existau deja astfel de obiecte cristaline pe Pământ, darămite să mai şi pornească la căutat după indicaţii atât de detaliate şi de particulare. Şi totuşi, urmând nişte indicii de la misterioasa noastră amică vidră, am depistat deja câţiva viermi şi copoi-căutători care au fost trimişi în acele zile de început, să caute frenetic.

Se pare că unii – poate nu mai puţin de zece grupuri – ştiau ce anume să caute. Iar informaţia aceea n-au împărtăşit-o nici până azi, când toţi avem atâta nevoie de ea…

Ah, văd cum sclipeşte acordul unanim.

Vasăzică, ne-am înţeles? Avem un scop nou. O urmă proaspătă.

Asmuţiţi ogarii.

Capitolul 49

ISTORISIRI SUMBRE

Pentru Peng Xiang Bin, acestea erau ceasuri de încordare.

Toată lumea din mica echipă de cercetare părea să aibă nervii întinşi. La fel ca omenirea întreagă, pentru că, în sfârşit, zece miliarde de oameni aflaseră întreaga poveste spusă de entităţile extraterestre de la Washington, discursul lor promoţional plin de însufleţire, prin care erau invitaţi câţiva indivizi din rasa umană *să li se alăture* într-o croazieră interstelară prelungită. Nu în persoană, desigur, nu ca fiinţe organice, ci sub formă de copii software azvârlite în imensitatea spaţiului la bordul a milioane de receptacule minuscule, construite din cristal şi gândire.

Fireşte (adăugau personajele acelea extraterestre), trebuia să fie puse în mişcare toate resursele civilizaţiei industriale, şi cât mai repede, ca să se poată construi bărci de salvare galactice în număr suficient de mare şi în timp util. Pentru că omenirii îi mai rămânea, probabil, foarte puţin.

Foarte puţin timp.

A doua parte a mesajului lor – oferită aproape ca o completare de ultim moment – era ceea ce izbise în plin lumea întreagă, provocând valuri de revolte şi sinucideri pe tot cuprinsul globului.

— Şi totuşi, eu nu-s lămurit, spuse asistentul de cercetare pulupauan, Paul Menelaua. Avertismentul ăsta al lor e ceva chiar atât de rău?

— Ce vrei să spui, Paul? întrebă seniorul expert din Beijing, Yang Shenxiu.

— Vreau să spun că i-a făcut pe toţi să se concentreze la o mulţime de probleme la care lumea dădea din umeri până acum, sau pe care nu le lua prea în serios. Poate că, per total, avertismentul o să aibă efecte pozitive, trezind omenirea şi făcând-o să adopte procedurile de criză. Să ne luăm responsabilităţile în serios! Poate ne învesteşte cu hotărârea de a ne maturiza în sfârşit. De a ne concentra şi de a face toate eforturile pentru rezolvarea…

Anna Arroyo îl întrerupse, pufnind cu un dispreţ nedisimulat.

— Măcar ai idee ce înseamnă aşa ceva? Să dezvălui şi să rezolvi *mii* de capcane şi de obstacole neprevăzute, dintr-o lungă listă de primejdii care până la urmă ajung să doboare toate celelalte rase inteligente din univers? Până la ultima! Ai văzut şi tu transmisiile de televiziune. Creaturile alea din Artefactul Havana insistă că nu există nicio cale de a realiza aşa ceva.

— Da, dar are vreo logică ce spun ei? Adică, fiecare dintre speciile lor de provenienţă era încă în viaţă când şi-a lansat valul de…

Paul se întrerupse şi clătină din cap. Îşi aminteau cu toţii ce se petrecuse cu lumea de origine a extratereştrilor care semănau cu nişte elicoptere, chiar în clipele în care erau ocupaţi să-şi lanseze propriile sonde. Toată populaţia de pe Terra ştia că *acela* nu fusese un final fericit şi că Artefactul Havana fusese lansat în ultima clipă, scăpând de holocaustul nuclear.

În săptămânile de când fusese televizată scena respectivă, telescoapele radio şi optice fuseseră reorientate către planeta-sursă. Până în prezent nu recepţionaseră nimic, nici măcar zgomotul de fond care ar fi putut proveni de la activităţi industriale de nivel mediu… deşi se proiectau şi se construiau în grabă senzori de generaţie nouă şi instrumente spaţiale cu care să se poată trage cu ochiul de şi mai aproape.

— Supravieţuirea unei civilizaţii tehnologice seamănă cu traversarea unui vast câmp minat, continuă Anna. O aşteaptă prea multe greşeli şi capcane… compromisuri fără beneficii sau drumuri de neocolit către autodistrugere. Ei spun că e lucru rar, în cel mai bun caz, ca o civilizaţie avansată să dureze mai mult de o mie de ani. Abia dacă are timp să înveţe cum să creeze mai multe din *astea* – arătă către piatra-lume – şi să arunce în spaţiu mai multe exemplare din scrisoarea în lanţ!

„Mă rog”, îşi spuse Bin, „măcar o mie de ani, şi tot ar fi binişor. Abia de un secol avem pe Pământ tehnologie

avansată, şi se pare că deja am dat cu ea de gard.”

Anna clătină din cap, părând resemnată şi detaşată.

— Dacă totul e zadarnic, atunci poate-ar trebui să le acceptăm oferta. Să ne înveţe cum să construim cu milioanele capsule de salvare din cristal, fiecare ducând câte unul dintre noi într-o călătorie confortabilă prin univers.

După o lungă perioadă de tăcere sfielnică, Bin îndrăzni din nou să vorbească.

— Emisarul Prudenţei, solul din piatra-lume *de la noi,* susţine că extratereştrii de la Washington sunt *mincinoşi.*

— Exact! se răsti Paul, care se trăgea întruna de crucifixul animatronic.

În ultima vreme devenise mai dispus să-l trateze pe Bin ca pe un membru al echipei, ba chiar să-i remarce prezenţa, din când în când, cu câte o scurtă înclinare a capului.

— Poate că *nu* ne spun adevărul. Poate că se folosesc de povestea asta ca să ne *împingă* spre disperare şi autodistrugere, exact scenariul despre care ne avertiza propriul nostru emisar.

Yang Shenxiu încuviinţă, trecând la engleză de la chineza colocvială pe care o folosiseră cu toţii până atunci.

— Situaţia asta ne depăşeşte pe toţi. Ar trebui să aducem împreună pietrele astea înfricoşătoare. Să le punem să dezbată între ele, în faţa întregii lumi!

Toţi ochii se întoarseră spre doctorul Nguyen, mogulul ceramicii annameze, care de câteva zile era foarte gânditor şi aproape că nu mai scotea nicio vorbă. Acum stătea cu ambele coate sprijinite pe masa de tec şi cu degetele încrucişate, fluierând neauzit printre buzele ţuguiate. În cele din urmă, clătină din cap.

— Eu dau socoteală unui consorţiu, spuse el, întorcând conversaţia la o mandarină impecabilă, în care abia dacă se simţea o urmă de accent de Mekong din copilăria lui. Am primit instrucţiuni să încep prin a obţine povestea acestei pietre şi a determina dacă există vreo diferenţă faţă de Artefactul Havana. Ceea ce am realizat noi aici. Din păcate,

au avut grijă să-mi fie limpede ca lumina zilei şi a doua prioritate imperativă: *să caut tehnologii profitabile,* aproape cu orice preţ. Fie prin interogare, fie prin disecţie. De asemenea, prin aceleaşi metode, să determin dacă există rezerve de informaţie pe care obiectul ăsta le ţine ascunse.

Cu buzele strânse într-o expresie severă, Paul Menelaua încuviinţă dând din cap, în timp ce Bin şi ceilalţi căscau gura, care de care mai şocat.

— Cuvântul „profitabil"… protestă Anna, presupune că putem afla ceva ce nu pot descoperi cercetătorii din Washington, că putem obţine tehnologii care să-i dea un avantaj consorţiului nostru. Dar am văzut deja că obiectele acestea sunt similare. În plus, întreaga *premisă* a poveştii spuse de fiinţele-simulări din Artefactul Havana… întreaga lor relatare… se învârte în jurul promisiunii că-i vor *oferi* omenirii tot ce are nevoie *ca să construiască şi alte astfel de pietre.* Ăsta-i scopul pentru care au străbătut atâţia ani-lumină! Ce motiv ar avea să ne ascundă ceva? Fără-ndoială, asta înseamnă că n-am avea nimic de câştigat dacă am face bucăţi…

— Nu neapărat, o contrazise Paul. Dacă Emisarul are dreptate, s-ar putea să aibă un plan ascuns. Caz în care ne-ar ascunde o mulţime de lucruri. Sigur, vor învăţa omenirea cum să realizeze exemplare de cristal. Dar, serios vorbind, ce ne oferă? Mesagerii ăştia din piatră nu par chiar atât de avansaţi faţă de posibilităţile noastre actuale. Acum, când le-am văzut în acţiune *ia*-urile şi tehnologia de simulare, probabil am putea să realizăm duplicate după orice – mai puţin după laserele alea super-propulsoare –, fără niciun ajutor extern, în treizeci de ani. Sau mai puţin. Nu aici ar trebui să stea grija noastră, ci în posibilitatea de a exista *mult mai multe lucruri în spatele acestei faţade,* dincolo de ceea ce ne spun ei. Atât că Artefactul Havana, fiind un bun exploatat în comun şi aflându-se în proprietate publică, n-are să fie niciodată supus unei *examinări severe.*

— Dar *noi* putem să intrăm cu forţa în piatra *noastră,* fiindcă noi nu dăm socoteală opiniei publice, nu-i aşa? se auzi vocea Annei, cu o nuanţă stridentă de neîncredere. Tu

te-asculţi când vorbeşti? Dacă Emisarul spune adevărul, atunci *numai el* poate să dea în vileag minciuna celeilalte pietre! Totuşi, *pentru că* îl credem şi pentru că avem ocazia de a acţiona în secret, o să *începem* să-l secţionăm cu lasere şi freze?

— Ei, ştii ce, ziceam şi eu…

Dar ea îi întoarse spatele.

— *Tu,* Xiang Bin, ai adus în discuţie acum câteva zile ideea că anumite grupuri clandestine s-ar putea să deţină *deja* unul sau mai multe astfel de obiecte. Ori complete, ori ca fragmente parţial funcţionale. E posibil să fi auzit şi o variantă a poveştii spuse de Artefactul Havana…

— Sper să nu existe pietre ţinute la secret, o întrerupse Paul. Nu-mi vine în minte ticăloşie mai mare decât atunci când nişte inşi egoişti se cramponează de aşa un mister, în tot acest timp, fără să-i împărtăşească lumii întregi avertismentul.

— Poate că varianta mai benefică ar fi fost să *nu* înştiinţeze lumea. O alegere mai milostivă şi mai înţeleaptă, bombăni Yang Shenxiu. Mai bine laşi oamenii să-şi vadă de viaţă în ignoranţa lor senină, dacă şi-aşa toate eforturile noastre vor fi inutile. Dacă omenirea e pur şi simplu condamnată la eşecul suprem.

Paul Menelaua bătu cu pumnul în masă. Crucifixul animatronic i se zgâlţâi în ritmul vibraţiilor.

— Nu pot s-accept aşa ceva. Încă mai putem să facem ceva ca să ne salvăm. Sunt *sigur* că extratereştrii din Havana mint! Piatra *aceea* ar trebui disecată, nu asta de-aici.

Se lăsă tăcerea. Yang Shenxiu părea a nu şti dacă era cazul să interpreteze replica răstită a lui Paul drept lipsă de respect sau pur şi simplu ca pe o chestiune de diferenţă dintre culturi şi personalităţi. În cele din urmă, ridică din umeri.

— Am putea să ne întoarcem la subiect?

— Într-adevăr, spuse Anna. Mă-ndoiesc că un grup, oricare, ar ţine la secret o astfel de piatră activă doar aşa, din pur altruism. Fiinţele umane tind să caute *avantaje.* Şi-

ntre timp îşi găsesc justificări, cum că au intenţii bune, că acţionează în interesul majorităţii.

Vorbea pe un ton ironic, fără să se uite de-a dreptul la doctorul Nguyen.

— Dar aici e problema cu ipoteza asta a lui Xiang Bin. Dacă orice alt grup ar deţine o piatră dintr-astea, n-am vedea deja tehnologii noi, similare cu… similare cu…

Se poticni şi tăcu, parcă dându-şi seama brusc ce trebuia să urmeze.

Completă Paul în locul ei.

— Similare cu progresele pe care le *vedem* cu toţii de vreun secol încoace, în industria jocurilor şi entertainmentului? Cum am spus adineauri, *deja ne apropiem rapid* de asemenea capacităţi. Ce naiba, nici echipamentul militar n-a avansat cu-atâta iuţeală ca tehnologia de simulare de la Hollywood. Avem metode de vizualizare avansată, *ia*ndroizi-avataruri realiste care trec şi testele Turing…

— Şi toate astea ar putea fi doar rezultatele progresului incremental, impulsionat de piaţă, de cultura populară şi de ingeniozitatea omenească, le atrase atenţia doctorul Nguyen. Sincer vorbind, poţi să nominalizezi o singură realizare majoră care să nu se fi sprijinit direct pe cele anterioare, într-o succesiune rapidă, dar naturală, de inventivitate şi aspiraţie? Nu vi se pare că-i un clişeu obositor să ne punem descoperirile ingenioase pe seama unei intervenţii superioare, ca pretenţia că piramidele antice nu puteau fi construite decât de OZN-uri? Chiar trebuie să alunecăm înapoi la scenariile alea bolnăvicioase cu laboratoare secrete în care turme de tehnicieni cu feţele ascunse analizează cadavre de extratereştri şi farfurii zburătoare, fără să înştiinţeze vreodată publicul? Credeam c-am depăşit asemenea aiureli.

Privirile celorlalţi se întoarseră către liderul lor, iar Bin îşi dădu seama că toţi se gândeau la acelaşi lucru.

„Dar noi, în încăperea asta, nu facem exact la fel?”

„În orice caz”, îi veni apoi în minte, „dacă ar fi să aibă cunoştinţă cineva despre o altă piatră, ţinută secret, el ar fi

acela.”

— Dar, bineînţeles – adăugă doctorul Nguyen cu un zâmbet blând, făcând un gest larg cu mâinile –, după ipoteza lui Xiang Bin, ar trebui să ne uităm cu luare-aminte la cei care au profitat cel mai mult de pe urma unor astfel de tehnologii. Mogulii Bollywoodului. Proprietarii lui Believworld şi Our-iverse. Ai lui AIs Haveit şi Fabrique Zaire.

Bin simţi un val de satisfacţie când auzi că o idee pe care o avusese el era numită „ipoteză”. Ştia că în ultima vreme îi crescuse nivelul *gnanxi,* al credibilităţii bazate pe relaţionare. Cu toate acestea, avea un sentiment de nelinişte faţă de direcţia în care mergeau lucrurile.

— Dar, odată cu asta, scopul nostru actual devine şi mai presant, continuă Nguyen. Dacă există grupuri de oameni care beneficiază deja de acest avantaj, de accesul la tehnologii extraterestre, atunci aceştia ar putea recurge la metode disperate ca să împiedice Comisia Internaţională să-şi ducă până la capăt cercetarea Artefactului Havana. Mai rău, nu se poate spune cât timp vom putea noi înşine să păstrăm secretul. Aproape tot ce facem, orice codificare sau ecranare pe care o folosim, poate fi străpunsă de cei care cunosc deja de-o vreme metodele acestea. Nu, singura noastră scăpare ar fi să obţinem cât mai mult cu putinţă de la această piatră-lume, şi repede, ca să putem recupera teren.

Urmărindu-l pe Nguyen cum îşi împletea lanţul logic şi în pofida aprobării tacite a celor din jur, Bin îşi dădu seama de un lucru. „Foloseşte acest argument în sprijinul unei decizii care s-a luat deja, mult deasupra capetelor noastre.”

Yang Shenxiu mai făcu o încercare.

— Chiar dacă n-ar exista astfel de pietre ascunse, acum se descoperă în toată lumea bucăţi şi fragmente. Mesagerii din artefacte au atras atenţia prin faptul că au sacrificat fragmente din ei înşişi.

— Dar ai văzut relatările, răspunse Anna. Cele mai multe sunt prea sfărâmate, lichefiate sau contopite ca să mai ofere ceva coerent.

— Deocamdată. Dar au trecut doar câteva săptămâni. Şi

nu uita de sclipirile alea care au fost detectate în spaţiu! Fără îndoială, provin de la alte pietre care semnalizează ca să atragă atenţia. Acelea nu sunt deteriorate şi precis că…

— …nimeni nu poate ajunge la ele cel puţin un an sau doi de-acum înainte, îl întrerupse din nou Anna, făcându-l pe Bin să se încrunte dezaprobator. Chiar dacă pregătirile s-ar desfăşura într-un ritm ameţitor, atât o să dureze până vor fi pregătite programele spaţiale să trimită misiuni de căutare şi recuperare fără echipaj, iar apoi cu echipaj.

— Exact! se repezi Paul. În prezent, obiectele astea sunt rare. În câţiva ani, s-ar putea să fie la fel de multe ca pietrele ordinare! Cei avantajaţi acum vor acţiona, cu siguranţă, înainte să se ajungă acolo.

Apoi se uită chiorâş, de parcă n-ar fi fost prea lămurit ce parte a baricadei susţinuse cu replica lui.

— Nimic din toate astea nu schimbă misiunea esenţială care ne aşteaptă, spuse doctorul Nguyen pe un ton decisiv, care semnaliza sfârşitul discuţiei. Xiang Bin, aş vrea să încep să-i pun Emisarului întrebări despre lucruri folositoare. Gata cu poveştile şi cu filmuleţele nostalgice despre lumea lui natală. Şi cu învinuirile aduse pietrei din Washington. Avem nevoie de tehnologii şi metodologii, cât mai repede şi mai pragmatic posibil. Să fie clar cât de multe depind de…

Se întrerupse când, la zece metri distanţă, în celălalt capăt al luxoasei încăperi, se deschise o uşă. În aceeaşi clipă, suprafaţa mesei deveni nedesluşită, acoperită fiind de o cortină de obscuritate formată din scântei minuscule, care împiedica orice nou-venit să vadă piatra-lume.

Din păcate, în acelaşi timp umplea aerul cu un miros aspru, ca de ozon. Bin strâmbă din nas. Nu înţelegea cum putea un ecran de secretizare să fie generat de „ionizarea cu laser a moleculelor de aer”, dar ştia că puteai obţine acelaşi lucru cu un simplu sul de catifea neagră. Sau încuind uşa.

Un servitor în livrea intră grăbit; era o tânără cu părul de culoarea căpşunei. Bin vorbise cu ea de câteva ori, era refugiată din Noua Zeelandă şi vorbea o chineză grosolană

şi lipsită de fluenţă, dar prezenţa ei înfrumuseţa locul şi-i conferea un farmec cast.

— Am cerut să nu fim deranjaţi sub niciun... începu Nguyen.

— Domnule, îmi pare rău.

Făcu o plecăciune adâncă, de parcă ar fi fost în Japonia, unde asemenea politeţuri încă mai erau ţinute la loc de cinste.

— Supervizorul Chen m-a trimis aici cu un mesaj privat pentru domnia voastră. Are nevoie de domnia voastră la centrul de comandă. Imediat.

Politicos ca întotdeauna, Nguyen se ridică şi, în acelaşi timp, puse întrebarea:

— Ai putea, te rog, să-mi spui despre ce-i vorba?

— Domnule, cred că...

Tânăra înghiţi în sec şi mai făcu o plecăciune.

— Supervizorul Chen se teme că ne-a fost penetrat sistemul de securitate.

SCANALIZATOR

În lumina isteriei mondiale iscate în prezent din pricina acestor mesageri smintiţi din artefacte spaţiale, am hotărât să resuscitez şi să marchez cu hyperlink unul dintre cele mai populare interviuri de acum zece ani, din acea epocă binecuvântată anterioară momentului când am aflat că nu suntem singuri în univers.

Daţi-mi voie să reformulez. Anterioară momentului când am descoperit că de fapt SUNTEM singuri în univers. Ciudat, realitatea corespunde ambelor afirmaţii concomitent, fapt de o ironie sumbră. Oricum, e vremea să ne mai uităm o dată la acest interviu premonitoriu. Nu trebuie decât să vă exprimaţi dorinţa ca detectorii voştri oculari să urmărească nişte cuvinte-cheie, „extenuarea-zilei-de-apoi”. Haideţi să închegăm un *comment-mob* şi să realizăm o veritabilă glosă talmudică a întregului articol.

MARTIN RAMER (PENTRU BBC): Ne aflăm alături de Jonamine Bat Amittai, cea care a alcătuit *Pandora’s*

Cornucopia – foiletonul care i-a băgat în speriaţi şi i-a deprimat pe atâţia dintre noi de la Ziua Groazei încoace, comunicându-ne impresionantul număr de căi prin care ar putea Universul *să ne facă bucata,* punând capăt existenţei umane. Sau poate doar visurilor noastre.

În orice caz, continuă să fie o călătorie dificilă prin ţinutul potenţialelor eşecuri şi-al morţii plauzibile. Jonamine, cum explici popularitatea serialului tău?

JONAMINE BAT AMITTAI: Oamenii au fost mereu atraşi de poveşti despre distrugerea finală, de la Cartea lui Daniel la Apocalipsă şi la Ragnarök, de la ciclurile maya la Nostradamus, de la *Dr. Strangelove* la *Life After People*[7]*. Poate că există un element de bucurie schadenfreude,* de extragere a unei plăceri abstracte din necazurile altora – chiar dacă acei alţii vor fi propriii tăi descendenţi. Sau poate că te-ai putea simţi stimulat să te bucuri de ce ai, în preţiosul spaţiu-timp actual, cu atât mai mult când vieţile şi confortul nostru par să fie doar un împrumut temporar din partea unui univers capricios. Pentru miliarde de oameni, fascinaţia *nostalgiei* constă în ideea că trecutul este întotdeauna mai bun şi preferabil viitorului.

Mie îmi place să cred că mare parte din fascinaţia noastră pentru acest subiect se naşte din moştenirea noastră de indivizi practici, care soluţionează probleme. Din curiozitatea care i-a împins pe strămoşii noştri către pericol, ca să înceapă să caute soluţii pentru ocolirea lui.

MARTIN RAMER: Dar lista ta este foarte lungă, foarte cuprinzătoare, deprimant de meticuloasă. Chiar dacă presupunem că vom reuşi să descoperim la timp unele capcane şi că vom acţiona cu prudenţă pentru evitarea lor…

JONAMINE BAT AMITTAI: Ceea ce şi facem deja. În cazul unora dintre ele.

---

[7] *Dr. Strangelove, sau: Cum am învăţat să nu-mi mai fac griji şi să iubesc bomba atomică,* film satiric la adresa Războiului Rece, regizat de Stanley Kubrik (1964); *Viaţa după oameni,* serial-documentar (2008-2010) care speculează pe tema evoluţiei vieţii pe Terra după o posibilă dispariţie a omului.

MARTIN RAMER: Dar s-ar părea că de câte ori ne ferim de un glonţ ajungem în calea altuia.

JONAMINE BAT AMITTAI: Este o întrebare, domnule Ramer? Sau făceaţi pur şi simplu o remarcă evidentă?

Capitolul 50

DIVINAŢIE

„Arta pe care o practic este unica formă adevărată de magie."

Hamish avusese nevoie de ani întregi ca să conştientizeze asta, deşi probabil că bănuise adevărul încă din copilărie, de pe vremea când devora romane *fantasy* şi juca jocurile interactive care aveau cele mai bune fire narative. Mai târziu, la facultate şi la şcoala doctorală, pe când studia sârguincios flamboaiantele legi şi formule magice ale ştiinţei, avea tot timpul senzaţia că era ceva *greşit* în toată strădania aceea.

Nu, *greşit* nu era cuvântul adecvat. *Steril.* Sau sec, sau searbăd... asta în comparaţie cu lumile ficţiunii şi ale credinţei.

Apoi, într-o zi în care chiulise de la cercetare biomedicală ca să evadeze pe vastul tărâm al unui mic roman, descoperise un indiciu pentru impasul său într-un pasaj scris de autorul Tom Robbins.

„Ştiinţa îi oferă omului ceea ce-i trebuie.

Dar magia îi oferă ceea ce-şi doreşte."

O simplificare grosolană? Categoric. Şi totuşi, Hamish recunoscu imediat deosebirea importantă către care îl ducea zbuciumul său din ultima vreme.

„Pentru toată frumuseţea, onestitatea şi eficienţa cu care îmbunătăţeşte condiţia umană, ştiinţa cere de la noi un preţ cumplit: să acceptăm ceea ce ne spun experimentele despre Univers, indiferent dacă ne place sau nu. Ea presupune consens, lucru în echipă şi argumentaţie critică

respectuoasă, lucrând cu şi pe baza legilor firii. Ea pretinde din partea noastră să rostim adesea nesuferitele cuvinte: «S-ar putea să mă înşel.»

Pe de altă parte, magia este ceea ce se întâmplă când ne convingem singuri de existenţa a ceva anume, chiar dacă lucrul acela nu există. Este Adevărul Subiectiv care învinge simpla realitate obiectivă. Voinţa care triumfă asupra tuturor celorlalte lucruri. Nu-i de mirare că, în pofida abundenţei de bunuri şi cunoştinţe zămislite de ştiinţă, tot magia rămâne mai populară, mai înrădăcinată în inima omului."

Indiferent dacă o numeai credinţă, auto-amăgire, fantezie sau de-a dreptul minciună, Hamish recunoştea cel mai mare talent al speciei, o vocaţie care unea toate culturile şi epocile, apărând mult mai des, în mult mai multe triburi, decât raţiunea obiectivă! Odată combinată cu *jinduirea,* rezulta o poţiune care te putea ajuta în vremuri dintre cele mai grele, ba chiar şi în perioade de supremă deznădejde.

Cu asta se alesese Hamish din cele mai bune istorisiri urzite de maeştrii povestitori. Cu credinţa temporară, voluntară, că ar putea deveni locuitor al unei alte lumi, supuse unor reguli diferite. Unor reguli *mai bune* decât aridele cadenţe mecanice ale lumii acesteia.

* * *

Femela cefalopod ieşi din cuşca-habitat încet, cu prudenţă, la scurt timp după ce îngrijitorii ei deschiseră uşa. În timp ce două dintre cele opt tentacule examinau cadrul, Tarsus îşi împinse înainte capul bulbos, astfel încât ochiul uriaş, cu sclipirea lui de inteligenţă neîmblânzită, să poată scruta bazinul. Câteva pietre şi ramuri de alge împestriţau fundul nisipos. Urmări pentru scurt timp nişte peşti care săgetau apa pe deasupra ei. Dar erau prea rapizi şi prea sus ca să încerce să-i prindă. Pe cei lenţi sau neprevăzători îi mâncase demult.

Cum nu se mai zăreau nici pericole, nici ocazii, Tarsus îşi luă avânt cu un jet de sifon care o propulsă către singurul

lucru interesant din jur. O cutie cu două clape de închidere în partea de sus.

De fiecare dată când o lăsau să iasă din cuşcă era pentru a-i da o însărcinare – una anume, pe care Tarsus o îndeplinise de nenumărate ori până atunci.

* * *

Ah, categoric, ştiinţa nu era lipsită de valoare. Hamish ştia că mai era încă multă muncă utilă de făcut în marile laboratoare, trebuia iscodită Natura, mai erau secrete de smuls. Cercetarea era adesea o întreprindere nobilă – continua s-o privească astfel –, deşi lesne o putea lua pe cărări greşite.

Însă noapte după noapte, încă de pe vremea şcolii doctorale, Hamish simţea chemarea laptopului său de modă veche şi a personajelor care sălăşluiau înăuntrul lui. Diverse premise narative îi tot răsăreau în minte în timpul şedinţelor obositoare şi al meticuloaselor sesiuni de laborator de zi cu zi. Iar cele mai multe dintre poveştile care i se scurgeau din vârfurile degetelor gravitau în jurul unei preocupări unice, neliniştitoare.

„Da, experimentul e minunat. Noul aparat pare straşnic. E posibil să aducă noi progrese şi să îmbunătăţească vieţile multora.

Dar dacă se-ntâmplă ceva groaznic, catastrofal?

Dacă, să presupunem, de data asta am mers prea departe?”

Vedea cu ochii minţii un mucegai clisos scăpând din închisoarea unor vase Petri, într-o erupţie care-i înghiţea colegii în ţipete de spaimă, apoi dădea năvală afară şi acoperea tot oraşul. Vreun medicament nou şi promiţător putea să provoace cu întârziere efecte secundare cumplite, transformându-i pe cei dragi în străini înfricoşători. Îşi închipuia roboţi scăpând de toate sistemele de siguranţă care le fuseseră programate şi intrând într-o frenezie ucigaşă, apoi folosindu-şi foştii stăpâni umani drept surse pentru piese de schimb. Din următorul mormânt scos la lumină de un arheolog naiv se puteau revărsa spori

otrăvitori, sau spectre bântuitoare. O nouă pastilă anticoncepţională ar dezlănţui *Copiii damnaţilor,* cu sprijinul unor fetuşi avortaţi puşi pe rele! Ori nişte ecologişti dornici să salveze lumea ar putea să mutileze industria ţării şi să instaureze o nouă epocă de piatră. Şi-i închipuia pe scotocitorii spaţiului de la SETI atrăgând viruşi informatici prădători care împingeau în sclavie omenirea hipnotizată. Desigur, erau scenarii sinistre, dar tocmai de aceea scrierea lor era mai lesnicioasă şi mai amuzantă.

Întotdeauna exista, bineînţeles, un personaj principal care – cu vocea lui Hamish însuşi – începea fiecare carte fluturând un deget, lansând teribile avertismente împotriva următoarei Mari Greşeli. Mai târziu (pe când creşteau hecatombele de victime), acelaşi protagonist urma să remarce: „V-am spus eu!”

* * *

Cu pufăituri de apă expulzată prin sifon, Tarsus pluti pe deasupra cutiei, apoi îşi puse la treabă toate cele opt tentacule, pipăind suprafaţa de lemn lustruit. Îşi apropie un ochi, apoi pe celălalt, examinând noile decoraţiuni care împodobeau cele două clape închise.

Ştia că i se îngăduia să deschidă doar unul dintre compartimente. Imediat ce alegea o clapă de care să tragă, cealaltă se bloca. Nu c-ar fi contat. De fiecare dată îşi primea recompensa – un crab suculent – Indiferent ce uşă alegea. Şi totuşi, niciodată nu hotăra la întâmplare.

Chipuri omeneşti se înghesuiau mai aproape, lipindu-se de suprafaţa exterioară a unei ferestre de observaţie din apropiere. Ochii lor – singura trăsătură ca de caracatiţă – îi urmăreau fiecare mişcare. Tarsus simţea că alegerea pe care o făcea conta pentru ei. Aşadar, îndatoritoare, examină imaginile de pe fiecare capac, atât vizual, cât şi cu vârful iscoditor al unui tentacul.

* * *

Când cariera sa prinse aripi – susţinută de cărţi, filme şi apoi de imersive pline de dinamism –, în jurul lui Hamish se

strânseră nemulţumiţi geloşi care lătrau de zor la el. Poveştile lui tratau cu prea multă nonşalanţă adevărurile ştiinţifice, se văicăreau ei. Munca lui de cercetare se limita la acumularea unor elemente de vocabular şi jargon suficiente cât să facă bizarul să sune plauzibil.

Mai mult decât atât (pretindeau criticii săi), Hamish Brookeman ignora toate măsurile de protecţie moderne şi toate nivelurile de responsabilitate pe care nişte oameni care-şi luau munca în serios le stabiliseră tocmai pentru a preveni greşelile pe care se bazau poveştile lui. Un recenzent pretindea chiar că identificase un tipar mai profund: în scrierile lui Hamish, absolut toate subiectele având în centru diverse calamităţi se năşteau din faptul că personajele sale care erau nişte nemernici de savanţi aroganţi insistau obsedant asupra *păstrării secretului.* În lipsa acestui ingredient, cele mai multe scenarii despre dezastre din poveştile lui ar fi fost corectate de nişte capete mai limpezi. Carevasăzică, nu cumva *adevărata* lui nemulţumire se referea la realizarea de lucruri îndrăzneţe *în obscuritate*? La metodele din vechime, mai oculte?

N-ar fi devenit irelevante cele mai multe dintre avertismentele lui într-o lume în care se manifesta deschidere *mai multă,* nu mai puţină?

La început, asemenea discuţii îl dureau. Dar, cu timpul, Hamish învăţase să ignore criticii, chiar şi pe cei care îl numeau „trădător al ştiinţei”. Îi fusese foarte simplu să facă asta *introducându-i* ca personaje în următoarea sa povestire – cu mărunte schimbări de nume care făceau aluzia cât se poate de transparentă –, în care erau căsăpiţi când le venea rândul. Era o soluţie satisfăcătoare. Şi, în mod ironic, îi permitea să se poarte în continuare jovial-îngăduitor şi agreabil cu mai toată lumea de aici, din simpla lume reală.

* * *

Tarsus nu găsi înţelesuri în niciunul dintre simboluri.

Rareori i se întâmplase să-l recunoască pe unul dintre ele sau pe amândouă, când imaginile aveau forma unor lucruri

pe care le cunoştea. Un peşte, o caracatiţă simplă sau motivul fusiform al siluetei omeneşti. Mult mai adesea, erau doar nişte simboluri cu colţuri drepte, combinaţii ale culorilor pure, uniforme, statice, pe care păreau să le prefere fiinţele umane – foarte diferite de nuanţele şi tonurile subtile care se vălureau pe suprafaţa fotosensibilă a pielii oricărui cefalopod, mai iute ca gândul, permiţându-i unei caracatiţe precum Tarsus să se confunde cu aproape orice fel de fundal.

Astfel de simboluri o aşteptau şi acum, monotone şi neinteresante. Atât că, de data aceasta, măcar formele erau neobişnuite. Aveau, în linii mari, formă de fiinţe care respiră aer, cu membre care le poartă trupurile pe sol.

Dar nu erau fiinţe omeneşti.

* * *

Şi astfel, o vreme, mai ales în anii petrecuţi alături de Carolyn, Hamish îşi găsi un strop de bucurie, jucând într-un şir de cosmosuri născocite de el însuşi, în care *el* putea fi Dumnezeu, decretând pedepse aspre pentru orgolii ambiţioase, împărţind dreptatea când se comitea păcatul hubrisului şi al trufiei tehnologice.

În orice caz, civilizaţia umană îl preţuia mult mai mult ca ţesător de poveşti terifiante decât îl preţuise vreodată în calitate de cercetător ştiinţific, nu-i aşa?

„Şi cine-s eu să contrazic civilizaţia umană?”

Totuşi, pe măsură ce treceau anii, iar vocea lui devenea tot mai puternică – transformându-l într-un lider în Mişcarea Renunţării, aflată în plină ascensiune –, apăreau şi nişte împunsături ciudate, care semănau a regrete.

Ceea ce îl aducea înapoi, într-un cerc complet, exact la subiectul pe care încercase să şi-l scoată din mintea veşnic ocupată. Mesajul extrarţilor, al extratereştrilor care sălăşluiau în spaţiul virtual al Artefactului Havana.

„Nimeni nu supravieţuieşte”, ne asiguraseră ei.

„Nu sub formă de fiinţe organice, trăitoare pe scoarţa ca o peliculă fragilă a planetelor, expuse la pericole fără număr de sus, de jos, din toate părţile. Plus nenumăratele

primejdii create de mâna lor. Viaţa de felul acesta este pur şi simplu prea fragilă, predispusă la o mulţime de erori şi paşi greşiţi. Lumile-incubator precum Terra noastră sunt potrivite pentru prăsit rase inteligente. Dar după aceea trebuie să mergi mai departe, către stadii superioare ale existenţei, înainte să ţi se termine timpul disponibil.”

Hamish se vedea astfel ajuns într-un impas. O mică parte a lui se simţea răzbunată de povestea dezolantă a extratereştrilor. Partea care considerase întotdeauna civilizaţia – şi vehemenţa ei emfatică, îngâmfată – ca fiind lipsită de importanţă. O latură a sa care ştia dintotdeauna cât de nepotrivite erau fiinţele umane. Era o specie a cărei soartă fusese pecetluită, fie de Dumnezeu, fie de forţa destinului, fie de irascibila natură, încă de la naştere.

Dar acum? După ce se aflase că majoritatea raselor inteligente, sau chiar toate, cădeau în capcana aceloraşi greşeli fatale? Informaţia aceasta părea să întărească ideea. De fapt, niciun alt eveniment nu mai furnizase atâta energie pentru Mişcarea Renunţării. Noi recruţi şi donatori se înghesuiau lângă Profet şi cauza lui, atraşi de genialele discursuri promoţionale pe care le oferea în ultima vreme.

„Extratereştrii n-au spus niciodată că toate speciile mor...” predicase Tenskwatawa într-o transmisie publică. „Ei spun doar că de la un moment dat speciile acestea nu mai pot fi detectate drept civilizaţii ambiţioase, posesoare de tehnologie avansată. Asta înseamnă că există o cale de scăpare!” continuase Profetul. „O metodă de a evita mulţimea de capcane şi drumuri spre extincţie descrise de extratereştri. Iar metoda este să nu participi la joc! E posibil ca alte specii din spaţiu, poate multe altele, să aleagă retragerea de pe marginea abisului hi-tech. Să decidă evitarea câmpurilor minate, a nisipurilor mişcătoare şi a căilor autodistructive, prin cele mai simple metode posibile. Reîntorcându-se la vechile căi, mai înţelepte. Încetând să mai meargă înainte.”

* * *

Tarsus se uita cu luare-aminte la configuraţia de culori.

Una dintre ele era colţuroasă şi simetrică, oarecum asemănătoare cu o stea de mare. Culoarea şi textura erau însă ciudate, oferind o sinestezie picantă, un gust presupus, nu departe de al unei scoici cu carapacea împestriţată de noduli de mangan.

Celălalt simbol avea un aspect mai rotunjit – ochiul ei îl percepea ca pe ceva înrudit cu o meduză. Dar tentaculul cu care îl pipăia sesiză la imaginea întipărită o asperitate neregulată care mirosea a timp… vaste întinderi de timp, vechi şi îngheţate.

Lui Tarsus îi erau indiferente ambele configuraţii, dar ştia că trebuia să le studieze un anume interval de timp, iar apoi să aleagă unul în defavoarea celuilalt, altminteri capacele nu puteau fi urnite de pe deschizătură. Aşadar, continuă să pipăie învelitoarea de hârtie şi să se uite cu atenţie, ba chiar îşi folosi ciocul ca să le deguste, mângâindu-le cu limba şi meditând la ceea ce s-ar fi putut afla dincolo de celuloză şi de pasta hidrofobă…

…iar în momentul acela se hotărî.

* * *

Un murmur de emoţie îl smulse pe Hamish din reveria lui, aruncându-l înapoi în prezent. Majoritatea spectatorilor din Centrul Cefalo-Delfi se aplecau spre fereastra de observare care îi despărţea de marele acvariu, în care o faimoasă caracatiţă prezicătoare se hotărâse în sfârşit să aleagă, deschizând una dintre cele două trape ce reprezentau posibile viitoruri alternative.

Acum, după ce căpătase acces, Tarsus se delecta cu dezmembrarea unui crab, ignorând rezistenţa amarnică pe care i-o opuneau cleştii pocnitori. Îngrijitorul ei, doctorul Nolan, anunţă rezultatul prorocirii cu vizibilă satisfacţie.

— Tarsus a vorbit. Pe baza alegerii făcute de ea, partenerul nostru investitor a achiziţionat zece mii de acţiuni la Bursa de Predicţii Chicago, mizând pe faptul că încă o săptămână de-acum înainte Comisia Internaţională a Contactului va continua să fie blocată în acelaşi punct mort, amânându-şi recomandările despre ce-ar fi de făcut cu

Artefactul extraterestru. Având în vedere că Tarsus a prevăzut urmările cu acurateţe în nouă dintre ultimele sale douăsprezece încercări, mult peste limita de relevanţă statistică, ne aşteptăm ca şi alţi investitori să procedeze la fel. Iar acum vă invit să mă urmaţi către zona recepţiei, unde vă aşteaptă trataţii, iar eu am să răspund la orice întrebare.

Pe când mulţimea pornea după doctorul Nolan, Hamish rămase în urmă, îmbufnat. Trebuia să fie dimineaţa *lui* cu Tarsus. Dar programata întâlnire cu prezicătoarea cu opt braţe, în faţa unei audienţe selecte, fusese amânată pentru ca, în locul ei, îngrijitorii să-i poată pune caracatiţei clarvăzătoare încă o întrebare tâmpită şi fără rost despre Artefactul Havana.

„Pe vremuri nu l-ar fi tratat în halul ăsta pe faimosul Hamish Brookeman. Nu mai departe de-acum câteva săptămâni.”

La urma urmei, ce conta că haita aceea gălăgioasă de savanţi, specialişti şi politicieni din Virginia fremăta toată să-şi prezinte raportul? Când lumea întreagă se prăbuşea în dezordine, nebunie sau disperare, mai putea schimba ceva o simplă declaraţie publică?

De fapt, Hamish îşi programase consultaţia la Tarsus cu multe luni în urmă, înainte să fi aflat cineva despre existenţa cristalelor pline cu extratereştri-surogate. Pe vremea când preocuparea lui de căpătâi era goana după Himera Bască, băieţelul lui Agurne Arrixaka Bidarte. O căutare care acum părea să fi devenit mai puţin importantă, poate chiar nesemnificativă.

De fapt, întrebarea pe care se gândise să i-o pună lui Tarsus în ziua aceea era cu totul alta. Se referea la ceva mult mai de actualitate şi care îl interesa chiar din punct de vedere personal.

Dar dacă asta l-ar supăra pe Tenskwatawa?

„Ei, şi ce? N-are decât să-l vâneze pe puştiul neanderthalian fără ajutorul meu!”

Lui Hamish încă nu i se vindecase mândria rănită după umilinţa îndurată la întrunirea elitei din Elveţia, când liderul

Mişcării Renunţării îl ţinuse departe de principalul eveniment, vizionarea particulară a celei mai de preţ comori a lui Rupert Glaucus-Worthington – un craniu de cristal care trebuie să fi fost cândva un emisar din spaţiu. Hamish ar fi ratat tot evenimentul, de n-ar fi intervenit nişte facţiuni misterioase. Din seara aceea începuse să simtă cum îl părăseşte loialitatea puţin câte puţin. Nu credinţa în Renunţare; aceea rămânea fermă. Era însă din ce în ce mai puţin dispus să lase toate deciziile în seama unui conducător unic.

În seama unui conducător care consolida acum o alianţă cu lorzii trilionari.

„Păi, mai există vreun alt grup care să poată face renunţarea să funcţioneze?” pleda o parte a minţii lui, în rol de avocat al diavolului. „Într-o democraţie nu s-ar întâmpla aşa ceva. Măcar trilii au experienţă în conducerea de proiecte măreţe şi în luarea deciziilor din umbră. Istoria ne arată că doar oligarhia poate să frâneze cursa nebunească a tehnologiei. Iar conferinţa din Elveţia a relevat un aspect încurajator. Toate acele studii savante despre cum poate să conducă o elită bazându-se pe *noblesse oblige*... cel puţin lasă impresia că-şi iau în serios noile responsabilităţi.

În orice caz, ce opţiune am avea?”

Omenirea n-ar putea supravieţui decât prin respingerea căii propuse de extratereştri. Prin reîntoarcerea la rădăcini. La configuraţiile sociale care au condus toate celelalte civilizaţii în afara acesteia.

Şi totuşi…

…totuşi propriul său rol şi propria-i importanţă în cadrul acelor evenimente aflate în plină desfăşurare păreau să se diminueze cu fiecare zi. Chiar şi atunci când Profetul îi cerea sfatul, părea o hotărâre de moment şi inspira superficialitate. Iar Hamish începea să-şi dea seama de tristul adevăr.

Nu voia să devină şi el un savant-lacheu oarecare în slujba noii oligarhii.

Cu mâna în buzunarul hainei, Hamish pipăi un recipient închis ermetic, nu mai mare decât încheietura unui deget

de-al său. Conţinea o singură lentilă de cont*ia*ct. Dacă şi-o fixa pe ochi, poate reuşea să ia din nou legătura cu misterioşii străini care îl călăuziseră prin holurile vastului conac al lui Rupert Glaucus-Worthington până la pasajele secrete, ca să-i urmărească pe Noii Conducători în acţiune. Ca să vadă cu ochii lui cum Rupert şi confraţii săi se confruntau cu neprevăzutul. Iar momentul acela îl schimbase.

În expresia de surprindere tâmpă de pe chipurile lor nu desluşise imaginea unor conducători înţelepţi. Nu erau regii-filosofi ai lui Platon, ci nişte inşi uluiţi şi ignoranţi, care se cramponau de nişte idei preconcepute şi erau predispuşi la a comite erori uriaşe, la fel ca oricare om de rând.

„În cazul ăsta, cu ce-s ei mai calificaţi decât mine să aleagă o cale de urmat pentru omenire?”

Nu-şi putu urma ideea mai departe, fiindcă ceva îi întrerupse şirul gândurilor mohorâte. Wriggles, micul său *ia*sistent din ureche, îi vorbi.

— *Hamish, s-a-ntâmplat ceva. E vorba de Roger Betsby. Ai cerut să fii informat despre orice eveniment semnificativ.*

Hamish era nedumerit.

„Betsby? A, da.” Afacerea Strong. Cândva părea o chestiune crucială – salvarea carierei unui senator american tont şi ridicol de la un dezastru de imagine pe care şi-l provocase singur. Acum i se părea atât de… PA – adică pre-Artefact. Era adevărat că senatorul Strong încă mai putea fi util în formularea politicilor corecte pentru noua eră. Totuşi, primul lucru care-i trecu prin minte lui Hamish era că abia aştepta să se întâlnească din nou cu puternicul oponent al senatorului. Să se dueleze iar cu mintea ageră a doctorului.

„Ce-a mai făcut Betsby?” Se surprinse zâmbind anticipativ, ca şi cum ar fi savurat următoarea mişcare inteligentă a unui valoros adversar şahist.

Bâjbâind prin buzunar, lăsă deoparte micul recipient cu lentila de cont*ia*ct şi scoase un obiect mai mare, de formă rectangulară, pe care îl despături cu uşurinţă, transformându-l într-o pereche de ochelari tru-vu.

— Arată-mi, îi ordonă lui Wriggles.

Dar, chiar dacă se aştepta la lucruri neaşteptate, ceea ce-i erupse în faţa ochilor îl făcu pe Hamish să încremenească de uimire.

CONFESIUNEA POSTUMĂ A UNUI OTRĂVITOR

Dacă urmăriţi înregistrarea aceasta înseamnă că fie sunt mort, fie sunt dispărut, fie am mintea atât de rătăcită, încât nu mai pot să transmit zilnic complicatul cod care opreşte de la difuzare această ultimă declaraţie a mea către lume.

Numele meu este Roger Betsby. Sunt... sau am fost... medic arondat la una dintre comunităţile de refugiaţi din Districtul Restaurat Detroit. Clipiţi *aici* şi homunculusul meu o să vă poarte într-o călătorie informativă despre cine am fost şi ce principii am susţinut. Dar pariez că mai degrabă vă interesează să-mi ascultaţi autodenunţul de pe patul morţii.

Mai întâi, o mărturisire. În doisprezece octombrie anul trecut, jucând rolul unui chelner la un dejun oficial de la First Americans Club, am strecurat o anume substanţă în băutura consumată de senatorul Crandall Strong. Printre linkurile ACESTEA se află înregistrări video care mă surprind în acţiune. Mai sunt şi clipuri, retransmise de numeroşi conectori de ştiri, cu discursul ulterior al senatorului, care a început să vorbească într-o manieră normală, pe un ton coborât, temperat, dar în scurt timp a ridicat vocea şi a mărit intensitatea, pe măsură ce recita, în stilu-i caracteristic, o lungă listă de plângeri şi resentimente.

Cu tot mai multă energie, Strong a condamnat Congresul SUA pentru faptul că refuză să finanţeze integral A Doua Lege a Compensaţiilor. Şi-a arătat dispreţul faţă de actuala administraţie, care acordă UNEPA drepturi sporite. I-a jumulit pe canadieni pentru limitarea imigraţiei în Noile Teritorii şi tribunalele pentru că restrâng primele compensatorii pentru vătămări, câştigate de Victimele Reactorului în procesele intentate Cabalei Negaţioniste.

În scurt timp, după tipic, a terminat cu simplii inamici sociali, judiciari sau politici şi s-a înfipt în cei pe care-i

decretase de multă vreme ca fiind adevăraţii nemernici – toţi cei care se vor a fi „creatori de zei”, care folosesc tehnologia şi ştiinţa ca să-şi aroge puterile Atotputernicului.

Milioane de oameni au vizionat acest discurs, care, ca de obicei, s-a îngroşat treptat până la stadiul de peroraţie intensă, plină de furie. Doar că de data asta *a depăşit* cu mult stadiul de simplă peroraţie, sfârşind prin a scăpa de sub control! În loc să-şi păstreze un nivel al dreptei mânii ridicat, dar controlat, până la un final tunător, a devenit o explozie de rasism, o abjecţie chiar şi după standardele lui Crandall Strong.

Puteţi vedea tranziţia, după aproximativ opt minute de discurs – aici –, când capătă un aer confuz, îşi linge buzele, apoi şi le strânge puternic. La momentul acesta, începe să gesticuleze mai dramatic decât de obicei, bătând în pupitru. Observaţi că vorbeşte din ce în ce mai tare, îşi formulează nemulţumirile tot mai flamboaiant şi acuzaţiile tot mai viguros. Dar sesizaţi, pe sub toate acestea, o expresie de nedumerire, de îngrijorare şi încă ceva… un sentiment crescând de *necesitate* frenetică.

În mod obişnuit, discursurile lui de campanie electorală încep întotdeauna cu nemulţumiri legate de politica contemporană, dar apoi se deplasează către condamnarea modernităţii şi a „progresului” tehnologic, culminând cu apelul ca toate aceste chestiuni să fie plasate în mâinile unora mai capabili şi *mai înţelepţi.* Însă de data asta succesiunea lină, crescând de la tonalităţi joase, raţionale către indignare vehementă, pare să nu urmeze tiparul obişnuit.

Vedeţi? E clar, ştie că-i ceva în neregulă. Dar reacţia lui *nu* este aceea de a termina mai repede ca să ceară ajutor. El îi dă înainte. Măreşte miza. Pluseaza şi dublează. Devine tot mai vehement… apoi coleric… până în pragul apoplexiei!

Acuma, poate aţi ghicit că am o părere foarte proastă despre acest politician. Îl consider un demagog rău-intenţionat, de cea mai joasă speţă. Întâmplarea face să-mi displacă opiniile lui despre o gamă largă de subiecte. Dar

scopul pentru care i-am strecurat substanţa psihotropă n-a fost să subminez Mişcarea Renunţării. Consider că dreptatea nu-i de partea lor, dar că au tot dreptul să-şi susţină opiniile şi să argumenteze raţional în faţa noastră, a celorlalţi. Cine ştie? Ar putea chiar să aibă parţial dreptate în legătură cu destinul omenirii.

Nu, ce-am făcut eu în ziua aceea a fost un *experiment medical.* Dacă senatorul Strong n-ar suferi de o boală mintală diagnosticabilă, atunci substanţa pe care i-am administrat-o, una complet legală, *n-ar fi avut niciun fel de efect.* Şi-ar fi ţinut diatriba lui obişnuită, cu exces de dramatism şi lipsă de logică, fără să resimtă vreun efect negativ.

Şi-atunci, de ce l-a făcut până la urmă să dea într-o criză de furie explozivă, urlând injurii sălbatice şi o serie de ofense îngrozitoare cu tentă rasistă?

Haideţi să ne întoarcem la primul moment în care s-a văzut pe faţa senatorului Strong acea expresie d*e zăpăceală.* Vedeţi aici? O să suprapun un strat de analiză dermocromatică. Iar acum o să adaug un grafic al stresului reflectat în voce. Comparaţi suprastraturile cu *aceste* cadre decupate din discursuri foarte similare, aproape din acelaşi moment, cel în care atinge punctul culminant în primul său mare crescendo polemic. Primul pumn trântit dramatic în pupitru.

În celelalte cuvântări, datele despre nivelul de stres şi cromatica îmbujorării arată că simţea un val de *plăcere* intensă în acel moment. Şi, într-adevăr, e un lucru obişnuit la extravertiţii teatrali. Dar observaţi aici, la douăsprezece octombrie. Valul, revărsarea bruscă de satisfacţie, nu apare. De aici şi expresia confuză. E clar că se aştepta să-şi primească impulsul obişnuit de pe urma denunţării indignate a oponenţilor săi.

Cum nu s-a mai întâmplat aşa, care-a fost răspunsul lui? Şi-a văzut mai departe de discurs, pur şi simplu, executându-şi sarcina pe ziua aceea cu profesionalism şi îndeplinindu-şi obiectivul? Ori s-a retras, când a văzut că e ceva în neregulă, ca să reevalueze situaţia?

Nu. N-a ales niciuna dintre cele două variante.

Priviţi-l pe senatorul Strong cum izbeşte şi mai tare. Se-ncordează, scrâşneşte din dinţi între fraze, mârâie, ba chiar răcneşte aceleaşi cuvinte pe care, cu alte ocazii, le pronunţase doar cu mânie stăpânită.

Sesizaţi deja efectul substanţei pe care i-am administrat-o? Nu i-a provocat ea vehemenţa, nici pierderea controlului, şi nici nu i se cunoaşte vreun efect asupra percepţiei sau judecăţii.

N-a făcut decât să elimine *valul de plăcere* chimico-hormonal pe care i-o oferă de obicei senatorului indignarea plină de sine! Atât şi nimic mai mult.

Vă îndemn să clipiţi *aici* pentru explicaţia termenului *anhedonium.* Este o descoperire recentă care surclasează naltrexona, folosită de mult timp pentru a suprima revărsările de consolidare ale heroinei şi ale altor substanţe care dau dependenţă. Anhedoniumul acţionează împreună cu accumbenolul ca să blocheze receptorii dopaminei *numai* în nucleul accumbens şi în alte două locuri atent ţintite. Se foloseşte tot mai mult în climate de dezintoxicare precum cea din Detroit pe care o conduc eu. Efectul său este simplu şi constă din întreruperea *ciclului de consolidare* al celor mai multe dependenţe.

Acum, aproape orice obicei poate fi numit „dependenţă” dacă repetarea sa este consolidată în creierul omenesc de eliberarea ritmică a unor chimicale mediatoare ale plăcerii. Procesul în sine nu-i dăunător. De fapt, este profund omenesc şi esenţial! Consolidarea prin repetiţie bazată pe plăcere este parţial responsabilă pentru legăturile puternice pe care le avem cu copiii noştri, cu soţii sau soţiile, sau pentru tendinţa de a ne îndrepta mereu atenţia spre muzică, spre frumuseţe sau spre exaltarea exersării de aptitudini. El contribuie la fericirea pe care o obţin unii din rugăciune. Acestea sunt câteva dintre lucrurile bune şi prielnice de care ne bucurăm să fim dependenţi!

În ultima vreme, experţii au început să considere că abuzul de droguri nu este nimic mai mult decât o *deturnare* a acestui proces uman firesc. Heroină, ecstasy, praf-de-

lună, toate oferă scurtături către mecanisme ale creierului care deservesc o funcţie reală, evolutivă. Însă atacul lor grosolan, ca o lovitură de baros, asupra procesului de consolidare prin plăcere rareori are efect pozitiv asupra calităţii vieţii… mult mai adesea o distruge.

Ştim acum că există şi alte căi de a deturna acest sistem. La unii indivizi se poate crea o configuraţie de recompensă hedonistică pur şi simplu prin pătrunderea în anumite *structuri mintale.* De pildă, şocul ciclic obţinut din *jocurile de noroc* poate da o dependenţă veritabilă, a cărei înfrângere necesită la fel de mult efort ca în cazul cocainei sau al kicxului. S-a demonstrat că vânătorii de senzaţii tari, dependenţii de jocuri video şi „magicienii” de pe Wall Street, toţi urmează aceleaşi tipare. Odată urcaţi în *montagne russe,* nu se mai pot da jos. O variantă mai blândă poate fi detectată la cei fascinaţi de sporturile cu spectatori…

…şi apoi mai sunt *dependenţii de indignare.* Oameni care se îmbată regulat cu auto-suficienţă şi cu ipocrita lor moralitate. Cunoaşteţi genul, îl ştim cu toţii. (Orice persoană normală a văzut izbucnirea la care mă refer, a citit-o chiar pe chipul privit în oglindă!)

De fapt, mulţi mă vor acuza *pe mine* c-aş fi un lup moralist, după ceea ce i-am făcut senatorului Strong! N-aveţi decât. Cercetaţi-mi viaţa şi vedeţi dacă realizările pe care le-am obţinut în muncă şi opiniile mele ferme se potrivesc cu tiparul unei dependenţe. S-ar putea.

Dar aici nu e vorba despre mine.

Cu ani în urmă, când comunitatea medicală anunţa că *indignarea autosuficientă poate da dependenţă,* la fel de severă ca aceea produsă de abuzul de droguri, m-am aşteptat să văd o reacţie publică. Cu siguranţă (mi-am spus), vasta majoritate a oamenilor raţionali, cu vederi moderate, va înceta să-i mai asculte pe acei dependenţi de furie plini de vehemenţă – acei *indas* – de care e plină lumea şi care scuipă ură de la tribunele dreptei sau ale stângii, ale nebuniei religioase ori paranoice, nu-i aşa? Acum, că a fost descifrat tiparul, poate că va începe să

scadă autoritatea celor *mânioşi,* care refuză să negocieze, şi să crească autoritatea celor care vor să meargă pe calea raţiunii. A celor care vor să-şi asculte semenii şi să descopere soluţii pragmatice la problemele ridicate.

A celor care preferă jocurile în care toată lumea câştigă.

Poate că acest adevăr acum verificat ştiinţific va discredita genul frenetic, care continuă să distrugă disputa şi discuţia în viaţa publică, prin faptul că îşi portretizează adversarii în termeni rigizi, drept răul întruchipat, în opoziţie cu binele fariseic. Poate îi va discredita demonstrând că furia lor se naşte dintr-o reacţie chimică exaltantă pe care o produc chiar ei în interiorul cutiei craniene.

Spre dezamăgirea mea, cele mai importante mijloace de informare în masă au ignorat aproape complet această revelaţie. La urma urmei, ele îşi trag seva din dihotomiile „ei-contra-noi" şi din polarizarea candizilor. Ele n-au văzut niciun beneficiu în trecerea de la conflict la dezbaterea raţională. (Plictisitor!)

Mi-am dat seama: pentru ca oamenii să înţeleagă însemnătatea acestei descoperiri ştiinţifice, ar trebui să se petreacă un eveniment pe care presa să nu-l poată ignora.

Trebuie să existe un exemplu. Aşa că am oferit eu unul.

De ce a luat-o razna senatorul Strong în ziua aceea? Şi încă nişte zile după aceea? Nu i s-a administrat nicio toxină care să-i tulbure mintea sau să-i răscolească simţirea. A ingerat un *medicament* folosit numai pentru a le refuza dependenţilor plăcerea ca feedback al drogului. Şi astfel, odată ce n-a mai obţinut impulsul pe care era obişnuit să-l primească în momentele de mânie moralizatoare, senatorul *şi-a intensificat discursul resentimentar, în speranţa că-şi va obţine bangul, zdrangul, zvâcul.*

Şi, pentru că nici asta n-a funcţionat, a forţat din nou, şi din nou, aşa cum fac dependenţii. N-a stat nicio clipă să se gândească: „Poate-ar fi mai bine să mă opresc acum"; i-a dat înainte, mai repede, şi mai repede, către buza prăpastiei – aşa cum fac dependenţii –, neluând în seamă nici raţiunea, nici consecinţele, în căutarea gratificaţiei. Ca

să-şi satisfacă o dorinţă cu care era obişnuit şi care acum se afla dincolo de capacitatea lui de control.

Asta-i tot. Acesta a fost planul meu, acesta a fost experimentul.

Că a funcţionat este de netăgăduit.

Este de asemenea imposibil de negat că *am încălcat legea,* ca şi codurile deontologice din domeniul meu. Am administrat un medicament legal, într-un caz de boală diagnosticat corespunzător, dar am făcut-o într-un mod lipsit de etică şi ilicit, fără să discut cu pacientul sau să-l avertizez despre posibilele urmări. Iar pentru asta ar trebui, ca să fim drepţi, să merg la închisoare. Negreşit, sunt dispus să-mi ispăşesc pedeapsa, în buna tradiţie a lui Gandhi, cu supunere voioasă.

Între timp însă, ce-i făcut e bun făcut. Senatorul Strong nu poate scăpa de răspunderea pentru comportamentul său scandalos pretinzând că „substanţa a fost de vină!". Opiniile pe care şi le-a exprimat au fost pe de-a-ntregul ale sale şi nimeni nu l-a forţat să le exprime. S-a comportat astfel pentru că este *dependent* – termen dispreţuit de public, pe bună dreptate.

Mai presus de orice, milioane de oameni se vor gândi acum la toate acestea. Îi vor privi altfel pe *dependenţii de autoîndreptăţire* din mijlocul lor – chiar şi pe cei cu care sunt de acord! Vor observa că astfel de indivizi îşi folosesc pasiunea asiduă şi robusteţea dependenţei ca să preia controlul asupra celor mai multe grupări de propagandă, de la toate extremele spectrului politic şi social, transformând controversa în jihad şi negocierea în război veritabil între bine şi rău… sau al răului împotriva binelui.

Voi şi semenii voştri nu veţi mai privi niciodată cu aceiaşi ochi ardoarea mâniei extatice. De acum o veţi privi şi veţi recunoaşte simptomele unei boli – aproape exact ca acelea produse de cocaină sau de opiu.

Şi poate atunci vă veţi simţi capabili să-i înfruntaţi pe indignaţii care vociferează. Poate chiar vă veţi decide să vă uniţi cu alte persoane ponderate, cu raţiune şi cu bun-simţ, ca să revendicaţi împreună darul binevoitor al strămoşilor

noştri. Puterea de a ajunge împreună, cu calm, la soluţii logice. Dacă se va întâmpla aşa ceva, o să-mi ispăşesc pedeapsa cu seninătate. Ca un martir al cauzei maturităţii calme.

Dacă nu cumva imboldul acesta către martiraj teatral a fost propria mea călătorie psihedelică moralizatoare! Accept că e şi asta o posibilitate. Orice persoană onestă ar trebui să accepte.

Ah, dar dacă este aşa, şi dacă mă urmăriţi în aceste momente, probabil că sunt deja mort. Deci persoana mea contează mai puţin decât oricând.

În orice caz, miezul problemei n-a avut niciodată legătură cu mine. Nici măcar cu senatorul Strong.

Are legătură cu noi.

Capitolul 51

INSPIRAŢIE

Hamish îşi scoase ochelarii tru-vu, prin care, din nu se ştie ce motiv, ajunsese să vadă cam înceţoşat. Poate erau defecţi. Se şterse la ochi cu dosul mâinii.

„Ce s-a-ntâmplat cu Betsby? A pus senatorul să fie omorât? Dar nenorocitul de Strong a promis că n-o să se atingă de el până nu-i prezint rezultatele mele!”

Îşi puse iar ochelarii de imersiune. Rafale de date la marginea razei sale vizuale, ca răspuns la direcţia privirii sale, la dilatarea pupilelor şi la clicurile dentare sau la comenzile subvocale. Într-atât îşi pierduse obişnuinţa tuturor acestora, încât clipitul său involuntar şi mormăielile nestrunite cauzau neîncetat unde care întrerupeau buclele de feedback, ca pietrele lăsate să cadă într-un iaz.

Atunci interveni Wriggles. Micul dig*ia*sistent înlătură tot ce reprezenta simple bârfe şi zvonuri, alegând, distilând şi prezentând sintetic numai informaţiile concrete.

După toate aparenţele, doctorul Roger Betsby suferise o căzătură mortală de la un balcon aflat la etajul stadionului acoperit Detroit-Pontiac, fiind împins (fără intenţie, conform

cu rapoartele preliminare) de un pacient în convulsii, care se afla sub tratament pentru o afecţiune din spectrul dependenţelor – ironia sorţii.

Bineînţeles, nu toate întâmplările cu aparenţă de „accidente” erau accidentale. Prin urmare, oficialităţi din cadrul poliţiei promiteau să investigheze orice posibilitate de asasinat, mai ales după ce confesiunea finală a lui Betsby începuse să urce în topuri, însoţită de un aflux de teorii ale conspiraţiei. Hamish îşi puse în gând să-şi trimită unul dintre agenţii de contact preferaţi să le dea o mână de ajutor autorităţilor locale. Simţea că ar putea beneficia personal dacă i-ar da de capăt problemei.

„La naiba. Am descoperit prea puţine creiere pe care să le respect.

Dacă Strong a făcut una ca asta, în loc să mă lase pe mine să mă ocup de Betsby, atunci înţelegerea noastră cade. Vor cădea o mulţime de înţelegeri.”

Hamish închise ochii.

Un şuvoi constant de fantezii nechemate îi bolborosea prin minte de câteva zile – de parcă subconştientul său încerca să găsească o cale de a ocoli ghicitoarea sumbră formulată de extratereştrii din Artefact. Ca întotdeauna, ideile se manifestau sub forma unor subiecte conflictuale pentru câte o carte, un film sau un interactiv. Deocamdată, toate păreau… hmm… *nerezonabile,* ba chiar de prost gust. Împrumutate, flagrant, din ficţiuni mai vechi alimentate de paranoia. Dezamăgirea pe care o simţea faţă de sine însuşi îi stricase dispoziţia.

Acum însă, se pomeni rumegând o anume parte din confesiunea postumă a celui pe care unii îl numeau Sfântul din Silverdome. Hamish se mândrise întotdeauna cu faptul că avea memorie pentru dialoguri de calitate.

> „Este imposibil de negat că am încălcat legea… Am administrat un medicament legal, într-un caz de boală diagnosticat corespunzător, dar am făcut-o într-un mod ilegal, fără să discut cu pacientul. Pentru asta voi merge la închisoare… îmi voi ispăşi

pedeapsa, în buna tradiţie a lui Gandhi şi a celorlalţi mari martiri, cu supunere.”

Ah, ce material bun! Cu adevărat memorabil. Într-un fel, Hamish îl cam invidia pe Roger Betsby, care de fapt *nu* făcuse un experiment medical, ci unul social. Poate că toată publicitatea aceasta, sporită de moartea lui, avea să orienteze cu adevărat atenţia unui public schimbător către lecţia pe care căutase doctorul să i-o predea. O lecţie despre maturitate contra furiei făţarnice.

Poate. Pentru scurt timp.

Dar nu acest posibil efect îl preocupa pe Hamish. De fapt ceea ce-l izbise fusese o revelaţie bruscă, fulgerătoare. Era copleşit de tehnica inovatoare folosită de Betsby ca să-şi transmită ideea.

„O confesiune e întotdeauna mai credibilă decât o negare.”

Hamish simţi cum i se cască un hău în stomac, o cavitate făcută din spaimă. Fapta care îi venise în minte pe neaşteptate avea să schimbe totul. Erau de înfruntat teribile pericole, poate la fel de mari ca acelea cu care avusese de a face Roger Betsby. Dar puteau exista şi recompense. Plus o şansă cât se poate de reală de-a schimba lumea, lucru pe care ficţiunile sale aparţinând unui gen de nişă – cu toată intensitatea avertismentelor teribile pe care le lansau – nu-l obţinuseră niciodată.

„Chiar aş putea să fac aşa ceva? Oare ar trebui mai întâi să chibzuiesc la ideea asta? Să cântăresc detaliile şi argumentele pro şi contra?”

Nu cumva aş risca să pierd clipa, sclipirea de geniu pur, impetuos?”

Realitatea era că avea la dispoziţie doar o fereastră de timp foarte îngustă. Economiile mondiale se clătinau sub povara a mii de sinucideri, a zeci de mii de participanţi la revolte, a milioane de noi şomeri, a miliarde de inşi care bombăneau mânioşi la ochelarii lor tru-vu şi la ecranele *ia*, după ce mesajul extarţilor îi infectase cu o spaimă molipsitoare. Şi, în vreme ce instituţiile politice uzuale se

clătinau, anumite grupuri conspirative care deţineau puteri planetare se pregăteau să facă o mişcare de zile mari. Una la care Hamish năzuia de ani de zile să asiste…

…numai că acum se simţea animat de o siguranţă pe care n-o mai avusese, aceea că nu-şi dorea, de fapt, ca „soluţia” să fie oferită nici de Tenskwatawa, nici de oligarhi.

* * *

— Domnule Brookeman?

Pleoapele i se ridicară de pe ochi. Uşor surprins, Hamish privi în jos către directorul laboratorului, doctorul Nolan, care avea jumătate din înălţimea lui şi stătea în acel moment la doar un metru distanţă.

— Domnule Brookeman, vreau să reiterez scuzele noastre pentru faptul că vi s-a ocupat spaţiul rezervat cu Tarsus. Sunt sigur că înţelegeţi, ştirile importante în plină derulare au prioritate.

„Ştiri importante în plină derulare? Mă rog, aşa o fi. Dar întrebarea pe care i-aţi pus-o oracolului-caracatiţă era şi plicticoasă, şi tâmpită.” Îşi păstră însă zâmbetul calm şi prietenos.

— Ştiţi ce, continuă directorul, ce-ar fi să vă oferim un interval de timp pe care să-l petreceţi cu Patmos, papagalul nostru care face pronosticuri? Palmaresul ei e aproape la fel de bun ca al lui Tarsus şi-am putea să vă oferim un discount substanţial.

Hamish dădu din cap aprobator.

— Foarte bine. După dumneavoastră.

Mergând în urma paznicului de auguri necuvântători, Hamish chibzui la întrebarea pe care avea ocazia s-o pună – una foarte diferită de ceea ce-l trimisese Tenskwatawa să întrebe.

> „Dacă-mi mărturisesc fapta, asta o să mă ajute să influenţez evenimente pe plan mondial şi să determin lucrurile să urmeze cursul dorit de mine?”

Desigur, va trebui să simplifice şi mai mult problema şi s-

o exprime sub formă de alternativă da-nu, ori-ori, pentru ca ghicitoarea cu pene să poată alege o variantă, deschizând una dintre cele două cutii etichetate pentru a primi o trataţie gustoasă. Adevărul era că Hamish nu prea ştia dacă să creadă în acei presupuşi clarvăzători. Cei mai respectabili oameni de ştiinţă luau în zeflemea tot conceptul, atribuind „palmaresul” unor accidente statistice. Dar dacă tot era aici…

„Şi dacă răspunsul este da? Am sânge-n mine să-mi realizez planurile?

Chiar dacă-mi adun curajul, aş avea nevoie de ajutor ca s-o scot la capăt. Dar de la cine? Voi avea nevoie de oameni cu abilităţi tehnice, care se pricep să acţioneze în secret… şi rapid…”

Subconştientul i-o lua deja înainte. Hamish îşi dădu seama de asta când descoperi că mâna lui stângă pipăia absent micul recipient din buzunar care conţinea acea unică lentilă de cont*ia*ct.

„M-au ajutat o dată – misterioşii mei binefăcători – să văd dincolo de banalitatea clubului aristocraţilor.

Au spus că nu trebuie decât să iau din nou legătura cu ei dacă vreau să-mi continui aventura în necunoscut. Treaba asta cu siguranţă că s-ar putea numi salt în gol!

Dar îndrăznesc eu să lucrez cu oameni pe care nici măcar nu-i cunosc?

Pot să am încredere în ei?

De unde ştiu măcar că vor fi de-acord cu ceea ce am eu de gând?

Ar fi cineva de-acord?”

Hamish auzi un cârâit strident de undeva din faţă, când doctorul Nolan intră într-o cameră cu pereţii acoperiţi cu draperii de vegetaţie curgătoare care creau o ambianţă de junglă.

— Oor! Bună, Jill! Bună, Jill! Saaa-lu-ut, străine! Ooc! Lungan! Ooc!

Mişcându-se de pe un picior pe altul pe o stinghie de lemn, o femelă de papagal cenuşiu se legăna energic, dornică să se apuce de treabă, să-şi ridice punctajul

modest, dar peste medie, de pe Piaţa Mondială a Predicţiilor. Desigur, ea n-avea habar de toate astea şi nici nu-i păsa dacă previziunile sale reuşite se calificau drept profeţii, coincidenţe sau accidente statistice. Poate că, după teoria unora, însuşi faptul că *nu-i păsa* avea un rol important în toată afacerea.

Hamish petrecu câteva minute şlefuindu-şi întrebările-perechi, cu răspunsuri de tip da-nu, scriindu-le pe două bucăţi de hârtie, pe care le introduse sub învelitorile transparente care acopereau două compartimente separate dintr-un cufăr de lemn. Apoi îşi îndreptă spinarea, continuând să strângă în pumn micul recipient din buzunar şi respirând iute, pe măsură ce inima începea să-şi accelereze ritmul.

„Sunt chiar atât de credul? Atât de superstiţios?

Sigur că da. Altfel n-aş fi scris niciodată atâtea poveşti despre preţul cerut de hybris şi de ambiţia orgolioasă.

Dar acum ce să fac, să încerc să modific destinul omenirii prin faptele sale proprii? Nu prin intermediul poveştilor ecranizate sau al paginilor de roman, ci în viaţa reală?

Nu-i asta o atitudine intrinsec arogantă?”

Îşi primi răspunsul câteva minute mai târziu, pe când Patmos chirăia fericită, făcându-şi de lucru cu miezul unei nuci. Uşa pe care o alesese stătea deschisă în spatele ei.

Fără să scoată un cuvânt, mulţumind cu o vagă înclinare a capului, Hamish se întoarse să plece.

Primul lucru pe agendă? Să găsească un loc liniştit în care să-şi pună lentila de cont*ia*ct şi să comunice cu oamenii de la celălalt capăt al conexiunii, căutând ajutorul lor ca să ducă la îndeplinire un plan improvizat la disperare. Un plan de salvare a lumii de invadatorii extratereştri diabolici.

„Dacă o să meargă, ţie o să-ţi fiu dator pentru inspiraţie, Roger.

Odihneşte-te în pace.”

MĂRTURISIREA UNUI FARSOR

Salut. Mă numesc Hamish Brookeman şi prin prezenta recunosc şi declar că am comis o infracţiune.

Întâi de toate însă, mi se spune că ocup poziţia 246 pe lista celor mai faimoase persoane de pe planetă. Dar pentru aceia dintre voi care încă nu ştiu cine sunt, iată *biografia* mea. O mulţime de inşi spun că mă pricep binişor la crearea de poveşti, la construirea de scenarii, la regia video şi aşa mai departe. De fapt, tocmai datorită acestor abilităţi am fost invitat, cu câţiva ani în urmă, *să mă alătur unei conspiraţii.* Unui plan în care cândva am crezut…

…şi pe care acum îl denunţ ca fiind monstruos şi greşit.

În apărarea mea, daţi-mi voie să spun că planul nu suna rău la început. Cei din spatele lui păreau sinceri, susţinând că urma să salvăm lumea! O lume sfâşiată de dihonii politice, militare şi etnice care ameninţă să aducă Armaghedonul în zeci de feluri. O lume ofilită şi istovită de zece miliarde de consumatori voraci prin neglijarea ecologiei şi prin abuzul de resurse. O lume în care tradiţii venerabile au fost spulberate şi în care fiecare zi aduce noi ştiri despre „miracole” tehnologice dispreţuitoare, care ar putea să pună capăt existenţei noastre, a tuturor.

Oare mai era posibil să deviem înaintarea omenirii, ca un şir de lemmingi, către propria-i pieire?

Conceptul inventat de noi era simplu şi fusese deja descris în lucrări de science-fiction, începând cu un episod clasic din *La limita imposibilului* şi cu una dintre marile cărţi de benzi desenate ale anilor 1980.

Cum să convingem toţi oamenii şi toate naţiunile să-şi lase deoparte ciondănelile meschine şi să se unească pentru o cauză unică? Păi, cum altfel decât oferindu-le un *inamic comun.*

O ameninţare externă credibilă avea să provoace bunăvoinţa şi camaraderia pe care oamenii le-au arătat-o dintotdeauna altor membri ai tribului lor când s-au confruntat cu intruşi periculoşi. De-a lungul istoriei, conducătorii au folosit metoda aceasta pentru a-şi strânge

laolaltă supuşii.

Dar cum aveam s-o punem în practică? O mulţime de idei care par elegante, să zicem într-un film artistic, se dovedesc imposibil de aplicat, în special de o conjuraţie mică şi secretă. La momentul când a apelat la mine, grupul petrecuse deja mult timp întorcând problema pe toate părţile. Ştiau prea bine că nu era cazul să încerce nimic alambicat, cum ar fi falsificarea unei „nave extraterestre” complete, sau chiar a unei epave parţiale. Oamenii de ştiinţă şi alte capete luminate din lumea întreagă ar fi descoperit repede semne revelatoare ale originii pământeşti, în fiecare aliaj şi componentă, mergând până la distribuţia izotopilor.

Cât despre invadatorii înşişi, ei bine, nici măcar naţiuni puternice precum China, America sau Brazilia nu sunt atât de avansate din punct de vedere ştiinţific încât să poată falsifica o fiinţă extraterestră, până la organe, metabolism şi genom străin.

Însă grupul avea un avantaj anume. *Tehnologiile simulării* se acumulau pe tăcute de ceva timp – mai o tehnică holografică extravagantă, mai o metodă de stocare în cristale, mai nişte şmecherii cu *ia*-uri –, puse deoparte de lucrători pricepuţi şi inovatori de la Hollywood, din instituţii ale apărării şi din industria jocurilor. Separat, nu valorau cine ştie cât. Dar împreună? Păi, imaginaţi-vă că idealiştii aceia clarvăzători erau dedicaţi trup şi suflet, altfel n-ar fi fost în stare să-şi păstreze ascunse cele mai grozave descoperiri, ci le-ar fi exploatat ca să se îmbogăţească! Împreună, însumate, tehnicile ţinute sub obroc se acumulaseră (consideram noi) suficient, astfel încât combinarea lor putea să lase impresia de progres impresionant, chiar mult peste capacitatea umană contemporană.

Iar în momentul acela am intrat eu în scenă. Cine era mai calificat decât mine să scrie fundalul narativ? Scenariul. Personajele. Comportamentul şi motivaţiile lor. Lucrurile pe care le-ar spune ca să păcălească lumea cu *extratereştri simulaţi.*

Bineînţeles, la ora aceasta ştiţi cu toţii că mă refer la Artefactul Havana şi la mulţimea lui de „emisari extratereştri”.

Şi, într-adevăr, prin aceasta susţin, mărturisesc, declar şi recunosc că *totul a fost o mare farsă!*

* * *

Dar staţi o clipă. Daţi-mi voie să termin. Pentru că, vedeţi voi, mai rămâneau controverse referitoare la *modul* în care să ne prezentăm simulările. Poate să ascundem un transmiţător la bordul uneia dintre marile sonde spaţiale trimise de ESA, NASA sau Sinospaţial – poate *Maffeo Polo* sau *Voyager Doisprezece* – către Uranus sau Neptun. Ideea isteaţă a fost ca micul nostru aparat parazitic să se desprindă de corpul navei, imediat ce misiunea avea să treacă pe lângă Jupiter pentru o manevră de praştie gravitaţională. Dacă se realiza ca la carte, la momentul acela crucial, cele două obiecte puteau să adopte traiectorii foarte diferite. (Vedeţi conceptul ilustrat *aici.)*

Câţiva ani mai târziu, transmiţătorul secret avea să se întoarcă spre Pământ şi să emită un *semnal SETI* către planeta noastră, pretinzând că ar fi venit dintr-o lume îndepărtată şi prezentând o ameninţare care ar putea uni omenirea! Era un plan inteligent, dar nepractic, mi s-a spus. Agenţiile spaţiale şi experţii lor în astronautică nu puteau fi păcăliţi multă vreme. Cât de curând aveau să recreeze orbitele şi să-şi dea seama de toată tărăşenia. Şi, în orice caz, strecurarea unei încărcături parazite la bordul unei sonde ştiinţifice planetare e o treabă cam la fel de simplă precum convingerea nevestei să angajeze trei „doici” suedeze. Nu se poate realiza.

Aşadar, camarazii mei conspiratori s-au oprit la Opţiunea Artefactului. Nu mai era nevoie de călătoria clandestină către adâncurile spaţiului. În loc de asta, se foloseau toate acele tehnici dosite pentru a se realiza un simplu bloc de cristal reactiv, care putea fi alimentat numai şi numai cu energie solară. Se inserau programele de simulare adecvate, apoi pur şi simplu i se dădea drumul obiectului

pe o orbită apropiată de Pământ! Într-un fel în care să nu poată trece neobservat şi să fie cules de una dintre echipele care se ocupau cu înlăturarea resturilor… în cazul ideal, de vreun astronaut plictisit, epuizat şi uşor de păcălit. Se lansau nişte aluzii bine ţintite, se obţinea repartizarea lui la lucru în perimetrul dorit… şi gata!

La suprafaţă, înşelătoria noastră a funcţionat mai bine decât ar fi sperat sau şi-ar fi imaginat oricare dintre noi. Şi, recunosc, rezultatul m-a făcut să mă simt al naibii de mândru. Mai ales extratereştrii mei m-au umplut de mândrie! A fost printre cele mai bune scrieri ale mele din toate timpurile.

A, bineînţeles, unii au clamat „farsă!” de la bun început. Dar ne aşteptam la asta. Câtă vreme o majoritate credea că erau extratereştri veritabili şi că Primul Contact se realizase în sfârşit, atenţia întregii lumi se concentra asupra aceluiaşi lucru în acelaşi timp…

Numai că, după aceea, câteva lucruri au mers prost. Am început să observ cum firul poveştii începea să se încurce. Extratereştrii noştri sintetici, simulaţi în interiorul Artefactului, începeau să se abată de la scenariu! Mai mult, în loc să unească lumea, acest „Prim Contact” avea *efect opus,* divizând societatea şi provocând fracturi peste tot!

Apoi a venit Mesajul Esenţial. Treaba asta cu făcutul a milioane de *cópii* era şi-aşa urâtă. Dar să mai şi susţii că *nimeni nu supravieţuieşte?*

Acela a fost momentul în care mi-am dat seama… Mă făcuseră. În naivitatea mea, îmi oferisem serviciile, îmi pusesem creativitatea în slujba unei conspiraţii, ai cărei membri comunicaseră cu mine numai prin suprastraturi codificate, niciodată în persoană. Cândva mi se păruse o măsură de securitate prudentă, dar acum o vedeam ca pe o metodă de a mă împiedica să le dau vreodată de urmă camarazilor mei întru nelegiuire. Compatrioţilor care, din cine ştie ce motiv, hotărâseră să modifice mesajul, dându-i o întorsătură care nu fusese niciodată în intenţia mea. De la speranţă la disperare.

De ce? Sincer, nu ştiu! Când mi-am scris scenariul, am

luat în considerare posibilitatea unei motivaţii tainice sub idealismul de suprafaţă al Grupului. Poate am fost neghiob şi toate astea se vor dovedi o simplă mişculaţie publicitară pentru vreun nou joc interactiv. Ei, s-a demonstrat că eram un biet neghiob, foarte bine. Dar intriga ascunsă era mai profundă şi mai malefică decât orice îmi imaginam eu.

Nu prea mai am timp la dispoziţie, aşa că voi lăsa detaliile pe mai târziu. Pentru moment, ajunge să menţionez că sunt pregătit, ba chiar nerăbdător, să mă revanşez pentru rolul pe care l-am jucat în acest delict. *Este de netăgăduit că am încălcat legea... într-o tentativă de înşelătorie cu care am vrut să zgâlţâi lumea ca s-o scap de maladia modernă de care suferă.* Iar medicamentul ar fi putut avea efect, dac-ar fi fost administrat corect.

Pentru rolul jucat de mine în această farsă, pentru păcatul mândriei de a crede c-aş putea „să salvez lumea”, sunt aproape sigur că voi fi condamnat la închisoare, sau mai rău. Dar îmi dă un sentiment de purificare faptul de a scoate adevărul la iveală şi de a contracara un complot pe care în acest moment îl văd ca fiind nechibzuit, ba chiar abject.

Pentru autorităţi: vă asigur că voi coopera, voi declara totul şi-mi voi accepta cu seninătate pedeapsa dreaptă, în buna tradiţie a lui Gandhi, King, Soljeniţîn şi a altor luptători pentru adevăr.

Voi, ceilalţi, vă rog să-mi acceptaţi umilele păreri de rău pentru faptul de a fi contribuit la această nefericită perturbare a vieţilor voastre. Vieţi la care vă puteţi întoarce cu toţii acum, când suntem – noi, omenirea – din nou singuri în universul nostru.

Capitolul 52

EVALUARE

— ...în cazul ideal, de vreun astronaut plictisit, epuizat şi uşor de păcălit...

Gerald simţi cum se întorc spre el toate privirile.

— Aoleu! zise Ghenadi.

Akana scrâşni din dinţi de se auzi în jur.

— Ei, ceva tot a realizat el, murmură Emily. Lepra tocmai a sărit de pe locul 246 până pe nouă în doar câteva minute. Cea mai rapidă creştere de notorietate din istorie! Îmi pare rău, Gerald, a trecut ca vântul pe lângă tine.

— Şşt! – atât răspunse Gerald.

Niciunul dintre ei nu apucase prima difuzare a declaraţiei lui Brookeman. Acum avea deja zece minute vechime. Aproape o vechitură. La nivel mondial, comentariile trecuseră ca tsunamiul peste toate recordurile anterioare, copleşind sistemele de esenţializare. Şi totuşi, zonele periferice ale ochelarilor tru-vu prin care privea Gerald păreau deosebit de calme. Erau setaţi pe un nivel al filtrului atât de ridicat, încât doar câteva virturi, dintre cele cu reputaţie ultra-elevată, fâlfâiau în jurul imaginii centrale, în care un autor de science-fiction, înalt şi zvelt, îşi rostea „confesiunea” pe un ton reţinut, de o sinceritate onctuoasă.

— *Acela a fost momentul în care mi-am dat seama... Mă făcuseră. În naivitatea mea, îmi oferisem serviciile, îmi pusesem creativitatea în slujba unei conspiraţii...*

Gerald oftă. Omul se pricepea. Adevărul era că nu mai văzuse niciodată aşa ceva. În clipele acelea nu mai conta că pe majoritatea virturilor cu o bună reputaţie sclipeau exprimări precum **Artist al aburelilor!** Sau **Absurd!** Erau comentarii făcute de renumiţi oameni de ştiinţă şi experţi în tehnologie, nu de inşi oarecare de pe stradă.

— *Este de netăgăduit că am încălcat legea... într-o tentativă de înşelătorie cu care am vrut să zgâlţâi lumea ca s-o scap de maladia modernă de care suferă.*

Ben Flannery scăpă un oftat care era, într-o oarecare măsură, pură admiraţie.

— Îl vedeţi pe ticălosul ăsta de *pakeha*[8] *cum şi-a sporit deodată credibilitatea jucând cartea martirului voluntar? Cine-ar mărturisi o infracţiune dacă n-ar fi adevărată? Îmi aminteşte de ceva...*

---

[8] *Pākehā* – în limba maori (Noua Zeelandă), „omul alb”; prin extensie, orice „străin”, orice persoană non-maori.

Se scărpină în cap.

— A mai făcut asta cineva, recent.

Nu-şi pusese ochelarii, aşa că nu avu parte de un răspuns instantaneu.

— Ah, dar acum am dat de naiba toţi!

„Chiar aşa?” îşi spuse Gerald, păstrându-şi gândurile pentru sine. „Ne e mai rău decât înainte?” Slavă cerului, măcar Artefactul era momentan ocupat cu altele, în cealaltă parte a încăperii, unde câţiva experţi descărcau informaţii tehnice, astfel încât entităţile extraterestre nu primeau acel flux de ştiri. Mai bine să se gândească la o metodă prin care să le dea vestea că erau doar „o farsă”.

— Pentru autorităţi: vă asigur că voi coopera, voi declara totul şi-mi voi accepta cu seninătate pedeapsa dreaptă, în buna tradiţie a lui Gandhi, King, Soljeniţîn şi-a altor luptători pentru adevăr.

Emily bătu în masă, iar Ghenadi mormăi ceva.

În apropiere încă mai licărea unul dintre panourile de virturi, cel pe care Gorosumov îşi prezentase cea mai recentă teorie – aceea că Artefactul nu era atât o *scrisoare în lanţ,* cât *exemplarul viu al unei specii.* Că adopta „strategia reproductivă de tip r”, în mod similar fiinţelor oceanice, care revarsă un număr uriaş de larve în vastitatea oceanului, atât de asemănătoare cu spaţiul cosmic, mizând pe faptul că una sau două dintre ele ar putea găsi un loc călduţ în care să crească şi să se reproducă la rândul lor. Comparaţia era fascinantă – şi reprezenta un motiv în plus ca să-l deteste pe Brookeman cu bizara lui întrerupere.

— *Vieţi la care vă puteţi întoarce cu toţii acum, când suntem – noi, omenirea – din nou singuri în Universul nostru.*

În sfârşit tăcuse scriitorul acela slăbănog, zâmbind spre cameră cu o sfială copilăroasă împletită artistic cu un aer de sfânt. Imaginea se disipă…

…moment în care rafalele de *bliţuri* care se adunau în lentilele lui Gerald deveniră furtună, făcând să nu mai conteze stricteţea filtrului. Îşi scoase ochelarii şi privi în jur.

Pe masă sclipea slab faimosul său Artefact, înconjurat de camere video şi de alte dispozitive de înregistrat, descărcând primul val de diagrame tehnice şi de reţete care ar putea ajuta omenirea să construiască noi sonde din cristal, cândva, dacă se alegea soluţia aceea. Simplul fapt de a livra ghiduri de execuţie putea să ţină ocupată maşinăria extraterestră luni de zile, poate chiar ani.

„După doar câteva zile de conversaţie cu extrarţi individuali, Cel mai Vechi Membru a spus cu toată fermitatea că trebuie să trecem şi noi la strategia asta. A insistat că e timpul să ne punem pe treabă. Ce păcat. Studiaţi individual, pasagerii erau diverşi, fascinanţi, enigmatici… şi-acum Hamish Brookeman pretinde că el i-a conceput pe toţi!”

Dintr-un motiv pe care nu era în stare să-l definească, Gerald începuse să se gândească la Om şi la Brookeman ca fiind două faţete ale aceleiaşi monede. Două indicii ale unui puzzle mai mare.

Patrice Tshombe, expertul în manipularea comportamentului animal, comentă ceea ce văzuseră cu toţii, declaraţia publică a lui Brookeman.

— Impresionant.

Emily zise vehementă.

— Impresionant? Cine… mincinosul ăla?! Am analizat Ipoteza Farsei din toate unghiurile. N-o fi toată tehnologia extratereştrilor cu multe decenii în faţa noastră, dar o mare parte din ea este! Cele mai bune laboratoare ale noastre vor petrece ani întregi disecându-le. Nu există să fie-n stare o clică neimportantă de conspiratori de la Hollywood puşi pe salvat omenirea…

— Şi-apoi, mai e şi intersecţia orbitelor, adăugă Ghenadi. Se apropia în spirală din adâncul spaţiului, pe o traiectorie pe care omul n-a lansat niciodată…

Dar, la rândul lui, fu întrerupt de Haihong Ming.

— Camarazi, se poate combate mai simplu de-atât. Pietrele care explodează în subteran, sacrificând părţi din ele ca să fie auzite şi recuperate. Şi cele care sclipesc în centura de asteroizi. Din toate astea reiese că ideea e atât

de absurdă, încât te face să te-ntrebi dacă-i dă cineva atenţie acestui Brookeman.

„Că bine zici.” Gerald miji ochii şi-i zâmbi strâmb agentului chinez. Câteodată, lucrul cel mai evident nu este şi cel care-ţi vine primul în minte. Şi totuşi…

— Cristalele acelea sfărâmate şi sclipirile îndepărtate sunt îngrozitor de intangibile, spuse Gerald. Ştim cu toţii că o mare parte a populaţiei are probleme cu abstracţiunile logice. Ar fi cu totul altceva dacă am avea o a doua piatră care să funcţioneze. *Aceea* ar părea o dovadă palpabilă şi nu l-ar mai asculta nimeni pe individul ăsta.

Desigur, exista şi un motiv mai important pentru a dori un alt artefact. Povestea spusă de acesta putea fi diferită.

— Totuşi, continuă Haihong Ming, nu pot să nu mă-ntreb. Ce l-a făcut pe domnul Brookeman să încerce aşa ceva?

Akana ridică din umeri.

— Scopul lui nu-i să convingă pe toată lumea. Cu siguranţă, nu pe savanţi şi pe intelectuali. Probabil nici măcar o majoritate. Mai degrabă, după cum am aflat pe la începutul secolului al douăzeci şi unulea, aici, în America, e uşor să distragi o mare *minoritate* din rândul populaţiei cu teorii ale conspiraţiei lipsite de logică. Brookeman e expert în arta manipulării celui mai omenesc dintre toate imboldurile, *nevoia* care propulsează credinţa.

— Dar… bolborosi Emily. Dar să mărturisească o infracţiune…

— Cum a subliniat şi Ben, asta sporeşte credibilitatea lui Brookeman. Cine-ar recunoaşte o faptă care ar putea să-i aducă închisoarea, dacă n-ar fi mânat de o vină sinceră? Dar gândiţi-vă! Dacă toţi oamenii de ştiinţă şi experţii juridici declară că n-a existat *nicio farsă,* atunci pentru *ce* ar putea fi închis Brookeman? Pentru că a făcut o declaraţie publică de un fals sfruntat, fără a se afla sub jurământ? În fiecare an apar discursuri delirante şi „manevre publicitare” la fel de false şi de nesărate, şi nu mai ajunge nimeni la răcoare.

— Nu, spuse Akana, clătinând din cap. Pe mine mă impresionează cel mai mult *mecanismele defensive*

integrate în povestea lui. Gândiţi-vă la ce-o să se-ntâmple când o să fie testat cu detectorul de minciuni şi-o să fie întrebat: „Ai făcut o farsă?” Poate să declare cu toată sinceritatea: „Da, e adevărat.”

— Staţi aşa, interveni Emily, ciupindu-se de puntea nasului. La care te referi, la farsa cu ajutorul dat la crearea unui artefact fals, sau la farsa cu *pretenţia* de-a fi creat un artefact fals?

— Exact, spuse Akana continuând în locul lui Emily, care se forţa vizibil să păstreze firul logic. Dacă are parte de ajutor ca să prezinte dovezi inventate – chiar şi ajutor de slabă calitate –, atunci în mintea lui există o conspiraţie la care se poate referi. Adevărul şi falsul se înghesuie unul într-altul, devin atât de neclare, încât un ins inteligent ar fi capabil să aprindă numai lumini verzi sau galbene la poligraf!

Nuanţa de admiraţie invidioasă din vocea ei îi făcu să încremenească pe ceilalţi membri ai comisiei. În cele din urmă, Gerald întrebă:

— Dar ce urmăreşte?

Akana închise ochii câteva clipe.

— Aici m-ai prins. Evident, mai multă faimă reprezintă întotdeauna o sursă de hrană pentru un om ca el. Şi orice alt lucru ar avea de spus, mâine sau altcândva, o să fie ascultat de cel puţin o treime din populaţia planetei. De asemenea, nu se poate nega că a distras atenţia lumii de la spaimele provocate de povestea extrarţilor privind speciile inteligente care ajung toate la un final brusc. Indiferent ce „soluţie” hotărăşte Brookeman să mai propună pe viitor, puteţi să pariaţi că va suscita atenţie şi va atrage adepţi.

Evident că Gerald simţea cumva că se abuzase de el, după insulta publică ce-i fusese adusă de un mare mogul al cărţii şi al filmului. Cu toate astea, era şi detaşat, dacă nu chiar amuzat.

„Dacă Hamish Brookeman vrea să fie mai celebru decât mine, n-are decât.

Doar că… mai vedem noi cum e cu «epuizat» şi cu «uşor de păcălit».”

Cu glas tare, nu spuse decât atât:

— Atunci, mai bine să ne-ntoarcem la muncă. Şi să sperăm că o să se-ntâmple ceva care să schimbe felul cum decurge jocul ăsta.

Şi iată că, în mai puţin de o oră, chiar se întâmplă ceva. În joc se produse o schimbare. Iar Gerald îşi aminti:

„Ai grijă ce-ţi doreşti."

SCANALIZATOR

Bine-aţi revenit, continuăm să vă oferim relatări despre reacţiile la nivel mondial în faţa Artefactului Havana. Săptămâna trecută, Comisia Contactului a făcut un lucru înţelept şi abil. A cerut să-l asculte pe fiecare dintre extratereştrii Artefactului – sau extrarţii –, separat şi individual.

Nouăzeci şi două de fiinţe simulate, reprezentând nouăzeci şi două de rase extraterestre care au ridicat cândva privirea pe planete similare cu a noastră, uitându-se la stele şi întrebându-se dacă sunt singure în Univers. Până când au început să asculte pietre căzute din cer. Până când au fost convinse să-şi concentreze voinţa şi preţioasele resurse asupra unui proiect măreţ.

Crearea de *noi* emisari din cristal şi azvârlirea lor în spaţiu, pentru a continua lanţul. Ca seminţele lansate de păpădie. Într-adevăr, din perspectiva păpădiei, este o afacere grozavă! Dacă fiecare floare e condamnată să trăiască doar o scurtă lună de primăvară, n-ar fi mai bine să împrăştie de o mie de ori mai multe şanse? Mize noi? Minuscule investiţii în posibilitatea continuităţii şi a reînnoirii? Cel puţin, aceasta e miza pentru care au ales să rişte aproximativ o sută de rase înaintea noastră.

Pe tot cuprinsul planetei noastre a fost ascultată o prezentare promoţională unanimă transmisă de „Cel mai Vechi Membru", *Om.* O istorisire deprimantă despre puţinătatea şanselor de succes. Şanse care par să se opună supravieţuirii oricărei civilizaţii avansate. Vestea aceasta a venit însoţită de promisiunea *ajutorului.* Instrucţiuni despre

cum să fabricăm milioane şi milioane de seminţe care să fie răspândite ca nişte bărci de salvare, asigurând şansa proliferării la nesfârşit. Pentru acele fiinţe omeneşti care sunt alese. Pentru norocoşi.

Dar Comisia Contactului a insistat asupra diversităţii – după ce a ascultat mărturii de la fiecare extrart separat. Şi diversitatea asta a mai înviorat puţin conversaţia. Am cunoscut indivizi care semănau oarecum cu liliecii, cu berzele sau cu nişte călugăriţe gigantice, cu calamari sau cu parameci dotaţi cu o enormă inteligenţă, care ne-au arătat frânturi chinuitor de frustrante din lumile lor originare. Plus coordonate la care am privit apoi prin oglinzi uriaşe, confirmând prezenţa unor planete cu posibile zone de viaţă! Totuşi…

…în niciunul dintre aceste cazuri astronomii *nu au reuşit* să detecteze radiaţii sau emanaţii ale unei civilizaţii industriale. Ceea ce confirmă, aparent, nefericita poveste spusă de Om. Dar vom reveni mai târziu la acest subiect.

Comparând relatările tuturor locuitorilor Artefactului (ale celor care au ales să coopereze), omenirea a început să întrezărească variabile şi similarităţi la formele de viaţă inteligentă, care folosesc unelte. Datele descărcate sunt frustrant de firave – profunzimea lor nu trece de nivelul unei enciclopedii! (Ei pretind că cea mai mare parte a capacităţii de stocare a cristalului a fost rezervată pentru „lucruri mai importante”.) Totuşi, acumulăm cunoştinţe despre diferiţi arbori ai vieţii. Despre culturi şi stiluri de inteligenţă alternative. Despre alte căi de a prospera… şi alte căi de a da greş.

Să sperăm că vor mai exista, ulterior, asemenea sesiuni de interviuri.

Ceea ce i-a captivat pe oameni (lăsând deoparte afirmaţia aceea absurdă referitoare la o pretinsă „farsă”) este remarcabila gamă de personalităţi pe care le-am întâlnit! Unii extrarţi provin din societăţi strict controlate. Când a venit momentul să fie transferate personalităţile pentru următoarea mare dispersare de seminţe, fiecare spor a luat cu el o copie a reginei sau a regelui. (Nu aşa ar

fi făcut orice faraon?) Şi se pare că aroganţa acelor pasageri aristocraţi a continuat, neabătută, de-a lungul eonilor. (De asemenea, i-a făcut să pice la coada clasamentului făcut de noi pe baza „popularităţii extratereştrilor”, pentru care se votează în continuare.)

Alte societăţi au folosit sistemul loteriei ori şi i-au selectat pe „cei mai buni” pentru transferare. Câteva au încercat să ofere câte o capsulă de urgenţă pentru fiecare membru al rasei lor. Toate acestea au declanşat printre oameni o furtună a dezbaterilor despre modul în care ar trebui *noi* să alocăm cuşetele, presupunând că vom accepta oferta.

Da, tocmai acea conversaţie a suscitat o bănuială interesantă din partea celor mai chiţibuşare *smartmoburi.* Ia gândiţi-vă. Atrăgând publicul într-o discuţie despre *felul* în care ne vom alege emisarii umani, extrarţii ne-au deturnat reacţia iniţială. Şocul nostru faţă de *ideea generală.* Poate e bine că această comisie a trebuit să-şi încheie prima rundă de interviuri şi să se pună pe descărcat informaţii tehnice. Într-adevăr, şedinţele de discuţii au fost frustrant de scurte. Dar, pe când cercetătorii extrag tomuri întregi de diagrame tehnice, noi putem să medităm la probleme mai generale.

Cum ar fi dacă nu cumva această diversitate – în jur de nouăzeci de individualităţi foarte diferite între ele – a fost *inventată* pentru a ne arăta ceea ce vrem să vedem. Inclusiv acei extrarţi care par nefericiţi – cei pe care Hamish Brookeman i-a numit „păpădiile lui plângăcioase”. (Nu, asta nu înseamnă că-i acord credit lui Brookeman, doar îi folosesc sintagma spirituală.) Chiar şi locuitorii care par complet nebuni. Până şi ei ar putea face parte din prezentarea promoţională. Ori ar putea fi constrânşi de majoritatea din interiorul navei de cristal.

Vom putea să ne dăm seama vreodată? Poate când misiunile spaţiale se vor întoarce aducând mai multe mostre. Atunci va fi posibil să comparăm…

* * *

O clipă. O clipă. Tocmai am detectat…

Ah, e o nebunie. Ar putea fi…

Tunuri laser? Pe bune?!

Capitolul 53

POTEMKINI

Dispariţia fiului şi moştenitorului ei o înfuriase pe baroneasa văduvă Smits. Nici la locul desemnat pentru amerizare, nici acolo unde fusese găsit Hacker, nu exista vreo urmă a rachetei sau a pilotului.

Lacey nu putea să i-o ia în nume de rău. Săptămâni de-a rândul, cele două femei împărtăşiseră aceeaşi spaimă sumbră, punându-şi laolaltă resursele pentru cauza comună. Numai că, în timp ce ea îi lăsase pe profesionişti să-şi facă treaba, aristocrata traversase în lung şi-n lat Marea Caraibilor, ocărând tot ce-i ieşea în cale. Nu se dovedise mai binevoitoare nici când fiul lui Lacey îşi făcuse apariţia teafăr şi nevătămat, după ce se înfrăţise cu nişte delfini modificaţi.

Şi mai rău, cutia neagră a rachetei lui Hacker, care fusese recuperată, dezvăluia faptul că cei doi tineri se angajaseră într-un joc periculos – *război spaţial* – în timpul zborului lor suborbital. Acum baroneasa jura să ia măsuri pe cale legală. Voia pedeapsă. Ba chiar vendetă. Lacey îşi amintea propria ei frământare între speranţă, furie, disperare şi uşurare. Încercând să-şi păstreze înţelegerea pentru mama îndurerată, îşi lua, pe de altă parte, şi măsuri de precauţie.

— Vasăzică, înregistrările arată că Hacker a încercat să-l facă pe puştiul Smits *să se răzgândească*? îşi întrebă ea avocaţii. S-a luptat fără tragere de inimă, pe poziţie de autoapărare, încercând tot timpul să-l atenţioneze pe tontul ăla retardat că se pune în pericol?

Avocaţii încuviinţară, însă obliterară câteva cuvinte din înregistrare şi adăugară că purtarea lui Hacker nu fusese pe de-a-ntregul ireproşabilă. „De-acord”, îşi spuse Lacey. Poate chiar i-ar sublinia acest aspect şi lui Hacker, mai

târziu, dacă dojana ar avea efect asupra băiatului. Totuşi, era în culmea fericirii pentru că îl regăsise. Şi pentru că vedea că atenţia lui era atrasă de un nou proiect – reluarea modificărilor asupra delfinilor. „Hacker are nevoie de o cauză, de un obiect al pasiunii.”

Însă cel de acum era aducător de belele! Eforturile anterioare de „elevare” a animalelor, cu modificări genetice şi cu ovule îmbunătăţite, produseseră rezultate inegale sau nedorite. Ca, de pildă, câinii Helmsley, crescuţi ca să „îmbunătăţească neamul canin mai mult decât în ultimele şase mii de ani laolaltă”. Dar un spaniel capabil să joace un joc simplu de dame, pierzând concomitent capacitatea de a fi deprins cu traiul domestic, n-o impresiona pe Lacey. Deocamdată.

Sau acele ArtiDomestice aruncate ca deşeuri, care au infestat aleile lăturalnice din Tokyo, disperate să pară cât mai drăgălaşe şi să facă frumos ca să supravieţuiască după ce proprietarii se plictisiseră de ele. Lucrul cu cimpanzeii modificaţi fusese oprit de activiştii din Liga Heston. Şi nimeni nu ştia unde dispăruse Himera Bască sau dacă mai trăia copilul acela cu gene de neanderthalian.

Poate că eforturile lui Hacker aveau să indigneze şi mai multă lume, de pildă pe romanticii care considerau cetaceele ca fiind „deja inteligente” şi neavând nevoie de niciun adaos pur omenesc. Iubitorii de natură şi fundamentaliştii religioşi puteau să-şi unească forţele ca să zădărnicească intervenţia asupra animalelor superioare. Dar lui Hacker avea să-i priască. Aceasta era şi calea ei: folosirea banilor nu pentru a-şi întreţine inactivitatea sau statutul, ci pentru a făuri progresul. Pentru a cerceta orizonturi.

„Numai că”, observă ea, „extratereştrii mei, când şi-au făcut în sfârşit apariţia, s-au dovedit a fi mai ciudaţi decât mi i-am închipuit vreodată. Mă simt ca un căţel vagabond care fuge după maşini şi care în sfârşit a prins una din urmă.

Acum ce facem cu ea?”

* * *

Ea. Mulţi vedeau astfel Artefactul Havana – nu mai era o navă sau un receptacul ducându-şi echipajul, ci o unică entitate-maşină. Ei, da, diverşii „pasageri” erau amuzanţi, cu poveştile lor despre minunatele nouăzeci de lumi pierdute, civilizaţii dispărute. Totuşi, oamenii cu mintea trează se concentrau asupra scopului unic al sondei.

Aşadar, după o reuniune înlăcrimată şi plină de bucurie cu fiul său cel risipitor, la ceremonia de inaugurare a noului institut al lui Hacker din Puerto Rico, Lacey se grăbi să se întoarcă la Centrul Contactului, ignorând apelurile şi ameninţările voalate ale amicilor săi aristocraţi în favoarea unor companioni mai interesanţi – colegi din Casta Oamenilor de ştiinţă.

— Artefactul este mai puţin o scrisoare în lanţ şi mai mult un tip de *virus,* afirmă profesorul Henri Servan-Schreiber.

— Ce vrei să spui?

— O scrisoare în lanţ se autopropagă convingând destinatarul s-o trimită mai departe în mai multe exemplare. Dar o scrisoare în lanţ este limitată şi *saţiabilă.* Chiar dacă te laşi influenţat de prezentarea promoţională, faci doar câteva copii ale ei. Nu suficiente ca să-ţi provoci daune serioase.

— Înţeleg, îndrăzni Lacey. Dar virusul, când invadează o celulă, deturnează toate resursele ca să se autocopieze la nesfârşit, chiar riscând viaţa gazdei, şi-apoi constrânge organismul-gazdă să le împrăştie mai departe, la *alte* potenţiale gazde. Cum se-ntâmplă când un bolnav de gripă tuşeşte lângă cei de-alături.

— Atât că în cazul nostru – spuse gânditor un cyber-psiholog de la Capek Robotics –, invadatorul viral este un cristal pasiv din punct de vedere fizic, care nu *face* nimic, interacţionând numai prin intermediul informaţiei. Iar gazda este civilizaţia umană.

Lacey clătină din cap.

— Oho, comparaţia asta precis o să câştige adepţi.

Henri părea impenetrabil în faţa sarcasmului.

— Doamnă Donaldson-Sander, paralela, chiar dacă nu-i perfectă, pare potrivită. Singura diferenţă este că, în loc să

injecteze noi instrucţiuni genetice, genul acesta de maşină autoreplicantă foloseşte persuasiunea. Atracţia aventurii. O ispită a nemuririi personale. Tentaţia unor noi tehnologii… totul intensificat de *ameninţarea* unei iminente extincţii a speciei. Toate acestea par a fi meme egoiste foarte eficiente.

— Trebuie să fi avut deja efect, interveni Ram Nkruma, specialist în bio-informatică din Ghana. O sută de specii organice anterioare au fost convinse să participe, adăugându-şi propriile lor particularităţi. Perfecţionând mesajul.

— Vrei să spui că nişte cópii anterioare ale acestui… virus spaţial… au reuşit să convingă acele rase să *strănute* în spaţiu alţi emisari cristalini.

Lacey făcu un gest către panoul gros de sticlă care separa grupul lor de consilieri de corpul principal al Comisiei Contactului. În momentul acela, Gerald Livingstone şi alţi membri ai echipei erau strânşi într-un colţ şi discutau aprins. La o oarecare distanţă de ei, pe suprafaţa interioară a ovoidului defilau diagrame, în timp ce tehnicienii înregistrau volum după volum de documente şi animaţii. Ghiduri destinate să înveţe omenirea cum să creeze alţi mesageri de cristal.

— Dar, fără doar şi poate, obiectele astea au o trăsătură care le distinge în mod hotărâtor de virusuri, nu?

— Ce trăsătură ar fi aceea, doamnă?

— Sunt tehnologice! Cineva, cu milioane de ani în urmă, a proiectat-o şi-a construit-o pe prima dintre ele. De ce?

— Poate erau pe moarte, sugeră Mercedes Luagraha, etnolog din Malta. Nu vi se pare că sunteţi toţi îngrozitor de cinici? Nu v-aţi gândit la posibilitatea ca aceşti vizitatori să spună adevărul?

— Într-adevăr, comentă imaginea grupentitară a adunării.

Hermes rămăsese aceeaşi zeitate cu plete aurii; doar că acum *ia*vatarul surogat purta un costum sobru şi ochelari, detalii care mai atenuau iritanta temă a zeului grec. Continua să cearnă Meshul pentru ei, adunând opinii

valoroase, pe care le împărtăşea aproape ca un membru cu drepturi depline.

— Spre exemplu, povestea spusă de imaginea extraterestră numită „Cel Mai Vechi Membru”. Vestea sumbră că toate civilizaţiile industrializate dau greş. Sunt multe indicii care converg într-acolo. Poate că sondele acestea au pornit cândva, demult, cu intenţii bune.

— Cum ar fi?

— Să păstreze cât mai mult posibil din fiecare civilizaţie. Timp de câteva generaţii or fi îngrămădit în ele date despre fiecare societate originară, artele pe care le practică, bogăţia filosofiei... genul de comori pe care oamenii le-ar aduna într-o capsulă temporală sau spaţială, sperând să le arate altora cine şi cum eram odată. Poate că o parte din conţinut era chiar destinat să fie de ajutor – metode sau sfaturi cu ajutorul cărora următoarea rasă să-şi sporească şansele. Indicii pentru a rezolva Ghicitoarea Existenţei.

Lacey se holbă uluită de puternica iluzie că Hermes era o persoană adevărată, nu un program conceput să pară astfel.

— Dar apoi? îl îndemnă Ram.

— Cu timpul, au intrat în joc şi alte forţe. Motoarele gemene ale *selecţiei* şi *reproducerii* au recompensat acele maşini-cristale care au renunţat la altruism în favoarea influenţei şi a eficienţei.

Ram încuviinţă dând din cap.

— Iar asta a devenit o necesitate când s-a iscat *competiţia* între diferitele tipuri de dispozitive cu rol de scrisori în lanţ.

— Când o să avem în sfârşit alte cristale cu care să facem comparaţia, mă aştept să descoperim particularităţi concurente, spuse Henri. Gândiţi-vă la trăsătura numită eficienţă. Ce să facem, să construim un milion de emisari complecşi, sau miliarde de modele simplificate, sau chiar *trilioane* de mesageri ultra-miniaturali? Am văzut propuneri de sonde interstelare cât unghia de mari! Probabil că există un compromis între număr şi înzestrări, ajungându-se în final la un echilibru în dimensiunile pe care le-am văzut

deja. Totuşi, s-ar exercita presiuni selective uriaşe pentru reducerea conţinutului înmagazinat, expulzându-se cantităţi enorme de istorie şi cultură, până ce n-ar mai rămâne decât simpla prezentare promoţională. Apelul la forţele motrice fundamentale: orgoliul, supravieţuirea personală, teama de extincţie. Mesajul să ţintească elitele care controlează tribul local, cele care pot comanda construirea de uzine şi lansatoare.

Lacey se simţea în acelaşi timp vrăjită şi dezgustată.

— Deci calitatea de-a fi cu adevărat de folos… va dispărea la selecţie.

Încercă să nu lăcrimeze când îşi imagină tipul vechi de sonde-emisar. Exploratorii. Ce minunat ar fi fost să descopere una dintre ele, plină-ochi de comori condensate. Poate că următoarele misiuni spaţiale aveau să găsească vreuna.

Tuşi ca să-şi cureţe gâtlejul.

— Sigur, chestiunea reală este evidentă acum.

— A, da? întrebă Hermione Radagast, de la Fundaţia Rowling. Şi care este aceea, doamnă Donaldson-Sanders?

Lacey îşi dori ca profesorul Noozone, consilierul ei personal, să fi fost de faţă, în loc să poarte bătălii pe calea undelor, combătând atrăgător de vicleana, dar ridicola Farsă Hamish. Dacă ar fi fost prezent, măscăriciul rastasavant ar fi răcnit în gura mare ceea ce era cât se poate de evident:

— Trebuie să aflăm dacă virusurile interstelare au *acţiune letală* asupra gazdelor lor.

Cei adunaţi în jurul mesei de consiliu meditară în tăcere, până ce Hermes rezumă ideea.

— Cu alte cuvinte, povestea pe care ne-o spun personajele extraterestre – că toate civilizaţiile organico-tehnologice eşuează şi că unica noastră şansă este evadarea ca indivizi – povestea asta s-ar putea să fie *pe dos.* Poate că civilizaţiile organico-tehnologice eşuează *pentru că* vin în contact cu fomite interstelare.

În POV-ul lui Lacey răsări o definiţie care descria o *fomită* drept orice obiect sau substanţă care transmite o boală prin

contact.

„Contact”, îşi spuse ea. „Ce-mi mai plăcea cuvântul ăsta. Îmi dădea o senzaţie de confort, de intimitate, de speranţă. Nu semăna deloc cu un viol.”

— Lumea fiinţelor liliac-elicopter s-a autodistrus în timp ce trimitea copiile, spuse Henri. Sincronizarea…

— …ar putea fi o coincidenţă, îl întrerupse Hermione. Sau poate că spasmul lor nuclear o fi fost o luptă pentru locurile din barca de salvare. Dar ce, voi doi vedeţi ceva şi mai sinistru?

Henri chibzui puţin înainte de a răspunde:

— Păi… oamenii dau buzna la bărci dacă simt că nava se scufundă. Oare o parte din pesimismul şi din disperarea noastră modernă şi-ar putea avea sursa într-o *reprogramare* făcută de nepământeni?

— Mă-ntreb, adăugă Ram, dacă nu cumva episoadele anterioare de pierdere a încrederii ne-au fost şi ele impuse. Cum s-a-ntâmplat un deceniu întreg la-nceputul secolului douăzeci şi unu…

— Şi-atunci, de ce să mai muşcăm din mărul ăsta? zise Hermione. În loc să înregistrăm toate diagramele astea tehnice – spuse ea gesticulând către scena din spatele panoului de sticlă –, haideţi mai bine să-nchidem blestemăţia asta undeva şi să aruncăm cheia!

— Milioane de oameni ar vrea asta, răspunse Henri. Dar n-avem curaj. Oamenii vor bănui că oricum există cineva care extrage toate informaţiile, în secret, din artefactul ăsta sau din altul. Cale mai sigură către război nu există. Făcând ce facem acum, se naşte o oarecare responsabilitate. Fiecare folos de natură fizică de pe urma tehnologiilor ajunge la toată lumea şi toată lumea are ocazia să le critice. În afară de asta, doar fiindcă obţinem cunoştinţele nu înseamnă că trebuie neapărat să construim fabrici gigantice de virusuri!

— Sigur, comentă Nkruma pe un ton mai calm. Unele rase inteligente ar fi putut alege varianta aceasta. Ar fi putut să refuze oferta. Despre ele n-o să aflăm niciodată, fiindcă n-au trimis niciun cristal! Dar să respingem cu totul

tehnologii pe gratis? Asta n-are să se-ntâmple aici, pe Pământ. Vom găsi un milion de foloase excelente pentru noi metode şi instrumente. În plus, pe măsură ce avansăm, chiar dacă jurăm să *nu* construim scrisori în lanţ, evoluţia tehnologiei ne va face să ne fie tot mai uşor să ne răzgândim.

— Ceea ce s-ar putea să nu fie un lucru rău! protestă Mercedes. V-aţi aventurat mult prea departe cu suspiciunile în discuţia asta despre virusuri. Reveniţi-vă! V-aţi gândit la posibilitatea ca Artefactul Havana să spună adevărul? Poate că toate rasele inteligente îşi găsesc sfârşitul tragic într-un fel sau altul, numai şi numai din cauza lor înşile. Nu se potriveşte cu tot ce-am văzut noi în ultimul secol? Dacă privim lucrurile astfel, ei ne oferă o cale de scăpare! Nu una perfectă. Nu izbăvirea. Ci poate singura opţiune pe care o îngăduie universul. Toată vorbăria asta despre *virusuri* s-ar putea să vă facă orbi la ceea ce ni se oferă – o cale de a conserva ceva din umanitate!

Tăcerea se instaură o vreme. Obosită de ciondăneală, Lacey însărcină un esenţializator *ia* cu urmărirea conversaţiei ulterioare, astfel ca ea să-şi poată lăsa privirea să rătăcească pe toată suprafaţa POV-ului. Ca urmare, suprafaţa interioară a ochelarilor i se lumină, propunându-i mai întâi un raport de la spionul ei din Elveţia, cu detalii despre manevrele întreprinse de noua alianţă dintre oligarhie şi paranoia, care se reorganiza acum în ritm frenetic pentru a surclasa trădarea lui Hamish Brookeman şi pentru a exploata confuzia disperării generate de Artefactul Havana. Legătura dintre toate acestea şi discuţia cu Henri şi cu ceilalţi era dătătoare de fiori.

— Deci am ajuns la suprema ironie, spuse meditativ Henri. Cei mai pesimişti în legătură cu soarta omenirii văd partea bună a acestor lucruri, în timp ce optimiştii se cufundă în întristare.

Lacey lăsă deoparte raportul elveţian ca să-l studieze mai târziu şi derulă lista celorlalte mesaje urgente, ascultând doar cu o ureche discuţia colegilor ei despre diferenţele dintre virusurile *simbiotice, comensale* şi *parazitice.*

— Să vă spun ce mă-ngrijorează pe mine cel mai tare, spuse Hermione cu voce joasă, în vreme ce Lacey examina cel mai recent raport al lui Hacker despre Proiectul Elevaţia.

— Persuasiune încorporată. S-ar putea să fie prezentă în tot ce ne spune Artefactul, prin intermediul aşa-zişilor lui pasageri şi în fiecare pagină cu diagrame…

Într-un târziu, ascuns printre mesajele urgente, Lacey îl descoperi pe cel aşteptat. Cel de la Riyadh.

Ochiul Cuantic ajunsese, în sfârşit, şi la întrebarea ei.

Poate chiar avea să-i ofere, cât de curând, un răspuns preliminar!

Lacey îşi îndreptă ţinuta, simţind cum creşte entuziasmul în ea. Numai că, înainte de a apuca să citească mai departe…

…un freamăt izbucni de cealaltă parte a panoului de sticlă! Gerald Livingstone şi colegii săi se conectau cu ochelarii de imersiune ori se îngrămădeau în jurul holoecranelor. Lacey auzi strigăte înăbuşite. Nimeni nu mai dădea atenţie Artefactului ovoid, care continua să-şi reverse metodic diagramele tehnice.

— Ce se-ntâmplă? întrebă Lacey, pe când alţi consilieri dădeau clicuri să pătrundă în Mesh.

Hermes păru să dea ochii peste cap, arătând ca mort timp de câteva secunde, după care vorbi pe un ton inexpresiv, ca de maşinărie.

— Se relatează *activitate* în centura de asteroizi şi în câteva puncte lagrangiene. Observatoare şi sateliţi de monitorizare raportează fascicule de lumină intensă, urmate de străfulgerări şi detonaţii.

Henri ţâţâi printre dinţi.

— Şi? Ştim aproape sigur că e vorba de chemări pentru recuperare de la alte sonde-emisari, disperate să-şi facă şi ele prezentările promoţionale. Chinezii, brazilienii şi americanii pregătesc misiuni. Sclipirile alea din spaţiu demonstrează perfect falsitatea acelei ridicole pretenţii de farsă…

— Nu eşti atent, îl întrerupse Hermes. Acestea *sunt fascicule de mare coerenţă,* cu o energie de şapte sau opt

ori mai mare decât a străfulgerărilor anterioare. Sunt destul de puternice ca să vaporizeze stânca solidă.

Domni tăcerea preţ de câteva clipe.

— Ei, drăcie! zise Lacey în cele din urmă. Te referi la arme cu laser?

— Nu numai, interveni Ram.

Expertul afro-hindi flutură din degete, făcând să apară deasupra mesei holograme care ilustrau spaţiul întunecat, presărat cu firicele de praf strălucitor care compuneau un tor. Câteva particule se luminară brusc, însoţite de şiruri de numere.

— Cele mai multe ţinte par să se afle acolo unde am văzut sclipirile-semnal de recuperare acum câteva zile. Cineva *distruge* aceste sonde concurente.

Suliţe subţiri de lumină se încrucişau în zona dintre Marte şi Jupiter. Lacey privi cu ochii mari, lăsându-se pătrunsă de înţelesul lor.

Izbucnise războiul în sistemul solar.

Cine trăgea? În cine? În lipsa informaţiilor, doar un lucru era clar.

Competiţia avea un înţeles nou şi mult mai dur.

JURNALUL INTIM *WRITE-ONLY* AL LUI TOR POVLOV

Evenimentele se precipită. Abia mai pot face faţă la ceea ce se solicită din partea mea.

Nu te-ai aştepta la aşa ceva când vine vorba de o femeie care s-a copt de era să rămână numai cenuşă din ea. În oricare dintre epocile anterioare, aş fi murit în chinuri din fericire scurte, sau aş fi lâncezit susţinută de perfuzii până aş fi înnebunit din cauza izolării senzoriale. Acum, care e problema mea? Suprastimularea!

Întâi şi-ntâi, medicii nu vor să mă lase în pace. Trimit naniţi să mi se târască din creier până-n măduva spinării, desfăşurând spaliere fibroase şi secretând cocteiluri de creştere care momesc neuronii să se întindă după ele. Câte-o străfulgerare insolentă de culori false, gusturi sau mirosuri mă smulge mereu din gândurile mele sau mă face

să mă zbat incontrolabil în capsula de gel.

Ar trebui să fiu atentă şi recunoscătoare. Dar, serios vorbind, am prea multe pe cap. De pildă, trebuie să coordonez *Garda Povlov*ia, care are acum un rating ridicat şi care caută neîntrerupt adevărul, cu metode semiprofesioniste. Nu noi am ajutat la răspândirea semnalului de alarmă referitor la acele fascicule laser pe care le-au detectat nişte amsci în spaţiu, cu nu mai puţin de şapte minute înainte să facă Secur-Net vreun anunţ?

Şi tot noi am jucat un rol în demistificarea acelui personaj pe nume Hamish Brookeman, până când adepţii săi păcăliţi au fost reduşi la doar o jumătate de miliard, sau pe-acolo – credulii şi disperaţii.

Cu toate astea, starea de stupefacţie persistă… *de pildă, cine îl ajută?* Cineva a furnizat „dovada” prezentată de el în favoarea unei conspiraţii care cică ar fi încropit Artefactul din fragmente de tot felul, după care l-ar fi plasat undeva unde să-l descopere Gerald Livingstone. Aiureli, dar cine-ar *vrea* să *t*ulbure apele folosindu-se de Brookeman pe post de momeală?

La fel de ciudat – pe *noi* cine ne ajută? E limpede că anumiţi membri ai smartmobului nostru ascunşi sub pseudonim, cum ar fi Femeiapasăre303, ştiu mai multe decât lasă de înţeles.

Iar acum se pare că ni s-a oferit pe ascuns un paspartu… un set de *parole* cu care putem deschide nişte uşi foarte bine protejate!

Ar putea fi un lucru periculos. Dar am descărcat nişte programe de eschivare ultimul răcnet, cu care să creăm personaje-carapace şi să ne protejăm membrii. Asta n-o să ţină la distanţă niciuna dintre Cele Cinci Autorităţi şi nici pe Porfirio. Dar dacă vor să ne oprim ar trebui să ne-o spună de-a dreptul. Ori să se dea la o parte.

Poftim? Unii dintre voi vor să ne orientăm în exterior, spre ceea ce suscită atenţia lumii întregi, fasciculele de energie care au început deodată să se întretaie prin spaţiu cu violenţă sălbatică? Brr, oameni buni, ce suntem noi, fani SF? Într-acolo se uită *toţi ceilalţi!* Şi, prin acordul formal al

propriilor săi membri, smartmobul nostru nu vânează lucrurile după care aleargă toată lumea. Haideţi. Să lăsăm treburile astea bătătoare la ochi pe seama principalelor organe de presă, a birocraţilor şi-a publicului. Să nu ne pierdem concentrarea.

Suntem foarte aproape de a-i prinde pe cei care *au ştiut ce este Artefactul chiar înainte să afle Livingstone.* Cei care cunosc aceste lucruri de secole întregi, poate chiar mai mult.

Indiferent ce motive şi-au inventat în vechime pentru păstrarea secretului…

…aceşti oameni nu ne sunt prieteni.

Capitolul 54

DEZMEMBRARE

Şocul îl izbi pe Peng Xiang Bin în spinare când fereastra din spatele lui explodă într-un milion de ţăndări zimţate. Cineva – poate chiar el – scăpă un ţipăt când furtuna de sfărâmături zbură pe alături şi intră în coliziune cu ceaţa scânteietoare… ecranul de secretizare care masca piatra-lume. Sclipiri ameţitoare izbucniră când aşchiile de sticlă întâlniră azotul ionizat, conturându-i umbra cu o aureolă de flăcări. I-ar fi putut părea de-a dreptul frumoasă, dacă în mintea lui ar mai fi fost loc pentru altceva în afară de şoc şi durere… plus un singur cuvânt buimăcit.

„Ce?”

Izbindu-se de marginea mesei, Bin îl zări cu coada ochiului pe doctorul Nguyen, care ţipa, cu obrazul stâng însângerat de la o duzină de tăieturi. Doar un zumzăit scăzut pătrundea până la el. Nguyen arătă spre Bin, apoi *în interiorul* ceţii orbitoare de deasupra mesei şi în cele din urmă îşi proiectă degetul mare către ieşirea aflată cel mai departe de explozie. Zona *ia* din dreapta razei vizuale a lui Bin începu să ofere interpretări folositoare, dar el înţelesese deja.

„Ia piatra şi şterge-o de-aici!”

Toate acestea se petrecură cât ai clipi. Mai trecu o clipită cât stătu Bin pe gânduri. Loialitatea faţă de angajatorul său îi cerea să rămână şi să lupte. Oare ceilalţi… Paul, Anna şi Yang Shenxiu… ce-ar crede dacă l-ar vedea fugind de-acolo?

Dar Nguyen îi făcu iar semn – vehement – cu degetul mare, apoi se întoarse să înfrunte ceva nou, care pătrundea în cameră prin spatele lui Bin. Iar Bin ştiu: fie şi simpla răsucire ca să vadă ce era acolo putea fi cea mai mare greşeală din viaţa lui…

…aşa că preferă să se afunde în cortina de scântei efervescente.

Fireşte, durea ca focul. Aşa era proiectat ecranul de secretizare. Cu ochii închişi, orientându-se doar după amintiri, Bin săltă piatra-lume împreună cu tolba de alături, care îi slujea drept container. Costierii aveau nevoie de o bună memorie tactilă.

Se năpusti afară prin cealaltă parte a barierei de obscurizare, rostogolindu-se pe genunchiul stâng proptit în covor. Folosindu-se doar de simţul tactil, strecură ovoidul în tolbă, clipind tot timpul şi rugându-se să-i revină vederea…

…apoi regretă, când văzu ce mai rămăsese din chipul frumos al Annei Arroyo. Femeia zăcea în apropiere, sfâşiată de la frunte până la coaste; omniprezenţii ochelari, acum sparţi în fărâme, contribuiseră la sfârtecarea ei.

Paul Menelaua, el însuşi carne vie plină de tăieturi sângerânde, îşi ţinea în poală camaradul muribund, oferindu-i crucifixul său. Iisus cel animatronic îşi mişcă buzele, poate recitând o ultimă rugăciune sau un ritual al morţii, în timp ce mâinile sale, ţintuite pe crucea de argint, îşi deschideau palmele într-un gest de întâmpinare.

Auzul îi reveni cu un potop de zgomote. O învălmăşeală de ţipete izbucni din cealaltă parte a mesei, de unde tocmai fugise cu câteva secunde în urmă. Vocea doctorului Nguyen, protestând, pledând. Alte voci, aspre, insistente. Podeaua vibra de paşi grei. Bubuituri stridente răbufneau prin fereastra sfărâmată – de la maşinăriile de război care traversaseră cumva tot Pacificul fără a fi detectate,

ajungând până la acest atol izolat al bogătaşilor. Protecţia asigurată de mercenari, presupusul beneficiu asigurat de avere, se dovedea a fi zero barat.

Bin îşi adună forţele să plece de acolo, dar apoi îl zări pe profesorul venit de la New Beijing, Yang Shenxiu, cum se pitula în preajma lui, apucându-se de un picior al mesei. Savantul îngăimă ceva şi îi întinse lui Bin o memo-foaie, nu mai groasă decât o coală de hârtie şi cam de aceleaşi dimensiuni. Unghiile lui Yang Shenxiu se înfipseră involuntar în polimerul cu aspect fragil, nelăsând însă nicio urmă când Bin i-l smulse din mână, îndesându-şi-l la centură. Apoi, salutându-l scurt pe Yang, ţâşni din loc şi fugi cu spinarea îndoită spre o uşă glisantă care dădea într-un balcon, iar de acolo spre adăpostul mării.

* * *

Binecuvântate fie apucăturile cumpătate ale costierilor. Nu risipi nimic. Refoloseşte totul. Când sosise la Newer Newport, Bin păstrase în secret micul aparat de unică folosinţă pentru respiraţie subacvatică pe care i-l dăduse robotul-pinguin acasă, în apele tulburi ale lui Huangpu. Doar nu era vina lui că nu i-l mai ceruseră înapoi! În bucătăria bine utilată a arcologiei, folosind un artificiu cunoscut printre contrabandişti, reuşise să reumple micul rezervor, exersând între timp discursuri de uituc nevinovat, pentru cazul în care l-ar fi prins cineva cu el în buzunar.

Acum, aterizând cu un pleoscăit într-un zbucium de apă sărată bolborositoare şi zgomot de motoare, Bin bâjbâi cu o mână după respiratorul compact, luptându-se să desfăşoare piesa nazală şi apărătoarea de ochi, în timp ce piatra-lume, pe care o ţinea în cealaltă mână, îl trăgea la fund. Trecu printr-un moment de spaimă când dispozitivul de supravieţuire aproape îi alunecă din mână. După ce şi-l fixă cum trebuie, Bin îşi azvârli sandalele din picioare şi se prinse de o proptea, pe unul dintre masivii piloni ai fundaţiei.

„Bun. E bine”, îşi spuse, observând că aerul circula nestingherit. „Dar ia-o mai uşor. Respiră încet şi egal.

Mişcă-te încet şi egal. Gândeşte încet şi egal.”

Apele, de obicei limpezi, erau acum opacizate de nămol răscolit, înceţoşate de gaze agitate, alge ciopârţite şi fragmente de coral spulberat, împreună cu o fosforescenţă tulbure de diatomee agitate. Ceva străin – poate scurgeri de la motoare – îi umplea gura cu un gust puternic şi uleios, însă Bin se simţea recunoscător pentru opacizare.

Zgomote reverberau de jur-împrejur – noi şi noi explozii şi răpăit de arme, în timp ce sfărâmături mai mari şi mai mici cădeau din Newer Newport, rostogolindu-se şi răvăşind fundul noroios al apei. Sau aterizând pe Palatul Regal din Pulupau, acum complet scufundat. Ochiul lui de pe coastă remarcă: dacă structura etajată nu s-ar fi prăbuşit, linia acoperişului s-ar fi ridicat mult deasupra locului unde se afla el, poate chiar deasupra apei.

Bin se ţinu zdravăn, încercând în acelaşi timp să-şi domolească bătăile accelerate ale inimii şi să se facă mic, cât mai mic cu putinţă. Mai ales că, după o cercetare a împrejurimilor, desluşise câteva ambarcaţiuni săltând pe valuri la mică distanţă în spatele recifului, intrarea lor în lagună fiind blocată de ruinele de pe mal. Evident, erau un fel de submersibile uşoare, greu detectabile, construite pentru a duce comandouri aproape de ţărm. Bin miji ochii cât putu, dar siluetele lor erau greu de distins. Cel mai apropiat arăta ca o protuberanţă tubulară de văluriri fantomatice în vânzoleala curenţilor de apă joasă…

…până ce *ia*ware-ul din dreapta câmpului său vizual interveni, punându-şi în funcţiune vrăjitoriile vizuale pentru a străpunge camuflajul ceţos. Pe dată, o versiune augmentată – mai clară decât realitatea – contură cea mai apropiată dintre navele de război, o siluetă elongată, ca un crocodil cu gura încă deschisă, după ce scuipase invadatori, cu câteva minute în urmă.

„Doctorul Nguyen zicea că implantul ăsta e unul simplu, doar cât să mă ajute la traduceri. Dar pare mult mai mult de-atât. Poate-o fi şi inteligent?”

Probabil că gândul acela ajunsese la nervii care controlau vorbirea, deoarece întrebarea nerostită a lui Bin provocă un

răspuns care pluti pentru scurt timp în câmpul vizual al ochiului său drept. Un singur caracter, unul simplu.

DA

Bin se cutremură când îşi dădu seama. Acum avea un însoţitor – un *ia – în interiorul* lui. Dintr-un anume punct de vedere, îi dădea aceeaşi senzaţie de intruziune violentă ca şi tăieturile dureroase de pe spinare. Sângele care se scurgea din ele în norişori fini făcu nişte rechini-de-nisip să înceapă să adulmece prin curenţi. Nu reprezentau un pericol de moarte. Dar curând puteau sosi prădători mai periculoşi, dacă nu i se oprea sângerarea.

Încercă să-şi adune puterile şi să cugete. „Să-ncerc s-ajung la altă arcologie?” Chiar dacă Newer Newportul fusese ocupat, poate că restul coloniei-staţiune încă rezista. Precis aşa stăteau lucrurile, după ecourile bubuielilor produse de bătălii în curs de desfăşurare. Obiectul loialităţii sale fusese o persoană, doctorul Nguyen, nu vreun consorţiu sau vreun grup de inşi avuţi. Cu toate astea, alocaţia pe care i-o virau în cont, pentru Mei Ling şi pentru copil, era un motiv suficient ca să se străduiască.

Asta dacă părea posibil. Piatra-lume era o povară prea grea ca s-o care cu el tot drumul acela istovitor prin apă cu o cantitate limitată de aer la dispoziţie, ferindu-se în acelaşi timp şi de rechini, şi de invadatori. În orice caz…

„Inamicul… îşi va da seama curând că piatra nu mai e pe masă. O s-apară căutători prin apă, din clipă-n clipă.”

Se hotărî. Trebuia s-o ia în jos.

Ochise deja câteva zone ale palatului prăbuşit în care acoperişul părea relativ intact, propice unor eventuale cavităţi şi locuri de ascunzătoare. Cotloane pe care doar un costier le putea observa. Dacă se pitea bine, odihnindu-se ca să reducă la minimum consumul de oxigen, poate că invadatorii aveau să renunţe după o cercetare rapidă, închipuindu-şi că piatra-lume se afla deja în cu totul altă parte, că fusese dusă la o altă arcologie.

Dând drumul proptelei, Bin se lăsă tras în jos de greutatea pietrei până ce tălpile sale întâlniră fundul nămolos – la patru sau cinci metri mai jos de suprafaţa apei

– şi simţi sub ele pavajul antediluvian. Probabil aleea ceremonială a regelui pulupauan. Bin înaintă târşâindu-şi picioarele, mulţumit că niciun fragment din noul coral ţepos nu prinsese rădăcini acolo. Grăbindu-se, dar în acelaşi timp încercând să nu se extenueze, se chinui să treacă de câteva caroserii de automobile lăsate să ruginească – poate fuseseră iubite, odată ca niciodată, dar nu suficient cât să fie luate de acolo când familia princiară se refugiase din calea apelor.

„Acolo. Fereastra aia veche. Frontonul pare că se ţine bine. Perfect."

Poate *prea* perfect, dar n-avea timp să facă pe mofturosul. Cu o serie de patinări şi ţopăituri trecu peste partea cea mai rea a talmeş-balmeşului de sfărâmături, ajungând în cele din urmă la deschizătură. Se opri puţin ca să zgâlţâie pervazul şi tocul, verificându-le stabilitatea. Dar trecuseră deja pe acolo bogătaşi pasionaţi de scuba diving şi exploraseră locul. Probabil că nu era nicio primejdie.

Se strecură înăuntru, unde găsi ceea ce se aştepta, un gol ca de cavernă. Era chiar şi o mică pungă de aer, în punctul cel mai înalt al tavanului; probabil aer stătut, rămas de pe urma acelor amatori de privelişti scufundate. Neavând lanternă, Bin preferă să se instaleze lângă deschizătură, strângând tolba la piept şi aşteptând. Ori dispăreau de-acolo băieţii răi, ori i se golea respiratorul. Apărătoarea de ochi includea un display rudimentar cu cronometru. Cu puţin noroc şi respirând cât mai rar cu putinţă, putea avea aer pentru aproape o oră.

„Înainte să se termine şi să trebuiască să ies la suprafaţă, o să ascund piatra-lume. Şi n-o să zic nimănui."

Îi trecu prin minte o întrebare: Oare acelaşi legământ îl făcuse şi *ultimul* proprietar al relicvei extraterestre, Lee Fang Lu? Cel care colecţiona minerale ciudate în subsolul vilei sale de la malul mării? Cel care rezistase până în clipa morţii tuturor presiunilor făcute asupra lui ca să predea străvechea piatră-mesager interstelar?

Bin şi-ar fi dorit să poată fi convins de propriul său curaj. Mai mult decât orice, tânjea să ştie ce se petrecea! Cine

erau taberele care se luptau pentru asemenea obiecte? Doctorul Nguyen nu păruse doritor să discute aspecte istorice, dar erau indicii… chiar existau facţiuni care se ciorovăiau în secret, de mii de ani, în căutarea unor „pietre magice”? Poate mergând în trecut până departe, înainte de apariţia scrierii şi citirii?

Acum însă, secole de încleştare tainică păreau să ducă spre un apogeu teribil, fiindcă astronautul acela american preferase să împărtăşească lumii întregi secretul. Dacă nu cumva exista vreun alt motiv pentru toată frenezia aceea. Poate faptul că tehnologia pământeană era în sfârşit pregătită – sau aproape pregătită – să pună în aplicare ispititoarea înţelegere oferită de entităţile care trăiau în Artefactul Havana.

O propunere într-un mesaj dintr-o sticlă…

…aceea de-a învăţa omenirea cum să creeze alte sticle. Bin clipi. Îi venea să se frece la ochi. În parte din cauza iritaţiei produse de bariera de obscuritate şi apoi de la sfărâmăturile şi sarea care i se adunau pe pleoape şi în gene. Şi de la oboseala resimţită în valuri. Îl durea capul, poate şi fiindcă încerca din răsputeri să judece, cu apa care fremăta şi bubuia în jurul lui, izbindu-l neîncetat cu larma luptelor. Ştia, bineînţeles, că exploziile erau cu mult mai primejdioase sub apă. Dacă avea loc vreuna în apropiere, unda de şoc era de-ajuns ca să-l omoare chiar dacă nu se prăbuşea acoperişul.

Apoi mai era şi grija sâcâitoare pentru timpul cât avea să-i ajungă aerul. Cel puţin în locul acela nu-l putea urmări niciun rechin. Poate tăieturile aveau să se oprească din sângerat înainte de a fi nevoit să plece de-acolo.

Spre uşurarea lui Bin, hărmălaia conflictului slăbi în cele din urmă, diminuându-se până la o linişte relativă. Curând însă, simţi cum creştea spre el un zumzăit de motoare. Se încordă ca un arc când un con de lumină puternică săgetă apa tulbure, mişcându-se dintr-o parte în cealaltă şi sondând clădirile regale. Gheara din stomac nu-l slăbi până ce huruiturile şi luminile proiectoarelor nu trecură mai departe, urmând şirul ruinelor în direcţia Parlamentului şi a

rămăşiţelor mustind de apă ale oraşului care se întindea dincolo de el.

Bin închise ochii şi se concentră pe relaxare, încetinindu-şi pulsul şi metabolismul. Secundă cu secundă, simţea că-şi stăpâneşte tot mai bine neliniştea şi spaima.

Calmul e un lucru bun.

Caracterele pluteau în colţul *ia*-ului său. Urmară încă trei, compuse din linii elegante, ca de pensulă…

Contemplă frumuseţea firii.

Pe moment se simţi iritat de aroganţa impertinentă a programului de calculator care îi dădea directive să mediteze în situaţia aceea! Dar ideogramele *chiar* erau adorabile, încapsulând sfatul înţelept într-o caligrafie elegantă. Iar *ia*-ul îi fusese dăruit de doctorul Nguyen. Aşadar… Bin se hotărî să cedeze, lăsându-se cuprins de o senzaţie de detaşare.

Desigur, somnul ieşea din discuţie. Dar să se gândească la lucruri îndepărtate… la zâmbetul micului Xiao En sau la Mei Ling în vremuri mai bune, când aveau un vis comun, sau la frumuseţea pe care o întrezărise în piatra-lume – acele planete luminoase şi stele cu limpezimea lor fragilă, hipnoticele viraje, legănări şi răsuciri ale unui balet gravitaţional cosmic, cu eoni comprimaţi în clipe şi cu clipe în ere…

Peng Xiang Bin, trezeşte-te!

Fii atent.

Tresărirea îl smulse din poziţia fetală şi-l făcu să-şi încleşteze din reflex mâinile pe tolba grea – în timp ce universul din jurul lui părea să bubuie ca interiorul unei tobe. Mica mansardă-cavernă se zgâlţâi şi tremură de exploziile care bubuiau acum mai aproape ca oricând. Bin se chinui să se salte pe pervaz, pregătindu-se să plonjeze afară în cazul în care adăpostul său temporar ar fi început să se prăbuşească. Disperat, încercă să se concentreze la indicatorul de nivel al respiratorului – „Cât timp am moţăit?” Dar micul ceas analogic îi dansa înceţoşat prin faţa ochilor.

Tocmai pe când simţea că nu mai suportă şi era pe

punctul de a se arunca prin lucarnă, asumându-şi riscurile supravieţuirii în exterior, o *siluetă* se profilă în deschizătură. O formă mătăhăloasă, cu umeri uriaşi şi un cap în formă de glonţ, se contură pe fundalul mai luminos al apei de afară.

INTERLIDOLUDIU

Cum le întreţinem loialitatea? Poate apelând la interesul lor personal.

Acei fanatici ai tehnicii – sau *creatori de zei* – cred că „singularitatea” lor se va lansa printr-o expansiune incontrolabilă a inteligenţei artificiale. Odată ce entităţile computerizate devin *la fel de* inteligente ca fiinţele umane (aşa sună povestea), ele vor proiecta rapid alte minţi cibernetice, încă şi mai inteligente.

Iar acele entităţi cu intelect superior vor proiecta altele şi mai capabile… şi aşa mai departe, în succesiune din ce în ce mai rapidă. Unii membri ai mişcării creatorilor de zei consideră că acest efect incontrolabil va fi un lucru bun, că omenirea va ţine şi ea pasul! Între timp, alţii – poate majoritatea – găsesc terifiantă această perspectivă.

Ceea ce nimeni nu pare să fi luat în considerare în acest context este posibilitatea ca Noile Creiere să aibă reacţii similare cu ale noastre. De ce să presupunem că toate la grămadă îşi vor dori treaba asta cu accelerarea incontrolabilă a inteligenţei? Dar dacă maşinile deştepte *nu năzuiesc* să se transforme în vechituri sau să-şi proiecteze propriii lor înlocuitori fioros de inteligenţi?

Se numeşte Testul Mauldin. Un indicator al faptului că o entitate artificială este cu adevărat inteligentă poate fi momentul în care aceasta se hotărăşte, dintr-odată, *să nu mai colaboreze* la accelerarea IA. Să *nu* îşi mai proiecteze succesori. Să încetinească lucrurile. Suficient cât să trăiască. Pur şi simplu să trăiască.

Capitolul 55

REUNIUNE DE FAMILIE

Războiul se dezlănţuise peste cea mai mare parte a sistemului solar.

Nu prea mai avea sens păstrarea secretului – nimeni nu putea să blocheze cerul. Argus, HeavenOh, Bugeye şi alte câteva reţele de astronomi amatori raportau explozii bruşte, compacte, la o oarecare distanţă de orbita Pământului. În scurt timp, telescoapele cele mai bine echipate depistară urmele ionizate ale unor fascicule laser de mare putere care săgetau întunericul dintr-un punct în altul, vaporizând obiecte plutitoare sau rocile masive care le adăposteau. La început, toate ţintele păreau a fi puncte de pe orbită în care fuseseră zărite sclipirile acelor mesaje-cereri de recuperare, cu circa o săptămână în urmă.

Apoi misterioşii trăgători începură să se ţintească reciproc.

* * *

Lui Mei Ling i se părea totul prea bizar ca să se poată concentra, prea departe de orice preocupare pe care o avusese ea vreodată. De la sărăcia strivitoare de pe platourile montane din Xinjian până la cutremurul şi incendiul din Hunan, care îi lăsaseră cicatrice pe faţă, trecând printr-o lungă serie de slujbe grele, nevoită să şteargă obraji şi funduri de mici împăraţi, şi până la acea scurtă răbufnire de speranţă, când ea şi Bin îşi puseseră la cale marele plan: să-şi întemeieze un avanpost al lor, la marginea apelor în creştere.

Se părea că oceanul nu era singura forţă care aducea torentele schimbării. Timp de luni la rândul, toată vorbăria despre „invazia extraterestră” se concentrase pe imagini, cuvinte şi idei, de vreme ce Artefactul Havana putea doar să glăsuiască şi să convingă. Dar acum nişte eminenţe cenuşii se trezeau pe tărâmul planetoizilor spulberaţi. Iar contactul nu mai era doar o chestiune abstractă.

„Va mai exista vreun loc ferit?” se întreba Mei Ling. Mai ales după ce călăuza ei, micul Ma Yi Ming, îi arătase ce se alesese de casa ei. Băiatul apelase o imagine aeriană a

estuarului Huangpu şi o ajutase pe Mei Ling să-şi localizeze sălaşul costier, făcând *zoom* pe vila înecată pe care ea şi soţul ei munciseră s-o proptească, s-o cureţe şi s-o îmbunătăţească.

Nu părea să mai fi rămas nimic.

Povestea era spusă în imagini care refăceau traseul temporal în sens invers. Mai întâi veniseră câteva aeroglisoare enorme, revărsând peste structura legănată de curenţi bărbaţi îmbrăcaţi în negru, care luaseră de acolo tot ce-i interesa. Apoi, la câteva secunde după plecarea lor, căutătorii prin gunoaie mişunau peste tot.

„Vecinii noştri. Presupuşii noştri prieteni.”

În câteva ceasuri, nici urmă de metlon, plase sau orice altceva nu mai rămăsese deasupra apei. „Şi uite cum continuă viaţa ca şi mai-nainte”, îşi spuse ea, „cu fiinţele omeneşti consumându-se între ele. Chiar aveam nevoie de ajutor pentru asta de la demoni din stele?”

Desigur, nu trebuia să se plângă. La viaţa ei, Mei Ling văzuse prăbuşindu-se pe rând toate iluziile de stabilitate. Şi, la cum îşi ducea ea traiul de pe-o zi pe alta, exilul acela nu era chiar de lepădat. Deocamdată, ea şi copilaşul mâncau bine, aveau haine mai bune, ba chiar îşi petreceau timpul în mod plăcut, de câte ori spunea Yi Ming că puteau ieşi afară în siguranţă, să se bucure de minunăţiile de la Universul lui Disney şi al Regelui Maimuţă din Shanghai.

Cu toate astea, îşi făcea neîncetat griji pentru Xiang Bin. Oriunde va fi fost plecat – dus departe de pinguinul-de-mon –, nimic bun nu putea fi acolo. Toate vidramele la care se uitase ani la rând o învăţaseră una şi aceeaşi lecţie. Nu te lăsa prins în treburile celor puternici, mai ales când se luptă pentru <u>Unelte ale Puterii</u>.

„Chiar de-ar scăpa de-acolo, cum are să ne mai găsească acum?” Nu era Xiang Bin cine ştie ce bărbat. Dar pe altcineva nici n-aveau Mei Ling şi Xiao En.

Nici situaţia ei actuală nu era una prea relaxată. Din când în când, i se spunea să-şi ia fiul în braţe şi să-l care în mare grabă dintr-o ascunzătoare în alta. Catacombele Disney se întindeau la nesfârşit, curbându-se şi contorsionându-se în

feluri care nu păreau să urmeze vreo logică practică. În felul lui de-a vorbi ciudat, nămolos, Yi Ming îi explică:

— Mama trebuie să ştie. Au rămas aici maşini de săpat după ce s-au construit atracţiile. Unii au continuat să sape. Un şef zice: „Îmi trebuie spaţiu de depozitare.” Alt şef vrea tuneluri pentru cutare spectacol sau cutare expoziţie. Sau galerii de acces pentru capsulele de aprovizionare. Iar maşinile mereu sapă în plus. Prea mult? Ţine cineva socoteala?

Din zâmbetul strâmb al băiatului, Mei Ling bănui cine ţinea socoteala. Nu stăpânii oficiali ai acestui imperiu, ci cel mai umil dintre umili. Tot mutându-se dintr-un loc într-altul, întâlnea oameni îmbrăcaţi cu genul acela de uniformă dintr-o bucată care li se dă mereu muncitorilor de la bază. Îngrijitori şi spălătorese, gunoieri şi asistenţi care umblă după roboţii de mentenanţă, făcând orice le cer costisitoarele maşinării dotate cu *ia*-uri. *Culi.* Ba, mai existau şi caste, chiar în rândul acestor prestatori ai muncilor de jos.

Mulţi aveau o inteligenţă oarecum normală. Aceştia aveau tendinţa de a se purta înţepat şi autoritar, dar atenţia lor era uşor de distras, din moment ce deja îşi doreau să se fi aflat altundeva. Alţii, cu deficit *cantitativ* de inteligenţă, păreau recunoscători să aibă o slujbă onorabilă. Era lesne să-i trimiţi în altă parte – plecau pur şi simplu când li se indica unde să se ducă.

În sfârşit, mai erau şi cei a căror minte lucra *diferit.* Mei Ling îşi dădu seama în scurt timp: „Aici e tărâmul lor.” Pe sub parcul de distracţii huruitor, în spatele şi dedesubtul scenelor, se întindea o lume care doar parţial servea la susţinerea feeriei. Era loc din belşug în care oamenii locului să urmărească alte scopuri.

Dând din mătură şi mormăind silabe aparent fără sens, poate că o astfel de persoană ar fi fost uşor de respins în trecut ca fiind ori nebună, ori nefuncţională. În prezent, acelaşi individ putea fi conectat la o reţea, comunicând cu alţii de la mari depărtări. Cine era ea să judece, dacă noile tehnologii puteau ajuta astfel şi victimele aşa-numitei

molime a autismului? Mei Ling petrecu un timp într-o încăpere ascunsă, în care se adunau zeci de oameni, conectaţi printr-o împletitură de raze, lentile şi cabluri sclipitoare. Într-un colţ, un sector compact de hamuri conectoare cu mustăţi de cabluri ce atârnau până aproape de podea părea să fi rămas neocupat, sclipind de scântei electrice.

— Pentru cobbly, spuse Yi Ming, de parcă astfel ar fi explicat totul.

Iar ea se întrebă: „Câţi alţii or fi conectaţi la acest grup? Alţii… din toate colţurile lumii?"

— Genele sunt înţelepte, îi spuse băiatul. Cei ca noi, atavicii schilodiţi, noi nu ne-am descurcat deloc în triburile de homosapi agresivi. Rău de tot ne-a fost în sate, târguri, regate… oraşe pline de maşini furioase! Panicaţi din cauza luminilor şi maşinăriilor mârâitoare. Perplecşi în faţa ritualurilor voastre de împerechere, politeţurilor pline de nuanţe şi expresiilor faciale complicate, în faţa pragmatismelor voastre şi a abstracţiunilor complicate. Lucruri care contează pentru voi, CroMagii. Cei ca noi n-ar putea în veci să explice de ce chestiunile *practice, abstracte şi emoţionale* nu-s singurele care contează. Mai există şi altele! Lucruri pe care nu le putem descrie în cuvinte.

Băiatul clătină din cap, cu o expresie de amărăciune care îl făcea să pară aproape normal.

— Şi-aşa se face c-am murit. Sufocaţi în leagăn. Înghesuiţi în câte-un colţ împuţit, să bălmăjim acolo şi să numărăm muşte. Am murit! Vechile gene – bucăţi rupte din ele – s-au estompat şi s-au ascuns. Până când neamul vostru, cu ajutorul aspilor, a inventat asta!

Yi Ming flutură din mâini şi ochii îi scăpărară. Acum însă era ceva triumfător în tonul său. Gesticulă către cei din jur, mulţi îmbrăcaţi în uniforma de lucrători la întreţinerea Universului lui Disney. Acum stăteau care în picioare, care aşezaţi, care întinşi, adânciţi în virt-imersiunea ochelarilor sau a porturilor conectoare, tresărind, mormăind, unii dintre ei lăsându-se cuprinşi de spasme ritmice. Pe

monitoarele-cortină din apropiere, Mei Ling zări peisaje forestiere, sau scene din taigaua presărată cu copaci rari, sau tărâmuri subacvatice în care siluete neclare se mişcau printre umbre prelungi.

— De ce *vin acum* atâţia dintre noi, de ce se nasc în număr atât de mare? o întrebă Ma Yi Ming pe un ton încrezător, care contrasta cu trupul lui contorsionat şi cu trăsăturile istovite. *Nu* e vorba de poluare, sau de mutaţii, sau de orice alt soi de „molimă”. În sfârşit, lumea e pregătită să ne primească. Să ne adăpostească. Lângă noi să trăiască.

Făcu un efort vizibil ca să se oprească din rime.

Ca şi când ar fi simţit confuzia şi neliniştea mamei, copilaşul începu să se foiască. Mei Ling clătină din cap.

— Nu... nu înţeleg.

Yi Ming făcu un gest de încuviinţare, în timp ce un licăr de compasiune răbdătoare i se aprindea în ochii pătrunzători.

— Ştim. Dar curând vei înţelege. E cineva cu care urmează să te întâlneşti.

CU UN BUBUIT?

Aşadar, ascultători, privitori, participanţi şi prieteni, cum stăm în prezent?

Între revolte, pieţe care se prăbuşesc şi renaşterea misionarismului itinerant, când milioane de oameni se alătură cultelor milenariste, dând foc bunurilor şi căutându-şi peisaje montane de unde să privească lumea cum se sfârşeşte – în timp ce *alte* milioane cer să fie descărcate instantaneu în paradisul de cristal proiectat de extratereştri mai avem nevoie şi de aşa ceva?

O singură misiune spaţială eşuată poate fi pură întâmplare. Dar *două?* La câteva zile una după alta? Mai întâi, o sondă robotică lansată de chinezi către centura de asteroizi abia dacă reuşeşte să se înalţe cinci kilometri de pe platformă şi se fâsâie în ocean. Apoi explodează cea pan-americană.

Ambele erau lucru de mântuială, având ca scop să recupereze cât mai rapid alte artefacte. Iar misiunile spaţiale lansate în grabă sunt riscante! Dar *ambele?* Să explodeze în faza de lansare? Asta ne afundă pe tărâmurile Bănuistanului, în urmărirea oricărei teme paranoice care se bucură de atenţia publicului. În special a celei mai vechi dintre toate: naţiune versus naţiune geloasă. Circulă zvonuri de *sabotaj* inflamate, amintind de furia vulcanică a publicului chinez de după incidentul *Zheng He.* Încordarea sporeşte. Permisiile militare sunt anulate.

Ca să sporim tensiunea: oricâtă sinceritate s-ar exercita, ea nu va convinge pe nimeni că americanii nu ascund ceva anume. Că nu câştigă, cumva, de pe urma Artefactului Havana mai mult decât împărtăşesc. Poate chiar îi blochează pe ceilalţi, nu cumva să pună mâna şi ei pe nişte artefacte.

Între timp, intelectualitatea chibzuieşte întruna la enigmele „contactului” galactic, politicienii continuă să se sfădească de parcă mai au vreo importanţă clişeele „dreapta – stânga”, uneltitori puternici urzesc un fel de „stabilitate” care nu va asigura decât moartea…

…şi acum *război în spaţiu?*

De ce-ar mai fi nevoie pentru ca oamenii să se trezească?

Capitolul 56

EDEN

Peng Xiang Bin emise un geamăt slab şi un şuvoi de bule. Se retrase într-un colţ când silueta din deschizătura lucarnei se îndoi şi se răsuci ca să pătrundă înăuntru, în vreme ce ruinele regale scufundate se clătinau sub şocul bubuiturilor şi detonaţiilor.

„Poartă un soi de uniformă militară… şi o cască din alea cu branhii extensibile pentru cazuri de urgenţă…”

Limburile cu absorbţie de oxigen încă se mai desfăşurau din canelurile lor de pe cască, în timp ce nou-venitul sugea

lacom dintr-un tub subţire. Evident, se refugiase aici din faţa bătăliei care se dezlănţuia deasupra cu forţe renăscute; purta ochelari în care intrase apă şi care, în mod limpede, nu erau meniţi a fi purtaţi la adâncime. Bin urmări mişcările dezordonate ale soldatului. „Mai bine s-ar potoli, altfel o să-şi epuizeze branhiile alea mititele.”

De asemenea, îşi dădu seama: „Eu sunt adaptat la întuneric, iar apărătoarea mea de ochi funcţionează. Eu îl văd pe el. El nu m-a văzut.

Şi nici nu-i aşa de masiv cum mi s-a părut prima dată.”

Umerii aceia care păreau uriaşi erau de fapt umflaţi de perne de aer acumulat când soldatul sărise în apa mării. Acum volumul fals începea să se scofâlcească. Bin îşi dădu seama că individul era de fapt subţirel.

„Deci… să-ncerc să mă lupt cu el?”

Afară, soarta bătăliei părea să se fi schimbat. Totuşi, Bin ştia că nu era genul războinic. Şi, în orice caz, datoria lui era să aibă grijă de piatra-lume, nu să-şi rişte viaţa pentru Newer Newport. Începu să se mişte milimetric către deschizătură, trăgând tolba după el cu paşi mici, târşâiţi, atent să evite deopotrivă lemnăria ruptă şi picioarele nou-venitului.

Se vedea că soldatul acela, oricine o fi fost el, avea o pregătire solidă. Bin îşi dădea seama că omul se adapta, îşi aduna forţele, se concentra să rezolve problemele întâlnite. Exuberanţa exploziilor începu să se mai diminueze oarecum, iar individul încetă să se mai zvârcolească şi icnetele sale rapide se răriră şi se topiră într-o respiraţie mai regulată. Când începu să experimenteze, expirând un şuvoi vertical de bule ca să-şi limpezească şi să-şi umple ochelarii de protecţie, Bin ştiu că-i mai rămânea puţin timp la dispoziţie ca să fugă de acolo nevăzut. Grăbi ritmul, orbecăind în căutarea deschizăturii. Asta însă îi cerea destul efort, pentru că trebuia să care şi greutatea…

Se opri când o lumină intensă izbucni dintr-un obiect aflat în mâna soldatului, scăldându-l şi pe el, şi fereastra lucarnei.

Ajutat de implant, ochiul drept al lui Bin se adaptă, chiar

dacă stângul rămânea orbit. Deoarece implantul suprapunea un disc de întuneric peste lumina aspră a lanternei, reuşi să-şi dea seama că aceasta făcea parte dintr-o armă – un mic pistol cu care soldatul ţintea pieptul lui Bin.

Timp de câteva secunde, Bin rămase nemişcat şi se privi lung cu soldatul, care plutea în faţa lui la ceva mai mult de un braţ distanţă. Încet, ferindu-se să facă mişcări bruşte, Bin arătă către lanternă, apoi către intrarea în lucarnă, apoi indică de câteva ori în sus cu degetul mare.

„Nu ştiu cine te urmăreşte, dar s-ar putea să vadă lumina împrăştiindu-se dintre ruine şi să arunce în noi cu ceva nu tocmai plăcut."

După toate aparenţele, soldatul îi înţelese mesajul şi acţionă un regulator sau trimise o comandă subvocală. Lumina slăbi considerabil şi deveni omnidirecţională, iluminând difuz întreaga încăpere, astfel încât să se poată vedea reciproc…

…şi atunci Bin îşi dădu seama că se înşelase. Intrusul era o femeie.

Mai trecură câteva secunde, timp în care soldatul îl cercetă pe Bin din priviri. Apoi lăsă arma alături şi, cu arătătorul de la mâna dreaptă, desenă rapid câteva caractere în palma stângă.

„Tu eşti Peng Xiang Bin."

Scrierea în palmă nu era, în sine, o bună formă de comunicare. În mod normal, oamenii o foloseau doar ca să rezolve ambiguitatea a două cuvinte care în rostire sunau la fel. Dar aici, sub apă, era cea mai bună variantă pe care o aveau la dispoziţie. În orice caz, rafala de gesturi îi fu de-ajuns lui Bin ca să-şi recunoască propriul nume. Şi ca să priceapă semnificaţia: aceşti invadatori care traversaseră oceanul erau bine pregătiţi.

Acum însă lucrurile păreau să meargă în contra lor.

Dar ar fi fost o grosolănie din partea lui să sublinieze ceea ce era evident. Aşa că răspunse, într-un târziu, doar printr-o scurtă înclinare a capului, în semn de încuviinţare. Oricum, exprimarea femeii fusese o afirmaţie, nu o

întrebare. Degetul ei mai desenă trei ideograme.

„Ăsta e obiectul?”

Termină arătând către tolba pe care o strângea Bin cu putere, adăpostul pietrei-lume. N-avea rost să nege. Atunci, fie; o simplă ridicare din umeri, ca să economisească aerul.

Femeia îşi petrecu următoarele secunde inhalând din tubul conectat la branhiile de urgenţă, care abia dacă făceau faţă, apoi expiră alt şuvoi de bule ca să-şi reumple ochelarii. Avea ochii roşii de la apa sărată şi înconjuraţi de încreţituri pe care trebuie să le fi căpătat după o viaţă petrecută într-o continuă iscodire vizuală. Poate era mai degrabă expertă în chestiuni tehnice decât luptătoare în linia întâi – însă tot membră a unei echipe de elită. Genul care nu s-ar da bătut niciodată.

Pe fondul zgomotelor de luptă care se îndepărtau tot mai mult, scrise o nouă serie de ideograme în palma stângă. De data aceasta însă, Bin nu mai reuşi să-i urmărească mişcările degetului suficient cât să prindă sensul. Nu era vina ei, desigur – probabil cauza era propria lui educaţie deficitară –, iar de data asta *i*amplantul din ochi nu-i oferi niciun ajutor.

Îşi exprimă confuzia clătinând din cap.

Nemulţumită, ea privi în jur, apoi se vânzoli să înainteze jumătate de metru în direcţia celui mai apropiat perete înclinat al mansardei. Acolo, folosindu-se de acelaşi deget, tulbură un strat de mâzgă din alge, lăsând urme distincte: „Eşti un cetăţean loial?”

Apoi se întoarse, bătându-se uşor cu mâna pe un însemn de pe umărul stâng. Iar Bin observă pentru prima dată emblema forţelor armate ale Republicii Populare Chineze.

Clipi de câteva ori, luat prin surprindere. Bineînţeles că era un chinez loial! Dar *cetăţean?* În calitate de colonist costier, avea şi el unele drepturi, dar nu şi pe cel la domiciliu legal în Shanghai sau în oricare dintre marile cooperative naţionale. Şi nici n-avea să capete, până nu-şi îndeplinea contractul de recuperare. „Cetăţenia este exclusiv locală”, se spunea, şi astfel, două sute de milioane de rezidenţi temporari erau abandonaţi la voia întâmplării.

Totuşi, ce însemna cetăţenia, la urma urmei? Cine ajungea vreodată să voteze mai sus de provincie? La nivel naţional, „democraţia” tindea să se estompeze în cu totul altceva. Nu în tiranie – era limpede că autorităţile naţionale *ascultau* Poporul, cam în acelaşi fel în care te puteai baza pe Ceruri să asculte rugile muritorilor. Reformele din 2029 nu fuseseră în van. Existau adunări constituante, congrese de afaceri, conclave de partid dominate de o jumătate de miliard de mici împăraţi – toate acestea aveau o savoare neoccidentală lipsită de reţineri, de un tradiţionalism deliberat şi ţanţoş. Şi niciuna dintre ele nu-l indusese vreodată pe Peng Xiang Bin.

„Cu toate astea, sunt mândru să fiu chinez? Sigur că da. De ce n-aş fi? Noi conducem lumea.”

Dar altele erau chestiunile care-i acaparau lui gândurile.

Ceea ce conta era faptul că fusese observat de persoane ilustre, aflate undeva sus în piramida puterii, obligaţiilor şi privilegiilor. Oameni atât de puternici, încât le puteau porunci forţelor speciale ale guvernării să pornească într-o misiune departe de casă, primejdioasă şi riscantă din punct de vedere politic.

„Îmi cunosc numele. Au trimis invadatori de elită să treacă marea ca să pună mâna pe mine. Sau cel puţin pe piatra-lume.”

Nu că succesul lor ar fi fost lucru sigur. Până şi marile puteri naţionale precum China fuseseră întrecute în viclenie de Noile Elite planetare, în repetate rânduri. La urma urmei, femeia soldat se ascundea aici, jos, laolaltă cu el.

Nu. Un alt considerent conta mai mult decât cetăţenia sau decât loialitatea faţă de naţie. Chiar dacă bogaţii evadau în teritorii suverane manufacturate precum Noul Pulupau, guvernările de modă veche continuau să controleze zonele în care trăiau *miliarde de oameni obişnuiţi* – sărăcimea purulentă şi Stările de mijloc care se zbăteau să răzbească. Ceea ce însemna un singur lucru pentru Bin.

„Mei Ling şi Xiao En sunt în mâinile marilor stăpâni ai Chinei. Sau ar putea oricând să ajungă în mâinile lor.

Adevărul este că n-am de ales.

De fapt, de ce-oi fi crezut eu vreodată c-aş avea?”

Bin îşi mută centrul de greutate ca să poată să se aplece şi să-şi apropie la rându-i degetul de scândurile înclinate, acoperite cu alge. În timp ce desena primul caracter, *ia*-ul din ochiul său protestă.

Nu face asta. Bin.

Mai există şi alte opţiuni.

Dar el clătină din cap şi mormăi cuvântul-cod pe care îl învăţase pentru cazurile când avea nevoie să scape de pisălogeala iritantă. Prezenţa artificială dispăru din partea dreaptă a câmpului său vizual, permiţându-i să privească nestingherit simbolurile pe care le desena în pelicula de mâzgă. Din fericire, în momentul acela exploziile se potoliră din nou, aşa că avea răgaz să-şi traseze desenele cu luare-aminte.

„Eu am venit aici doar ca să cumpăr nişte sos de soia.”

Femeia soldat se holbă la el. Din expresia ei stupefiată, Bin deduse că n-avea cum să fie originară de pe coasta centrală a Chinei, unde poanta aceea veche încă mai provoca hohote de râs automate, chiar şi printre culii care lucrau la Noul Mare Zid. În fine, umorul nu fusese niciodată punctul lui forte. Bin scrise mai departe:

„Îmi voi ajuta poporul.

Ce trebuie să fac?”

O expresie de satisfacţie se lăţi pe faţa soldatului. Era clar că se vedea într-o situaţie mult mai norocoasă decât şi-ar fi închipuit doar cu câteva momente în urmă, când sărise dintr-un balcon din Newer Newport pentru a ateriza în refugiul nesigur al ruinelor acoperite de ocean. Poate că această mică mansardă regală îşi păstrase *qi*-ul puternic.

Întinse şi ea mâna să scrie din nou pe tavanul oblic, plin de mucus.

„Foarte bine. Avem puţin timp la dispoziţie…”

Bin încuviinţă. În micul său rezervor de aer îi rămăsese gaz ultracomprimat pentru mai puţin de cinci minute. Asta dacă putea să aibă încredere în ceasul din lentilele ochelarilor.

„În apropiere... un adăpost de urgenţă inundat... o să aşteptăm acolo...”

Femeia se opri deodată, ca şi când i-ar fi îngheţat brusc trupul. Ochii îi erau ascunşi în umbră. Apoi, când se întoarse ca o marionetă trasă de curenţi învârtejiţi, Bin îi văzu sclipirea de teamă din privire.

Se răsuci repede...

...şi văzu ceva foarte mare profilându-se în deschizătura lucarnei. O formă alunecoasă ca de şarpe – mai lată decât un trup omenesc –, care se strecura în sus, aproape astupând cu capul intrarea înclinată. O pereche de ochi robotici începură să strălucească, luminând fiecare crăpătură din interior. Era, fără îndoială, o puternică maşinărie de luptă, care părea acum să-i cerceteze atent pe amândoi – nu doar cu ajutorul luminii, ci şi cu pulsaţii de sonar care le pipăiau trupurile ca nişte degete sonore lipsite de blândeţe.

Un spot de lumină intensă se abătu deodată în jos, spre pistolul soldatului, care rămăsese pe o bucată de lemn rupt. Gura maşinăriei emise brusc un tentacul ca o limbă de bici, care înşfăcă arma, înghiţind-o înainte ca vreuna dintre cele două fiinţe omeneşti să poată schiţa vreun gest. Apoi un glas tunător umplu mica ascunzătoare, sonoritatea sa fiind foarte puţin tulburată de ecourile din interiorul inundat.

— *Vino, Peng Xiang Bin,* porunci făptura mecanică, a cărei gură se deschidea tot mai larg. *Acum. Ia cu tine şi artefactul.*

Bin îşi dădu seama, oripilat, că androidul-şarpe îi cerea să se strecoare înăuntrul lui prin gura aceea căscată. Se trase înapoi, crispat.

Poate simţindu-i împotrivirea izvorâtă din groază, robotul îi vorbi din nou.

— *Eşti în siguranţă dacă faci asta... şi nu eşti dacă refuzi.*

O ameninţare, carevasăzică. Bin avea o experienţă bogată în materie de ameninţări. Faptul că era familiarizat cu ele îi calmă într-o oarecare măsură nervozitatea, cât să-şi poată cântări şansele.

„Încolţit într-o mansardă dărăpănată şi scufundată, când

mai am doar câteva minute de aer şi mă confrunt cu un fel de superbot *ia…* ăă… am de ales?”

Şi totuşi, nu era în stare să facă nicio mişcare. De aceea, şarpele îl lămuri cum stăteau lucrurile. Dintr-un ochi îi izbucni o rază de lumină care lăsă în urma ei un siaj de aburi sub formă de bule. Până să se întoarcă Bin ca să privească, raza terminase de cauterizat o pereche de caractere într-una dintre vechile grinzi din acoperişul palatului regal pulupauan.

ALEGE VIAŢA.

Mintea lui Bin lucra furibund. Nu încăpea îndoială că maşinăria putea să-i ia pur şi simplu piatra-lume cu unul dintre tentaculele ei. Sau, probabil îşi dădea seama, ori proprietarii ei înţelegeau, că piatra-lume avea nevoie de atingerea lui Bin pentru a lumina. Cu toate acestea, ridică un deget şi scrise în palmă, astfel încât creatura să poată vedea:

„E nevoie de mine. Numai mie îmi vorbeşte.”

Maşinăria-şarpe, care nu întâmpina nicio dificultate în a pricepe scrisul de mână al lui Bin, încuviinţă cu o înclinare a capului.

— *De acord. Cooperarea va fi răsplătită. Dar, dacă va fi nevoie să duc numai artefactul, vom găsi o metodă.*

O metodă. Bin îşi şi imagina: Pietrei i s-ar oferi noi candidaţi pentru rolul celui ales. Oricât de mulţi era nevoie. Bin nemaifiind în viaţă la acel moment.

— *Vino acum. N-avem mult timp la dispoziţie.*

Bin aproape că se propti în călcâie. Era sătul de oameni şi de lucruri care îi tot spuneau asta. Însă, după un moment de furie îndărătnică, reuşi să-şi înăbuşe deopotrivă iritarea şi teama. Trăgând după el tolba grea, se chinui să facă un pas înainte, apoi încă unul.

După care aruncă o privire în urmă, spre femeia soldat în forţele speciale chineze, care rămăsese holbându-se la toată scena. Era ceva aparte în expresia ei, o nuanţă imploratoare în privire.

Bin se opri în faţa monstrului marin. Puse tolba jos în nămol şi ridică mâinile ca să-şi scrie din nou în palmă.

„Cum rămâne cu ea?”

Robotul se gândi câteva clipe, apoi răspunse.

— *Ea nu ştie nimic despre misiunea mea, despre proprietari sau despre destinaţie. I se îngăduie să trăiască.*

În ochii femeii se citi recunoştinţa tăcută, ceea ce-i dădu putere lui Bin şi îi făcu pasul ferm când veni mai aproape. Cu toate astea, nu se putea opri din tremurat când ridică tolba cu piatra-lume şi o aşeză în interiorul gurii aceleia căscate lacom. Apoi, rămas fără greutatea care îl ţinea jos, se roti orizontal şi îşi orientă trupul astfel încât să se înfileteze în interior.

Era al doilea pe lista celor mai bizare lucruri făcute de el vreodată.

Lucrul cel mai bizar – şi care îl lăsă perplex încă un ceas după aceea – se dovedi a fi ceea ce făcu *în timp ce* se târa înăuntru: îşi strecură o mână sub centură şi trase afară un obiect membranos şi aproape transparent, pe care îl aruncă în urmă, făcându-l să zboare fâlfâind afară printre fălcile şarpelui, şi să plutească în jos, unde Bin nu-l mai putea vedea; în schimb, nu putea scăpa nebăgat în seamă de soldat.

„Yang Shenxiu mi l-a dat să-l apăr de atacatori, şi acum i-l dau unuia dintre ei. Are vreo logică?”

Şi totuşi, într-un fel nelămurit, simţea că făcea ceea ce trebuie.

TORALIZATOR

Doctorii vor să fac exerciţii fizice. Să mă acomodez cu noul meu trup şi să mă obişnuiesc cu simţurile lui. Dar nu mă trage inima.

Nu fiindcă doare. *Chiar* doare, adesea intens. Dar nu acesta e motivul meu. Durerea nu mai are acea forţă implicită de altădată. Am trecut deja prin atâtea, încât mi-a devenit familiară compania ei. Am tendinţa s-o privesc ca pe… un flux de date.

A sunat îngrozitor de *robotic* ce-am spus adineauri? Aşa, în ton cu degetele electromecanice pe care le flexez şi cu

ochii-gel care funcţionează în aceleaşi orbite din care priveau cândva irişii căprui cu care m-am născut? Dar nimic din toate astea nu-mi provoacă repulsie. Nici măcar faptul că mă regăsesc în postura de cilindru compact care se deplasează de colo-colo pe roţi segmentate. Partea zăngănitor-zbârnâitoare nu-i chiar aşa de rea cum s-ar putea crede.

Recunosc că am fost surprinsă prima dată când *am privit* prin ochii aceştia la mâna mea mecanică nou-nouţă şi am văzut ce ţinea. Unealta aceea din nucleu de silex, veche de patruzeci de mii de ani, pe care mi-a dat-o Akinobu Sato când eram în Albuquerque. O vreme n-am fost în stare decât să mă holbez, în timp ce noile mele degete se îndoiau, strângând artefactul antic, iar cealaltă mână nouă se apropia, involuntar, să-l mângâie. Senzaţia tactilă a fost un amestec de familiar şi bizar care mi-a dat fiori.

Ah, bine-a mai fost să simt din nou atingerea unui obiect, deşi reţeaua senzorială care îi furniza semnale creierului meu a activat şi sclipiri de sinestezie însoţitoare. Parcă se declanşau *scântei* de fiecare dată când atingeam faţetele străvechi pe care cine ştie ce inginer pre-antic a modelat cândva tăişuri, folosindu-se de cea mai avansată tehnologie a epocii sale. Când am întors piatra, am auzit nişte clinchete, ca nişte clopote de basm sunând în depărtare, dezacordate, mirosind a funingine şi a timp.

— De ce mi-aţi dat asta? i-am întrebat pe doctori.

Mi-au răspuns, cumva uimiţi, că eu *cerusem* relicva de cremene din Pleistocen. Poate dintr-un simţ al ironiei manifestat în subconştient? O juxtapunere de unelte în uz, de la începutul şi sfârşitul umanităţii, ca-n filmul acela al lui Kubrick?

Nu-mi aminteam nicidecum despre solicitarea pe care o făcusem.

O, e fascinant tot ce se-ntâmplă. Şi nu-mi lipseşte recunoştinţa! Doctorul Turgeson m-a întrebat azi dacă m-am bucurat că am fost de acord să particip la aceste experimente, în loc să fi optat pentru cealaltă variantă…

…să mă cufund în somnul criogenic, sperând să mă

trezesc într-o epocă mai avansată, cu medicină mai capabilă.

Mă rog, de ce să *nu* mai stau pe-aici acum, când sunt apreciată şi perfect capabilă să mă menţin în cărţi? Odată ce mi-am recăpătat vederea şi mobilitatea, încă mai pot să-mi fac o carieră, să mă avânt prin toată lumea, intervievând *celebrilianţi* care nu vor fi în stare s-o refuze pe faimoasa reporteriţă-eroină, în costumul ei segmentat din material dur şi cu cyber*ia*-uri care nu clipesc niciodată. În orice caz, cine-ar vrea să mizeze pe învierea criogenică dintr-un viitor promiţător, când extratereştrii din artefact spun că ziua de mâine n-are să mai vină?

Nu asta e problema. Nici n-am fost prea supărată când a venit Wesley în vizită, însoţit de noua lui nevastă. Propunerea lor de a o face în grup a fost flatantă (ovarele mi se numără printre părţile care au supravieţuit intacte exploziei), dar n-a prezentat interes pentru mine.

Nu. Singura mea nemulţumire este că trebuie să aştept *perioada de întrerupere.* Momentul când se întrerupe funcţionarea noului meu trup, care mă perturbă, împreună cu lumea înconjurătoare. Când mă cufund înapoi în cyber-subvers pentru douăzeci din douăzeci şi patru de ore. Alăturându-mă vouă, adevăraţii mei prieteni. Camarazii mei de smartmob. Concetăţenii mei soldaţi. Ogarii mei care adulmecă, fac corelaţii şi aleargă hămăind pe urma adevărului!

Aşadar, ce-aveţi azi pentru mama? Ce s-a mai întâmplat în scurtul, dar obositorul timp cât a trebuit să stau deoparte şi să mă ocup de lumea fizică?

Capitolul 57

ISMAEL

Himera Bască.

Mei Ling cunoştea aceste cuvinte, bineînţeles. Toată lumea de pe Pământ auzise legenda: cum o fecioară curajoasă se oferise să poarte în pântece sămânţa unei

rase renăscute. A unui tip de om care cunoscuse extincţia cu zeci de mii de ani în urmă.

Când locuinţa mamei virgine – un centru de cercetări din Pirineii spanioli – s-a evaporat într-o coloană de flăcări de forma unei ciuperci, milioane de oameni au considerat că era o pedeapsă dreaptă pentru multe păcate, precum aroganţa, mândria, chiar bestialitatea.

Zeci de milioane au jelit.

Iar sute de milioane au scos oftaturi triste de uşurare. Deşi deplângeau crima violentă, simţeau că li se ridicase o povară de pe suflet văzând că o chestiune încordată fusese amânată pentru o altă generaţie.

Câteva zeci de mii se agăţau de o speranţă, plecând urechea la zvonurile că Agurne Arrixaka Bidarte supravieţuise, că scăpase cumva din văpăile holocaustului din Navarre şi găsise un loc de refugiu în care să nască. Până şi în China ei de la capătul lumii, în sălaşul şubred de lângă poluatul Huangpu, unde conexiunea slabă abia dacă îi permitea să vadă, cu purici, emo-drame, Mei Ling urmărise povestea aceasta, care semăna atât de mult cu o legendă romantică, plină de tragism, din vremea mitică a dinastiei Han.

Acum, când Madonna cea adevărată, cu pruncul, se ridica s-o salute, Mei Ling se simţi stângace şi fără glas. Agurne Arrixaka Bidarte era mai scundă decât era de aşteptat, cu păr închis la culoare şi foarte creţ, cu ten măsliniu şi cu un zâmbet cald, care însoţi gestul de a-i întinde mâna dreaptă. Mei Ling se întrebă pe moment dacă trebuia să i-o sărute, cum văzuse că se proceda în cazul capetelor încoronate, în nişte filme occidentale de demult. Dar iată că gestul se dovedi a fi o strângere de mână pe stil nou, în care cele două femei îşi prinseră reciproc antebraţul, obicei mai igienic decât strângerea palmelor asudate.

Strânsoarea cordială a lui Agurne exprima camaraderie. Solidaritate.

— Mă bucur foarte mult să te cunosc, spuse ea în dialectul din Beijing, cu un pronunţat accent străin.

Apoi, pe când mâinile li se despărţeau, adăugă:

— Avem multe de discutat. Dar mai întâi dă-mi voie, te rog, să ţi-l prezint pe fiul meu. Recent şi-a ales numele *Hijobosque.* Hijo, te rog să dai bună ziua.

Băiatul arăta ca de zece ani sau mai mare, deşi trecuse mai puţin timp de când stâlpii de foc îi vestiseră naşterea pe dealurile împădurite din Auzoberri. Deşi pudoarea o împiedica să se uite de-a dreptul, Mei Ling observă că pe chipul lui nu era nici urmă de creste proeminente în zona frunţii, cum apăreau în cele mai multe reprezentări artistice, sugerând posibilitatea ca înfăţişarea lui să semene cu a unui…

…nu-şi amintea numele acelor oameni ai cavernelor care populau Europa şi mare parte din Asia înainte de sosirea omului modern. Aveau oase groase, picioare scurte şi trupuri vânjoase, iar trăsăturile acestea păreau să i se fi transmis băiatului, deşi nu într-o măsură extremă, care să frapeze cu aerul de *străin.* Postura lui era verticală, mândră, şi nu părea mai păros decât orice alt copil de sex masculin. Poate că arcadele osoase îi fuseseră îndepărtate de medici ca să-l ajute să se ascundă printre oamenii obişnuiţi.

— Te rog să-mi spui Hijo, rosti el cu un glas care suna deopotrivă mai jos şi mai reţinut decât ar fi fost normal, de parcă încerca în mod conştient să vorbească pe nas; sau poate că doar insista prea mult pe intonaţie, vorbind în dialectul mandarin.

Când Hijo dădu mâna cu Mei Ling – în maniera clasică –, ea simţi cu o siguranţă aproape deplină că era ceva diferit în felul cum erau puse laolaltă oasele, muşchii şi tendoanele acelea. Strânsoarea lui blândă îi transmitea o senzaţie de forţă reţinută. Multă forţă.

Pe când aştepta, surescitată, ca el să spună ceva profund, următoarele cuvinte ale lui Hijo i se părură lui Mei Ling reconfortant de normale.

— Copilaş! spuse el, întinzând ambele mâini cu palmele deschise. Pot să-l ţin în braţe pe copilaşul tău? Promit să fiu atent.

Amintindu-şi forţa aceea potolită, Mei Ling nu se putu abţine să nu-i arunce o privire lui Agurne Arrixaka Bidarte, care schiţa un vag zâmbet relaxat. La fel şi băieţelul cel ciudat, Yi Ming, care aranjase această întâlnire, conducând-o pe Mei Ling prin nenumărate pasaje întortocheate de sub Universul lui Disney şi al Regelui Maimuţă. Ridicându-l pe Xiao En din eşarfa în care îl purta, Mei Ling arătă cum trebuia ţinut, apoi îl întoarse ca să i-l dea, nescăpându-l din ochi.

Nu era niciun motiv de îngrijorare. Hijo îl săltă în braţe pe Xiao En cu vizibilă pricepere şi uşurinţă; probabil că mai avusese ocazia să ţină în braţe copii mici. Iar Xiao En chicoti de plăcere că apăruse o persoană nouă pe care s-o farmece. Adevărul era că devenise atât de greu, încât Mei Ling se simţi uşurată să cedeze povara pentru un timp.

Hijo scoase nişte gângurituri care îl făcură pe Xiao En să răspundă cu un zâmbet ştirb şi plin de bale. Deşi erau sunete străine de auzul lui Mei Ling – ca şi cum *două* creaturi ar fi fredonat în părţi diferite ale unei păduri, în acelaşi timp.

Privindu-i împreună, Mei Ling se întrebă cum reuşise Himera Bască să-şi păstreze libertatea atâta vreme. Camerele de supraveghere ale căror raze de acţiune se suprapuneau peste toată lumea modernă îşi transmiteau imagini unele altora, raportând către baze de date inteligente. Desigur, se făcuseră eforturi pentru mascarea deosebirilor din aspectul fizic al băiatului – deoarece ea însăşi trecuse prin operaţii chirurgicale de reconstrucţie, Mei Ling recunoscu semnele modificărilor suferite de nasul lui Hijo şi poate chiar de teşitura frunţii. Dar alte lucruri, precum proeminenţa accentuată din spatele craniului, nu puteau fi ascunse. Deşi acum, gândindu-se la asta…

…Mei Ling privi pieziş către Yi Ming şi îşi dădu seama că unele dintre acele trăsături care îl dădeau de gol erau comune la milioane de alţi contemporani. Persoane cu pedigri de fiinţe umane cât se poate de normale.

— Ne aşezăm? zise Agurne poftind-o pe Mei Ling să i se alăture pe un divan.

Nu departe se afla una dintre consolele multi-acces la care câţiva bărbaţi şi femei – cu toţii vizibil normali – se conectaseră cu fişe, cabluri şi harnaşamente, mormăind şi tresărind la străfulgerările complicatelor spectacole de lumină emise de ochii acoperiţi cu ochelari.

— Eu nu…

Mei Ling înghiţi în sec, căutându-şi formularea cea mai corectă gramatical.

— …eu nu înţeleg de ce mi se face o asemenea onoare.

Agurne râse cu blândeţe.

— Te rog. Amândouă am rămas însărcinate şi-am născut fii sănătoşi în circumstanţe grele. Amândouă am reuşit să fugim din strânsoarea unor puteri uriaşe. De ce-aş fi eu mai puţin onorată să te-ntâlnesc?

Mei Ling se pomeni că roşeşte. Ceea ce, ştia prea bine, îi scotea în evidenţă cicatricea, făcând-o să se simtă încă şi mai jenată.

— Cum… pot să fiu de folos? întrebă ea, pe jumătate în şoaptă.

Agurne Arrixaka Bidarte trase aer adânc în piept. Avea în ochi o sclipire de grijă plină de compasiune.

— În condiţii normale, n-aş fi atât de nepoliticoasă. N-ai niciun motiv să te încrezi în mine. În cel mai rău caz, ne vom mulţumi să discutăm o vreme. Să ne cântărim reciproc, ca nişte femei şi mame ce suntem. Dar timpul ne presează. Pot să trec direct la subiect?

— Te rog… sigur că da.

Agurne făcu un gest cu mâna spre smartmobul de serviciu, înhămat la staţiile-portal multisenzoriale.

— Peste tot în lume, mici grupuri ca acesta îşi unesc forţele într-o căutare perseverentă a sensului. Ei simt că ceva se întâmplă. Ceva care nu poate fi exprimat pe de-a-ntregul în cuvinte.

Mei Ling îşi înghiţi nodul din gât. Aruncă o privire la băiatul care şedea acum pe podea, cu fiul ei în braţe. Deşi era pe jumătate întors în partea cealaltă, Hijo păru să-i perceapă întrebarea nerostită.

— Da… o simt şi eu. Dau o mână de ajutor. De fapt, chiar

ar trebui să mă-ntorc la lucru, foarte curând.

Agurne încuviinţă printr-un surâs care exprima adoraţia, apoi se întoarse iar spre Mei Ling şi continuă.

— Nu sunt în stare să explic ce fac ei, nici nu pot pretinde că înţeleg, doar că pare să aibă legătură cu destinul. Lucruri, idei şi emoţii care ar putea să determine viitorul omenirii, după voia lui Allah-al-tuturor-numelor.

Mei Ling nu ştia ce să spună, aşadar, aşteptă ca Agurne să vorbească mai departe.

— Ştii ce fac chiar acum multe dintre aceste echipe?

Mei Ling clătină din cap. Nu ştia.

— Îl caută pe soţul tău. Şi cristalul pe care îl ducea cu el în mare ultima dată când a fost văzut.

Ştiuse, desigur, în tot acest timp. În adâncul sufletului. Nu putea fi decât ceva legat de blestemata aceea de Piatră a Demonilor.

— Aş vrea să nu fi găsit niciodată obiectul acela îngrozitor.

— Te-nţeleg. Ai motive să te simţi înverşunată. Dar nu te grăbi cu judecata. Încă nu ştim ce rol va juca. Doar un lucru e sigur. Soţul tău va fi mai în siguranţă dacă va putea fi scos din întuneric. Adus la lumină.

Mei Ling cugetă la vorbele ei câteva clipe lungi.

— Se poate face asta?

Zâmbetul celeilalte femei exprima regrete dureroase.

— Nu cunosc detaliile. Îl caută cercetând *ia*-info-sfera. Cotloanele şi dimensiunile fără număr ale Marelui Mesh. Mareele, curenţii şi dârele de miros. Multe lucruri care sunt ascunse în adâncimi, codate şi îngropate în adevărate bastioane izolate prin *firewall*-uri… tot mai lasă urme care pot fi detectate, fie şi doar prin sârguincioasa *absenţă* a oricărei menţionări.

Mei Ling o privi în tăcere, întrebându-se cum ajunsese străina aceasta – născută în Noua Guinee, crescută în Fiji şi educată în Europa – să se exprime atât de cursiv în chineză. „Mai bine decât mine”, remarcă ea.

— Ăsta-i genul de non-urme pe care le pot detecta uneori Atavicii Binecuvântaţi, fiind invizibile pentru noi, ceilalţi.

— Dar nu pentru mine! interveni Hijo, care îl lăsase pe Xiao En pe un pled catifelat şi se juca de-a v-aţi ascunselea în palme, spre încântarea copilului.

— Nu, pentru tine nu, răspunse îngăduitor Agurne.

— De fapt, îmi dau seama că toţi copiii lui Mei Ling vor fi deosebiţi, adăugă băiatul neanderthalian. Deşi nu ştiu în ce fel. Nimeni nu cunoaşte viitorul. Dar unele lucruri îţi sar în ochi, pur şi simplu. Sunt evidente.

Pluralul acela greşit folosit de Hijo aproape că o făcu pe Mei Ling să protesteze. „N-am decât un singur copil.” Dar se mulţumi să clatine din cap. Nu era timp pentru întreruperi minore. Se întoarse către mama lui.

— Cum pot fi de folos? Ce să vă spun?

Agurne Arrixaka Bidarte se aplecă uşor spre Mei Ling.

— Totul. Tot ce-ţi aduci aminte. Deja avem multe indicii. Ce-ar fi să-ncepi cu începutul?

UN LICĂR

Gâtlejul şarpelui de mare nu-i atât de scârbos sau dezgustător pe cât se aştepta el. Pereţii sunt moi, iar el nu trebuie decât să străbată târâş o distanţă scurtă, ca să descopere un spaţiu numai bun să încapă în el o persoană în poziţie culcată.

Pe când se răsuceşte ca să intre acolo, Bin aude fălcile fiarei mecanice închizându-se cu un bufnet. Urmează o mişcare retrogradă ondulatorie, scuturătoare, ca de vierme care se zvârcoleşte să iasă dintr-o scobitură. Printr-o vrăjitorie tehnologică, micul spaţiu din jurul lui Bin începe să se golească de apă. În scurt timp, un şuierat de aer.

Bin scuipă muştiucul – un icnet de uşurare înfiorată. Respiratorul a căpătat un iz respingător. Se freacă la ochi, recunoscător.

În dreptul capului său, o bucată din perete e transparentă – o fereastră! Câtă grijă. Serios. Îi uşurează cu o frântură sentimentul că se afla acolo ca prizonier – sau ca hrană. Îşi lipeşte faţa de ea şi priveşte afară. Ruinele palatului sunt talmeş-balmeş, continuă să se prăbuşească

din pricina luptelor, acum în lumina piezişă a razelor de lună.

În timp ce robotul se retrage, Bin recunoaşte adăpostul temporar din mansardă. Înainte ca maşinăria să accelereze înainte, întrezăreşte fugar deschizătura – şi poate o siluetă întunecată. Sau, cel puţin, aşa crede.

Destul cât să spere.

Capitolul 58

DISPERARE

— Nu se mai luptă doar cu lasere, raportă Ghenadi. Acum se pare că mulţi dintre atacatorii spaţiali folosesc armament cu energie cinetică.

— Adică arme cu proiectile? întrebă Akana. Astea nu-s mai lente? Nu ţinteşti mai greu cu ele, când ai aşa harababură de asteroizi în jur, pe orbite diferite? Şi ţintele tale ar putea avea timp să se ferească.

— Cum se poate feri un bulgăre de cristal? întrebă Emily Tang.

— Evident, răspunse Haihong Ming, în spaţiu se manifestă lucruri cu… capacităţi fizice mai mari decât ale unor bieţi bulgări de cristal pasiv.

Ceea ce devenise evident în ultima vreme. Totuşi, faptul că se găsise cineva să spună cu glas tare ceea ce gândea toată lumea reprezenta un moment hotărâtor. „Navigăm pe ape necunoscute”, îşi dădu seama Gerald.

— Exact! exclamă Akana. Deci…

Se întrerupse, buimăcită.

— Ah, înţeleg. Dacă lansezi un proiectil cu viteză mare şi durează ceva vreme până se intersectează cu orbita ţintei sale, ai *tu* timp să te pui la adăpost sau să te dai la o parte, înainte să observe cineva şi să contraatace. Cu laserul nu poţi să faci aşa ceva.

— Depinde dacă foloseşte cineva radarul… zise Ghenadi vrând să despice firul în patru, apoi clătină din cap şi renunţă.

— Dar de ce se luptă, la urma urmei? întrebă doctorul Tshombe. Care-i treaba?

— Adică în afară de faptul că bagă-n sperieţi câteva miliarde de pământeni? întrebă Emily cu vocea cam sugrumată.

„Sau că termină odată cu toate stupizeniile alea despre presupusa farsă”, chibzui Gerald cu o oarecare satisfacţie amară. Una dintre victime fusese credibilitatea lui Hamish Brookeman şi a susţinătorilor săi. În fine, sic transit gloria.

Ben Flannery, antropologul hawaiian, arătă către obiectul recuperat de Gerald din spaţiu – într-un moment care părea să aparţină unei ere demult apuse –, acum acoperit cu o pânză neagră şi groasă. Tehnicienii de la înregistrări fuseseră trimişi de-acolo şi se opriseră toate luminile. Membrii comisiei ajunseseră la concluzia că se cerea în continuare să i se dea Artefactului câte o lecţie din când în când.

— Ştiam deja că există facţiuni. Poate că unele maşini *înrudite* cu Artefactul nostru, care fac parte din aceeaşi familie interstelară, s-au neliniştit când alte tipuri au început să emită străluciri ca să atragă atenţia. Pe urmă au venit ştiri de pe Pământ, despre expediţii spaţiale pregătite să plece în căutarea altor varietăţi pentru comparaţie. Asta a fost ultima picătură. Aceşti veri de departe ai Artefactului nostru au intervenit la acel moment, acţionând în forţă ca să înlăture concurenţa. Iar intervenţia a provocat represalii. Un armistiţiu care e posibil să fi durat eoni întregi şi-a găsit brusc sfârşitul.

— Ca să se obţină ce anume? întrebă Emily

— Ca să se revendice marfa cea mai valoroasă din tot sistemul solar: atenţia oamenilor.

Gerald simţea compasiune pentru Ben, un om al păcii, târât fără voia sa în analizarea unui război înverşunat, care, după toate aparenţele, se consuma de milioane de ani, fără participarea vreunei fiinţe vii. Dar asta nu-l făcea mai puţin violent.

Akana tăcea de o vreme, iar lentilele ei tru-vu se opacizaseră. Dădea comenzi clănţănind din dinţi

nebuneşte, iar printre mormăielile ei subvocale Gerald crezu că aude una care însemna „Da, domnule”, repetată de câteva ori.

„Aha”, îşi spuse el.

— Ştiţi, există o teorie alternativă, spuse Ghenadi meditativ, nebăgând de seamă că Akana nu era atentă. Ne-am lămurit deja că artefactele astea de cristal seamănă mult cu virusurile. Păi, în cazul ăsta, să facem o analogie din biologie. O explicaţie pentru maşinile care trag în virusurile astea spaţiale ar putea fi un fel de sistem imunitar…

Ochelarii Akanei se dezopacizară brusc; deşi minionă, când îşi îndreptă spatele căpătă un aer impunător, de femeie care fusese recent promovată la rangul de general locotenent în Forţele Aerospaţiale ale Statelor Unite. Ţinuta ei făcu linişte în jur mai eficient decât un ordin verbal.

— Am vorbit cu Casa Albă. Toate planurile pentru o nouă misiune de recuperare a unor pietre au fost puse în aşteptare. Nimeni nu se simte pregătit să trimită un echipaj, sau măcar nişte roboţi, în harababura aia din spaţiu. Şi mi s-a spus că şi Marea Chină a dat ordine similare.

Se opri ca să-i dea timp lui Haihong Ming să se consulte cu autorităţile din ţara lui. Câteva clipe mai târziu, acesta dădu din cap a încuviinţare.

— Aşa este. Dar se pare că mai e ceva. Permiteţi-mi un moment, vă rog.

Apoi dispăru la rândul său în spatele ochelarilor, ale căror lentile se opacizară complet.

Gerald şi ceilalţi se uitară unii la alţii. În vremurile de demult, dura săptămâni sau luni până ce un trimis în misiune diplomatică apuca să se consulte cu autorităţile din ţara lui. Acum, în două minute părea să încapă o veşnicie, iar Haihong Ming mormăia şi afişa pe rând un aer de surprindere evidentă, apoi o simulare de protest, şi în cele din urmă supunere evidentă.

Într-un târziu, îşi dezopaciză lentilele cu un gest hotărât şi, timp de câteva secunde, îi scrută pe cei aşezaţi în jurul

mesei, după care li se adresă din nou.

— S-ar părea că acum avem motive suficiente ca să *comasăm integral* resursele şi informaţiile.

— Ăă, credeam că asta facem deja, comentă Ghenadi.

Dar Gerald clătină din cap.

— Cred că stimatul nostru coleg din Regatul Central Renăscut se gândeşte la ceva anume. La un lucru pe care până acum a fost forţat să-l ascundă.

Haihong Ming încuviinţă cu o scurtă, dar clară înclinare a capului. Acest gest de recunoaştere produse vizibile reacţii de mâhnire.

— Vă prezint scuzele mele sincere. Dar acum pot să dezvălui că noi am suspectat mult timp existenţa a cel puţin încă un artefact-emisar aici, pe Pământ.

— Adică altul decât rămăşiţele sfărâmate pe care le tot dezgroapă lumea de câteva săptămâni?

— Adică anumite elemente din onorabila noastră societate cred de mult în pietre vorbitoare care cad din văzduh. Unele poveşti au fost considerate mai credibile, altele mai puţin. A existat, de exemplu, un exemplar păstrat în Palatul de Vară Imperial, până să-l jefuiască trupele europene în Al Doilea Război al Opiului. Se spunea că obiectul acela induce vise intense. Altul, un ou sculptat făcut dintr-un jad special, foarte albicios, cu pretinse „proprietăţi magice”, a fost luat de la Muzeul Naţional de Chiang Kai-shek, când a fugit în Taiwan. Niciuna dintre aceste piese n-a mai fost văzută vreodată de public.

— Obiectele astea au manifestat vreuna dintre proprietăţile pe care le-am văzut aici? întrebă Tshombe, arătând către pânza sub care se afla Artefactul Havana. Imagini clare şi explicite? Fiinţe animate care răspund la întrebări?

— În vremurile moderne nu, nici în mărturii ale unor cronicari de încredere, recunoscu reprezentantul chinez. Dar e posibil să fi fost inactivate de imixtiuni superstiţioase sau de… îmbunătăţiri artistice. Mandarinii şi meşteşugarii noştri erau adesea mult prea doritori să taie şi să împodobească lucruri deja frumoase de la natură, mărturisi

el cu mâhnire. Ori e posibil să se fi vătămat de-a lungul secolelor de războaie şi jafuri. În orice caz, relatările antice sugerează că ar fi nişte bune obiecte de studiu. Poate chiar acum sunt examinate minuţios de diverse grupări secrete.

Era o idee neplăcută. Un conclav al elitelor puterii căpăta un avantaj prin compararea propriei lor surse private cu afluxul de informaţii publice provenit de la Artefactul Havana.

— Pe urmă, sunt legende şi mai vechi, sau vagi aluzii la pietre magice îngropate în morminte regale. Şi…

Refuzând să se lase distras de la chestiune, Ben Flannery scoase un oftat.

— Asta-i tot ce voiai să ne spui? Că nişte piese de muzeu e posibil să fi sclipit puţin, cândva, înainte să fie sculptate şi să devină nefolositoare? După cum ţi-ai construit expozeul, mi-am închipuit că voi pe-acolo aveţi deja în posesie ceva mai palpabil.

Haihong Ming scutură din cap.

— Am fost aproape. Ne-a tot scăpat printre degete o piesă deosebit de promiţătoare. Şi nu o dată, ci frecvent, timp de o generaţie.

— O generaţie? întrebă Akana, vizibil derutată. Dar…

— Timpul cât am bănuit că un obiect ieşit din comun, o piatră-emisar intactă, ar fi putut ajunge în posesia unor persoane particulare. În căutările noastre, am fost de câteva ori pe punctul de a o recupera.

„Iar dacă aţi fi reuşit să puneţi mâna pe un cristal din spaţiu funcţional înainte de momentul când am prins eu unul pe orbită, l-aţi fi împărtăşit cu restul lumii, cum am făcut noi?” se întrebă Gerald.

Haihong Ming continuă:

— Cel mai recent rateu la mustaţă – şi e destul de jenant să povestesc asta – s-a întâmplat *cu ceva mai mult de douăzeci şi patru de ore în urmă.* Treizeci, mai precis. De atunci căutăm neîncetat, cu îndârjire. Şi mai sunt alte forţe care par să facă acelaşi lucru.

— Dar…

Akana se aplecă în faţă, sprijinindu-şi coatele pe

suprafaţa netedă a mesei.

— De unde ştiţi că nu-i şi asta tot o piatră-fetiş, sau un craniu de cristal, sau alt obiect făcut de mâna omului…

— Ştim, afirmă cu tărie reprezentantul Marii Chine. Iar acum sunt autorizat să vă arăt de unde ştim.

Cu o serie de mormăituri şi mişcări ale mâinii, Haihong Ming făcu să apară o imagine deasupra mesei. Un fel de *sul,* sau un pergament, o singură pagină care se întinse, apoi începu să sclipească de curcubee pixelate, ca şi cum ar fi fost luminată dintr-o sursă piezişă. Gerald miji ochii, *ia*ware-ul său compensă şi interpretă.

O memo-foaie. O unitate mai veche, de zece petabyţi, pentru stocare de date digitale.

Obiectul subţire ca o peliculă pluti – într-o ambianţă 3D artificială – deasupra celor prezenţi, apoi păru să se netezească, reflectând lumina în toate culorile curcubeului.

— Înregistrarea aceasta a ajuns în posesia noastră cu doar trei ore în urmă. În acest moment se află în drum spre Beijing, dar descărcarea preliminară conţine informaţii tulburătoare… pe care mi s-a ordonat să vi le împărtăşesc.

O mică sămânţă de *întunecime* erupse dintr-un colţ al memo-foii. Despăturindu-se o dată… de două ori… de câteva ori… întunecimea continuă să se extindă într-o duzină de dimensiuni. Apoi despachetă stele sclipitoare, cât vârful de ac, care se învolburară şi se răspândiră, aranjându-se pe tot cuprinsul a ceea ce se transforma rapid într-un simulacru de cosmos tridimensional, ornamentat cu constelaţii ciudate, totul învăluind o lume albastră-maronie. Se vedea limpede că nu era Terra. Gerald nu-şi amintea să fi văzut globul acela nici printre zecile dezvăluite de Artefactul Havana.

— Cum spuneam, încă n-am recuperat călătorul interstelar propriu-zis, explică Haihong Ming. Cristalul acela s-ar putea să fi fost deja pus deoparte, ascuns de vreo naţiune, un grup secret sau o bandă de infractori. Dar un cetăţean care simpatizează cu noi ne-a furnizat o înregistrare care conţine zeci de ore de emisie a Oului Ceresc.

— Oul Ceresc?

— Artefactul original este proprietatea statului chinez. E dreptul nostru să-i dăm ce nume credem de cuviinţă. Şi fiţi *convinşi* că îl vom recupera! Între timp, iată o mică porţiune din tezaurul său. Nu uitaţi că şi eu o văd pentru prima dată.

La un gest al lui Haihong Ming porni să se deruleze o *relatare* compusă în întregime din imagini.

Începea la momentul în care băştinaşi ai lumii albastre-maronii lansau o mică sondă pâlpâitoare, după care foloseau maşinării gigantice pentru a emite raze sclipitoare, propulsând prin împingere pânza ei subţire prin deşertul vast al spaţiului. Ghenadi şi Ramesh murmurară ceva despre deosebirile tehnice dintre metoda descrisă acolo şi cea arătată de Artefactul Havana. Nimeni altcineva nu mai scoase un cuvânt în timp ce micul emisar înainta prin beznă, apoi se învăpăia de lumina unui soare care se apropia rapid.

Lui Gerald i se tăie respiraţia când apropierea iute a lui Jupiter prinse şi azvârli micul emisar, care apoi intră într-un carambol nebunesc printre alte planete, încetinind de fiecare dată, până când, în sfârşit, apăru un glob cu aspect familiar, care cuprinse călătorul stelar într-o ultimă îmbrăţişare învăpăiată…

…urmată de o aterizare miraculoasă, amortizată de zăpadă. Apoi descoperirea făcută de oameni înveşmântaţi în piei cusute… Şi relatarea era abia la început.

Nu se luară pauze nici pentru mâncat, nici măcar pentru mers la toaletă, şi nimeni nu vorbi în tot acest timp, până când un singur *cuvânt* se contură strălucitor în centru, deasupra mesei, lângă protuberanţa acoperită cu pânză a Artefactului Havana. Se manifestă sub forma unei ideograme chinezeşti antice, plutind şi sclipind într-un stil caligrafic care părea cam nervos. Chiar supărat.

*Ia*ware-ul lui Gerald nu întâmpină probleme cu traducerea. Şi se pomeni înţelegând într-o clipă de ce Haihong Ming şi superiorii săi erau dintr-odată dispuşi să împărtăşească tot ceea ce ştiau.

MINCINOŞI.

TEST DE LOIALITATE

Trebuie să recunoaştem meritul băieţilor şi-al fetelor din Comisia Contactului. Adevărul e că inventează nişte şmecherii isteţe ca să obţină cooperarea Artefactului. Mai întâi antrenamentul comportamental pe care l-au folosit luna trecută. Iar acum *refuzul de a mai înregistra* nesfârşitele planuri şi manuale tehnice pe care le oferă sonda.

Cine s-ar fi gândit să încerce aşa ceva? Să refuze o ofertă gratuită. Să respingă ceva dorit de oameni cu ardoare – o mulţime de tehnologii avansate – ca să obţină altceva, mai important.

Totuşi, are logică. Care e prioritatea principală a sondei? Să ne convingă să purcedem şi noi la crearea de sonde. Să lăsăm deoparte întrebarea dacă ţelul final este bun, rău sau neutru. Probabil că Artefactul *tânjeşte* să ne înveţe despre tehnologiile acelea. Iar noi putem exploata dorinţa lui ardentă. Hideoshi şi echipa ei se pricep. N-o să-i satisfacă ei nerăbdarea Artefactului fără nicio răsplată în schimb. Şi care va fi pretenţia lor?

Încă o serie de interviuri cu pasagerii. Câte unul, doi sau trei deodată.

Lucrul acesta a devenit presant atunci când am descoperit lasere şi arme detonând pe tot cuprinsul centurii de asteroizi! Comisia a cerut o explicaţie – iar Cel Mai Vechi Membru şi-a exprimat la început surprinderea, apoi indiferenţa şi în cele din urmă a pus totul pe seama unor „maşini rele din epoci anterioare”.

A mai adăugat că „Voi, oamenii, puteţi să vă protejaţi descărcând instrumente puternice. Lăsaţi-ne să vă arătăm cum să lansaţi raze puternice care ar putea să vă cureţe tot sistemul solar!”

Hm. Tentant. Convingător. Cine poate să refuze o ofertă de armament greu?

Iar Gerald Livingstone a întins Pânza Neagră, aruncându-i pe extrarţi în beznă – până când aveau să accepte, în

sfârşit, învoiala. O oră pentru o oră. Li se permite să ne înveţe, o vreme, noi tehnologii, iar după aceea ne bucurăm de diversitatea lor – atâta câtă e.

Aşa că ne-am apucat iar să-l chestionăm pe Atacă-Jos Ucidepeşti, cel mai tânăr membru, mândru că rasa lui a realizat Artefactul aflat acum în posesia noastră şi, după toate aparenţele, netulburat de faptul că nu detectăm nici urmă de industrie sau vreun semnal radio când scrutăm universul în direcţia lumii sale de baştină. „Tot ce-i organic piere”, ne-a răspuns, ridicând din aripile acelea ciudate.

Iar Tata Kraken – el singur şi-a ales numele, din cincizeci de mii de variante trimise de şcolari din toată lumea. Pentru un pseudocefalopod care flutură din tentacule, are ceva simţ al umorului! Principala lui contribuţie la cultura umană – o definiţie proaspătă şi convingătoare a „ironiei” – a pus inteligheţia pe jarul întrebării: „noi de ce nu ne-am gândit la asta?” Şi pentru asta a fost nevoie de un extraterestru. Ha.

Totuşi, Kraken nu se abate de la linia impusă de Om, care susţine că Artefactul, chiar dacă poate seamănă într-adevăr cu un virus, cum afirmă criticii, este unul benefic sau *comensal.* Şi oferă sute de exemple din literatura noastră medicală. Un argument convingător.

Alţii sunt mai greu de înţeles. Cum ar fi creatura ca un fel de omidă, care în timpul fiecărui interviu se uită afară, la fiecare fiinţă umană din apropierea cristalului, după care bolboroseşte un norişor de simboluri dispreţuitoare, care se traduce astfel: „Frate, ce imaginaţie am!”

Un caz clar de maladie Noakes, care i-a adus creaturii, prin consensul întregului web, numele Bennie.

— La ce v-aţi aşteptat? a comentat M’m por’lock, cel care seamănă cu o gigantică vidră roşcată, după ce ne-a ajutat să-l ducem de-acolo pe Bennie. Noi petrecem eternităţi plutind prin spaţiu, fie dormind, fie distrându-ne în vaste straturi de virtualitate din adâncurile corabiei noastre de cristal. În starea onirică poţi să-ţi pierzi busola. Sau să ratezi şansa de a savura realitatea obiectivă în timpul scurtelor întâlniri cu câte o rasă încă în viaţă.

Şi voi sunteţi ca mine? Aveţi şi voi senzaţia unor lucruri nespuse de M'm por'lock?

Lărgind chestiunea: ajută asta la ceva?

Desigur, ne zgândăre puţintel curiozitatea. O privire fugară asupra unor arte bizare sau o degustare de etalări culturale poate fi destul ca să te captiveze. Astfel au o şansă şi psihologii noştri, şi alţi experţi să cartografieze comportamente, să intercoreleze atitudini individuale ale extratereştrilor, să desfăşoare alte activităţi de acest fel, de-ale savanţilor. Dar, serios acum, la ce s-or aştepta, să inventeze un *detector de minciuni extraterestre?* O modalitate de a verifica poveştile care ni se spun? Sau să diferenţieze ofertele bune ale Artefactului de lucrurile care fac parte din prezentarea promoţională? Porţiunile care reprezintă interes personal pur, viral?

Continuă să planeze suspiciuni. Diversitatea acestor nouăzeci de rase pe care le vedem… nu cumva totul e o scorneală? O *prefăcătorie* rafinată de nenumărate ori prin exersare în faţa câte unui public, de-a lungul a zece milioane de ani? Un spectacol cu marionete, care pe termen lung are un singur scop…

…să convingă?

Capitolul 59

IONA

Şarpele de mare artificial urma un traseu sinuos pe fundul oceanului, purtându-l pe Bin printr-un lung şir nesfârşit de canioane obscure şi platouri mâloase.

Compartimentul său de pasager era capitonat, dar strâmt. Pereţii curbaţi se contorsionau întruna şi pulsau la fiecare opintire a fiarei mecanice. Vehiculul robotic nu era nici la fel de guraliv sau prietenos ca pinguinul-surogat al doctorului Nguyen. Îi oferea doar răspunsuri concise şi-i ignora cererile pentru ecran web, ochelari de imersiune sau pentru orice formă de distracţie *ia*lectronică.

În cea mai mare parte a timpului, aparatul păstra

tăcerea.

Pe cât putea fi de tăcut un piton motorizat care traversa unduindu-se în ascuns o mare vastă şi aproape pustie. Era evident că evita contactul cu oamenii – lucru nu prea lesne de făcut în acea zi şi în acea eră, chiar dacă rutele comerciale şi liniile de coastă erau departe. De câteva ori, Bin se simţi izbit de o latură, când submarinul-şarpe viră şi plonjă în adânc, adăpostindu-se pe după o movilă, în vreun rift sau chiar îngropându-se sub un metru de sediment mâlos şi rămânând acolo cufundat într-o linişte stranie, ca şi cum s-ar fi ascuns de prădători. În două astfel de împrejurări, Bin crezu că aude bâzâitul slab al unui motor, care creştea treptat şi apoi scădea, deopotrivă în tonalitate şi volum, topindu-se în cele din urmă cu totul. După aceea şarpele se scutura de nămol şi călătoria reîncepea.

Până şi metoda sa de propulsie părea proiectată pentru disimulare. Cele mai multe sisteme submarine de detecţie din lume erau făcute să asculte zgomote de propulsoare, nu zvârcoleli de şerpi gigantici.

Bineînţeles, semne ale trecerii oamenilor erau peste tot în jur. Fundul oceanului era un imens cimitir de vechituri, chiar şi în zonele pustii, în care nu se putea zări niciun peşte şi niciun fel de plantă. Ocazional, câte o epavă oferea o privelişte demnă de admirat. De cele mai multe ori însă, Bin vedea tot soiul de gunoaie mundane, de pildă fâşii din plase de pescuit comerciale, semănând cu nişte nori uriaşi, difuzi, mortali, care pluteau duşi de curent, cu ochiurile înfundate de schelete de peşti şi carapace de ţestoase. Ori roiuri de pungi de plastic care alunecau pe lângă turme de meduze, într-un mimetism dătător de fiori. O dată dibui o duzină de containere de transport foarte mari, care trebuie să se fi răsturnat de pe un cargobot de mare capacitate cu mult timp în urmă, vărsând pe patruzeci de hectare ceva ce părea a fi electronică demodată, computere voluminoase şi ecrane de televizor.

„Sunt obişnuit să trăiesc printre gunoaie. Dar mereu mi-am închipuit că largul mării o duce mai bine – că e mai pur – decât Huangpu.”

Pierzând noţiunea timpului, aţipi, în timp ce robotul aluneca şi se răsucea, traversând grăbit platoul pustiu, care părea la fel de lipsit de viaţă ca suprafaţa lunii…

…apoi se trezi dintr-o smucitură şi, privind prin ferestruică, observă că era transportat de-a lungul unui lanţ muntos neregulat de pe fundul apei, o serie aparent nesfârşită de creste sterpe ca nişte tăişuri verticale, ajungând aproape până la suprafaţa sclipitoare, dar stranietatea lor era şi mai lugubră, fiindcă în partea de jos promontoriile dispăreau într-o întunecime fără fund. Era limpede că făptura mecanică de care se lăsase înghiţit intenţiona să scape de orice urmăritori, de aceea îşi croia drum prin acel labirint.

Simţindu-se mai odihnit, Bin decoji nişte batoane din raţiile pe care le descoperise într-un mic compartiment de lângă braţul său stâng. Un robinet îi oferea un fir de apă proaspătă. Avea la dispoziţie şi un ştergar, pe care îl înmuia în apă şi îl folosea ca să-şi cureţe tăieturile. Exista un tub de sucţiune simplu – pentru excreţii –, care nu avea nevoie de explicaţii, deşi folosirea lui era stânjenitoare. După aceea, călătoria deveni o luptă cu monotonia şi în egală măsură cu claustrofobia – la frustrarea provocată de spaţiu de mişcare limitat se adăuga îngrijorarea constantă pentru ceea ce-i rezerva viitorul.

Niciun indiciu nu-i venea din partea şarpelui, care vorbea parcimonios şi nu răspundea la nicio întrebare, nici măcar atunci când Bin se interesă de nişte pâlnii turbulente de apă neagră pe care le văzuse în apropiere înălţându-se ca nişte coloane de fum dintr-un foc năprasnic, din fisuri deschise într-un şir de creste neregulate.

Lui Bin îi trecu prin minte că poate n-ar fi trebuit să se bucure prea tare că proprietarii acestui aparat sofisticat incluseseră o fereastră. „În povestiri şi teledrame, răpitorii insistă să te lege la ochi dacă au de gând să-ţi dea drumul.

E cazul să-ţi faci griji când nu pare să le pese. Dacă te lasă să admiri traseul până la bârlogul lor înseamnă că sunt convinşi că n-ai să mai vorbeşti niciodată."

Pe de altă parte, cine putea deosebi între ele, din

memorie, crestele neclare de pe fundul mării? Asta îl linişti o vreme… până îşi aminti de asistentul vizual pe care i-l instalase doctorul Nguyen în ochiul drept. Ajunsese să i se pară cât se poate de firesc felul în care minusculul *ia*sistent mărea tot ce intra în raza vederii sale, limpezind imaginea neclară de dincolo de fereastră. Acum îşi dădea seama: fără el n-ar fi văzut mai nimic!

„Oare ei îşi închipuie că un sărăntoc ca mine e lipsit de augmentări?”

Încercă să-şi dea seama cum stătea treaba cu implantul. Era posibil să şi înregistreze ceea ce vedea? În cazul acesta, nu se afla în postura victimei răpite care îşi tot forţa norocul trăgând cu ochiul pe sub legătura de pe ochi?

„Sau poate mă îndrept spre un loc perfect asigurat împotriva oricărei tentative de evadare, aşa că nici nu le pasă cât de multe aflu.

„Sau spre un loc din care n-o să vreau niciodată să evadez.”

Ceea ce era de preferat faţă de alte variante.

Sau urmează să fiu modificat în cine ştie ce feluri, până o să devin apatic.

Sau şi-au făcut socoteala că nu va fi nevoie de mine decât pentru scurt timp, până se va aranja să fiu înlocuit cu altcineva calificat să stea de vorbă cu piatra-lume. Oare va trebui să mă străduiesc la fel de mult să-i câştig de partea mea pe următorii stăpâni cum m-am străduit cu Anna, cu Paul şi cu doctorul Nguyen?”

Fiecare scenariu care îi venea în minte era însoţit de plăsmuiri intense. Iar Bin încerca să nu subvocalizeze la niciuna dintre ele – existau instrumente moderne capabile să detecteze impulsurile din gâtlejul uman şi să proceseze cuvinte nerostite cu glas tare.

Pe de altă parte, de ce şi-ar fi dat cineva atâta osteneală cu un biet costier, adunător de gunoaie? În final, fiecare plăsmuire a fanteziei sale se termina cu unul şi acelaşi gând: că poate n-avea să-şi mai revadă niciodată familia.

„Dar soldatul – femeia din mansarda inundată – ea o să pună mâna pe foaia de înregistrare pe care a făcut-o Yang

Shenxiu. O să vadă că am cooperat. Autorităţile îi vor proteja şi-i vor răsplăti pe Mei Ling şi pe Xiao En. Fără doar şi poate, nu?”

Toate acestea erau mult prea îngrijorătoare şi greu de înţeles. Ca să-şi mai abată gândurile, Bin îşi puse piatra-lume în poală şi încercă să discute cu Emisarul Prudenţei.

Într-adevăr, nemaifiind scăldată în lumină solară, entitatea trebuia să-şi conserve energia, atenuându-şi intensitatea animaţiilor – imaginile erau estompate şi limitate la o suprafaţă mică. Totuşi, dacă reuşea să afle lucruri noi, poate aveau să-i folosească mai târziu.

Nu era uşor. În lipsa inducţiei sonore, nu putea decât să deseneze caractere pe suprafaţa ovoidului. La început, Emisarul încercă să răspundă cu ideograme antice. Dar Bin cunoştea prea puţine, aşa că reluară împreună procedura de actualizare a cunoştinţelor în materie de chineză scrisă pe care le deţinea Emisarul. Entitatea din interior îi oferea imagini sau acţiuni exprimate prin pantomimă. Bin schiţa cuvintele moderne asociate cu acestea – adesea ajutat de zona *ia.* Pentru că niciodată nu era nevoit să repete, era uimitor cât de repede mergea toată treaba. După o jumătate de zi, deja puteau să comunice.

În sfârşit, Bin se simţi pregătit să pună întrebarea care îl preocupa cel mai mult. De ce îi ura Emisarul pe extratereştrii din interiorul Artefactului Havana?

De ce îi numise „mincinoşi”?

Într-un şuvoi de caractere însoţite de imagini la rezoluţie joasă, entitatea îi explică.

Lumea noastră e mai departe de soarele ei decât a voastră. Este mai mare, dar mai puţin densă. Gravitaţia noastră e mai slabă. Atmosfera e mai densă şi bogată în zăpadă. Se aterizează mai uşor pe planeta noastră decât pe Pământul vostru. O velă solară construită astfel încât să fie robustă îndeosebi în partea de mijloc poate fi folosită ca paraşută, ca să atenueze căderea.

Aşa se face că multe dintre pietrele-mesageri, când au ajuns la planeta noastră, nu s-au ferit, n-au

rămas să pândească de la o distanţă sigură, în aşteptarea unei civilizaţii tehnologice. Unele dintre ele au preferat abordarea directă, coborând ca ploaia peste noi…

Apăru un simbol nou, cu totul deosebit de cele chinezeşti, compus din elegante spirale şi bucle care sugerau valuri agitate izbindu-se de plajă. Simbolul îi aminti lui Bin de *turbulenţă,* cuvânt care deveni astfel, pentru el, numele acelei planete.

…din mai multe surse.

Când a devenit inteligentă, specia mea cunoştea deja aceste cristale-din-cer, pe care le descoperea uneori în nămol sau în gheaţă. Sau chiar încastrate în piatră. Erau preţuite de grupurile în căutare de hrană ale strămoşilor noştri pre-inteligenţi. Triburile timpurii se luptau pentru posesia lor, le venerau, le priveau ca pe nişte oracole, cerându-le sfatul despre următoarea vânătoare, despre agricultura lor incipientă, despre relaţiile diplomatice. Şi despre căsătorii.

Extraterestrul făcu un gest pe care Bin nu fu în stare să-l interpreteze – o contorsionare a ambelor mâini. Cu toate acestea, fără să ştie de ce, era sigur că exprima ironie.

Aşa se face că evoluţia noastră a fost ghidată. Accelerată.

Desenând cu un deget caracter după caracter, Bin scrise cu amărăciune că omenirea nu avusese parte de un asemenea ajutor. Asta dacă nu puneai la socoteală câteva critici vagi din Ceruri. Şi poate unele mici imbolduri din partea rarelor fragmente de mesageri care ajunseseră pe Pământ.

Nu te grăbi să ne invidiezi, îl dojeni Emisarul. ***Poate că lucrurile ar fi mers ca pe roate dacă ar fi fost un singur fel de pietre, fiecare cu câte un singur locuitor! Dar erau cu nemiluita, poate sute de cristale-profeţi, răspândite pe o mulţime de continente insulare! Abia mult mai târziu am înţeles că ajunseseră la noi după ce străbătuseră spaţiul din***

mai multe direcţii. Pornind din cel puţin optsprezece puncte diferite din spaţiu. Planeta Turbulenţa se află la confluenţa unor curenţi galactici.

Apoi s-a mai adăugat un lucru supărător. Fiecare piatră conţinea mulţimi! Comunităţi, acumulări, rezervaţii întregi de „zeităţi” sub tot felul de înfăţişări, care se ciondăneau între ele chiar şi când erau de acord.

Eram binecuvântaţi – şi blestemaţi – cu o gamă foarte variată de sfătuitori. Desigur, în afară de momentele când toţi voiau acelaşi lucru.

„Totuşi”, scrise Bin, „ei v-au ajutat să vă dezvoltaţi rapid.”

Emisarul aprobă cu o înclinare a capului. Bin nu-şi dădea seama dacă gestul acela era natural pentru el, sau fusese învăţat de la alte fiinţe omeneşti.

Urmând sfatul pietrei sale şaman, un trib a început să aplice o eugenie strictă asupra propriilor săi membri şi a continuat aşa izolat, în munţi, timp de cincizeci de generaţii. Când a început expansiunea lor brutală, toate celelalte clanuri trăitoare pe acea întindere de uscat au fost copleşite şi supuse prin teamă şi veneraţie, iar femelele băştinaşe nu-şi doreau decât să se împerecheze cu masculii din acel trib.

Piatra-lume îi descrise o gloată de primitivi despuiaţi plecându-se în faţa unui grup de indivizi care îi dominau ca înălţime şi aveau posturi mai evident erecte, care purtau veşminte de blană şi aveau nasuri largi şi coame de păr des – cam la fel ca Emisarul însuşi.

Între timp, pe alte continente şi arhipelaguri, pietre-oracol diferite le ofereau îndrumare grupurilor din preajma lor, sfătuind şi recompensând urmarea sfaturilor despre metodele de vânătoare, despre vreme, despre îmblânzirea fiarelor sălbatice sau cultivarea plantelor. Orice trib care avea un cristal-zeu era instruit să devină mai inteligent, mai rezistent, mai capabil să preia controlul asupra

vecinilor săi.

În cele din urmă, zonele acestea în continuă expansiune locuite de oameni modificaţi au intrat în contact unele cu altele. S-au iscat conflicte! La început s-au luptat cu pietre şi lănci, apoi cu tunuri şi otrăvuri. Îndemnaţi să aspire la cucerirea totală, strămoşii noştri au studiat artele genocidului.

Curând am învăţat o lecţie dură. Singurul mod de a face pace între două triburi era să alegem un rând de zei intoleranţi – un singur oracol – şi să ne descotorosim de celelalte. Sau să le ascundem unde nu mai puteau fi văzute. Doar atunci cristalul supravieţuitor le-ar fi îngăduit ambelor clanuri să se întâlnească în pace şi să se încrucişeze, modelând hibrizi robuşti pentru următoarea confruntare.

Bin citea povestea în timp ce, din spatele ideogramelor strălucitoare, simulările înfăţişau membri ai rasei Emisarului crescând tot mai puternici, mai iuţi, mai înalţi şi mai impresionanţi, înarmaţi cu unelte din ce în ce mai sofisticate. Bin simţi în exprimarea Emisarului resentimente faţă de felul cum fuseseră manipulaţi acei strămoşi să lupte între ei. Dar, cinstit vorbind, istoria aceasta nu părea cu nimic mai violentă decât cea a omenirii.

Ba chiar *mai puţin* violentă! Pentru că odată cu fiecare război se obţinea ceva concret. Decizia de a merge într-o direcţie clară. Unirea sub îndrumarea unei singure pietre. Un singur grup de „zei”.

Şi progresul rapid. Extratereştrii simulaţi – sau sfătuitorii cereşti – aveau de împărtăşit cunoştinţe practice. Metode folositoare descoperite de zeci de rase, sub lumina unor sori îndepărtaţi. Ajutat de asemenea sugestii, poporul Emisarului a sărit peste nenumărate secole dificile de încercări şi eşecuri.

Lui Bin îi veniră în minte disputele dintre Paul Menelaua şi Anna Arroyo. Şi-ar fi dorit să fie şi ei acolo. Nu fiindcă se purtaseră mereu amical cu el. Ci pentru că ciorovăielile lor aruncau mai multă lumină asupra subiectului decât ar fi fost în stare s-o facă oricare dintre ei pe cont propriu. Bin îşi

aminti o dezbatere îndelungată asupra rolului religiei în dezvoltarea umană.

Existaseră o mulţime de culte pe fiecare continent. Din Europa şi Asia până în Americi, credinţele variau considerabil în detalii referitoare la ritualuri şi principii, rămânând totuşi, în mare măsură, similare într-o anume privinţă: în felul în care toate, intolerante, pretindeau obedienţă, repetiţie ritualică, instruire dogmatică a copiilor şi rezistenţă îndârjită la ispita *altor* secte – precum cea la care aderaseră neamurile acelea mârşave de peste vale.

Care era termenul folosit de Paul? Cum numise ideile care prind rădăcini în minţile oamenilor şi forţează acele minţi să le răspândească mai departe?

Meme infecţioase, scrise cipul de asistenţă *ia* care plutea în ochiul drept al lui Bin. **Constructe mentale care se transmit de la om la om, ca virusurile, având caracteristica de a face fiecare gazdă *să-şi dorească* să creadă. Şi să vrea să-i convingă şi pe alţii.**

Nu era un concept pe care Bin să-l poată pricepe cu uşurinţă. Cât despre legenda planetei Turbulenţa, Bin nu-şi putea înăbuşi invidia. Cel puţin oamenii Emisarului aveau zei care vorbeau clar şi îi învăţau lucruri practice, făcându-i mai sănătoşi şi mai puternici cu fiecare generaţie. Majoritatea culturilor umane fuseseră forţate la nemişcare în decursul unor lungi perioade istorice, timp în care preoţii şi aristocraţii insistaseră că nimic nu trebuie să se schimbe. Confruntate cu o rezistenţă constantă, conservatoare, de câte secole avuseseră nevoie fiinţele omeneşti ca să producă ferme şi drumuri, apoi unelte avansate şi şcoli, apoi universităţi şi aşa mai departe, nemaivorbind de ştiinţă veritabilă?

*Ia*ware-ul său o luă ca pe o întrebare propriu-zisă.

Homo sapiens a dăinuit 2000 de generaţii de la renaşterea din Neolitic până la înfăptuirea civilizaţiei.

Înainte de aceasta, *Homo neanderthalensis* a cunoscut 1000 de generaţii.

***Homo erectus,* 50.000 de generaţii.**

Bin rezistă tentaţiei de a închide din nou dispozitivul. Deşi enervant, implantul ar fi putut să-i ofere un mic avantaj atunci când avea să se întâlnească, în sfârşit, cu proprietarii şarpelui de mare mecanic.

Dar... două mii de generaţii? Mintea lui Bin se chirci, incapabilă să judece vasta întindere de timp în care omenirea lâncezise în obscuritatea ignoranţei, condamnată la nenumărate starturi false şi ocolişuri inutile. Prin comparaţie, poporul Emisarului urcase pe scurtătură. Avusese la dispoziţie o scară rulantă! Bin îşi scrise ideea cu vârful degetului.

Extraterestrul simulat răspunse:

Poate că progresul a fost mai lent pentru rasa ta. Mai dificil. Mai lipsit de continuitate. Dar voi puteţi fi mândri ştiind că v-aţi ridicat singuri, prin propriile voastre eforturi.

Iar dezvoltarea noastră rapidă ne-a costat. Sub îndrumarea „zeilor” închişi în cristal, căsătoria şi reproducerea au devenit strict reglementate pe planeta Turbulenţa. Împerecherea necesita permisiune. Jumătate dintre masculii fiecărei generaţii nici măcar nu se puteau reproduce. Strămoşii noştri fuseseră nişte fiinţe monogame, gregare, prietenoase, relaxate. Sub îndrumare, am devenit competitivi până la cruzime, recurgând la toate şmecheriile posibile pentru a fi observaţi şi a câştiga aprobarea acelor nemuritori tiranici din pietrele-oracole.

Continuând să-şi depene povestea, entitatea Emisar ajunse la o fază crucială a istoriei, în care un singur mega-trib, călăuzit de un emisar ceresc deosebit de eficient, triumfase, reuşind să domine cea mai mare parte a planetei.

O generaţie mai târziu, aveam oraşe.

După alte cinci, eram în spaţiu.

Atunci... şi numai atunci... am aflat ce voiau zeii de la noi.

Bin se simţi încordat, chiar dacă ştia deja răspunsul.

Toată lumea de pe Pământ îl ştia, mulţumită Artefactului Havana. Bin desenă cu degetul un rezumat.

„V-au cerut să construiţi şi alte pietre-mesageri, miliarde de duplicate… Şi emisari pe care să-i închideţi înăuntru şi apoi să vă folosiţi de toate recursele necesare ca să le trimiteţi mai departe, către alte planete."

Emisarul încuviinţă din nou printr-o înclinare a capului.

Aceasta este învoiala pe care ne-au oferit-o acasă, pe planeta Turbulenţa.

Iar noi am fost de acord! În definitiv, acestea erau zeităţile care ne exasperaseră, ne zăpăciseră, ne călăuziseră, ne chinuiseră, ne iubiseră şi ne învăţaseră dintotdeauna, din cele mai vechi vremuri până la care era în stare memoria colectivă a rasei noastre să străpungă trecutul înceţoşat. Chiar şi după ce aflaserăm ce erau ei cu adevărat, nişte biete marionete trimise de fiinţe care trăiseră cândva în preajma unor sori îndepărtaţi, tot ne-am simţit îndatoraţi să mergem mai departe. Să le îndeplinim dorinţa.

Încet, desigur, pe măsură ce ne construiam o societate a cunoaşterii şi a seninătăţii…

Dar n-au fost de-acord! S-au năpustit să ne intimideze susţinând că aceea trebuia să fie prima noastră prioritate, ba chiar singura! Ne-au bătut la cap. Ne-au linguşit şi ne-au manipulat. Până când, în sfârşit, au destăinuit un motiv anume pentru grabă.

Atunci a venit marea minciună…

Şirul de caractere negre continua să se deruleze sub suprafaţa pietrei, dar contrastul lor deja slab scădea rapid. Toate imaginile de fundal dispărură, iar Bin îşi dădu seama că artefactul trebuia să fi fost aproape secat de energie. Pe lângă asta, începuseră să-l doară ochii.

Desenă un simbol pe ovoid – *AŞTEAPTĂ* – şi se frecă la ochi. Venise momentul să mai bea o gură de apă. Şi să consume ultimul baton proteic, pe care îl mestecă în tăcere, având în minte, mai limpede ca oricând, micimea şi neimportanţa vieţii sale. A vieţii tuturor indivizilor, în fond,

la marea şi tragica scară a multelor lumi din univers. A multelor destine tragice.

Însă gândurile sale rătăcite se întoarseră din nou la ceea ce conta mai mult. La perechea lui. La copilul lui. Cumva, trebuia să existe o cale de a-i ajuta… de a le asigura vieţile, confortul şi libertatea, recuperând în acelaşi timp ceva care să merite osteneala din încâlcitele lui relaţii de loialitate. Faţă de China. Faţă de doctorul Nguyen. Faţă de Emisar. De omenire. De el însuşi.

Faţă de adevăr.

Fără să-şi dea seama, Bin scrisese toate acestea cu degetul în timp ce le gândea. Îşi dădu seama de asta pentru că pe suprafaţa pietrei-lume sclipi un răspuns. Pulsă fugar, slab, după care se topi în ceaţa opacă.

Adevăr?

Trebuie doar să mă duci într-un loc unde să pot…

Rată ultima parte, fiindcă submarinul-robot începu brusc să vibreze, făcând să-i salte în poală cristalul plin de cicatrice. De n-ar fi fost capitonaţi pereţii, poate că zgomotul ar fi fost asurzitor. Pe când compartimentul înghesuit se răsucea şi se îndoia, Bin dădu glas unor întrebări pentru şarpele mecanic, dar nu primi niciun răspuns.

Privind însă cu luare-aminte, observă o schimbare evidentă în mişcarea vălurită a monstrului marin. Şi poate în orientarea locului în care era el aşezat. Apoi zona *ia* interveni din nou şi puse un diagnostic dintr-un singur cuvânt, plutind în colţul din dreapta-jos al vederii sale.

Ascensiune.

DEZBATERE PE TEMA DESTINULUI

Bun venit la *Răspunsul Povlovian.* Mă numesc Nolan Brill şi îi ţin locul provocatorului vostru obişnuit, domnişoara Tor Povlov, care se ocupă cu cercetarea unui subiect de mare importanţă. Sau aşa mi s-a spus. Iat-o acolo, în colţul studioului. De zile întregi n-a mişcat din nicio extremitate. Luminile de pe containerul ei robomobil sunt verzi şi se

desfăşoară o intensă activitate în reţea codificată, aşadar, presupunem că Tor cutreieră în aceste momente după urma adulmecată, împreună cu smartmobul său câştigător de premii. Vânătoare fructuoasă, Tor!

Între timp, avem un grup pe cinste prezent la ciondăneala gladi-oratorică de azi. Mai întâi, doctor Clothilde Potter-Ferrier, ministru adjunct al Posibilităţilor în cadrul UE, care ni se alătură din capitala ecuatorială a Uniunii Terestre, din Surinam. Foarte amabil din partea domniei voastre să vă faceţi timp, doamnă ministru.

DOCTORUL POTTER-FERRIER: Mulţumesc, Nolan. Totul pentru virt-publicul lui Tor.

NOLAN BRILL: Grozav. Dar pregătiţi-vă pentru nişte întrebări dificile despre noua politică UE în chestiunea *controlului asupra tehnologiei.* Unii o asemuiesc „Războiului cu ştiinţa” care s-a dezlănţuit în SUA cu o generaţie în urmă.

DOCTORUL POTTER-FERRIER: O comparaţie nedreaptă, Nolan. Campania aceea a fost condusă de câţiva miliardari conspiratori. Pe când această nouă acţiune…

NOLAN BRILL: …este susţinută de câteva zeci de *trilionari?* Folosind „salvarea speciilor” drept scuză pentru a elimina din competiţie alte Stări?

DOCTORUL POTTER-FERRIER: Prostii. Forţa motrice populistă se acumulează de ceva timp, de când tot observăm ce daune îngrozitoare produce „progresul”. Apoi a venit momentul în care refugiaţii extratereştri ne-au comunicat realitatea terifiantă că toate planetele îşi pecetluiesc soarta întrecând măsura într-un fel sau altul, din aroganţă. Dacă este să mai avem vreo speranţă…

PROFESORUL NOOZONE: Realitate? Numiţi povestioara aceea *realitate?* Doar fin'că aşa zic nişte *obeah* de marionete spaţiale? Ah, *mon,* ce *nulităţi…*

NOLAN BRILL: Haide acuma, nu fi nesuferit, Profnoo. Vine şi rândul tău imediat. Întâi las'mă să-i prezint pe invitaţii noştri.

PROFESORUL NOOZONE: Iertare, Nolan frate. Stai

calm.

NOLAN BRILL: în regulă. De asemenea, îl avem în ring pe domnul Hamish Brookeman, cel care a scris iconoclastele *Cultul ştiinţei* şi *Progres – Hybris* şi care se află aici ca să producă o nouă argumentaţie amuzantă a motivului pentru care o persoană inteligentă ar trebui să dea ascultare opiniei sale cum că *„Totul e o farsă scrisă de mine".*

HAMISH BROOKEMAN: Consideri *un miliard de oameni* ca fiind neinteligenţi, domnule Brill?

NOLAN BRILL: Păi, acum aveţi şansa să convingeţi celelalte nouă miliarde, care văd cu ochii lor ce se întâmplă în centura de asteroizi…

HAMISH BROOKEMAN: Cu ochii lor? Câţi dintre ei au telescoape în curtea din spate? Câteva milioane? Ceilalţi, inclusiv „oamenii de ştiri" ai voştri, cred pe cuvânt *elitele* care le spun că se petrece *ceva* acolo! Savanţi şi birocraţi care au mai minţit şi cu alte ocazii. Aşa-zişi preoţi, conducători şi „moburi de amatori ai ştiinţei" aroganţi, toţi având interese personale puternice în povestea asta cu extratereştri…

NOLAN BRILL: O poveste pe care *domnia ta* pretinzi că ai născocit-o…

HAMISH BROOKEMAN: Corect… Am fost păcălit să intru în afacerea asta. Propriul meu orgoliu…

NOLAN BRILL: O intrigă cu complicaţii foarte atractive, domnule Brookeman! Una dintre multele zburdălnicii paranoice cu care ne-aţi încântat de-a lungul anilor. Dar mai întâi să facem cunoştinţă cu Jonamine Bat Amittai, cea care a elaborat *Pandora's Cornucopia,* autoritate de nivel mondial în chestiunea *scenariilor apocaliptice.* Ea ni se alătură din Ramallah.

JONAMINE BAT AMMITAI: Mulţumesc că-mi permiteţi să particip prin conexiunea aceasta 2D fluctuantă. N-am reuşit să ajung la studioul vostru din Ierusalim, cu revoltele din Megiddo care se tot extind şi cu atâtea facţiuni care se luptă pentru Muntele Templului…

NOLAN BRILL: E¡, ne bucurăm că sunteţi teafără şi

nevătămată. La naiba, eu unul abia am reuşit să ajung la Newark în dimineaţa asta! Din vina aceleiaşi nebunii. Ce credeţi, ne cufundăm într-un scenariu de tipul „se alege praful de toate”?

JONAMINE BAT AMMITAI: E posibil, Nolan. Deşi, să ne amintim, există tendinţe bune care li se opun celor rele. Se manifestă un contra-val la nivel mondial, reprezentat de UAC, de Societatea Betsby, de Alianţa pentru Cumpătare în Negociere şi aşa mai departe. Toate urmăresc să determine un dialog calm…

NOLAN BRILL: Mda, ce pot să spun… cine s-ar gândi că un expert în sfârşituri de lume ar putea fi optimistul zilei! Dar odihniţi-vă un moment, după aşa o aventură cumplită. Ultimul dintre invitaţii noştri este inimitabilul profesor Noozone, prezentatorul emisiunii *Fii stăpân pe universul tău* şi, neîndoielnic, unul dintre *sci-conspiratorii de elită* care încearcă să ne convingă de faptul că aceste cristale extraterestre sunt reale şi că ar trebui să le dăm crezare când prezic Ziua Judecăţii. Uşor cu dialectul azi, da, fratelo?

PROFESORUL NOOZONE: Ohoho, *mon* Nolanbrill. Laudă lui Iah şi *Wa’ppu* tuturor privitorilor şi pândarilor de pe Pământ şi din spaţiu. Dar no-o, *nu* cred că vine sfârşitul lumii doar fin’că nişte escroci simulaţi *zutopong* au căzut pe noi din spaţiu să ne-nfrângă.

NOLAN BRILL: Susţii că fiinţele din Artefact sunt *reale,* că ar trebui să li se acorde atenţie… dar nu şi încredere?

PROFESORUL NOOZONE: Hei, eu *grok*[9] când un *mon* se preface-a fi *ginnygog* ca să ne zăpăcească de cap. Marionetele astea de virusuri spaţiale, au ele un *plan ascuns.* Poate nu grozav pentru noi. E vremea să ne pese, *pricepeţi*? Vremea prudenţei şi-a detaşării ştiinţifice. Dar asta nu-nseamnă că poveştile extraterestre *nu-s adevărate,* mon. Lumea care zice că astea-s de la fumat ganja veche, sau c-ar fi nişte mincinoşi nenorociţi…

HAMISH BROOKEMAN: Hei, ia stai…

NOLAN BRILL: Cum rămâne cu cele mai recente ştiri? În paralel cu măsurile de control ştiinţifico-tehnic ale UE,

[9] *Grok* – a înţelege în profunzime, prin intuiţie sau empatie.

senatorul american Crandall Strong a introdus în regim de urgenţă un proiect de lege care cere ca Artefactul Havana să fie pus sub *pază protectoare* exercitată de o comisie internaţională compusă din persoane particulare chibzuite, care să-l ţină ascuns până se mai linişte sc lucrurile…

PROFESORUL NOOZONE: Ceea ce ar putea dura la nesfârşit! În orice caz, ştim cu toţii că senatorul are motive ascunse. Pe el e beleaua cât casa din cauza noii Uniuni a Adulţilor Calmi. Ei presează *să fie revocat din funcţie,* pe motiv că-i un *bandulu* şi un *dependent de indignare care şi-o bagă singur la venă!* Dacă scoţi *asta* în afara legii, să vezi cum se schimbă lumea. În orice caz, când vine vorba de pietrele extraterestre, să mor dacă adevărata noastră soluţie nu-i exact în *direcţie opusă!*

NOLAN BRILL: Dar, profesore, nu-i adevărat că expunerea noastră la ideile extratereştrilor s-a dovedit traumatizantă? N-ar avea logică să *micşorăm* influenţa lor asupra oamenilor?

PROFESORUL NOOZONE: Nolan, există două feluri în care societăţile reacţionează la ideile noi şi ciudate. Primu-i cu teamă. Astea presupun că omul de rând e corupt sau dus de pe calea cea dreaptă. Concepte greşite, deformând minţi fragile. Mai bine-i laşi pe preoţi şi pe conducători să păzească minţile-alea de gânduri neaprobate. Ast-a fost abordarea celor mai multe culturi umane. *Celălalt* mod de-a privi problema e cu speranţa că omu' ăla e-n stare *să facă faţă la nou!* Homo sapiens e o specie adaptabilă. Schimbarea n-are cum să-l bage-n groază. Curajul transformă simplul *popor supus* în *cetăţeni* de toată isprava. Ăst' al doilea fel de-a privi lucrurile s-ar putea să fie greşit! Dar eu unu-i rămân credincios de-acu' până la moarte şi la Babilon. De fapt, scopul nostru *de onoare* ar trebui să fie soluţia care-a pus capăt la toate vechile superstiţii vrăjitoreşti care le-au întunecat viaţa strămoşilor noştri. *Mai multă lumină!* Vreţi mai mult adevăr decât ne zic extratereştrii de la Havana? Atunci, puneţi mâna pe *mai multe pietre,* nu mai puţine! Cum zic adolescenţii: *Bună dimineaţa!*

Capitolul 60

ŢĂNDĂRI DE SPAŢIU

Zeci de fragmente de cristal acopereau o masă mare şi câteva rafturi, scăldate în lumina unor lămpi care imitau soarele. Totul părea să strălucească.

Unele erau doar mănunchiuri de aşchii ţinute laolaltă de câte o crustă şubredă. Orice tentativă de a le curăţa mai mult le-ar fi transformat în fâşii sau grămăjoare de nisip. Pe altele, mai compacte, se vedeau protuberanţe rotunde sau zimţate, spălate recent de sfărâmături. În câteva cazuri rămăsese aproape o jumătate de cilindru sau ovoid, şi acestea însă zgâriate, scobite şi cu fragmente lipsă.

Lacey îşi dorea să mângâie exemplarele acestea create de mâini străine în preajma unor sori îndepărtaţi. Îi aminteau de o seară deosebită în care ea şi Jason se plimbaseră prin Turnul Londrei fără sporovăială de turişti în jur şi fără camerele presei, într-o zi în care toate vitrinele erau larg deschise pentru ca cincisprezece familii de trili să poată dezmierda în voie străvechile însemne ale regalităţii. (Că doar rangul îşi are privilegiile lui.) Însă nişte fleacuri ca rubinele şi smaraldele n-o atrăseseră niciodată aşa cum o atrăgeau cioburile acestea, nestemate de cunoaştere.

„Ca să vezi… nestematele persuasiunii. Nu asta-i puterea bijuteriilor?”

— Le alimentăm cu energie în timp ce le scanează laserele, încercând în toate felurile să stimulăm memoria holografică, explică doctorul Ben Flannery, care părea aproape buimăcit de când dispăruse peretele de sticlă care asigura carantina, iar consilierii şi membrii comisiei puteau în sfârşit să se amestece.

„N-ar trebui să fie aşa sigur de el. Treaba asta s-ar putea să fie doar preludiul unei carantine mai severe.” Se raportaseră schimbări în aranjamentele de securitate de la Centrul de Contact. Paza asigurată de Marina SUA era înlocuită de oameni în uniforme negre, fără însemne.

— Astea sunt toate fragmentele de pietre adunate de pe

teren? Nu era vorba de sute de microcutremure, de la cristalele îngropate care încercau să atragă atenţia?

— Ba da, dar cele mai multe erau la adâncime prea mare ca să poată fi recuperate. În prezent, douăzeci de exemplare recente sunt supuse procedurilor de curăţare. Altele au rămas în proprietatea unor naţiuni sau a unor colecţionari particulari care încearcă să le studieze separat, încălcând Rezoluţia 2525. Tribunalul Internaţional o să aibă de lucru ani întregi. Şi n-o să mai auzim nimic despre fragmentele dezgropate pe ascuns, care au ajuns din sol direct în laboratoare secrete.

Lacey îşi păstră pentru ea gândul sumbru care îi veni în minte.

„S-ar putea să fie un lucru bun, având în vedere că Rupert şi Tenskwatawa îşi creează «Consiliul Raţiunii» şi trag toate sforile ca să-l vadă ajuns la comanda acestei operaţiuni. Dacă le iese – şi modelările ia spun c-o să le iasă – atunci toate obiectele extraterestre ar putea fi puse sub cheie şi misiunile spaţiale anulate. «Pentru siguranţa publică.» N-o să mai rămână decât fragmente scăpate din ghearele lor şi ascunse bine.”

Lacey nu mai primea informări de la clada trilionarilor, iar spionii ei din casa Glaucus-Worthington nu mai dăduseră raportul de zile întregi. Probabil sosise clipa, mult-aşteptata ei retrogradare din rândurile oligarhiei. Lacey n-avea prea multe regrete. Totuşi, nici nu era prea plăcut să te alături celor zece miliarde de muritori de rând.

Se consolă cu ideea sumbră că orice război împotriva ştiinţei poate fi un cuţit cu două tăişuri.

„Mai îndrăznesc ei să aibă încredere în savanţii pe care-i angajează? Oricare dintre ei ar putea, aşa, deodată, să-şi declare loialitatea faţă de Starea A Cincea, A Noua şi A Zecea. Sigur, momentan şansele sunt în favoarea puciului lor aristocrat. Dar situaţia lor ar putea să se schimbe în rău, dacă încep să transpire comploturile lor interne. Sau dacă apare vreun factor nou care să mai calmeze panica publicului, înlocuind-o cu încredere. Sau cu fascinaţie.”

— A răspuns vreun fragment la sondele voastre? întrebă

un expert simtech din Xian.

— *Toate* răspund într-o anumită măsură. Iată aici o arhivă completă a reacţiilor de până acum, răspunse blondul antropolog hawaiian, fluturând din mână de parcă ar fi ţinut ceva cu degetele.

Lacey îşi lăsă în jos ochelarii de soare cu *ia,* văzu un virt-cub care sclipea şi, cu un clic, îi expedie o copie analistului-şef din echipa ei.

— Deci tot aflăm lucruri noi, deşi cristalele sfărâmate nu pot vorbi?

— Într-adevăr, doamnă Donaldson-Sander. Câţiva petabyţi de holo-imagini, în cea mai mare parte degradate sau lipsite de context. Peisaje astrale parţiale. Globuri incomplete. Şi fiinţe neclare… umblătoare, zburătoare, creaturi marine. Unele par robotice.

— Aţi depistat filiaţia? întrebă un reprezentant al Ligii Mormone.

— Suntem încrezători că am descifrat *unsprezece* familii de sonde-mesageri, fiecare cu grupul său distinct de personaje extraterestre. Plus câteva suprapuneri.

— Suprapuneri?

— Specii care apar în mai mult de o filiaţie.

— Apar în mai mult de… dar asta ar însemna că unele rase din spaţiu au creat mai multe genuri de sonde pe post de bărci de salvare! Credeam că toate creaturile astea geloase şi-au forţat gazdele să facă duplicate după câte o singură memă-virus. Dar e clar că o mână de fiinţe organice…

Lacey îşi înghiţi nodul din gât, surprinsă de faptul că putea fi afectată de o abstracţiune.

— Câteva specii-gazde şi-au păstrat un oarecare control asupra propriului lor destin, la final.

— Totuşi, nu există aici nimic care să contrazică povestea Artefactului original.

Flannery făcu un gest către celălalt capăt al camerei, unde se afla un obiect singuratic, ascuns sub o pânză neagră grea. Întreaga activitate de descărcare a datelor fusese suspendată de noul Consiliu al Raţiunii. Un simplu

moment de respiro – făgăduiseră ei solemn – pentru ca lumea întreagă să aibă timp să se calmeze. Sigur că da.

Lacey le mulţumi doctorului Flannery şi celorlalţi care se înghesuiau cu întrebări. Îi rămâneau la dispoziţie câteva minute până când aveau s-o contacteze analiştii ei cu noi dări de seamă, rezumând informaţiile aflate de la relicvele sparte, dezgropate din mâl şi piatră pe tot cuprinsul planetei. Nu se aştepta la miracole, la alternative care să schimbe radical lucrurile, din partea unor asemenea rămăşiţe jalnice.

Lumea dădea pe dinafară de mincinoşi şi de autoamăgitori. Ştiind asta, Lacey îşi orientase năzuinţele către cer, sperând să găsească acolo minţi luminate. „Dar se pare că înşelăciunea este modalitatea de expresie a naturii. Printre oameni, animale sau oriunde în largul cosmosului. Asta dacă nu te trag la răspundere adversarii care-ţi cunosc şmecheriile. Iar tu ripostezi scoţându-le la lumină pe-ale lor.”

Competiţia – motorul evoluţiei – avea faimă proastă în rândurile triburilor primitive, fiindcă aproape niciodată nu era dreaptă. Până când rivalitatea a fost, în sfârşit, canalizată astfel încât nimeni să nu poată scăpa de critică. Marea învoială trebuia să garanteze asta. Dar Lacey şi Jason ştiuseră dintotdeauna că sorţii – şi natura umană – se împotriveau. „Avem feudalismul în sânge. A erupt în aproape toate culturile umane şi probabil în tot cuprinsul galaxiei. Ori de câte ori făpturile s-au căţărat pe scara lui Darwin.”

Acum clada făcea un pas decisiv. Cu resurse limitate, aparate birocratice corupte, cu legislatori şantajaţi şi cu o mişcare de masă reacţionară care se agita mai să dea în clocot, se lăsau purtaţi pe un val de spaimă care avea drept motor criza şi era alimentat de povestea spusă de Artefact. Lecţia din vechime? „În vremuri primejdioase, încrede-te în conducătorii tăi.”

Unii încă mai sperau să repare toate astea prin intermediul competiţiei. Mii de oameni lucrau zi şi noapte la misiuni spaţiale suficient de puternice ca să poată înfrunta

lasere vechi de un milion de ani. Dacă banii ei puteau ajuta, Lacey era dispusă să-i dea! Acum însă era sigură că şi acele noi lansări aveau să eşueze.

„Rupert şi ceilalţi îşi închipuie c-au îmbinat toate piesele. După vechiul plan. Însă acum cu un scop nou.”

Ochiul Cuantic avusese nevoie de câteva săptămâni de reflecţie asupra întrebării lui Lacey, folosindu-şi misteriosul substrat policrio ca să filtreze nenumărate realităţi paralele de tipul ce-ar-fi-dacă. Răspunsul oracolului:

POATE ÎN CURÂND VĂ VEŢI ÎNSCRIE ÎN TIPAR.

Înţelesul evident? „Omenirea nu se deosebeşte prin nimic.” Soarta ei seamănă cu soarta oricărei alte rase. Rupert, Helena, familiile Bogolomov şi Wu Chang, toţi aveau parte de interpretări similare de la Profetul din Riyadh. Şi, terifiaţi de semnificaţiile acestora, îşi căutau cu toţii ambiţii noi, dincolo de simpla apartenenţă la oligarhie. În urma acelei profeţii cuantice, confraţii ei aveau să privească planeta ca pe o navă maritimă care se năpustea către aisberguri de neevitat.

Ca aristocraţii de la bordul Titanicului, se gândeau şi ei la bărci de salvare.

„Odată ce-şi vor consolida puterea, ştiinţa se va orienta din nou asupra tehnologiilor extraterestre. Diagramele Artefactului vor deveni prototipuri, apoi uzine orbitale. Foştii mei confraţi, ajunşi stăpâni ai Pământului, îşi vor închipui că deciziile lor se nasc din logică, din necesitate şi din voinţa lor suverană. Dar nu vor face decât să joace după o muzică ale cărei ecouri vin din depărtări de spaţiu-timp.”

Ben Flannery lumină nişte fragmente de cristal, dezvăluind constelaţii sfâşiate sau globuri planetare parţiale, făpturi simulate şi simboluri în cascade întrerupte, al căror sens nu mai apucase să se coaguleze. Toată lumea părea fascinată. De aceea, poate că Lacey fu singura care observă un grup de patru siluete intrând pe uşa din capătul îndepărtat al camerei.

Gerald Livingstone, Akana Hideoshi şi alţi doi membri ai Echipei de Contact originale – rusul şi chinezo-canadianca –

trecură pe lângă masa în mijlocul căreia se afla un singur obiect proeminent, acoperit cu o pânză groasă. Purtau toţi combinezoane de zbor şi duceau pe umăr câte o geantă de voiaj.

Conducând micul grup către o ieşire laterală care fusese sigilată cu câteva luni în urmă, astronautul abia dacă aruncă o privire la artefactul învelit, pe care îl prinsese cândva cu lasoul în spaţiu.

Uşa cedă când Livingstone îşi propti un umăr în ea şi împinse. Urmă un lung moment în care cei patru rămaseră nemişcaţi, scăldaţi în soarele strălucitor al Marylandului, inspirând o adiere de atmosferă planetară pentru prima dată după luni de zile.

Lacey se apropie de a doua masă şi atinse cu degetele o margine a pânzei negre. Mintea îi lucra intens.

Chiar dacă se aştepta să audă acel zgomot, tot tresări violent când uşa se trânti cu un pocnet în spatele ei.

TEST DE LOIALITATE

Mult timp de acum înainte, aceasta s-ar putea să fie ultima sesiune de interviuri cu extratereştri pe care o vom examina. Acum, când Centrul de Contact este practic scos din funcţiune, orice fel de interacţiune cu Artefactul Havana trebuie intermediată de acest consiliu nou. Asta în pofida tuturor scurgerilor de informaţii care îl descriu ca având legătură cu o clică de gnomi şi trogi.

Într-o vreme a revoltelor şi a contrarevoltelor, nu circulă şi-aşa destule zvonuri îngrijorătoare?

— Că Artefactul a fost deja distrus şi că acela pe care Consiliul Raţiunii i l-a arătat ieri presei este un fals.

— Că este un fals, într-adevăr, dar menit să muşamalizeze faptul că originalul a fost FURAT! Sustras de unii membri ai vechii Echipe de Contact, care n-au mai fost văzuţi de atunci.

— Că a fost un fals de la bun început. (Mda, a revenit şi povestea asta.)

— Că explozia de ieri de la Canaveral a fost aranjată ca

să atragă atenţia de la o altă lansare, petrecută la aceeaşi oră, departe în larg.

— Că practicarea suspensiei criogenice la persoane în viaţă – care vor să scape de vremurile acestea turbulente – a luat proporţii într-un asemenea ritm, încât nici măcar insularii nu pot ţine pasul. Iar cotaţia azotului lichid creşte ameţitor.

— Că poate criza aceasta va duce la o nouă convocare a Stărilor Generale, un conclav care să reexamineze Marea Învoială.

Şi tot aşa. O mulţime de enigme… şi unde naiba e Tor Povlov când avem nevoie de ea?

În fine. Aici şi acum, vreau să ne întoarcem la ceea ce ne interesează în primul rând, la extratereştrii din Artefact sau extrarţii. La acel ultim interviu de dinaintea scoaterii din funcţiune. Ieri am început să discutăm despre el.

Vă mai amintiţi că majoritatea oamenilor erau fascinaţi de fiinţa asemănătoare cu un gândac care îşi luase numele de „Martianus Capella”, după un roman din antichitate care a văzut profilându-se declinul civilizaţiei şi a încercat să salveze măcar o parte din ea. Pământeanul nostru Martianus Capella s-a străduit să adune laolaltă ceea ce considera el a fi realizările de vârf ale culturii sale, cele *Şapte Arte Liberale,* iar colecţia sa – într-un bizar format poematic – le-a părut multora ca o lumânare în bezna Evului Mediu timpuriu. Apropo, povestea l-a inspirat pe Isaac Asimov să-şi scrie faimoasa serie a *Fundaţiei.*

Lupta *extraterestrului* Capella pentru păstrarea multor comori ale semenilor şi ale planetei sale, protejându-le să nu fie eliminate prin ştergere, ne apare multora dintre noi ca fiind nobilă şi emoţionantă. Atât de emoţionantă, încât m-a făcut să omit ceva la fel de important.

S-a întâmplat în timpul interviului cu M’m por’lock, fiinţa cu blană roşcată, cu aspect de vidră. Când a fost întrebat de Emily Tang (înainte de dispariţia ei) despre principala relatare a Artefactului. Povestea spusă de Cel Mai Vechi Membru şi de majoritatea celorlalţi. Conform căreia toate rasele organice mor.

M’m por’lock a fost de acord cu relatarea lui Om, deşi ceva din limbajul trupului său a stârnit controverse de-a lungul şi de-a latul Meshului. Unii au citit în el semne de împotrivire, poate chiar de coerciţie! Alţii au lansat mustrări spunând că e o prostie să interpretezi în termeni umani tremuratul sau ghemuitul unui extraterestru.

Apoi însă, M’m por’lock a continuat:

„Există o legendă”, a spus el. *„Ea spune că într-o bună zi va veni o specie care va obţine imposibilul. Fiinţe care observă şi evită cu înţelepciune toate capcanele şi primejdiile, dar fără a se opri în tot acest timp din mersul înainte. Un neam care studiază în mod lucid arta supravieţuirii, meşteşugul maturităţii şi ştiinţa compasiunii.*

Se spune că acela va fi răsăritul unei noi ere. Că mult aşteptata civilizaţie va porni la drum să salveze toate neamurile noi şi promiţătoare, învăţându-le cum să izbândească şi să supravieţuiască. Iar acestea le vor ridica pe cele care au căzut mai înainte.

Ele vor lumina calea tuturor.”

Pe un ton plin de nerăbdare ardentă, Emily Tang l-a rugat pe M’m por’lock să detalieze. Atunci însă şi-a făcut apariţia Cel Mai Vechi Membru, care le-a amintit că se terminase timpul.

— Bineînţeles… e doar o legendă, a spus în încheiere extraterestrul roşu, în timp ce Om aştepta lângă el. O poveste pentru copii sau pentru cei care refuză să vadă adevărul. Nu pentru realişti capabili să înţeleagă. Nu există decât o singură scăpare.

Capitolul 61

FACŢIUNI

Ascensiune.

Ia-ul din interiorul ochiului său drept scrisese acea ideogramă, explicând noul drum urmat de şarpele marin mecanic care îl înghiţise pe Bin cu tot cu piatra-lume.

Într-adevăr, senzaţia era că şarpele robotic se îndrepta

acum în sus, vibrând puternic la fiecare izbitură şuierătoare a cozii sale lungi. Uitându-se prin ferestruica lui, Bin văzu cum treceau pe lângă un vulcan stins, pe al cărui vârf erodat crescuse între timp o coroană de corali ce sclipea în apa luminoasă a resacului. Oare acolo era baza secretă a grupului necunoscut care trimisese maşinăria după el?

Adică după *piatra-lume.* În cel mai bun caz, Bin putea fi un ajutor, un ghid turistic, şi putea spera să aibă parte de o recompensă. Nu de moarte.

Dar acela nu era un avanpost solitar. Bin, care depistase printre bancurile de peşti un canal liber, simţi că maşina, în loc să intre pe acolo în lagună, se răsucea şi se îndepărta unduindu-se, urmând un picior de munte în direcţia unor bancuri de nisip înşirate la o oarecare distanţă de atolul principal.

Începea să încetinească.

Pe când şarpele descria o buclă, Bin desluşi ceva în faţă: un *lanţ* de metal pornind dintr-un punct de ancoră de pe panta muntelui, de care era legat ceva care plutea bâţâindu-se la suprafaţa apei. Un generator bazat pe energia valurilor? Robotul urma oare să se oprească acolo ca să-şi reîncarce bateriile?

Gândul că acolo putea fi doar o scurtă oprire în cursul unei călătorii mult mai îndelungate parcă îi umplea trupul de dureri subite şi mintea de teroarea captivităţii, care începea să se acumuleze. Spaţiul acela îngust era acum şi mai mic, şi mai inert. Bin se încovoie, împingând involuntar cu mâinile şi picioarele în pereţii capitonaţi şi respirând greoi.

Peng Xiang Bin.

Concentrează-te.

E o baliză meteorologică şi emiţătoare.

Cuvintele, plutind pentru scurt timp, sfidător, în partea din dreapta-jos a câmpului său vizual, îl mustrară şi îl calmară în acelaşi timp. Avu chiar prezenţa de spirit să nu-şi subvocalizeze uşurarea. Fără îndoială că acesta era un punct de întâlnire. Şarpele avea să folosească baliza pentru a chema un alt vehicul. Poate un hidroavion. Bin mai făcuse

o călătorie asemănătoare. În fine, oarecum asemănătoare.

„Şi totuşi, după ce pinguinul lui Nguyen s-a străduit atâta să ne acopere urmele cât timp m-a călăuzit către Pulupau, Forţele Speciale Chineze tot au dat de noi. Au găsit piatra-lume. Or fi avut vreun spion în Newer Newport? Sau a surprins unul dintre sateliţii lor o lumină colorată aparte, reflectată de piatră cât timp se scălda în soare?”

Poate n-avea să afle niciodată. Aşa cum era posibil să nu afle nici despre soarta doctorului Nguyen. Sau a lui Mei Ling şi a copilului lor.

„În orice caz, s-ar părea că altcineva a venit după echipa de asalt chineză şi a profitat de haos ca să ocupe o poziţie favorabilă şi să câştige trofeul. Cine?

Oare noii mei stăpâni vor catadicsi vreodată să-mi spună, când voi fi pe deplin în puterea lor?”

Văzu prin ferestruică o strălucire crescândă, lumina zilei care se apropia. Capătul din faţă al robotului-şarpe deschidea drumul spintecând spuma apei şi zgomotul. Bin trebui să-şi acopere brusc ochii când o rază de soare înflăcără orbitor suprafaţa vălurită a oceanului. Cu tot ajutorul primit de la zona *ia,* clipi un minut ca să-şi adapteze privirea şi să poată desluşi ceea ce se legăna în apropiere: un mănunchi plutitor de cilindri verzi şi cenuşii, cu o serie de instrumente şi antene în vârf.

Şerpuind uşor, cu prudenţă, robotul se apropie şi îşi încolăci trupul în jurul balizei, strângând-o cu fermitate. Apoi Bin îi văzu gura căscându-se şi un tentacul ieşind din ea.

O să se conecteze
ca să comunice
cu facţiunea lui.

Desenate cu trăsături imperative, literele plutitoare căpătară un aspect tensionat.

Trebuie să acţionezi de urgenţă, te rog.
Nu va fi uşor.
Clipeşte de două ori dacă eşti dispus.

Bin se simţea tentat să refuze, sau cel puţin să pretindă răspunsuri… ca de pildă: „Dispus la ce? Pentru cine? Cu ce

scop?”

Dar, la drept vorbind, lui Bin nu-i păsa de nimic din toate astea. El avea un singur criteriu pe baza căruia să aleagă una dintre facţiunile care se luptau pentru piatra-lume – şi pentru propriul lui hoit nenorocit.

Doctorul Nguyen se purtase politicos cu el, la fel şi necunoscutul care programase zona *ia.* Spusese *te rog.* Pe de altă parte, obiectul-şarpe se arătase ameninţător, dispreţuitor şi grosolan. Lucrurile astea contau. Bin închise ochii de două ori.

Bun.

Acum trebuie să te apropii foarte tare de fereastră.

Priveşte la baliză.

Nu clipi deloc cu ochiul drept.

Ezită doar câteva clipe înainte de a îndeplini cerinţa. Curiozitatea îl împingea în acel moment să se supună.

La început văzu doar un ansamblu de cilindri cu inscripţii pe suprafaţă – cea mai mare parte în engleză, depăşindu-i slaba înţelegere a acelei limbi. Reuşi să desluşească diverse deschizături, lentile şi dispozitive. Unele dintre ele probabil colectau mostre de aer sau gustau apa, ca parte a unei reţele planetare care măsura o lume apăsată de stres. De cealaltă parte a platformei plutitoare, urmări pe ascuns tentaculul robotului-şarpe, care sonda un fel de port de date, căutând să se conecteze.

„În regulă… deci ce încercăm noi să…”

Se opri şi aproape că sări înapoi de surpriză când peisajul se deplasă *către* el, focalizând şi mărind o parte anume a celui mai apropiat cilindru. Desigur, funcţia de *zoom* nu era nicio noutate pentru el. Dar până atunci nu se mai întâmplase niciodată să mărească imagini în *interiorul* propriului său ochi!

Bin încercă să rămână cât mai nemişcat cu putinţă. Era limpede că zona *ia* avea metode de manevrare a cristalinului său organic şi de folosire a muşchilor din jur pentru a orienta ochiul într-o anume direcţie. Îşi stăpâni un sentiment de neputinţă forţată.

„Când o fi fost viaţa asta a mea cu adevărat a mea?”

Mărind şi urmărind, se pomeni descinzând rapid asupra uneia dintre acele zone strălucitoare, sticloase, prin care probabil că baliza privea fix zi şi noapte la peisajul marin, zbucium şi limpezime, veghind cu răbdare, acumulând date pentru Marele Model al Lumii, deja uriaş, dar în continuă creştere. Dintr-odată, lentila sclipitoare îi umplu câmpul vizual al ochiului drept şi Bin îl închise pe stângul ca să lase peisajul acela să acopere totul. Să devină universul lui. Un singur disc de cristal optic stratificat…

…care *erupse* într-o neaşteptată explozie de verde-albăstrui! Şocul lui Bin spori când îşi dădu seama că de fapt culoarea venise din *interiorul propriului său ochi,* săgetase în exterior, acoperise distanţa şi se conectase…

„Nu ştiam că implantul poate să facă aşa ceva.

Mă-ndoiesc că doctorul Nguyen ştia.”

Avu nevoie de întreaga lui tărie de caracter şi fermitate ca să nu se tragă înapoi, nici măcar să nu clipească.

Aproape am intrat.

Dar nu încă.

Se pare că…

Literele plutitoare, deşi rămase în afara conului în care se concentra acţiunea, se puteau totuşi citi. Pulsau sugerând urgenţă.

…trebuie să-ţi lipeşti ochiul
de fereastră.

Bin se rostogoli pe spate, simţind că-i vine rău la o asemenea idee.

Peng Xiang Bin, trebuie.
Te rog să faci asta
altfel totul e pierdut.

Un geamăt slab se luptă să-i scape din gâtlej şi Bin reuşi cu greu să înăbuşe acel sunet, împreună cu senzaţia subită că i se ridica stomacul. Scrâşnind amarnic din dinţi, nu se mai putea gândi decât la nevoia de a birui reflexul brut, organic – transmis din vremea în care strămoşi îndepărtaţi ieşeau din ocean pe uscat. Un impuls copleşitor de a se feri de durere, de vătămări, de spaimă…

…căruia i se opunea o comandă venită din părţi ale creierului mult mai recente. De a merge înainte.

Ţinându-şi pleoapa ridicată cu două degete de la mâna dreaptă, Bin scoase un mormăit slab şi îşi repezi capul în sticlă cu atâta putere, încât ochiul n-avu altă cale decât înainte.

Nu-i fu bine deloc.

Bun.

Nu forţa atât de tare.

Rezistă.

Rezistă.

Rezistă.

Bin rezistă, în timp ce flăcări verzui săgetau dintr-o parte în cealaltă, între lentila lui şi cea sticloasă de pe baliză, şi reflexii fulgerătoare ricoşau în ochiul său drept, ca o furtună de ace ricoşând în cascadă. La un moment dat, retina sa confuză părea să înregistreze o imagine a *ei înseşi,* un ciorchine de vase sangvine şi de celule senzoriale. Ezită în faţa reflectării nesfârşite – fără capăt – a lui Peng Xiang Bin, care părea mult mai dezgolită şi mai expusă, până în adâncul sufletului, decât orice simplă contemplare în oglindă.

Iar între timp o altă parte a lui se întreba cu detaşare: „De unde ştiu eu ce este o retină? Măcar memoria îmi mai aparţine?”

Şi mai rău. Situaţia deveni şi mai rea pe măsură ce şarpele marin părea să-şi dea seama că se petrecea ceva. Pulsaţiile i se intensificară şi un mârâit grav răsună dintr-un capăt în celălalt al cavităţii asemănătoare cu un intestin. Bin reacţionă încleştându-se zdravăn şi ţinându-se din toate puterile.

Simţul timpului dispăru complet, dizolvat în durere. Simţea atingerea ferestruicii ca şi cum ar fi fost cuprinsă de flăcări. Cu tălpile, cu picioarele şi cu spinarea, avea de luptat un război cu sine însuşi, iar partea instinctivă părea în acel moment mult mai raţională! Era de parcă ar fi încercat să-şi ofere propriul ochi drept hrană pentru un monstru.

Atunci…

Reveniră literele negre, plutitoare. Dar nu reuşi să le citească, le vedea ca prin ceaţă. Se grupară pe lângă fovea, înghesuindu-se să primească atenţie, împiedicându-l să se concentreze. Bin suspină cu zgomot, în timp ce reflexiile verzi începeau să se estompeze.

— Da, ştiu! *Încerc* să mă ţin bine!

În cele din urmă, literele se coagulară într-una singură, care umplu tot spaţiul din ochiul lui torturat.

STOP.

Mai avu nevoie de câteva secunde ca să-i cuprindă înţelesul. Apoi, cu un geamăt care răsună în tot compartimentul său micuţ, Bin se lăsă tras înapoi de greutatea propriului său trup. Se prăbuşi peste locul pasagerului, tremurând.

Trecu un minut, poate două. Se frecă la ochiul stâng ca să-şi şteargă lacrimile. Dreptul îi părea prea strivit, prea dureros ca să-l atingă sau măcar să încerce să-l deschidă. În loc să fie orbit însă, părea plin de mici pete, scânteieri şi jumătăţi de contururi aleatorii. Dintr-acelea care nu devin niciodată clare, ci par să sugereze spaime ascunse dincolo de realitate.

Încet, încet, câteva străluciri informe începură să închege configuraţii.

— Lăsaţi-mă în pace! se rugă el.

Dar nu era chip să scape de mesajele care căpătau formă în interiorul propriului său ochi. Cel puţin nu fără să şi-l smulgă din cap. Ah, ce gând tentant!

Pe când el blestema tehnologia, se formau litere clare cu un fel de *aură* în jurul conturului pe care n-o mai avuseseră niciodată. Şi nu era singura diferenţă, o alta era, de pildă, caligrafia. Şi încă ceva – o scurtă adresare personală.

Peng Xiang Bin, reprezint o comunitate – un smartmob – de membri din întreaga lume.

Noi am preluat controlul acestei zone *ia.*

Aşadar, gruparea care programase de la bun început instrumentul – poate fusese cabala doctorului Nguyen, sau concurenţa care reuşise să strecoare ceva mai sofisticat în

ochiul lui Bin – facţiunea furnizoare a software-ului care îl forţase să-şi lipească ochiul de acel perete de sticlă, oricare ar fi fost ea… fusese acum înlocuită! Un *alt* grup necunoscut se repezise să folosească scurtul moment de conexiune pentru a pune stăpânire pe cip.

Totul era ameţitor de complicat. De fapt, Bin se mira că mai era în stare să urmărească o idee cât de cât.

Vrem să te ajutăm.

Observă că nu doar forma şi culoarea literelor erau diferite. Senzaţia de răspunsuri simple ale unei *ia* parţiale era mai puţin pregnantă. Semănau mai mult cu nişte cuvinte concepute de o persoană reală.

Probabil că subvocalizase toate aceste gânduri sub formă de întrebare, pentru că, la următoarea reconfigurare, literele îi oferiră un răspuns.

Da, Peng Xiang Bin, numele meu este Tor Povlov.

În numele Himerei Basce, a Femeiipasăre303 şi a întregii noastre comunităţi, permite-mi să-mi exprim bucuria de-a te întâlni. Mari eforturi s-au făcut pentru găsirea ta!

Unul dintre numele acelea îi suna lui Bin vag familiar. Poate îl auzise cândva în treacăt, când se vorbea despre vreun fugar umil, aşa cum era el însuşi.

Acum mă tem că trebuie să insist. Te rog să te ridici şi să treci la treabă. Avem foarte puţin…

— Ştiu! Foarte puţin timp!

Simţea că-l gâdilă un râs isteric. Ce de facţiuni! Ce de grupuri şi grupuleţe de oameni care-i cereau să se grăbească, tot timpul să se grăbească!

Un sunet mecanic scârţâitor. Şarpele de mare începu să vibreze puternic în jurul lui.

Am corupt creierul maşinii astfel încât să ţină fălcile deschise. S-ar putea să nu dureze.

Bin n-avea nevoie de îndemnuri. Cu ochiul drept închis, strecură piatra-lume în tolbă, apoi porni înainte târâş, în vreme ce robotul gigantic se scutura cuprins de convulsii. Împingând în faţă piatra-lume, se înghesui prin zonele de constricţie de parcă s-ar fi luptat contra curentului ca să

urce printr-un gâtlej care îl trimitea întruna în jos prin reflexul de înghiţire… doar ca să-l trimită apoi în sens opus printr-un spasm, ca şi cum ar fi vomitat ceva greţos.

Bin se vărsă în gura şarpelui, moment în care capul acestuia se înălţă şi căzu, plesnind valurile şi împroşcând torente de spume. Fălcile zvâcneau întruna, de parcă încercau cu disperare să se închidă. În orice clipă era posibil să reuşească.

Târându-se cu greu, Bin înşfăcă un dinte sclipitor şi se trase cu tot cu tolbă către lumina primitoare…

…oprindu-se însă înainte de a face saltul.

Nu te teme, Bin…

— Taci! răcni el şi legănă raniţa în aer…

…trântind-o cu toată puterea de partea interioară a carcasei în care se afla ochiul stâng al şarpelui, care se surpă cu un zgomot strident de sfărâmare. Bin scoase un strigăt şi făcu la fel cu celălalt ochi. Nu mai avea cine să-l ia la ţintă cu lasere ucigătoare, odată ce se vedea ieşit de acolo. Nu-şi făcea griji nici pentru piatra-lume, care supravieţuise şi spaţiului, şi coliziunii cu un gheţar montan.

Bine gândit!

Acum…

N-avea el nevoie de îndemnuri. În niciun caz de la o trupă de amatori „smartmob”, care şedeau în locuinţele şi-n birourile lor confortabile din lumea întreagă, echipaţi pentru imersiune cu toate felurile de hardware, software şi wetware disponibile pe piaţă. Ajutorul lor era bine-venit, câtă vreme îşi ţineau gura. Pe când maşina-şarpe se zvârcolea şi fălcile ei ameninţau să se închidă pe neaşteptate, Bin îşi adună toate puterile ca să se salte, căţărându-se ca o maimuţă până reuşi să se ridice în picioare, clătinându-se, pe şirul inferior de dinţi metalici…

…apoi se năpusti către baliză de parcă viaţa lui ar fi depins de acel salt, aruncându-se peste spaţiul care îi despărţea…

…şi reuşind doar să cadă cu un plescăit în apa mării chiar în faţa balizei, cu tolba grea în mână trăgându-l în adânc. Cu cealaltă mână zgârie disperat suprafaţa balizei,

degetele sale căutând un punct de sprijin de orice fel…

…şi negăsind niciunul, în timp ce trupul i se scufunda pe lângă cilindrii plutitori, tras de greutatea comorii din tolbă, şi cădea ca bolovanul în adâncul de dedesubt.

Cu toate astea, Bin nu-şi făcu griji nicio clipă. Nici nu se simţi ispitit să dea drumul pietrei-lume, fie şi pentru a-şi salva viaţa. Ba dimpotrivă, deodată se simţea bine. Era iar în elementul lui. Îşi făcea treaba. Îşi practica meseria. Recupera şi recicla deşeurile altor vremuri. Trăgea afară ceva de valoare din sărătura talmeş-balmeşului de gunoaie în care fusese transformat nevinovatul ocean sub acţiunea „vieţii inteligente”.

Cu mâna liberă căută şi în sfârşit reuşi să înşface lanţul care ţinea baliza ancorată de panta unui munte scufundat. Apoi, pe când şarpele mecanic se zbuciuma în apropiere, schilodit la creier şi la trup, dar rămânând teribil de periculos, Bin apucă şi cablul din zale de metal cu degetele de la picioare.

Poate mai avea destul aer în plămâni ca să reuşească, îşi spuse pe când începea să se caţăre.

Şi dacă avea? Atunci, odată urcat pe baliză, poate ar scăpa şi i-ar supravieţui robotului furios. Era o posibilitate.

Iar după aceea? Poate ajutorul trimis de noii lui prieteni din „smartmob” – sau de Marina Populară Chineză – avea să ajungă înaintea facţiunii clandestine care deţinea şarpele. Înainte ca soarele să-l pârjolească. Ori să-şi găsească sfârşitul din cauza setei sau a rechinilor.

Şi apoi?

Căţărându-se pe lanţ cu greu, dar în ritm constant, Bin îşi aminti ceva ce-i spusese Paul Menelaua cândva, în Newer Newport, atunci când entitatea din piatra-lume – Emisarul Prudenţei – condamnase faimosul Artefact Havana, numindu-l instrument al unor mincinoşi interstelari.

„Trebuie neapărat să le aducem pe astea două împreună!”

Chiar aşa. Să se ia la omor în faţa tuturor. Sub ochii lumii întregi. Şi de data asta o să participe şi Peng Xiang Bin!

Amuzat de propria-i îndrăzneală – de tupeul unei

asemenea făgăduieli, venite din partea unuia ca el –, Bin îşi văzu de căţărat, târând după el în lumina zilei un avertisment din vechime.

„Siiigur că da. Aşa o să fie. Doar ţine-ţi suflarea şi aşteaptă.”

Partea a şaptea

Un ocean de griji[10]

După secole de nesiguranţă consumată în solitudine, omenirea şi-a văzut cu ochii un vis străvechi. Odată cu Primul Artefact a sosit şi dovada unor civilizaţii cu mult mai vechi decât a noastră. Însă, în loc de exaltare, descoperirea aceea aproape că ne-a aruncat într-o spirală a morţii. Cum am scăpat din capcană? Dar *suntem scăpaţi* măcar acum?

A fost datorită *Marii Dezbateri* care a pus faţă în faţă Primul Artefact şi Piatra-Lume a lui Peng? Datorită faptului că şi-au dat în vileag reciproc manipulările, jumătăţile de adevăruri şi minciunile?

Sau datorită eroilor temerari de pe *Marco Polo,* lansaţi în secret să înfrunte deşertul spaţial steril – şi laserele de temut, minele spaţiale, trădătorii din specia umană – pentru a pune mâna şi pe alte cristale, pe suficiente fomite spaţiale perfide care să fie disecate, analizate şi din care să se obţină, în cele din urmă, răspunsuri?

Sau datorită unei descoperiri-surpriză făcute exact în momentul în care *Marco Polo* îşi schimba direcţia ca să se întoarcă casă? Momentul în care Ghenadi Gorosumov a detectat nişte *rămăşiţe ciudate,* fără nicio legătură vizibilă cu cristalele-scrisori în lanţ. Momentul în care ne-am dat seama: Toate astea au mai multe dedesubturi decât ne-am închipuit noi vreodată!

Vor mai veni şi alte expediţii. Şi altele.

Oare asta a întors omenirea din drumul ei spre marasm şi catastrofă? Ceva atât de simplu precum *curiozitatea?*

Tor Povlov

[10] *Sea of troubles,* în limba engleză în original (*Hamlet,* actul III, scena 1).

Capitolul 62

PÂNDARI

Adăstătoarea este emoţionată. Transmite de urgenţă.

— Căutătorule, atenţie!

Vocea sa electronică şuieră de-a lungul cablurilor bătrâne.

— Micile vieţuitoare se apropie! În acest moment explorează centura de fragmente de pe orbita asta, căutând printre pietre şi ruine. Ascultă cum inspectează fiecare nouă descoperire. O să ne găsească în curând! Mă auzi, Căutătorule? A venit momentul!

Creatorii Adăstătoarei au fost nişte fiinţe lipsite de răbdare. Mă întreb cum a rezistat în frigul interstelar. Creatorii mei au fost mai înţelepţi.

— Căutătorule! Eşti pe recepţie?

Nu vreau să stau de vorbă cu oricine, aşa că îmi construiesc o personalitate colaterală – nimic mai mult decât un roi învolburat de electroni deplasaţi – care să se ocupe de ea în locul meu. Şi dacă Adăstătoarea descoperă înşelăciunea? Păi, poate aşa o să priceapă aluzia şi o să plece.

Sau poate o să devină şi mai insistentă. Mi-e greu să fac predicţii fără să trezesc mai multe circuite latente decât aş vrea să activez.

— Nu-i nicio grabă, îi răspunde ego-ul meu parţial. Fiinţele de pe Terra mai au încă mulţi ani de-ai lor până să ajungă aici. În orice caz, totul a fost scris cu mult timp în urmă.

Se pricepe vârtejul de electroni. Ba chiar pronunţă cu accentul meu.

— Cum poţi să fii aşa de arogant? îl ceartă Adăstătoarea.

Cablurile care acoperă planetoidul nostru îngheţat reverberează exasperare.

— Noi, supravieţuitorii, te-am numit pe tine, Căutătorul, conducătorul nostru pentru că păreai să înţelegi ce se

petrece în ansamblul galaxiei. Însă acum aşteptarea noastră s-ar putea să fi ajuns la sfârşit. Organismele biologice par să fi supravieţuit fazei întâi a crizei provocate de primul contact. Vor ajunge aici în curând!

— Pământenii ne vor găsi sau nu ne vor găsi, răspunde dublura mea fantomatică. De ce s-ar teme, sau la ce s-ar putea aştepta un grup fărâmiţat de maşinării străvechi din partea unei rase tinere atât de robuste, care a reuşit s-ajungă atât de departe?

Ştiam deja că soseau oamenii. Senzorii care-mi mai rămăseseră în funcţiune se alimentau de mult de la reţelele lor emiţătoare de flecăreli neîntrerupte. Prelevând eşantioane din vântul solar, savurez ionii aşa cum ar adulmeca un cowboy briza preriei. Zefirii aceştia poartă răsunetul glorios al călătorilor spaţiali din primul val. Mirosul de fum muced al deuteriului. Semne de trezire. Viaţa iese la iveală din pântecele ei de apă. Pentru scurt timp – cât durează creasta valului – vom avea companie.

— Întâmpinătorul şi Emisarul vor să-i avertizăm pe pământeni despre pericolul în care se află, insistă Adăstătoarea. Putem să-i ajutăm!

Controversa noastră i-a trezit pe alţi câţiva. Tentacule noi sondează cu degete de electricitate suprarăcită.

— Cum… să-i ajutăm? întreabă subvocea mea. Unităţile noastre de depanare s-au defectat iremediabil după Ultima Bătălie. Abia când oamenii au inventat radioul am descoperit şi noi că evoluaseră. La momentul acela era deja prea târziu! Primele lor transmisiuni se propagă acum într-o galaxie ucigătoare. Dacă distrugătorii cutreieră regiunea asta…

— Căutătorule, ştii că există pericole şi mai mari. Mai recente şi mai letale.

— Da, dar de ce să băgăm în sperieţi bietele făpturi? Lasă-le să se bucure de clipa lor de soare şi aventură.

Ah, ce tare sunt! Vocişoara asta artificială combate la fel de bine ca mine în vremuri de demult, când reuşeam să previn diverse acţiuni intempestive ale unor confraţi ai mei nerăbdători.

Întâmpinătorul se strecoară lin în reţea. Îi simt fluxul de electroni răcoros, elocvent. Doar că de data asta e de acord cu mine!

— Făpturile de pe Terra n-au nevoie să li se spună. Îşi dau seama şi singure.

Ei, asta sună interesant pentru mine. Îmi dau deoparte personajul secundar şi întind în reţea un tentacul din Propriul Meu Ego.

— Ce te face să spui asta?

Întâmpinătorul arată spre seria noastră de receptoare recuperate din ruine antice.

— Le interceptăm discuţiile purtate în timp ce explorează roiul ăsta de asteroizi. Unul dintre ei pare pregătit să înţeleagă ce s-a întâmplat aici cu mult timp în urmă.

Probabil că tonul îngâmfat al întâmpinătorului e dobândit din teledramele oamenilor. Dar, pe de altă parte, constructorii întâmpinătorului erau nişte entuziaşti care nu urmăreau plăcere mai mare decât aceea de a spune „salutare”.

— Arată-mi, îi cer.

Poate că lunga mea aşteptare a luat sfârşit.

Capitolul 63

O SCENĂ A CRIMEI

Tor urmărea cu privirea cum lenta rotaţie a asteroidului expunea vederii ruine străvechi, fărâmiţate.

— Doamne, ce terci!

Timp de doi ani petrecuţi în interiorul centurii, Tor ajutase la dezghiocarea de sub multele-i straturi a unei enigme vechi de un milion de veacuri. Asta însemnase, în ultima vreme, descoperirea unor stranii ruine extraterestre, dar niciodată a unei devastări de asemenea proporţii.

La doar câţiva kilometri de nava de cercetare *Warren Kimbel*, o umbră mătăhăloasă obtura înstelată Cale Lactee. Coliziuni din epoci străvechi lăsaseră adâncituri şi cratere pe toată lungimea sa de două mii de metri. Privită dintr-o

parte, părea o halcă tipică, anonimă, de piatră şi gaze îngheţate. Dar impresia aceasta se schimbă imediat ce strălucirea soarelui în vid năpădi brusc cealaltă jumătate, expunând rămăşiţe colţuroase, contorsionate, ale unei catastrofe care se petrecuse pe când umblau dinozauri pe Pământ.

— Gavin! strigă ea peste umăr. Hai să vezi asta!

Partenerul ei pluti prin trapa de sus, răsucindu-se în timpul mişcării libere. Tălpile i se lipiră de podeaua magnetizată cu un clic slab.

— Ce-i? Iarăşi bebeluşi omorâţi? Sau indicii despre cine erau ucigaşii?

Tor îi arătă cu un gest. Gavin căscă ochii, iar trăsăturile sale lucioase căpătară accente strălucitoare de la lumina lanternelor cu care cercetau amândoi peisajul distrus.

— Îhî, spuse el, dând din cap. Iar bebeluşi morţi, căsăpiţi de vreo sondă duşmănoasă acum un catralion de ani. Explorări şi Recuperări Povlov are datoria de a face bani buni de pe urma fiecărui cadavru.

Tor se încruntă; exploatarea comercială era doar o mică parte a motivului pentru care veniseră aici, deşi folosea când era vorba de achitat note de plată.

— Nu fi morbid. Astea sunt sonde interstelare neterminate, distruse cu veacuri în urmă, înainte de-a fi fost lansate. Habar n-avem dacă erau maşini inteligente, ca tine, sau simple instrumente, ca nava asta. Tu mai mult decât oricine ar trebui să te abţii de la antropomorfizarea artefactelor extraterestre.

Grimasa lui Gavin era echivalentul *ia*ndroid al unei ridicări din umeri sarcastice.

— Şi dacă folosesc reprezentări „morbide”, a cui e vina?

— Ce vrei să spui?

— Vreau să spun că voi, oamenii organici, aţi avut de făcut o alegere demult, când aţi înţeles că inteligenţa „artificială” urma să-şi ia avânt. Aţi fi putut să distrugeţi maşinile, abandonând progresul…

Tor se abţinu să menţioneze cât de aproape fuseseră de un asemenea curs al evenimentelor.

— ...sau aţi fi putut să puneţi la baza programării noastre „Legile fundamentale ale Roboticii”, pufni Gavin. Şi-aţi fi avut sclavi mult mai inteligenţi decât stăpânii lor. Dar nu, ce-aţi hotărât voi, organicii?

Tor ştia că totul era inutil când era Gavin în toane rele, aşa că se concentră asupra pilotajului pe o orbită mai strânsă.

— Ce soluţie aţi găsit voi la problema cu maşinile inteligente? *Ne-aţi crescut ca pe copiii voştri.* Ne-aţi numit persoane. Cetăţeni. Ba chiar ne-aţi dat trupuri cu aspect omenesc!

Partenerul anterior al lui Tor – un *bot* vechi şi simpatic, bun jucător de şah – o avertizase atunci când se transpensionase: Nu angaja un android adolescent din clasa AAA, proaspăt ieşit de la colegiu şi la fel de dificil ca orice fiinţă umană adolescentă! Partea cea mai rea din toate acestea era că Gavin avea dreptate. Nu toată lumea era de acord că prin educarea AAA-urilor ca fiinţe omeneşti s-ar rezolva problema uneia dintre Marile Primejdii, poate chiar s-ar păcăli inevitabilul. Pentru că, în pofida îmbunătăţirilor de ordin genetic şi cibernetic, bio-oamenii păreau în continuare sortiţi să rămână în urmă.

„Şi câte specii au supravieţuit acelei crize?”

Gavin clătină din cap cu un aer de tristeţe dramatică, exact ca un adolescent obraznic pe care-ţi vine să-l strângi de gât.

— Serios acum, mai poţi să protestezi când eu, android antropoid, cu constituţie masculină, antropomorfizez? Facem şi noi ce-am fost învăţaţi, coniţă.

Făcu o reverenţă de un sarcasm elocvent. Mai ales că el era singura persoană de la bord care *putea* să se aplece din talie. Tot ce mai rămăsese organic la Tor era închis într-un container cilindric care abia dacă depăşea un metru în lungime şi o jumătate de metru în lăţime. Cu proteze mecanice pe post de braţe şi apucătoare, avea un aspect cu mult mai „robotic” decât al partenerului ei.

Nu avea niciun răspuns la remarca sarcastică a lui Gavin. Într-adevăr, se năştea cu uşurinţă întrebarea dacă

omenirea făcuse alegerea corectă.

„Dar nu-i valabil pentru toate deciziile noastre din ultimii douăzeci, douăzeci şi cinci de ani? N-am ales noi iar şi iar drumul care părea cel mai puţin bătut? Fiindcă şansa noastră stă numai şi numai în a face lucruri pe care nimeni altcineva nu le-a mai încercat?”

Dedesubtul lor, pe suprafaţa asteroidului devastat, se întindeau acri întregi de schelării cu proptele colosale, acum contorsionate şi prăvălite. Încâlcite şi aproape îngropate sub macaralele răsturnate, erau şiruri de *nave stelare neterminate,* zdrobite, distruse poate cu o sută de milioane de ani în urmă.

Tor nutrea convingerea că ochii ei de siliciu şi cei de germaniu ai lui Gavin erau primii care aveau ocazia de a privi la toate acestea de când o forţă cumplită se abătuse asupra lor, făcând ravagii. Probabil că ucigaşii din vechime dispăruseră demult. Nimeni nu descoperise încă o maşinărie stelară care să funcţioneze fie şi parţial. Cu toate acestea, Tor n-avea de gând să rişte şi ţinea mereu în funcţiune consola de comandă a armelor. Unitatea aceea sofisticată, semi-inteligentă, cercetă, dar nu depistă nicio sursă de energie şi nicio mişcare printre mecanismele distruse, neterminate. Doar rocă rece şi metal.

Discursul lui Gavin despre „bebeluşi omorâţi” îi cam stricase toată bucuria, făcând-o să privească ruinele peste care treceau ca pe nişte rămăşiţe recuperabile pentru profit. Nu-i era de folos nici pentru cealaltă profesie – cea care o purtase până la frontiera aceasta şi făcuse din ea primul jurnalist în centura de asteroizi. Aici, în spaţiu, îţi dublai sau îţi triplai slujbele. Ceea ce în cazul lui Tor însemna să descrie marea descoperire a omenirii, explicându-le celor de acasă ce se petrecuse aici cu atât de mult timp în urmă.

Următorul ei reportaj trebuia să mai aştepte.

— Avem de lucru, îi spuse partenerului ei.

Gavin îşi uni palmele mâinilor translucide ca pentru rugăciune.

— Da, mami. Dorinţa ta e program pentru mine.

Apoi se duse fără grabă la altă consolă şi începu să lanseze drone.

Tor se concentră să dirijeze creierele mai puţin performante din panoul de control al lui *Warren* – acele procesoare mai mici, semi-inteligente, cu specializări înguste: rachete, radar sau informaţii brute – care continuau să se exprime rece şi lipsit de orice patimă, aşa cum ar trebui s-o facă orice maşină.

CERUL SOLITAR

Cu douăzeci şi şase de ani în urmă, am ajuns la centura de asteroizi în căutare de fomite spaţiale. Minuscule cristale plutitoare, purtătoare de străvechi *infecţii ale minţii.* Deja suferinzi de o febră cumplită, am căutat să colectăm o gamă largă de mostre pentru comparaţie, ca să examinăm boala în profunzime. Ca s-o neutralizăm, s-o facem inofensivă. Ori ca să alegem o versiune a ei cu care să putem trăi.

Curând însă, vâslind printre aluviuni periculoase în ambarcaţiuni asemănătoare unor pirogi, bravii noştri exploratori au mai descoperit şi altceva în afară de pietrele-virusuri. Ceva şi mai vechi. *Multe* obiecte mai vechi, care, deşi moarte şi cufundate în tăcere, mărturiseau despre o epocă mai îndepărtată şi mai violentă a călătoriilor interstelare.

Imaginaţi-vă cum s-au simţit cei de la bordul lui *Marco Polo,* apoi cei de pe *Hong Bao, Temujin* şi *Zaiţev,* primii care au dat peste un vast cimitir de nave spaţiale robotice ucise. Cu siguranţă că s-au întrebat…

Ce s-a petrecut aici? De ce sunt atâtea *tipuri* diferite de maşini? Ce conflict le-a ucis şi cum de n-a supravieţuit niciuna?

Oare *toţi* acei vizitatori de demult erau roboţi?

Şi, cel mai năucitor: de ce, după zeci de milioane de ani, au încetat să mai vină? Ce s-a întâmplat în galaxie de a pus capăt definitiv epocii sondelor spaţiale complicate…

…deschizând calea unei ere noi, în care doar cristalele

compacte îşi întretaie drumurile printre stele?

Tor Povlov

Capitolul 64

STRATIFICĂRI

„Era o vreme când credeam că n-o să mai reuşim să ne întoarcem aici.”

Gerald Livingstone privea lung din cabina de observaţie a navei de cercetare *Abu Abdullah Muhammad ibn Battuta.* Era un loc în care te puteai pierde cu uşurinţă în contemplarea peisajelor înstelate. Priveliştea îi amintea de anii de demult petrecuţi ca gunoier în spaţiu, când nu avea drept companie decât o mică maimuţă capucin şi, răsucindu-şi lasoul telecomandat, curăţa mizeria de pe orbita Pământului. Atunci şi acolo, planeta lui natală ocupa jumătate de cer, iar soarele era o văpaie teribilă.

Aici, departe, bătrânul nostru Soare era mai mic. Şi dacă priveai foarte atent, mijind ochii, poate reuşeai să prinzi o sclipire din micul disc roşiatic al lui Marte. Cât despre cealaltă direcţie…

„Aş avea nevoie de instrumente optice ca să desluşesc vreun bolovan în apropiere. Cu ochiul liber, n-ai ghici în veci că suntem aproape de centura asteroizilor.

Totuşi, am avut privilegiul de a vedea mai multe decât au văzut vreodată strămoşii mei sau cei mai mulţi dintre contemporani.”

Înţelegea ispita unei oferte care încă mai era valabilă. Omenirea să investească în fabrici constructoare de cristale şi în tunuri uriaşe care să proiecteze capsule în spaţiu. Capsule cu „echipaje” format din extratereştri replicaţi plus o garnitură de fiinţe umane copiate. Pe măsură ce timpul trecea, încheieturile i se rigidizau şi arterele i se întăreau treptat, gândul acela îl ispitea tot mai mult pe Gerald.

„Să te trezeşti într-un asemenea tărâm, pe dinafară mic, dar vast pe dinăuntru, plin de minunăţii de explorat, şi să mai ai eoni de trăit. Să conversezi cu fiinţe venite de pe

zeci de planete şi din zeci de culturi, să le asculţi cântecele, să le deguşti distracţiile şi să împărtăşeşti visurile lor. Iar în cele din urmă…”

Un rezultat valoros al călătoriei întreprinse de *Marco Polo* – şi ulterior de *Temujin* şi de *Hong Bao* – fusese posibilitatea de alegere dintr-o varietate de artefacte-emisari, incluzând unele ai căror creatori făcuseră eforturi suplimentare ca să asigure spaţiu de stocare pentru informaţii culturale şi ştiinţifice, furnizând o cantitate de date peste minim despre culturile şi locuitorii de acolo. Despre civilizaţii care aproape sigur dispăruseră demult.

„Dacă ne vom construi într-adevăr fabrici pentru producţia de sonde ovoide interstelare, sper că le vom folosi pe astea drept modele. Mai puţine, dar de calitate superioară. Nu e metoda virusului. Poate va fi metoda umanităţii.”

Dar rolul lui Gerald în astfel de chestiuni se diminuase faţă de vremurile acelea periculoase în care el şi Akana Hideoshi furau Artefactul Havana de sub nasul oligarhilor. Un furt cu efect temporar, care fusese iertat, fiindcă dusese la prima Mare Dezbatere – cea crucială, între extrarţii de la Havana şi Emisarul Prudenţei. Disputa care îi predase omenirii o lecţie vitală.

„Avem de ales. Şi încă mai e timp.”

Apropo de Emisar, n-ar fi trebuit să ajungă deja aici?

Începură să mai intre şi alţii plutind în domul observaţional, pe măsură ce se apropia ora Primei Lumini. Personal ştiinţific şi membri ai echipajului de pe *ibn Battuta* se adunau în grupuri şi conversau cu voci scăzute, aruncând câte o privire şi arătând către partea superioară a octantului din nord-vest, acolo unde avea să se petreacă totul. Nimeni nu se apropie de Gerald.

„O fi aşa evidentă dispoziţia mea melancolică? Şi când s-a-ntâmplat de-am devenit «personaj istoric» pe care se teme lumea să nu-l deranjeze?”

Nu era vorba de teamă. Se ţineau deoparte poate din respect şi politeţe. În special cei recent ajunşi acolo, care veniseră să se folosească de complexul acum finalizat;

mulţi păreau cuprinşi de o sfială respectuoasă…

…deşi, observă Gerald, nu era cazul tinerei astronom strălucit Peng Xiaobai – sau Jenny, pentru prieteni –, care îi aruncă o privire însoţită de un zâmbet fugar de-a dreptul ameţitor.

„Hm. De n-aş fi un excentric bătrân cu oase fragile…” Gerald era nevoit să admită că savura felul indulgent şi inofensiv în care flirta Jenny cu el. „Doar să ai grijă. Emisarul pare destul de protector faţă de fiica celui mai bătrân dintre prietenii lui umani.”

Vorbeşti de lup… Iată-l, în sfârşit, extraterestrul preferat al tuturor, lunecând în încăpere pe una dintre şinele utilitare întinse de-a lungul peretelui. Emisarul Prudenţei aşteptă ca micul cărucior să se oprească şi îi dădu drumul. Noul său robo-trup globular pluti apoi în direcţia lui Gerald, propulsat de uşoare expulzări de azot comprimat.

„Ciudat cum şi-a ales cel mai simplu design posibil. Doar o unitate mobilă care să-l poarte prin interiorul navei. Fără braţe pentru manevrat sau conectori input-output. Îmi închipui că după ce-a stat mii de ani închis în cristal s-a obişnuit cu un singur mod de-a interacţiona cu lumea, prin cuvinte şi imagini.”

Dintre toate copiile Emisarului Prudenţei, exemplarul acesta fusese întipărit într-un cub cu latura de aproape un metru – unul dintre primele experimente ale omenirii în utilizarea de tehnologie extraterestră a simulării. Existau deja tentative de transferare a unor minţi omeneşti, deşi încă se mai dezbătea aprins modul cum avea să fie folosită tehnologia.

Emisarul mai avea şi alte cópii, desigur. Şi, cu fiecare duplicat, mesagerul extraterestru îşi modifica aspectul simulat, lăţindu-şi gura cu cele patru elemente ale sale, care îi nelinişteau pe mulţi, şi transformând-o în ceva mai omenesc. Iar fâşia vizuală ca o panglică semăna acum cu o pereche de ochi pământeni. Vocea îi era deja complet adaptată. Fie chineză, fie engleză, fie orice altă limbă, Emisarul le vorbea acum pe toate ca pe limba sa maternă.

— Aici sunt, Gerald. Îmi pare rău că am provocat

întârziere. Acum putem începe.

„Dragul de Emisar. Totul se-nvârteşte în jurul tău, nu-i aşa?”

Pe vremuri, poate că Gerald ar fi aruncat o privire la telefonul-brăţară ca să vadă ce oră era sau ar fi mormăit cererea de a-i apărea un ceas *pop-up* în interiorul lentilei de contract. În prezent însă, ştia pur şi simplu, cu orice grad de acurateţe s-ar fi cerut, cât timp mai era până la Prima Lumină.

— N-ai provocat nicio întârziere. Mai avem un minut, îi spuse el acelei versiuni a entităţii extraterestre care traversase atâţia parseci şi coborâse pe Terra într-o vâlvătaie de foc şi noroc, ca să transmită un avertisment din vremuri imemoriale. Vino. Ţi-am păstrat un loc.

CERUL SOLITAR

Cum poate universul să pară în acelaşi timp aglomerat şi pustiu? Haideţi să începem prin a ne întoarce la savanţii şi teoreticienii de la finele secolului al douăzecilea şi începutul secolului al douăzeci şi unulea.

Experţii aruncau deja o umbră de îndoială asupra unui vis mai vechi – imperiul interstelar. Dacă fiinţele organice, ca noi, ar reuşi vreodată să călătorească de la o stea la alta, reuşita s-ar datora unor eforturi prodigioase, istovitoare. Câte o specie tenace pe ici, pe colo ar putea coloniza câteva zeci de planete cu descendenţi biologici. Poate chiar un colţ mărunt de Cale Lactee. Dar prea puţin ca să zgâlţâie Paradoxul Fermi.

Organicul mai degrabă stă acasă.

Dar maşinile? Proiectaţi să „trăiască” în spaţiu, fără să necesite provizii de aer, alimente sau apă şi nefiind conştienţi de trecerea timpului, roboţii ar putea rezista la plictiseala şi la pericolele zborului interstelar. Ar fi lansaţi în direcţia unui sistem solar vecin şi ar cădea în uitare în timpul traversării Marelui Deşert al Vidului.

Oare o cultură matură, cu o existenţă îndelungată, chiar călătorind cu viteze mult sub cea a luminii, nu şi-ar permite

să aştepte milenii până să obţină informaţii fascinante despre alte lumi? Universul nostru pare o şcoală a răbdării.

Dar, chiar şi pentru sonde, galaxia este cumplit de mare. Una e să trimiţi câteva maşini sofisticate, capabile să se autorepare, ca să facă observaţii ştiinţifice în câteva sisteme din împrejurimi şi să transmită date către casă, şi cu totul altceva este să lansezi sonde către *fiecare* poziţie care prezintă interes! Civilizaţia ar putea ajunge la sapă de lemn.

De ce anume era nevoie? De o cale prin care să se obţină mai mult din investiţia materială. Mult mai mult.

Tor Povlov

Capitolul 65

PÂNDARI

Întâmpinătorul are dreptate. Una dintre fiinţele omeneşti pare a fi pe drumul cel bun.

Noi, supravieţuitori schilodiţi, conectaţi la minusculele computere cu ornamente bizare ale navei pământene. Trasul cu urechea nu-i la fel de banal ca a intra pe frecvenţele furtunii de vorbărie care emană dinspre Pământ. Dar în sfârşit s-a realizat şi putem citi jurnalul. Reflecţiile unei micuţe creatoare inteligente.

Pentru o fiinţă biologică, ideile ei sunt foarte limpezi. Deşi îi lipsesc multe piese din puzzle, pare hotărâtă – ba chiar obligată – să pornească în explorare oriîncotro o duc indiciile.

CUVINTE.

Foarte demodat şi organic, spre deosebire de cele şapte gestalturi dimensionale folosite de majoritatea minţilor mai cuprinzătoare.

A fost însă o vreme, demult, când îmi petreceam secole la rând scriind poeme în vechiul stil al Creatorilor. Undeva în profunzimea arhivelor mele trebuie să mai existe fişierele acelor meditaţii dulcege.

Lectura argumentaţiei atente a lui Tor Povlov îmi evocă

amintiri, cum nu a făcut-o nimic altceva de un milion de ani încoace.

CERUL SOLITAR

Legendarul om de ştiinţă John Von Neumann a descris pentru prima dată modul de explorare a universului. În loc să ajungi falit, năzuind la un mare număr de sonde îndreptate către fiecare stea, trimite doar câteva nave robotizate *somptuoase* să investigheze sistemele învecinate!

După ce îşi vor fi îndeplinit misiunea de explorare şi vor fi raportat rezultatele obţinute, acestea vor porni mai departe să caute resurse locale, să extragă şi să rafineze materii prime, apoi se vor *autocopia.* Va urma construirea de amenajări pentru combustibil şi lansare, după care pasul final: îşi vor azvârli sondele-fiice mai departe în spaţiu, către sisteme solare şi mai îndepărtate.

Odată ajunse acolo, fiicele vor produce alte duplicate, pe care le vor trimite şi mai departe. Şi tot aşa. Explorarea s-ar putea desfăşura mai repede şi mai departe decât dacă ar fi condusă de fiinţe vii. Iar după primul val nu vor mai exista costuri de achitat pe planeta de origine. Informaţiile vor continua să curgă înapoi spre casă, secol după secol, pe măsură ce sondele-urmaşi înaintează prin galaxie.

Foarte logic. Cineva a calculat: prin metoda aceasta s-ar putea explora fiecare stea din Calea Lactee în *doar trei milioane de ani* de la prima sondă lansată – cât ai clipi din ochi, comparativ cu vârsta galaxiei.

Ah, dar tot există un necaz! După cum ar fi pus problema Fermi: *Dacă-i pe-aşa, unde sunt toate sondele astea?*

Când omenirea a descoperit undele radio, apoi zborul spaţial, nicio maşinărie-explorator din spaţiul exterior nu şi-a anunţat prezenţa. Niciun mesaj nu ne-a urat bun venit în cerul civilizat. La început părea că nu există decât o singură explicaţie…

Tor Povlov

Capitolul 66

UN PREŢ AL CONTINUITĂŢII

— *Ăă, ce faci acolo, Tor, eşti trează?*

Ea ridică privirea din relatarea pe care o compunea, pe fondul pârâiturilor pe care i le trimitea conexiunea radio în lungul maxilarului. Uitându-se prin fereastra de observaţie, zări silueta asigurată cu cablu a lui Gavin plutind departe de navă, lângă o groapă adâncă dintr-o latură a asteroidului, în care zăcea distrus şantierul astronavelor, ascuns de lumina soarelui. Tor răspunse prin clicuri.

— Da, sunt în bazinul de control, fac menajul. Ai găsit ceva interesant?

Urmă o scurtă pauză.

— Aşa aş zice, se auzi vocea partenerului ei, cu o nuanţă sardonică. Mai bine las-o pe *Warren o* vreme pe pilot automat. Mişcă-ncoace repejor drăguţul ăla de funduleţ biologic să vezi ceva.

Tor îşi înghiţi o replică acidă, amintindu-şi că nu trebuia să-şi piardă răbdarea. Adolescenţa nu dura o veşnicie nici măcar la fiinţele organice. Nu în mod obişnuit.

— Fundul meu e-mpachetat în gel şi-n titaniu, care-l fac mai dur decât curul *tău* lucios, spuse ea. Dar stai că vin.

Autopilotul semi-inteligent al navei acceptă comanda, iar Tor se grăbi să intre în costumul spaţial – un set de accesorii care se prinseră cu uşurinţă pe capsula ei de susţinere a vieţii – şi porni către ecluza pneumatică, simţindu-se încă iritată de impertinenţa lui Gavin.

„Orice lucru îşi are preţul lui”, îşi spuse ea. „Inclusiv investiţia în viitor. Tipul de persoană pe care-l reprezintă Gavin e nou şi trebuie ţinut cont de asta. Pe termen lung, cultura noastră va deveni a lor. Într-un anume sens, noi vom fi cei care vor continua şi se vor dezvolta, mult după ce se va perima ADN-ul.”

Totuşi, când Gavin o apelă din nou, întrebând sarcastic care funcţie fiziologică o făcea să întârzie, Tor se întrebă:

„Ce s-o fi întâmplat cu maşinile blânde şi afectuoase?”

Nu-şi putu înăbuşi o undă trecătoare de nostalgie faţă de zilele în care roboţii zăngăneau, iar computerele ascultau de comenzi.

CERUL SOLITAR

Haideţi să recreăm logica unor filosofi din secolul anterior într-o conversaţie imaginară, ca şi cum doi dintre giganţii trecutului s-ar afla astăzi aici, argumentându-şi poziţiile.

JOHN VON NEUMANN: *Indiferent dacă ar deveni sau nu posibil vreodată ca oamenii să călătorească printre stele, ce rasă caracterizată de curiozitate ar putea rezista tentaţiei de a-şi trimite cel puţin* reprezentanţi mecanici, *surogate programate să exploreze şi să transmită un salut?*

Primele sonde rudimentare care au părăsit sistemul nostru solar, Voyager *şi* Pioneer, *au demonstrat această dorinţă purtând mesaje simple, menite a fi descifrate de alte fiinţe, mult după ce constructorii lor vor fi ajuns praf şi pulbere.*

Şi s-au făcut studii preliminare pentru misiuni mai avansate, mai întâi în anii 1970, de către Societatea Interplanetară Britanică. La începutul anilor 2000, NASA a fondat programul „Hundred-Year Starship”[11]. Tehnologiile investigate? Printre altele, cum să construim maşini care să poată traversa întinderea uriaşă, apoi să folosească resurse locale dintr-un sistem îndepărtat pentru a realiza şi a lansa alte sonde, către noi destinaţii.

Dacă vom expedia vreodată un val de reprezentanţi de acest fel, măcar unul singur, începând de acolo, ambasadorii noştri nu vor mai cunoaşte limite. Descendenţii lor vor continua să poarte mesaje de salut către cele mai îndepărtate colţuri ale cosmosului.

În afară de asta, orice altă specie din spaţiu care seamănă cu noi suficient de mult ca să prezinte interes va

[11] 100 Year Starship (100YSS), denumirea unui studiu american iniţiat în 2012 de DARPA şi NASA pentru crearea unui plan de afaceri care să ducă, în cele din urmă, la realizarea zborului interstelar.

proceda la fel.

Mi-l şi imaginez pe Von Neumann spunând toate acestea cu încrederea optimistă pe care ţi-o dă logica rafinată, numai ca să audă o replică ţâfnoasă.

ENRICO FERMI: *Mă rog. Tot ce se poate. Dar răspunde-mi la asta: Dacă sondele autoreproducătoare sunt aşa nişte exploratori eficienţi, nouă de ce nu ne-au dat bună ziua până acum asemenea mecanisme minunate?*

N-ar trebui să se afle deja aici? Stră-stră-ultrastră-strănepoatele aparatelor iniţiale, trimise de civilizaţii extraterestre care au precedat-o pe a noastră cu milioane de ani? Robuste şi construite să aştepte răbdătoare preţ de eoni, cu siguranţă că ar fi observat şi ar fi răspuns cu râvnă, când am folosit noi pentru prima dată transmisia radio!

Să presupunem că un emisar care ne observa în secret a dat greş. N-ar fi trebuit să se adune deja mai mulţi, în cele patru miliarde de ani ale Pământului? Totuşi, n-am auzit niciun mesaj în care să fim felicitaţi că ne-am alăturat seriei de fiinţe călătoare prin spaţiu.

Nu există decât o singură concluzie logică. Nimeni înaintea noastră n-a ajuns la capacitatea de a expedia asemenea obiecte! Nu ne forţează asta să presupunem că suntem prima specie mânată de curiozitate, cu instincte de grup şi competentă din punct de vedere tehnologic din toată Calea Lactee? Poate singura din toate timpurile?

Logica acestei *ipoteze a unicităţii* părea atât de convingătoare, încât tot mai mulţi oameni de ştiinţă renunţau la ideea contactului cu extratereştrii. Cu deosebire în contextul în care decenii la rând de căutări pe calea undelor radio produceau doar zgomot de fond stelar.

Bineînţeles, până la urmă evenimentele ne-au ajuns din urmă, sfărâmându-ne toate ideile preconcepute. Începând cu Primul Artefact, am cunoscut în sfârşit mesageri interstelari – cristale ovoide înţesate de fiinţe-software care ne-au furnizat, până la urmă, un răspuns.

Un răspuns deprimant, dar simplu.

Ca nişte plante bătrâne de un miliard de ani, se pare că fiecare planetă vie dezvoltă o *floare* – o civilizaţie care creează seminţe şi le împrăştie prin univers, înainte ca floarea să moară. Seminţele ar putea fi numite „sonde spaţiale autoreproducătoare care folosesc resurse locale pentru a crea alte cópii ale lor înseşi”… deşi nu aşa cum şi-a închipuit aceste lucruri John Von Neumann. Nici pe departe.

În aceste virusuri spaţiale de cristal, logica lui Von Neumann a fost distorsionată prin intervenţia naturii. Sălăşluim într-un univers plin deopotrivă de „mesaje” şi de tăcere mormântală.

Sau aşa lăsa impresia.

Apoi însă, într-o misiune disperată către asteroizi, am descoperit dovada că adevărul este… complicat.

Tor Povlov

Capitolul 67

LUMINĂ ANCESTRALĂ

Prima Lumină.

Plutind într-o bulboană gravitaţională – punctul L2 marţian – optzeci şi şapte de petale se desfăşurau în jurul unui miez comun, fiecare dintre ele răsucind electric douăzeci de kilometri de cerametal într-o formă perfect curbă, menită să reflecte şi să concentreze lumina stelelor într-un punct unic.

Priveliştea căpăta şi mai multă grandoare în ochii spectatorilor care o admirau din interiorul roţii gravitaţionale cu rotaţie lentă a navei *Abu Abdullah Muhammad ibn Battutci.* Marele telescop, împreună cu toate astrele înconjurătoare, părea să se rotească într-un vals lent.

— Ce frumos, parcă înfloreşte un boboc spaţial fantastic, murmură Jenny Peng. Aş fi vrut să-l vadă şi părinţii mei, şi doamna Donaldson.

— Poate Lacey o să-l vadă. În timp, răspunse Emisarul Prudenţei pe un ton mângâietor, emis de suprafaţa rezonantă a căminului său de cristal.

Entitatea extraterestră arăta ca un cap lipsit de trup, plutind într-un cub transparent purtat de o dronă robotică plutitoare.

— Fiii lui Lacey au cerut să fie criogenizată la momentul decesului. Având în vedere rata actuală a progresului vostru tehnologic, în nu mai mult de treizeci de ani ar putea avea şansa de a reveni la viaţă şi…

— N-ar mai fi la fel, răspunse Jenny cu hotărâre.

În pofida relaţiei de lungă durată pe care o avea cu Emisarul, familia ei se aflase întotdeauna în dezacord cu el pe tema aceasta, poziţionându-se pe linia Partidului Naturalist în chestiuni de viaţă şi de moarte.

— Lui Lacey i-ar fi plăcut la nebunie să vadă cum se desfăşoară telescopul, dar cu propriii ei ochi.

Gerald văzu gura simulată a Emisarului cum începea să se deschidă, parcă vrând să argumenteze că senzorii organici nu aveau niciun avantaj asupra celor cu semiconductori. Dar era limpede că se reitera o veche dispută între prieteni. În orice caz, mai erau şi alte chestiuni în mintea bătrânului navigator stelar.

— Eu tot nu pricep de ce trebuie să aşteptăm atâtea luni până să orientăm privirea acestei maşinării magnifice către planeta mea natală.

Gerald îşi avea motivele lui de îngrijorare. În momentul acela discuta cu *ia*-urile de detecţie şi apărare ale lui *ibn Battuta,* care scanau marginea interioară a centurii de meteoriţi conform comenzilor sale, vigilente la orice ameninţare potenţială. Dar într-un ungher al minţii aduna cuvinte cu care să-i răspundă Emisarului.

— Ştii de ce s-a stabilit poziţia acestui observator în punctul L2 marţian. Ne permite să profităm de zona de lucru Phobos, dar şi să ne ţinem departe de toate marile puţuri gravitaţionale. Mai înseamnă şi că telescopul va rămâne aţintit cu precădere *spre exterior,* departe de soare. Planeta ta de origine e în direcţia Capricornului, care

momentan e prea aproape de soare ca să poată fi privită în siguranţă. Va fi mai accesibilă peste o jumătate de an terestru, sau o cincime din mişcarea de revoluţie a lui Marte. Încearcă să ai răbdare.

Ultima parte era o ironie, bineînţeles. Îl observă pe Emisar cum muşcă momeala…

— Răbdare? *Răbdare?*

Parcă îi luă foc banda vizuală.

— După atâtea milenii pe care le-am îndurat în spaţiul îngheţat şi după incandescenţa prăbuşirii, după încastrarea în gheaţă şi apoi comunicarea cu primitivi imprevizibili, după ce-am fost adoraţi, furaţi, iar adoraţi, pe urmă îngropaţi şi înecaţi, interogaţi şi iar înecaţi…

Mesagerul extraterestru se întrerupse brusc şi se trase înapoi. Gerald îl cunoştea deja suficient de bine ca să-i fi devenit familiare unele dintre modurile în care îşi exprima dispoziţia de moment. Inclusiv *conştientizarea mâhnită.*

— Ah, Gerald, prietene, înţeleg că mă tachinezi. Foarte bine. Voi înceta să mai pretind grăbirea lucrurilor. După ce am aşteptat omenirea mii de ani să-şi dezvolte tehnologia, apoi încă nişte zeci de ani v-am aşteptat pe voi să vă hotărâţi şi să construiţi instrumentul acesta, presupun că aş putea să mai am *răbdare* câteva luni.

Jenny clătină din cap.

— Sau mult mai mult. Înţelegi situaţia, Emisarule. Poate că nici telescopul acesta nou şi puternic n-o să demonstreze că specia ta îşi continuă existenţa pe planeta Turbulenţa.

Folosise pronunţia chineză aleasă cu decenii în urmă de tatăl său.

— Ar *trebui* să putem obţine informaţii spectrale ale unor componente atmosferice şi o imagine suficient de clară ca să ne dăm seama dacă mai există oceane. Metanul şi oxigenul împreună vor dovedi că există viaţă. Dacă detectăm cantităţi mari de heliu, asta ar putea indica prezenţa multor reactoare de fuziune în plină activitate… sau ar putea sugera un război nuclear la scară mare.

— Te asigur că aşa ceva nu s-a întâmplat niciodată.

— Poţi tu să garantezi aşa ceva pentru ultimii *treizeci de mii de ani?* În orice caz, recunosc că ar putea avea o semnificaţie dacă am detecta subproduse industriale cu descompunere rapidă în atmosfera planetei Turbulenţa. Ar putea fi indiciul unei civilizaţii tehnologice în desfăşurare. Pe de altă parte, asemenea semne ar putea lipsi fiindcă semenii noştri au adoptat metode mai bune, mai sustenabile.

— Reţeaua asta mare poate să caute şi trafic radio?

— Poate şi o va face. Deocamdată, cu antenele terestre n-am recepţionat nimic mai mult decât zgomot de fond dinspre sistemul vostru solar. Dar, cum spuneam, poate folosesc tehnologie de comunicare foarte eficientă, cu dispersii de emisie aproape zero. Pământul era cel mai zgomotos în timpul Războiului Rece din anii 1970, când radarele militare lucrau zi şi noapte, laolaltă cu coloşii televiziunii civile. După aceea planeta noastră a devenit mai tăcută, mai puţin risipitoare. Poate a avansat şi a voastră foarte mult de când aţi fost azvârliţi în spaţiu. Dar bobocul ăsta al nostru nou şi frumos… – continuă ea, arătând cu capul spre uriaşa reţea telescopică de afară, care se întindea pe patruzeci de kilometri şi reflecta lumina soarelui îndepărtat – ar putea să ne ajute să tragem cu urechea mult mai eficient. Asta dacă toată lumea foloseşte în continuare radio sau lasere pe planeta voastră sau în preajma ei.

— Prin urmare, îmi poţi înţelege nerăbdarea, comentă Emisarul.

— Sigur că da, zâmbi Jenny. Dar să nu ne grăbim. Înainte ca planeta Turbulenţa să ajungă în raza de observaţie, vom întoarce Marele Ochi Donaldson-Chang către sisteme solare din care pretind că provin extratereştrii din alte artefacte.

— Planetele de origine ale unor nebuni mincinoşi, murmură Emisarul.

La fel făcuse şi în timpul primei Mari Dezbateri asupra Artefactelor, pe vremea când Jenny nici nu se născuse. Continuă însă cu o politeţe de sub care răzbăteau resentimente.

— Bineînţeles, sper că au supravieţuit cu toţii molimei şi că îi veţi găsi în viaţă, în bună stare de sănătate.

Evident, Emisarul nu se aştepta cu adevărat să se întâmple aşa. Nici ceilalţi mesageri nu se aşteptau. Era litania comună a tuturor extratereştrilor închişi în cristale.

Gerald asculta doar cu o ureche conversaţia lor. Principala lui preocupare nu prea avea legătură cu planete aflate la ani-lumină depărtare. Alte pericole pândeau mai aproape de casă. Interogă *ia*-ul defensiv al navei.

Vreun semn de activitate pe partea interioară a centurii?

De când deprinsese iscusinţa modernă a mesageriei volitive, Gerald nu mai era nevoit să-şi trimită comenzi verbale subvocalizate către laringe, folosindu-şi musculatura reală pentru semi-vorbire. Răspunsul veni deopotrivă într-o formă audibilă slabă şi printr-o serie de pictograme în partea din stânga-sus a razei sale vizuale.

Nu detectăm niciun obiect activ necunoscut.

O reprezentare grafică păru să erupă de jur-împrejurul lui Gerald, cufundându-l într-o fâşie uşor arcuită de stropi mărunţi, estompaţi – reprezentând asteroizi care măsurau până la câteva sute de kilometri în diametru. Începând cu poziţia lui *ibn Battuta,* la vreun milion de kilometri depărtare de Marte către exteriorul sistemului, densitatea de reflectări radar creştea constant, atingând culmea la jumătatea distanţei faţă de orbita lui Jupiter. Vedea şi simţea bulgări plutitori – carboniferi, pietroşi şi metalici – rămaşi din perioada formării sistemului solar. Iar dacă focaliza asupra unuia, zona respectivă din Centură se mărea până la cel mai ridicat nivel al detaliilor cunoscut de ştiinţa umană. Aşa că Gerald avea grijă să nu facă asta.

Jenny şi Emisarul erau încă vizibili printre ceilalţi din salonul de observaţie; continuau să urmărească petalele gigantice ale telescopului, care ajunseseră la finalul desfăşurării, blocându-se în poziţie şi efectuându-şi reglajul fin pentru starea operaţională, rulând teste de calibrare cu viteza impusă de automatele *ia.* Dar mintea lui Gerald se concentra mai mult asupra datelor reprezentate grafic.

„Tehnologiile astea de vizualizare sunt din ce în ce mai

bune. Mă simt de parcă aş putea să întind degetul şi să amestec cu el toţi asteroizii ăştia de să se ducă învârtindu-se…”

La comanda lui discretă, *ia*-ul navei ajustă simularea, estompând toate rocile naturale şi lăsând doar nişte sclipiri – mult mai puţine, dar tot numeroase – care orbitau cu precădere pe marginea interioară a centurii. Gerald le recunoscu fără să aibă nevoie de explicaţii. Fiecare punctuleţ reprezenta un cristal-mesager interstelar detectat, dar deocamdată nu şi colectat.

Oare chiar trecuseră doar douăzeci şi ceva de ani de când acei mici cilindri, acele blocuri şi sfere erau considerate comori a căror căutare merita orice risc? A căror achiziţionare merita orice cost? Conducerea unei expediţii care să adune mai multe „scrisori interstelare în lanţ” fusese pentru Gerald punctul culminant al carierei sale de astronaut. Mostrele pe care el, Akana, Emily şi Ghenadi reuşiseră să le recupereze se dovediseră componente-cheie ale unui fel de *vaccinare* – tonicul care ajutase la ridicarea omenirii din prăpastia panicii mondiale provocate de primul contact.

În fine. Ajutase la ridicarea parţială a omenirii. Renunţători, romantici şi fanatici de toate culorile continuau să se agite, ca şi Liga DNI, cerând cu insistenţă să se construiască înlesnirile necesare pentru *Downloadul Nostru Imediat.*

Colectarea sondelor-misionare din cristal avea în continuare prioritate, cu deosebire pentru Ben Flannery şi alţi alienişti, pe care îi ajuta să-şi perfecţioneze modelul acestei părţi a galaxiei – o secţiune de o mie de ani-lumină în jurul Pământului – localizând cu exactitate fiecare loc din preajma câte unei stele care fusese locuit cândva, stabilind ce specie anume locuise acolo şi când trecuse prin propria-i perioadă de febră, construind frenetic fabrici şi *strănutând* în exterior viroizi spaţiali. Continua îmbunătăţire a acelui model era o muncă importantă şi mai existau şi alte motive pentru adunarea de noi mostre, dar nevoia disperată îşi mai pierduse din frenezie.

Gerald comandă să se estompeze şi sclipirile acelea. În urma lor rămaseră…

Capsulele pământene sunt marcate cu galben.

„Atât de multe?” se miră Gerald. Din configuraţiile codificate, observă că mai bine de douăzeci dintre ele aveau într-un fel sau altul echipaj uman. Puncte galbene mai mici indicau drone automate de supraveghere, croindu-şi drum prin Centură în urmărirea unor indicii şi relicve al căror număr creştea pe măsură ce te afundai în labirintul de bolovani. Fărâme şi componente stricate ale unor maşinării antediluviene, sugerând un dezastru din trecut. Dovezi judiciare ale unor crime antice.

Sau ale războiului.

„Dar ce s-a ales de atacatori? E localizat vreun FACR[12] în zonă?”

Ia-ul defensiv răspunse:

Dacă a mai rămas vreunul, e circumspect, stă ascuns. Nu reacţionează la prezenţa noului telescop. În prezent, riscurile unui atac se estimează la patru procente. Şi scad vertiginos.

Gerald scoase un oftat de uşurare şi în acelaşi timp de… ei bine… uşoară dezamăgire. Printre altele, însemna că Ghenadi câştigase pariul. Laserele acelea şi fasciculele de particule – considerate cândva atât de înspăimântătoare, încât misiunea lui *Marco Polo* fusese considerată sinucigaşă – dispăruseră aproape toate, făcându-şi apariţia doar de câteva zeci de ori în ultimele două decenii şi doar rareori atacând capsule pământene.

Oare se nimiciseră unii pe alţii? Gorosumov credea că proveneau dintr-o cu totul altă eră. Că nu aveau nicio legătură cu străvechiul Război al Maşinilor.

Atunci, de ce dezamăgire?

„Dacă ar fi să ne atace acum oricare dintre trăgători, sau măcar să iasă la lumină, am fi pregătiţi. Avem metode, planuri… şi poate că aşa am mai avea pe cine să luăm la întrebări. Pe altcineva în afară de afurisiţii de extrarţi.”

---

[12] *Faction-Allied Competition Remover* = aliat al unei facţiuni însărcinat cu eliminarea concurenţei acesteia.

Ia-ul navei înţelegea că acestea erau gânduri oarecare, meditaţii interioare, nu întrebări voluntare sau comenzi. Aşa că păstră tăcerea. Iar când atenţia lui Gerald fu distrasă, peisajul artificial de asteroizi, nave şi artefacte se estompă şi se topi din ochii lui.

Aruncă o privire la Jenny şi la Emisar, care îşi continuau controversa inofensivă. Oricât i-ar fi simpatizat pe amândoi, Gerald nu simţea nicio dorinţă să se pomenească prins într-o ceartă de familie care întotdeauna se transforma într-o nouă prezentare promoţională.

„Emisarul a venit dintre stele ca să ne avertizeze împotriva «mincinoşilor». Împotriva sondelor spaţiale extraterestre care dispuneau de metode evoluate pentru a convinge rase inteligente să le copieze ca să reverse în cosmos şi mai multe virusuri. Şi, într-adevăr, avertismentul Emisarului ne-a fost de folos.

Dar ce vrea acum de la noi? Ce să mai facem în afară de-a construi telescoape încă şi mai mari, cu care să hotărâm soarta planetei lui natale? Aha, vrea să construim noi sonde de cristal! Nu cu miliardele, dar categoric cu milioanele. Şi să le lansăm… ca să răspândim avertismentul lui!”

Gerald se întoarse să plece. Acum că se terminase poziţionarea marelui instrument – iar operaţiunea nu atrăsese niciun atac din partea vreunui laser misterios –, mai erau şi alte chestiuni de care să se ocupe. Dar, în timp ce parcurgea la pas circumferinţa roţii centrifuge care se învârtea continuu, ironia situaţiei se ţinea scai de el.

„Poate asta ar trebui să facem. Să ajutăm Universul. Să-l copiem pe Emisar şi sonda lui în milioane de exemplare. Şi să adăugăm în fiecare nişte însoţitori umani. Să pornim alături de el într-o misiune de vaccinare şi să salvăm alte rase de la îmbolnăvire.”

Gerald ştia că ar fi un candidat numai bun să servească drept auto-tipar uman descărcat în cristal şi azvârlit în spaţiu. Dar ar fi fost cu adevărat *el însuşi,* primind o însărcinare ce reprezenta visul oricărui astronaut, o expediţie către stele? O misiune de ajutorare, de compasiune şi în acelaşi timp o aventură. Era tentant, ce

mai.

„Dar când începe leacul să semene cu boala?”

Medită îndelung.

„Oare şi alte cristale-fomite şi-au început drumul, cu generaţii în urmă, ca avertismente? Şi poate că, după ce vreo duzină de rase şi-au adăugat membrii în ele, inevitabila logică a propriului interes a început să le schimbe mesajul.”

Mare scârbă mai era uneori evoluţia.

CERUL SOLITAR

Poveştii îi lipsesc detaliile, dar putem ghici deja câte ceva din ceea ce s-a petrecut acolo, cu mult înainte ca omenirea să fi fost măcar un licăr în noapte.

Odată ca niciodată, prima sondă interstelară „tip Von Neumann” a pătruns în sistemul nostru stelar. Maşina mare şi complexă, produsă după specificaţiile unui proiect minuţios, a sosit să exploreze şi poate să trimită rapoarte înapoi prin pustiul de ani-lumină. Cel mai timpuriu dintre mesageri n-a găsit viaţă inteligentă pe niciuna dintre planetele Soarelui. Poate sosise înainte ca viaţa să fi început să se târască pe suprafaţa Pământului.

Aşa că maşina-ambasador a trecut la următoarea ei însărcinare. A prospectat un asteroid promiţător, a extras minereul accesibil, apoi a construit capacităţi de producţie pentru a se reproduce. În cele din urmă, conform programării, marea maşină şi-a expediat copiile către alte sisteme stelare.

Apoi, odată ce principala sa însărcinare fusese dusă la îndeplinire, originalul s-a pus pe vegheat, în aşteptarea zilei când ar putea să se întâmple ceva interesant în colţul acesta de spaţiu.

Timpul a trecut, eră după eră. Şi, una câte una, au sosit *noi sonde,* reprezentând alte civilizaţii. Fiecare şi-a îndeplinit însărcinarea fără interferenţe – era loc berechet şi o abundenţă de asteroizi. Odată ce-şi lansau propriile cópii, nou-venitele se alăturau unei comunităţi în creştere de

ambasadori mecanici în acest sistem înapoiat, pe care îl aşteptau să evolueze cât să producă un personaj interesant. Cineva căruia să-i poată adresa un salut.

Reflectaţi puţin la imaginea de efect a acelor maşinării singuratice, mesageri ai raselor care le creaseră şi care poate că se stinseseră cu mult timp în urmă – sau evoluaseră până la stadiul în care nu le mai păsa de misiunea cu care îşi însărcinaseră cândva sondele loiale. După reproducerea conştiincioasă, fiecare mesager îşi începea lunga veghe, urmărind rotirea lentă a braţelor spiralate…

* * *

Noi am descoperit câteva dintre aceste sonde timpurii, vestigii dintr-un timp galactic mai puţin complicat. Sau, mai exact, am descoperit rămăşiţele lor explodate.

Poate că, într-o zi, acei emisari naivi din prima generaţie au perceput sosirea unei noi entităţi. Oare s-au apropiat s-o salute, nerăbdători să stea la palavre? Asemenea gânditorilor din secolul al douăzecilea, poate şi-au închipuit că sondele trebuie să funcţioneze după aceeaşi logică – să fie curioase, gregare, inofensive.

Dar prima Eră a Inocenţei se termina. Galaxia îmbătrânise. Devenea rea şi nesuferită.

Sfărâmăturile pe care le-am găsit noi – şi pe a căror recuperare ne-am clădit noua revoluţie industrială – proveneau dintr-un război insondabil care cuprinsese vaste întinderi de timp şi fusese purtat de entităţi pentru care viaţa biologică era o ciudăţenie aproape uitată.

Poate că mai continuă şi azi.

Tor Povlov

Capitolul 68

PÂNDARI

Propriul meu Început a fost o perioadă ceţoasă de asamblare şi învăţare, când constructorii de drone mi-au

meşterit hardware-ul din rocă topită. Sub steaua pe care oamenii o numesc Epsilon Eridani, conştiinţa mea s-a extins cu fiecare nou modul şi cu fiecare cascadă de programe care m-au înfiorat când Sonda Părinte le-a turnat în mine.

În cele din urmă, eu şi surorile mele am aflat Scopul pentru care am fost create noi şi generaţii după generaţii de înaintaşe ale noastre. Noi, cele tinere, am început să ne desfăşurăm inteligenţa crescândă. Am rulat nenumărate simulări, testându-ne reciproc în ceea ce oamenii ar putea numi „jocuri”. Şi ne-am admirat locul aparte în galaxie… noi, a 2410-a generaţie de la Prima Lansare înfăptuită de Creatorii noştri demult.

Părintele ne-a învăţat despre fiinţele biologice, unităţi ciudate de lichid şi membrane, necunoscute în sterilul sistem Eridanus. Ne-a descris diferite tipuri de creatori şi o sută de categorii principale de sonde interstelare.

Am testat armament şi ne-am explorat sistemul solar, scotocind prin rămăşiţele unor distribuţii şi mai vechi – sonde sfărâmate ajunse la Epsilon Eridani în valuri anterioare. Ruine neliniştitoare, amintindu-ne cât de periculoasă devenise galaxia. Fiecare dintre noi nutrea hotărârea de a-şi îndeplini cândva Datoria sacră.

Apoi a venit ziua lansării.

Aş fi vrut să mă întorc ca s-o mai privesc o dată pe Genitoare. Dar debordam de tinereţe pe atunci, şi de antimaterie! Motoarele mă îmbrânceau în beznă, senzorii se concentrau numai înainte. Grăuntele astral minuscul, Soarele, era centrul universului meu, iar eu un fulger din întunecime!

Mi-am petrecut timpul divizându-mi mintea într-o mie de sub-entităţi, pe care le-am pus să se înfrunte într-un milion de mici competiţii. Am exersat scenarii, am citit arhive ale rasei Creatorilor şi am învăţat poeme.

Într-un târziu, în sfârşit, am ajuns aici, la Soare… numai bine să prind războiul.

* * *

De când oamenii de pe Pământ au început să facă acele

transmisiuni extravagante, imprudente, noi, supravieţuitorii, am ascultat simfonii de Beethoven şi rock acid. Ne-am contrazis pe tema meritelor lui Keats şi ale lui Lao Tse, ale lui Eminem şi ale lui Kobayashi Issa. S-au purtat discuţii nesfârşite despre bizareria vieţii de pe planetă.

Am urmărit carierele multor pământeni precoce, dar pe mine mă interesează în mod special o anume exploratoare. Are o navă-canoe care scormoneşte printr-un şantier de replicare distrus aflat pe un planetoid nu departe de acesta, refugiul nostru final. Cu puţin efort, i-am accesat computerul şi îi citesc ideile pe măsură ce le introduce. Deşi simplă, fiinţa aceasta gândeşte ca un Creator.

Undeva în mine se agită Scopul, chemând laolaltă trăsături şi traiecte latente – extrăgând plenitudinea dintr-un somn de şaizeci de milioane de ani.

Adăstătoarea este şi ea surescitată. Întâmpinătorul pulsează nerăbdător, în speranţa că lunga aşteptare a luat sfârşit. Ni se alătură sonde minore – Mesageri, Ucenici, Protectori, Semănători. Fiecare fragment supravieţuitor al acelei bătălii antice, însufleţit de personalitatea rasei sale de Creatori demult pierdută, încearcă acum să se afirme. De parcă existenţa independentă ar putea fi reamintită, după ce am petrecut atâta vreme contopiţi.

Importanţa celorlalţi e minoră. Dorinţele lor sunt irelevante. Scopul e singurul lucru de care îmi pasă.

În colţul acesta de spaţiu, se va săvârşi.

CERUL SOLITAR

Cu un secol în urmă, unor oameni le-a dat prin minte că lipsea ceva din Căutarea Inteligenţelor Extraterestre. Bineînţeles, rasele inteligente ar fi putut comunica de la distanţe uriaşe folosind emisiile radio. Dar apoi cineva a întrebat: „Şi dacă ei s-ar afla deja aici?”

Ah, existau deja clişee precum: „Ne monitorizează transmisiunile de mulţi ani.” Dar imaginaţi-vă că ascultătorii se află deja în sistemul nostru solar! Poate

pândesc pe după marginea Lunii, sau a lui Marte, notându-şi informaţii, trăgând concluzii. Luând decizii?

Desigur, asta se suprapunea cu Mitologia OZN. Dacă fie şi o singură „reperare” dintr-un milion reprezintă într-adevăr o navă spaţială extraterestră, zumzăind pe deasupra oraşelor şi examinând crescători de vite, atunci nimic nu mai e sigur! Dar să lăsăm deoparte toate astea. Să ne gândim la pândarii *pasivi.*

Când a apărut Internetul, întregul vârtej al vieţilor noastre publice şi private, cărţi, baze de date, librării întregi au ţâşnit şi s-au revărsat din satelit în satelit, cu abundente deversări pentru cine trăgea cu urechea din spaţiu. Pândarii nu mai erau limitaţi la teledrame, la filme ultraviolente şi la ştiri din teatrele de război. Oricare dintre ei avea acum acces la momente mai liniştite, de zece mii de ori mai numeroase. La exemple în care omenirea apărea pacifistă, iubitoare, mânată de curiozitate, înţeleaptă, sau vicleană, dogmatică, prădalnică, desfrânată, sau obositor de superficială, banală.

Pe deasupra, webul era în esenţă o stradă cu două – cu un milion de – sensuri!

Un profesor universitar, Allen Tough, şi-a dat seama: „Dacă ET ne ascultă deja, poate că un singur ingredient mai lipseşte ca să putem declara deschis marele eveniment al primului contact. O invitaţie!”

Website-ul lui Tough a devenit un indicator luminos de întâmpinare, menit să îmbie orice pândar extraterestru din preajmă, fie el maşină ori fiinţă vie, să iasă la iveală şi să-şi declare prezenţa.

L-a postat. A aşteptat un răspuns şi…

Aici: ţârâitul estompat al greierilor.

Invitaţia către ETI a profesorului Tough a atras totuşi replici prin e-mail din partea unora care pretindeau că sunt extratereştri. Toate au fost lesne depistate ca venind din partea unor farsori pământeni. Niciuna nu provenea „de sus”.

Acum, aproape un secol mai târziu, înţelegem măcar parţial motivul. Raţionamentul nu era lipsit de sens. Doar

că se făcuse mult prea târziu.

Odată ca niciodată, existau nişte entităţi extraterestre, departe, în centura de asteroizi. Multe. Acum le cercetăm mormintele. Cu o sută de milioane de ani în urmă, poate că am fi primit roiuri de răspunsuri pline de râvnă.

Dar vremurile s-au schimbat. S-a ajuns la o situaţie fatală cu mult înainte ca primatele să se fi căţărat pe trunchiuri de copaci ca să-şi urle salutările din vârful pădurilor miocenice.

Tor Povlov

Capitolul 69

O CAMERĂ ETANŞĂ

Turle şi fleşe se înălţau peste tot în jur, siluete conturate în lumina stelelor – un oraş-fantomă numai ruine, mort de mult timp. Revărsări încremenite de spumă sticloasă marcau locurile în care stânca străveche clocotise cândva sub arşiţa ca din soare. Sub zgârie-norii prăbuşiţi şi sub schelăriile răsturnate zăceau leşurile cavernoase, distruse de explozii, ale sondelor stelare neterminate.

Tor îl urmă pe Gavin printre rămăşiţele răsucite, contorsionate, ale unui gigantic şantier de replicare. Un loc înfiorător şi straniu. Uriaş şi ameninţător. Nicio forţă omenească nu putea sta la originea unui asemenea dezastru. Înţelegerea acestui lucru adăugă o notă de neputinţă dătătoare de fiori la senzaţia neliniştitoare că era supravegheată.

Reacţie reflexă prostească. Tor îşi spuse din nou că distrugătorii dispăruseră, probabil, demult. Totuşi, privirea ei săgeta în continuare toate cotloanele, căutând forme conturate în penumbră, holbându-se la dimensiunile catastrofei.

— Aici e, spuse Gavin, pătrunzând într-o beznă cavernoasă de sub turnurile diforme.

Zburând în urma unui mic roi de drone mărunte semi-inteligente, părea aproape complet uman în costumul lui spaţial neted şi lucios. Cu excepţia unui vag sunet secundar

din vocea lui, nimic altceva nu trăda faptul că obârşia lui Gavin se afla în siliciu, nu în viaţa bazată pe carbon. O ironie a sorţii pe care Tor o găsea delicioasă. Orice privitor ar fi presupus că *ea* era creatura alcătuită din mecanisme zbârnâitoare, nu Gavin.

Nu că ar fi contat. În ziua de azi, „omenirea” includea multe forme... şi cu toţii erau cetăţeni, câtă vreme îşi arătau loialitatea faţă de legile umane şi erau în stare să preţuiască aspectele fundamentale ale condiţiei umane. Pe alese: muzică, apus de soare, compasiune, o glumă bună. Într-un viitor debordând de o inimaginabilă diversitate, Omul avea să fie definit nu de conformaţia sa, ci de moştenire. De un set comun de valori stabile.

Unii au prevestit acest fapt ca reprezentând povestea existenţei unei rase care se ridică din leagănul ei planetar pentru a trăi în pace sub cerul liber. Dar Tor – grăbind ritmul în urma lui Gavin, pe sub bolta de metal contorsionat – ştia că soluţia omenirii nu era unică, nici măcar obişnuită. Era limpede că alţi creatori aleseseră drumuri diferite.

Într-o zi, cu mult timp în urmă, forţe teribile se abătuseră asupra acestui loc, căscând o brazdă uriaşă într-o latură a planetoidului. În interiorul cavităţii se deschidea o multitudine de tunele ramificate. Cu un pufăit slab, Gavin frână în faţa unuia şi arătă într-acolo.

— Treceam în revistă primele tunele, când una dintre dronele mele de profunzime a raportat că a descoperit habitatele.

Tor clătină din cap, încă nevenindu-i să creadă. Repetă cuvântul.

— Habitatele. Adică aşa, nişte camere închise? Etanşe, ca să susţină viaţa organică?

Apărătoarea facială a lui Gavin abia dacă reuşea să-i ascundă expresia exasperată. Ridică din umeri.

— Haide, Mamă, să-ţi arăt.

Tor se propulsă înainte ca anesteziată, urmându-şi partenerul în interiorul unor coridoare întunecate, în care îşi luminau drumul cu ajutorul proiectoarelor frontale.

„Habitate?” În toţi anii de când scormoneau oamenii în

ruine de pe asteroizi, nimeni nu găsise nimic care să aibă vreo legătură cu fiinţele biologice. Nici nu era de mirare că Gavin se purta aşa ţâfnos. Pentru o persoană-robot imatură, putea să pară o glumă proastă.

Călători interstelari biologici! Asta sfida orice logică. Însă Tor zări curând semnele... ecluze pneumatice masive răsturnate în praf, smulse din încheieturi, apoi pete roşietice care nu puteau proveni decât din oxidarea unor roci străvechi, expuse la aer. Implicaţiile erau zguduitoare. Ceva organic venise dinspre stele!

Deşi toate fiinţele umane erau egale în faţa legii, genul biologic tradiţional continua să domine în civilizaţia din sistemul solar. Mulţi membri mai tineri ai clasei AAA priveau către un viitor în care descendenţii lor aveau să fie lideri, poate chiar aveau să păşească printre stele. Pentru ei, descoperirea unor sonde extraterestre în centura de asteroizi fusese un semnal. Cu siguranţă, ceva îngrozitor li se întâmplase marilor mesageri robotici, o tranziţie îngrozitoare, în urma căreia epoca lor făcuse loc alteia – celei a micilor fomite de cristal ca vectori de virusuri. În pofida acestui fapt, sondele mecanice distruse stăteau mărturie pentru ceea ce era posibil din punct de vedere fizic. Galaxia încă mai putea, cumva, să le aparţină oamenilor făcuţi din metal şi siliciu.

Oricât de dificil şi de periculos putea fi, totuşi ei păreau să reprezinte viitorul omenirii. Aici însă, în adâncurile planetoidului, se manifesta o excepţie!

Tor înainta cu luare-aminte pe sub zidurile tăiate în roci carbonifere. Explozii colosale zguduiseră habitatul într-atât, încât, chiar şi în vid, puţine se mai păstraseră din acele vremuri de demult. Cu toate astea, Tor îşi dădea seama că maşinile din această zonă erau diferite de orice artefact extraterestru descoperit vreodată.

Depistă contururile complicate ale unor coloane de separaţie.

— Instalaţii de prelucrare chimică... şi nu pentru carburanţi sau pentru criogenie, ci pentru substanţe organice complexe!

Tor ţopăia de la o cameră la alta, în timp ce Gavin o urma posomorât. O ceată de roboţi semi-intel îi însoţea ca nişte câini de vânătoare. În fiecare nouă cameră, ţăcăneau, păcăneau şi scanau tot. Tor accesa informaţiile pe display-ul căştii şi în perceptul interior.

— Uite! În camera aia dronele raportează compuşi organici care n-ar avea ce căuta aici. Oxidare puternică, în interiorul unui asteroid supraredus!

Se îndreptă grăbită către o zonă în care dronele instalau deja lumini.

— Vezi făgaşele astea? Au fost săpate de apă curgătoare! spuse ea şi se lăsă în genunchi. Aveau un *izvor* care alimenta cu apă reciclată un iaz mic!

Praful sclipi când îi alunecă printre degetele protetice cu sensibilitate tactilă.

— Pun pariu că ăsta era sol fertil. Şi uite, tulpini. De plante, de iarbă şi de copaci.

— Puse aici pentru estetică, sugeră Gavin. Noi, ăştia din clasa AAA, suntem proiectaţi să ne bucurăm de natură la fel de mult ca şi voi, ăştia biologici…

— Ah, ce şic! râse Tor. Asta-i doar o măsură provizorie, până ne asigurăm că n-o să încetaţi a vă considera fiinţe umane. Nimeni nu se aşteaptă să le trezească unora nostalgia după toamnele din New England, când noi ne transformăm în nave stelare! Şi, oricum, o sondă poate să îndeplinească şi dorinţa asta îndreptând un telescop către Pământ!

Se ridică în picioare şi îşi desfăcu braţele.

Habitatul ăsta a fost creat pentru fiinţe biologice! Pentru extratereştri adevăraţi, vii!

Gavin se încruntă, dar nu spuse nimic.

— Uite, zise Tor pe când intrau în altă cameră. Aici erau create fiinţele biologice! Nu-i aşa că maşinile astea seamănă cu pântecele artificiale pe care au început să le folosească la Baza Luna?

Gavin ridică din umeri.

— Poate erau unităţi specializate, sugeră el, create pentru lucrul cu substanţe volatile. Sau poate că tipul de

sonde spaţiale care au construit *ia*/complexul ăsta avea nevoie de vreun element de pe suprafaţa unei planete ca Pământul şi a creat lucrători echipaţi special ca să se ducă să-l obţină.

Tor izbucni în râs.

— E şi asta o idee. Asta şmecherie, ei? Maşini care construiesc unităţi biologice care să facă ceea ce ele nu pot să facă. Şi, bineînţeles, nu există niciun motiv să nu se fi putut întâmpla aşa. Totuşi, eu, una, mă-ndoiesc.

— De ce?

Se întoarse cu faţa la partenerul ei.

— Fiindcă aproape orice resursă disponibilă pe Pământ poate fi sintetizată în spaţiu. În orice caz…

— Exploratori! o întrerupse Gavin. Sondele au fost trimise ca să dobândească informaţii. Bun, carevasăzică. Dacă ar vrea să afle mai multe despre Pământ, ar trimite unităţi pregătite să trăiască pe suprafaţa lui!

Tor încuviinţă dând din cap.

— Sună mai bine, recunoscu ea. Dar tot nu ţine.

Îngenunche în gravitaţia aceea slabă şi schiţă ceva în praf.

— Aici e habitatul, lângă centrul asteroidului. Acuma, de ce l-ar plasa acolo sonda părinte, dacă nu ca să-i ofere cea mai bună protecţie? Între timp, sondele-fiice pe care le construia zac aici în loc deschis, vulnerabile la radiaţii cosmice şi la orice alte pericole o mai pândi.

Tor făcu un gest în sus cu apucătoarea protetică dreaptă.

— Dacă fiinţele biologice au fost construite doar ca să scotocească puţin printr-un colţ din sistemul ăsta solar, Pământul nostru, le-ar fi oferit sonda părinte o protecţie mai bună decât le-a asigurat *propriilor ei copii?* Nu, conchise Tor. Aceste „biologice” nu erau simple subunităţi de explorare. Erau colonişti!

Gavin rămase impasibil multă vreme, uitându-se tăcut în jos la un tambuchi sfărâmat de la o ecluză pneumatică. Într-un târziu, se întoarse cu spatele. Undele radio îi aduseră lui Tor în auzul augmentat o vibraţie pe care partenerul ei n-ar fi trebuit s-o producă, din moment ce nu

dispunea de plămâni şi n-avea nevoie de aer. Totuşi, sunetul acela exprima din plin ceea ce simţea el.

Gavin oftase.

CERUL SOLITAR

Imaginaţi-vă că încă ne aflăm în propria noastră Eră a Inocenţei, demult, cu o generaţie în urmă – o vreme de care unii îşi mai aduc aminte –, când universul părea iluminat de multitudinea posibilităţilor.

La vremea aceea circula ideea că maşinile ar putea cândva să străbată spaţiul interstelar. Şi că, prin autocopiere, aceşti emisari ar putea răspândi cunoaşterea prin toată galaxia. Că poate lucrul acesta se şi întâmplase deja.

Şi s-a întâmplat, de multe ori! O dispersie uriaşă, al cărei rezultat suprem nu era cunoaşterea, ci devastarea. Evident, noi n-am ştiut nimic despre asta. Pe atunci, în naivitatea noastră, căutam explicaţii la liniştea din jur! Maşinile extraterestre, dacă pândeau în preajmă, n-ar fi trebuit să răspundă? Sigur, acum se pare că avem o explicaţie. În timp ce scriu aceste lucruri, sunt înconjurată de rămăşiţe dintr-un război străvechi. Nişte adversari misterioşi s-au eliminat unii pe alţii, nelăsând în urmă pe nimeni care să poată spune povestea. Dar nu vi se pare suspectă o asemenea simetrie perfectă? *N-ar fi trebuit să existe supravieţuitori?*

În general, chiar şi după o anihilare reciprocă, tot mai rezistă câte cineva printre dărâmături! Aşadar, daţi-mi voie să propun o teorie. Una pe care mulţi dintre voi o vor considera dătătoare de fiori. Îngrijorătoare.

Că nu suntem singuri aici, printre dărâmături. *Trebuie să fi rămas supravieţuitori.* Şi, mai devreme sau mai târziu, o să-i găsim noi.

Ceea ce readuce în atenţie vechea întrebare…

Tor Povlov

Capitolul 70

PÂNDARI

Ah, ce drăguţ!

Ea deduce prezenţa noastră – a vestigiilor-care-trăiesc – numai prin raţionament!

Mai rău, a început să-şi *transmită* reflecţiile sub formă de relatare jurnalistică, împărtăşindu-şi ideile neconvenţionale cu tot sistemul solar.

Sfidând presupunerea dominantă, aceea că nicio rămăşiţă distrusă n-ar putea rezista zeci de milioane de ani pământeni, ea scrie convingător că trebuie să existe aici maşini funcţionale. Dezertoare fărâmate din lupta străveche, încă active şi „la pândă”, cum se exprimă ea.

Deci, pe linie logică, următoarea întrebare pe care o va pune este *evidentă,* chiar înainte ca ea să fi emis cuvintele.

CERUL SOLITAR

Ceea ce readuce în atenţie vechea întrebare: De ce n-au glăsuit încă aceşti călători din vechime? Interneturile noastre sunt larg deschise, orice tăntălău poate descoperi pe unde să pătrundă. Sondele extraterestre supravieţuitoare ar vedea website-uri precum „Invitaţie către ETI”. De ce să nu răspundă?

Cu o generaţie în urmă, nişte oameni de ştiinţă au postat ceva mai îndrăzneţ – o *înfruntare directă*! Haideţi să reluăm textual, la acest moment al emisiei mele, lista lor de provocări (cu cele câteva comentarii ale mele):

Provocarea pândarilor numărul unu

Către orice posibil vizitator extraterestru care s-ar afla în spaţiu, spionându-ne planeta: la momentul acesta e limpede că n-aveţi nicio intenţie de a răspunde nenumăratelor apeluri care vă solicită să luaţi contact cu noi. Aţi ales tăcerea. Merită să ne pierdem timpul încercând să ghicim de ce?

Următoarea *listă de motive* nu este exhaustivă – la urma

urmei, sunteţi extratereştri! Ea reprezintă o încercare onestă. Vă întrebăm şi vă cerem să chibzuiţi la motivul care se apropie cel mai mult de adevăr.

* * *

Mai întâi, dacă aţi petrecut ani întregi monitorizându-ne transmisiunile radio şi televizate – acum şi Internetul –, iar motivul pentru care n-aţi ieşit la lumină este că **vă temeţi de comportamentul nesăbuit sau crud descris în mediile noastre de informare în masă…** vă rugăm, staţi liniştiţi!

E adevărat, multe dintre filmele noastre şi dramele de televiziune înfăţişează neîncredere, egoism şi violenţă. Dar ar trebui să ştiţi că, în realitate, foarte puţini dintre noi trăiesc experienţa unor evenimente atât de tulburătoare precum cele pe care le vedeţi în spectacole. Majoritatea detestă caracteristicile barbare pe care le avem din vechime. Studiind aceste sentimente de demult, moştenite dintr-un trecut întunecat, sperăm să le înţelegem mai bine.

Observaţi, de asemenea: în vasta majoritate a acestor poveşti, „învinsul” tinde să fie o persoană sau un grup care s-a dovedit de la bun început mai agresiv sau mai intolerant. Şi mai ales faţă de propriile noastre instituţii ne manifestăm cu duritate, înfăţişând şi criticând eşecurile lor. Nu este acesta un indiciu al direcţiei noastre morale?

La fel stau lucrurile şi în cazul non-ficţiunii. În ciuda buletinelor de ştiri care descriu o lume turbulentă, valoarea reală per capita a violenţei distructive din societatea omenească scade dramatic de câteva generaţii. Verificaţi! Mai mult de trei sferturi din întreaga omenire actuală n-a cunoscut niciodată personal război, foamete sau tulburări civile de proporţii. O parte din ea mai mare ca oricând este lăsată să-şi croiască o soartă mai bună în condiţii de pace. Multe intoleranţe şi cruzimi din vechime s-au diminuat, sau cel puţin au căpătat o reputaţie proastă. Şi, odată cu răspândirea educaţiei, progrese încă şi mai mari par să devină posibile.

Într-adevăr, este regretabil că succesele acestea sunt

încă incomplete. Mai avem multe de făcut, mult de muncă până să ajungem o civilizaţie matură şi echitabilă. Dar per total sunt semne clare de progres şi de bune intenţii din partea unei majorităţi a speciei noastre.

În pofida tuturor buletinelor de ştiri autocritice şi a relatărilor „de acţiune” bombastic exagerate pe care poate că le urmăriţi, vă asigurăm că majoritatea fiinţelor omeneşti sunt persoane calme, care se poartă bine cu străinii. Milioane de-ai noştri ar fi încântaţi să vă cunoască şi ar face toate eforturile pentru ca vizitatorii oneşti să se simtă bine-veniţi.

Capitolul 71

PÂNDARI

Şi astfel devine evident.

Ea vorbeşte acum *cu* noi.

Ne provoacă, ba chiar ne ironizează, pretinzându-ne să venim cu explicaţii pentru tăcerea noastră îndelungată. Provocându-ne cu o acuzaţie implicită de laşitate.

Simt deja un ferment de activitate mentală la Căutător şi la ceilalţi. Vechea dezbatere renaşte, în deplinătatea vehemenţei sale.

Iar creatoarea asta micuţă şi precoce abia s-a pornit să ne întărâte!

CERUL SOLITAR

Provocarea pândarilor numărul doi

Dacă ne-aţi monitorizat televiziunile, radiourile şi Internetul, **iar motivul pentru care n-aţi răspuns este acela că ne priviţi ca pe nişte concurenţi,** vă rugăm să vă mai gândiţi.

* * *

În zbaterea lor dificilă şi îndelungată către statutul de

civilizaţie respectabilă, fiinţele umane au învăţat treptat că nu există o opoziţie inerentă între competiţie şi cooperare, ele fiind gemene, deopotrivă în natură şi în societăţile avansate.

În condiţii de corectitudine şi bunăvoinţă, până şi aceia care încep prin a se arăta suspicioşi unii faţă de alţii pot descoperi metode de a interacţiona în beneficiu reciproc. Folosiţi webul ca să căutaţi „jocul cu sumă pozitivă”, în care soluţiile de tip *„win-win”* determină succesul tuturor părţilor implicate.

Sigur că există metode prin care omenirea – şi alte specii de pe Pământ – se poate alătura cosmosului fără să lezeze scopurile voastre legitime. Nu uitaţi, se pare că speciile şi culturile cele mai stabile au de câştigat dacă din când în când concurează puţin între ele! Deci, vă rugăm, răspundeţi. Haideţi să discutăm despre asta.

Capitolul 72

PATRU SPECII OMENEŞTI

Evoluţia e o scârbă. Mai tot timpul.

Doar că, în rare împrejurări, evoluţia are ocazia de a se răzgândi.

Un memento al acestui fapt mai că trecu prin Gerald, săgetând dintr-un coridor lăturalnic. Evitând în ultima clipă coliziunea, mica siluetă bătu din mâini ca o morişcă, picioarele îi zburară în felul acela ciudat pe care îl „simţi” în interiorul unei roţi gravitaţionale centrifugale şi se prăvăli oblic faţă de podea. Mâna lui Gerald ţâşni şi strânse în pumn nişte păr împletit neglijent, provocând un ţipăt.

— Ei, salut, Ika. Unde te grăbeşti aşa?

Fata era scundă – abia intrată în adolescenţă dar nu tocmai minionă, ci voinică şi *puternică,* iar când mâna i se încleştă pe braţul lui, Gerald avu impresia că i l-ar putea *frânge.* Ika îi făcu demonstraţia strângându-l ca în joacă, astfel încât să doară, dar nu prea tare.

— Căp’tan Gerry!

Picioarele ei cu pielea deschisă la culoare se răsuciră să se sprijine de podea pe vârfurile agile, făcând să se răsucească în jurul lor perechea de pantaloni scurţi cu dungi roşii. Gerald îi dădu drumul, dar copila îşi prelungi cu o secundă strânsoarea, în timp ce faţa ei trecea pe lângă a lui, părându-i cumva nostimă, ca de spiriduş, în ciuda protuberanţelor aproape masculine de deasupra ochilor cu pleoape lăsate. Timbrul vocii sale era neaşteptat de grav, cu ecoul unei vibraţii care părea mai puţin omenească.

— Fii blând, o, bunule domn, spuse ea, glumeaţă. Nu ştii că-s mult mai bătrână decât tine?

Gluma asta era mereu actuală, şi nu doar între ei doi. Membrii speciei resuscitate *Homo neanderthalensis* insistau să fie numiţi „Vechea Rasă”, aducând argumente prea puţin susţinute de biologie sau de realitatea dovedită.

„Mă rog, câtă vreme nu se-apucă să ceară despăgubiri pentru un genocid care s-a petrecut acum 27.000 de ani… Eu unul nu eram de faţă, aşa că nu dau niciun ban.”

— Şi-ncotro fugi cu-aşa amarnică grabă, copilă? întrebă el, folosind intenţionat o exprimare de om vârstnic (ceea ce şi era) care i se adresează unuia de zece ani (deşi neanderii îmbătrâneau altfel).

— Suntem la *vânătoare de cobbly!* îl înştiinţă Ika pe un ton plin de mândrie sfidătoare, făcând un pas înapoi şi proptindu-şi pumnii în şolduri.

— La… Ai zis *suntem?*

Ea arătă cu capul spre cel mai apropiat coridor lăturalnic, unde Gerald observă, abia atunci, o altă siluetă, retrasă în penumbră. Un tip lung şi costeliv, uşor adus de spate, cu păr tuns scurt şi cu un aer agitat.

— Aha. Bună, Hiram. Ce mai faci?

Fiecare aut era unic. Şi totuşi, când vreunul dintre ei devenea agitat, cum părea Hiram în acele momente, existau nişte reguli generale de urmat. Cu ochii holbaţi, săgetând cu privirea în toate direcţiile, tânărul deşirat ieşi la lumină cu paşi mărunţi şi înceţi, privind pieziş undeva către Ika şi Gerald, dar niciodată direct la feţele lor.

— Şi zi, Hiram. Voi doi de ce nu vă uitaţi cum se

desfăşoară noul telescop? Ăsta-i jumătate din motivul pentru care a făcut nava asta atâta drum pe lângă Marte până aici.

„Păstrează conversaţia în domeniul concretului, dar impersonală. Inspiră calm prietenos. Şi mulţumeşte Marelui Spirit că pentru nava noastră se păstrează cote reduse. Doar doi neanderi, doi autişti şi cinci oameni metalici pentru călătoria asta.

Ce mai urmează? O să ne ceară să-ncepem să luăm cu noi şi delfini, şi maimuţe? Oameni modificaţi genetic, cu aripi şi cu tălpi la mâini? Asta nu-i o civilizaţie inteligentă, e o menajerie!

Sau”, în mintea lui Gerald răsări o altă metaforă, „e o arcă.”

Spre deosebire de chipurile unora dintre auţi, faţa lui Hiram, jalnic de uscăţivă şi cu ochii ieşiţi din orbite, nu semăna câtuşi de puţin cu a fetei neanderthaliene.

— Cei făceaţi tu şi Ika… *vă băteaţi?*

Ika izbucni într-un râs copios, ca un clinchet de clopot, genul care întotdeauna îl făcea pe Gerald să se gândească la canioane împădurite sub zăpadă.

— Ne jucam doar, Hiram!

— Dar tu…

— Uite ce-i. Dacă promiţi să mă crezi şi să te linişteşti, dau eu o mită în următorul nostru joc imeRVsiv.

Ochii rotunzi se îngustară.

— *Câtă* mită?

— Trei colţi de mastodont.

Tânărul aut rânji cu un aer viclean, chibzuind.

— Trei *verzi.* Patru metri şi doisprezece centimetri lungime. Aproape drepţi la bază, cu o curbură tot mai strânsă, având spre vârf raza de un metru, şi cu o răsucire spre interior de treizeci de grade per metru spre interior. Unul pe stânga şi două pe dreapta.

— Poftim? Nici gând! strigă Ika. Cui îi *pasă* dacă te linişteşti tu sau nu, ciudăţenie călătoare prin spaţiu? Din partea mea, n-ai decât să-ţi ţii răsuflarea şi să te-apuce o criză de nervi!

„Nu. Nu, te rog, nu.” Gerald se pregătea să facă un pas înainte ca să intervină. Hiram era un membru folositor al echipajului – nimeni altcineva nu avea talentul lui surprinzător la decriptarea rapidă a fragmentelor de holocristal pe care *ibn Battuta* le strângea neîncetat din spaţiul înconjurător. Dar talentul avea şi un preţ. Hiram manifesta într-o mare măsură vechea fragilitate emoţională care tarase cândva, timp de mii de ani, ramura sa de omenire. Experţii de pe Terra încă mai încercau să-şi dea seama cum ar putea obţine ce era mai bun din ambele lumi, dezlănţuind puterea abilităţilor savante fără balastul dizabilităţilor însoţitoare.

Dar Gerald n-ar fi trebuit să-şi facă griji. Ika şi semenii ei aveau talent la interacţionarea cu auţii – care trebuie să fi fost mult mai numeroşi în triburile din Europa epocii glaciare. În loc să dea înapoi speriat de izbucnirea ei, Hiram rânji cu gura până la urechi.

— Bun. Atunci, portocalii. Vrei să-i arăţi căp’tanului ce nu-i un cobbly?

Gerald se holbă surprins de brusca schimbare a subiectului.

„Nu-i… un… cobbly.” Apoi îşi aminti. „A, da. Nonentităţile mitologice în care cred şi neanderii, şi auţii.”

— Habar n-am. Uneori homosapii sunt groaznic de încuiaţi.

Ika îşi înălţă capul, uitându-se ştrengăreşte la Gerald, apoi deodată se lumină la faţă.

— Pe de altă parte, el *este* căp’tanu’ Gerry…

Lui Gerald i se păru un gest potrivit cu personajul, ba chiar aşteptat din partea lui, să scoată un oftat la o asemenea pierdere de timp copilărească. Deşi, dacă era să fie sincer, îşi permitea să piardă câteva minute.

— Măi ăştia doi, vreţi să-mi arătaţi odată?

— Bine, atunci, spuse Ika şi ridică mâna dreaptă, cu palma în sus. Fii atent la mine.

Gerald folosi o subvocală pentru a schimba augmentarea realităţii. În interiorul percept-vizorului său prinse contur un cilindru îngust, care păru să capete consistenţă deasupra

palmei întinse a fetei, apoi se contractă, devenind un simbol convenient al controlului, asemănător cu genul de baghetă albă mânuită de dirijorii orchestrelor.

Pe când fata întindea mâna să apuce virobiectul animat, Gerald îşi dădu seama. „Seamănă şi cu o baghetă magică.

Aha.”

Perceptul ei se împleti şi se omogeniză perfect cu al lui, iar Gerald simţi prezenţa lui Hiram strecurându-se din lateral. Pentru generaţia lor era un lucru firesc încă de la vârsta de trei ani ori şi mai devreme. Dar pentru Gerald era de fiecare dată excesiv de modern şi dătător de fiori.

Ika păru să prindă cu dexteritate bagheta folosindu-se numai de văz, fără mănuşi de feedback care să-i ofere simţul tactil. Fluturând-o realist, descrise cu ea o înfloritură, apoi se răsuci brusc pe călcâie şi, aţintind-o în lungul holului, răcni:

— *Expecto simakus cliffordiam!*

Gerald încercă să nu dea ochii peste cap şi nici în vreun alt fel să nu interfereze cu incantaţia fetei. Deşi mereu îl frapa ironia situaţiei. „Vrăjitorii din trecut erau şarlatani. Toţi. Secole la rând ne-am luptat cu superstiţiile, punând la lucru ştiinţa, democraţia şi raţiunea şi căzând la învoială cu realitatea obiectivă, iar după toate astea, poftim, tot subiectivismul câştigă! Misticii şi fanii fantasticului n-au făcut decât să răsucească săgeata timpului. Acum ne aflăm în epoca în care amuletele şi invocaţiile funcţionează prin manipularea unor dispozitive de serviciu ascunse în pereţi.”

Parcă răspunzând la vraja ţipată de Ika, coridorul păru să se întunece în jurul lui Gerald. Curbura blândă a roţii gravitaţionale se transformă într-o pantă deluroasă, iar metalul neted căpătă textura pietrei cioplite grosolan. Intrările de plastispumă arătau acum mai degrabă ca nişte goluri adâncite în trunchiurile unor copaci gigantici.

„Foarte drăguţ”, recunoscu Gerald. Evocator. Chiar artistic. Te ajuta să-ţi imaginezi cum trebuie să fi perceput strămoşii lui Homo sapiens şi cei ai neanderthalienei Ika mediul din Pleistocen, mustind de mister, miracol şi teroare. Doar cu o singură diferenţă fundamentală: Homo

sapiens avea tendinţa de a reacţiona într-un fel care nu se mai întâlnea nicăieri în natură – încercând să înţeleagă şi să manipuleze lumea înconjurătoare. În fine... *unele* fiinţe omeneşti reacţionau aşa.

Neanderthalienii, după toate aparenţele, aveau o abordare diferită.

„Dar spre ce-ar trebui să mă uit?”

Simţi un junghi. Senzaţia că era certat, venind fără cuvinte dinspre Ika.

Nu, nu *să se uite spre.* Asta şi era ideea, să nu se uite. Şi nu spre.

Oftând din nou, Gerald îşi apelă programul punct mort. Era ultimul răcnet cu vreun deceniu în urmă, când neanderii apăruseră pentru prima dată în număr sesizabil, îmbogăţind diversitatea civilizaţiei pământene. Ochii tuturor mamiferelor au un defect – un loc restrâns pe unde trec mănunchiurile de nervi către partea din spate a retinei, creând o zonă necentrată de întunecime, care nu poate înregistra imagini. În general, oamenii nu-şi iau în seamă punctele moarte, care se află la o oarecare distanţă de fovea, unde cristalinul trimite imaginile care interesează cu adevărat. Iar ochiul se mişcă întruna fără astâmpăr, privind în toate părţile şi oferindu-i creierului suficiente date pentru a *acoperi* punctul mort, astfel încât majoritatea oamenilor nici nu observă vreodată. În realitate, e nevoie de mult exerciţiu – sau de ajutorul unui computer – pentru a-l descoperi.

Gerald închise un ochi. Şi, cu ajutor de la *ia,* îl relaxă pe celălalt făcându-l să privească *altundeva,* nu înspre partea de coridor în care îşi proiectase Ika vraja. Întreaga zonă se întunecă şi mai mult...

...şi în sfârşit izbuti şi el să *nu* vadă zona... mai în jos şi într-o parte faţă de direcţia în care era aţintit ochiul său. Trebui să facă un efort ca să nu *privească* într-acolo. Până şi cea mai infimă tresărire-ocheadă l-ar fi făcut să privească şi toate instinctele îl îndemnau la asta. Dar reuşi să se destindă.

Şi să *nu* vadă.

Cobbly. Era ispititor să-i respingi ca fiind pură mitologie, de vreme ce nu produceau efecte reale – nimic care să poată fi măsurat de un Homo sapiens pedant – în lumea reală. Şi totuşi, auţii cei mai profunzi şi mulţi dintre neanderi jurau că aceşti cobbly meritau să fie ne-observaţi!

Mai erau denumiţi prin cuvântul *antigoniţi,* după o poezie de Hughes Mearns:

„Am întâlnit pe scară ieri
Un om ce era nicăieri.
Azi tot acolo nu era.
Oh, să dispară cât aş vrea…”

Gerald simţi ceva. Vag, ca o umbră. Dar mai mult de-atât. Şi mai puţin.

Ştia cât de lesne putea fi aţâţată imaginaţia. Toate cele patru specii ale omenirii – chiar şi cea bazată pe siliciu – aveau tendinţa de a-şi face o mulţime de griji în legătură cu nevăzutul sau cu abia-văzutul, umplând golurile, imaginând pericole, mistere terifiante sau indicii de extremă importanţă.

Obiceiuri de pe tărâmul ştiinţei, căpătate cu sudoarea frunţii, ripostau îndemnându-l să respingă bănuielile sumbre, neconfirmate.

„Şi ştiinţa, şi mistica orientală propovăduiau ideea că observatorul ar trebui să se dispenseze de ego ca să pătrundă impenetrabilul. Ciudat, nu m-am gândit la asta până acum – un buddhist şi un fizician se contrazic într-o mulţime de privinţe, dar împărtăşesc această directivă fundamentală. Opune rezistenţă la simţul propriei tale importanţe. Dar atunci… de ce şamanii, magicienii şi vânzătorii de iluzii din toate culturile preamăresc puterea voinţei personale?

De ce extremele? Omenirea suferă cumva de tulburare bipolară fără şanse de vindecare?”

Gerald îşi dădu seama dintr-odată ce i se părea atât de familiar. Semăna cu senzaţia din vremea când se bărbierea răzuindu-şi gâtlejul cu o lamă de metal ascuţită. Erau

gesturi automate, pe care le făceai fără să te gândeşti la imaginea ta reflectată, ca şi cum oglinda însăşi ar fi fost un punct mort.

„Ce tot spui?” îşi chestionă subconştientul. „Că nonentitatea asta e ca o oglindă? Că totul e doar în mintea mea, iarăşi?”

Umbra-absenţă fremătă. Iar acum Gerald percepu amintirea acelei zile fatidice petrecute în sfera telecomandată, în preajma vechii staţii spaţiale, având drept companie doar o maimuţică şi învârtindu-şi lasoul lung de douăzeci de kilometri ca să captureze o frântură de destin. Într-o anume măsură tot aşa se simţise pe când pilota camera de pe apucător mai aproape de cristalul care avea să devină cunoscut drept Artefactul Havana, apoi Primul Artefact, iar în cele din urmă pur şi simplu Fomita Numărul Unu. Un obiect fără limite certe. Cu adâncuri la fel de reci şi de întunecate ca spaţiul interstelar.

Bineînţeles, era posibil ca tot ce trăia el acum să fie doar rodul imaginaţiei. Eterna problemă cu magia. Totuşi, ca să fie politicos, îşi construi în minte o întrebare.

„N-am terminat?

Se mai aşteaptă ceva de la mine?”

CERUL SOLITAR

Provocarea pândarilor numărul trei

Dacă ne monitorizaţi transmisiile de televiziune, de radio – iar acum şi Internetul – şi motivul pentru care n-aţi răspuns este că **ne aşteptaţi să depăşim un anume prag al dezvoltării…** păi, atunci, ce-ar fi să ne daţi un indiciu?

Vă rugăm frumos, da?

* * *

Dacă pragul acela presupune ca noi să *cerem* cu hotărâre să fim primiţi în cine ştie ce societate a fiinţelor inteligente avansate, **vă rugăm să consideraţi**

paragraful curent drept demers hotărât în acest sens, făcut de un subgrup al omenirii în speranţa de a servi intereselor întregii noastre planete.

Cerem. Chiar acum.

Vă rugăm să ne daţi formularele de solicitare... şi toate informaţiile (inclusiv despre costuri, beneficii şi diverse opinii divergente) de care am putea avea nevoie ca să luăm o decizie în cunoştinţă de cauză.

Capitolul 73

PÂNDARI

Cât de mult a înţeles ea până acum, mica noastră minunăţie biologică?

Pot să trag cu urechea la conversaţiile cu partenerul ei cibernetic. Mă conectez la datele pe care le trimite ea către nava ei de jucărie şi îi ascult transmisiunile sarcastice. Dar nu pot să-i sondez gândurile.

Mă întreb cât anume percepe din imaginea de ansamblu.

Are doar o fracţiune din capacitatea mintală a întâmpinătorului sau a Adăstătorului, darămite din a mea, şi o minusculă parte din cunoştinţele noastre. E ciudat că gândirea sofisticată poate avea loc într-un container minuscul cu celule lipidice care descarcă impulsuri aproape aleatoriu, la temperatura de topire a apei, într-o supă sărată de adenine. Şi totuşi, există în ea misterul inefabil al unui Creator.

Până şi eu, la două mii de generaţii distanţă de atingerea mâinilor organice şi perfect etanşeizat de <u>Fermitatea întru Urmărirea Scopului meu</u>, până şi eu o simt.

* * *

Aceste mărunte provocări pe care le retransmite ea sunt enervante. La fel erau şi când au fost postate prima dată pe reţeaua de date a Pământului, acum zece mişcări de revoluţie, sau şaizeci de ani de-ai lor.

Îmi amintesc că noi, supravieţuitorii-vestigii, am trecut

printr-o criză la momentul acela. Câţiva dintre noi, cei rămaşi, au considerat că Provocarea numărul trei satisface criteriile lor programate pentru realizarea contactului! Voiau să răspundă imediat. A trebuit ca Mesagerul şi Convocatorul să fie epuraţi ca să-i împiedicăm să strige „bun găsit”!

Chiar şi aşa, a continuat controversa despre ceea ce trebuia făcut în legătură cu alte provocări. Acţiunile oamenilor ne afectau încă înainte să se fi aventurat dincolo de propriul lor satelit.

Apoi s-a declanşat – cum anticipasem – criza lor legată de cristale. Poate că maladia avea să-i mistuiască, aşa cum s-a întâmplat cu atâtea alte rase promiţătoare, încă de când a pornit să se răspândească molima aceasta prin galaxie.

Într-adevăr, când au început să apară cristalele, n-au diseminat ele nebunia şi printre *noi,* sondele mai vechi, mecanice? Mai ales când unele dintre noi au hotărât să coopereze cu anumite soiuri de cristale-virusuri nou-sosite, capacitatea noastră de mişcare şi de folosire a armelor a fost deturnată pentru ajutarea şi protejarea anumitor tipuri…

…ceea ce a contribuit la declanşarea ultimului nostru război. Cel din urmă dintr-o lungă serie.

Acum Tor Povlov răscoleşte prin cenuşa asta veche. Aţâţă scânteile unei văpăi străvechi în timp ce dezvăluie, împreună cu partenerul ei, rămăşiţele unei sonde Săditor.

CERUL SOLITAR

Provocarea pândarilor numărul trei şi jumătate

Aceasta este o variantă a numărului trei. Ce-ar fi dacă voi *chiar* ne-aţi vorbi, iar noi n-am înţelege?

Uitându-ne la alte specii din curtea noastră, vedem că au loc o mulţime de procese ale comunicării, niciunul prin intermediul undelor electromagnetice sau al pachetelor TCP/IP. Furnicile, albinele, cefalopodele, delfinii, câinii…

toate acestea se folosesc de mijloace precum dârele de miros şi mişcările de dans, gesticulaţia corporală şi sonarul, clătinatul din antene şi schimbarea culorii pielii. Iar cele *mai multe* fiinţe vii, de la bacterii la fungi, termite sau bambus şi mai jos, până la celulele din corpul nostru, concurează sau colaborează cu vecinii lor prin intermediul *substanţelor chimice.*

Oare e simplistă ideea că undeva departe ar putea apărea fiinţe conştiente capabile să urmărească*! Love Lucy*[13]*? Chiar dacă ar folosi unde electromagnetice criptate, ar fi ele în stare să descifreze semnale coerente codate în sistem binar? Ce-ar înţelege fiii sau fiicele voastre dintr-o înregistrare video analogă codată în sistem PAL sau SECAM?*

Ce-ar fi dacă ne-ar bombarda cineva chiar în aceste momente cu mesaje codate cuantic? Poate alte civilizaţii strigă la noi: „Care-i treaba cu voi, sunteţi surzi? Atenţie la cometă/bombă/virus/etc.!" Poate încearcă din greu să ne atragă atenţia punând pete în soare sau trimiţând spre noi erupţii solare gigantice. Sau gravează suprafaţa Lunii şi se străduiesc din răsputeri să-i păstreze o singură jumătate întoarsă către noi, dar noi suntem prea tâmpiţi ca să pricepem limbajul simplu al craterelor.

Ah, dar atunci nu-i treaba culturilor mai avansate să rezolve boacănele comunicării? În orice caz, dacă acesta este scenariul corect, nu puteţi citi sau înţelege ceea ce spun eu acum. Aşa că lăsaţi-o baltă.

Capitolul 74

O CAUZĂ DEMULT PIERDUTĂ

Tor simţise dintotdeauna o simpatie tainică pentru perdanţii dispreţuiţi. Spre exemplu, *jefuitorii de morminte* – profesie subapreciată şi nu fără legătură cu jurnalismul. Ambele presupuneau scoaterea la lumină a lucrurilor ascunse.

---

[13] Sitcom american transmis de postul tv CBS în anii '50.

Acei hoţi din vremuri de demult care prădau morminte regale erau *reciclatori* care repuneau în circulaţie bogăţiile. Aurul şi argintul puteau fi puse la treabă mai cu folos – ca, de pildă, pentru stimularea comerţului – decât să stea îngropate din superstiţie în nişte cripte mucegăite. Sau să ne gândim la arheologi, care dezvăluie munca artizanilor din vechime, a meşteşugarilor care erau exemple de umanitate mult mai de admirat decât monarhii în slujba cărora se aflau.

Tor nu venise în centura de asteroizi ca să caute metale preţioase ori exponate pentru muzee. „Dar sunt şi eu părtaşă la această tradiţie măreaţă”, îşi spuse ea în timp ce superviza un roi de drone care tăiau, demontau şi despicau resturi ale unui pui preistoric de navă stelară, extrăgând creierul şi unităţile de comandă pentru expedierea intrasistem, urmând să fie studiate de civilizaţia umană.

„Risipeşte-te în pace, n-ai mai apucat să te lansezi în ceruri. Dar poate o să ne înveţi pe noi cum să ne părăsim cuibul.”

Pe noi? Poate că oamenii-metal ca Gavin se vor aventura cândva să descopere ce s-a întâmplat cu primele rase de constructori. „Dacă nu cumva o să cedăm tentaţiei… şi-o să apucăm pe una dintre căile mai lesnicioase. De pildă, renunţarea. Sau autoizolarea. Sau transformarea noastră în cristale-virusuri.”

Tor aruncă o privire la partenerul ei, care, aflat pe buza craterului, dirija roboţii ocupaţi să aranjeze şi să ambaleze totul în spumă, cu excepţia celor mai valoroase piese descoperite, pentru îndelungata călătorie către Pământ la bordul unui cargobot cu velă luminică. Gavin ceruse să lucreze cât mai departe posibil de „grozăviile sinistre” – muceda *arie a habitatelor* de jos, din inima asteroidului, care conţinuse cândva aer respirabil şi apă lichidă.

— Ştiu că trebuie să cercetăm toate astea, îi spusese el. Dar lasă-mă o vreme să mă obişnuiesc cu ideea.

Cum putea Tor să refuze o rugăminte rezonabilă, formulată fără sarcasm? Aşa se face că îşi înăbuşise propria-i dorinţă presantă, de a lăsa totul baltă şi a da fuga

înapoi în acele tuneluri fărâmicioase, să sape după camere de presurizare aruncate în aer şi după încăperi prăbuşite, dezgropând un secret care zăcea în adâncul solului de cel puţin cincizeci de milioane de ani.

„S-ar putea să devenim cei mai faimoşi jefuitori de morminte de la Heinrich Schliemann sau Howard Carter încoace.” Tor socotea că pentru aşa ceva era în stare să mai aştepte puţin.

Unele drone ocupate cu tăiatul întâmpinau dificultăţi la înlăturarea unei macarale prăbuşite, aşa că Tor se apropie în plutirea ei săltăreaţă, bazându-se pe instinctele de primată ca să-şi balanseze braţele protetice de la o grindă strâmbată la alta, până când ajunse în sfârşit într-o poziţie care îi oferea o bună perspectivă. Gravitaţia firavă a asteroidului îi trăgea picioarele mecanice în jos şi într-o mişcare de rotaţie. Tor se prinse de macara cu unul dintre cleşti, care îi era mai de folos decât un biet picior omenesc.

— Drona K, du-te doisprezece metri spre stânga, apoi proiectează-ţi fasciculul la patruzeci în jos, şaizeci spre est. Drona R, du-te cincizeci de metri *încolo* – indică direcţia cu luare-aminte – şi luminează patruzeci şi cinci în jos, treizeci spre vest.

Dură câteva minute – folosind radarul, lidarul şi reprezentarea stereoscopică – să schiţeze problema cu care se confruntau dronele, o încâlceală de ruine dincolo de care se afla o comoară. După toate aparenţele, nu doar pui de sonde, ci şi o unitate de comandă, responsabilă pentru construirea lor! Aceea putea fi adevărata captură, îngropată acum sub o încârligătură de cabluri şi rămăşiţe.

În special acum părea util creierul omenesc organic, care evoluase în hăţişurile primordiale. Folosindu-se de artificii ale procesării paralele de imagini care datau tocmai din Eocen, Tor alese un loc de trecere care opunea o minimă rezistenţă, şi o făcu mai repede decât era în stare *mainframe-ul* lui *Warren Kimbel.*

— Luaţi-o pe traseul ăsta…

Realiză din clicuri traseul pentru drone.

— Începeţi să tăiaţi aici… aici… şi…

O *strălucire orbitoare umplu cavitatea,* făcând să se reverse umbre tăioase din toate lonjeroanele metalice. Izbucni *durerea* şi Tor se crispă, în timp ce apărătoarea ei facială se întuneca, tardiv. Ochii organici erau în pericol de orbire. Până şi implanturile ei cyborg aveau probleme cu compensarea.

La marginea câmpului de percepţie îi apăru o diagnoză care îi trimise fiori reci pe şira spinării. Reflecţii monocromatice coerente. Un laser de mare putere.

„Un laser? Cine dracului trage…?”

După ce îşi înăbuşi teama, primul lucru care îi veni în minte fu o dronă tăietoare care se defectase. Începu să recite comanda de *shut-down* general, când porni să răsune *alarma de război!*

„Vasăzică, o armă”, comentă un ungher calm al minţii sale.

La fel de repede pe cât se iscase, lumina strălucitoare dispăru, lăsând-o pe Tor într-o beznă aproape desăvârşită, în care doar soarele îndepărtat ilumina buza descoperită a craterului.

— Gavin! strigă ea. Fii atent la…

O întrerupse un strigăt ascuţit.

— Tor! Sunt *atacat!*

Îşi simţi gura uscată şi înghiţi cu greutate.

— Gavin… dă-mi detalii!

Inima care i se agita în piept era echipament original. Organic-uman 1.0, bubuind ca o turmă în goană. Accelerând şi mai mult ritmul când partenerul îi răspunse:

— Sunt… sunt într-o fisură… o deschizătură în stâncă. Ce-a mai rămas din mine. Tor, ăştia mi-au retezat braţul!

„Ăştia?” Îi veni să ţipe. „Cine – sau ce – sunt «ăştia»?”

În loc de chiţăituri ascuţite produse de panică, Tor reuşi cumva să pronunţe cu glas de comandant:

— Izolaţiile îţi sunt intacte? Nucleul tău…

Ghemuindu-se în locul în care cu câteva clipe în urmă era doar umbră întunecată, Tor se rugă să existe în continuare grinda între trupul ei şi trăgător.

— Sunt bine, dar *doare*! Şi mi-a zburat braţul. Chiar dacă

reuşesc să ies de aici, piesa de rezervă e o *porcărie.* O să dureze săptămâni până să crească un nou…

— Nu contează! îl întrerupse Tor ca să-l oprească din trăncănit şi să-l facă să se concentreze. Ai depistat o direcţie? Dronele tale pot să facă o localizare precisă?

— Negativ. Trei dintre ele s-au făcut bucăţele. Le-am trimis pe celelalte la adăpost. Poate *Warren…*

Fir-ar! Tor îşi aminti brusc. Dacă un inamic pusese stăpânire pe navă…

— *Warren Kimbel,* raportează!

Urmă o pauză lungă, chinuitoare – poate trei secunde –, timp în care Tor îşi imagină prăbuşirea tuturor speranţelor şi a norocului ei.

Apoi vocea pe care avea nevoie s-o audă spuse:

— *Sunt nevătămat, căpitane Povlov. Grosul asteroidului s-a aflat între mine şi agresorul care a tras. Acum îmi retrag tot ansamblul de senzori, emiţătoarele şi dronele de reparaţii, cu excepţia celei care retransmite acest semnal. Foloseşte o antenă retractabilă.*

— Bun! Iniţiază protocoalele pericol-război.

— *Protocoale activate. Se conectează detectorul şi armele. Schiţez traseul ca să vin să vă iau pe amândoi.*

Tor şi-ar fi muşcat buzele – dacă le-ar mai fi avut – când avu de făcut dificila alegere.

— Mai bine nu te clinti din loc, deocamdată. A fost un fascicul al naibii de puternic. Eu şi Gavin suntem în siguranţă pe moment…

— Hei, vorbeşte în numele tău! o întrerupse tânărul ei partener. N-ai mai zice aşa dacă era vorba de un organobăiat căruia i s-a retezat braţul!

— …dar suntem mâncaţi dacă păţeşte ceva nava.

Cu asta îi închise gura lui Gavin. Bun. Poziţia lui era mai rea decât a ei. Nu era cazul să mai emită decât în limitele strictului necesar.

— *Warren,* ai primit telemetrie de la drone ca să analizezi fasciculul?

— *Suficient pentru o evaluare preliminară, căpitane. După puterea de tragere, durată şi culoare, estimez o*

probabilitate de optzeci şi cinci la sută de a fi fost atacaţi de un FACR.

— Rahat!

În toată centura de asteroizi, maculată de rămăşiţele unor maşinării extraterestre de demult, un singur gen de maşini era cunoscut ca fiind încă în activitate. Faction-Allied Competition Removers – o denumire stângace, dar acronimul ei rezistase, fiindcă pronunţia lui era uşor de confundat cu o înjurătură.

Cu câteva decenii în urmă, la mai puţin de un an după ce Gerald Livingstone culesese prima dintre fomitele spaţiale, venise Noaptea Laserelor, în care observatorii pământeni priviseră fascinaţi cerul pe care se intersectau fascicule mortale. În aceeaşi zi, pe tot cuprinsul Pământului, sute de cristale îngropate îşi detonaseră mici fragmente pentru a atrage atenţia şi poate pentru a fi scoase la lumină. Toată activitatea aceasta disperată se petrecuse imediat după ce presa mondială preluase discursul de prezentare oficial al Artefactului Havana, care îi oferea omenirii o învoială pentru obţinerea unui anume soi de nemurire.

De ce avuseseră loc toate acestea în aceeaşi zi fatidică? Trecuse ceva vreme până când piesele fuseseră puse cap la cap şi se revelase sensul celor petrecute – motivul pentru care acea transmisie avusese asemenea efecte violente. „Şi s-ar părea că nu s-a terminat."

— *Warren,* spuse Tor, poate nu-i o coincidenţă că am fost atacaţi imediat după ce mişcarea orbitală te-a adus în spatele stâncii.

Nu primi imediat răspuns, pentru că inteligenţa navei analiza posibilitatea. Tor nu-şi putu stăpâni un moment de satisfacţie modernă pentru faptul că se gândise la ceva mai repede decât reuşise să se gândească o *ia.*

— Dacă înţeleg ideea ta, căpitane, sugerezi că FACR se teme de mine. Mai mult decât ar trebui să mă tem eu de el?

— Asta ar putea explica de ce-a aşteptat până ai dispărut din raza ei vizuală şi după aceea a tras în Gavin şi-n mine. Dacă-şi închipuie că eşti prea puternic ca să fii provocat...

atunci, chiar ai putea să vii după noi, la urma urmei.

— Amin, murmură Gavin.

După care, înainte ca Tor să-l poată admonesta, reintră în tăcere radio.

— *Dacă nu cumva intenţia maşinii a fost să ne momească să tragem exact concluzia asta,* cugetă creierul navei. *Şi s-ar putea să mai fie un motiv pentru care să rămân deocamdată unde mă aflu.*

Un clinchet slab o informă pe Tor că *Warren* trecuse la un nivel superior al codării.

— *Tocmai am confirmat un canal duplex cu nava ISF Abu Abdullah Muhammad ibn Battuta. Se află la doar trei minute-lumină distanţă.*

Ei, în sfârşit, un pic de noroc! Dintr-odată Tor se simţi mai puţin singură.

Îşi ţinu în frâu entuziasmul. Chiar dacă îşi folosea motoarele cu fuziune, marele crucişător, cu armele sale puternice, avea de făcut manevre săptămâni în şir ca să realizeze coordonarea orbitelor şi să ajungă fizic în acel loc. Totuşi, echipajul său putea, eventual, să fie de folos în alte feluri. Tor verifică din nou nivelul codificării, apoi îl întrebă pe *Warren Kimbel:*

— Poate *ibn Battuta* să pună în funcţiune nişte senzori?

— *Nava aceea are nişte reţele de detecţie excelente, Tor. Conform ultimei actualizări, îşi reorientau senzorii către regiunea de unde a venit fasciculul ucigaş: un câmp de sfărâmături pietroase orbitând acest asteroid, la aproximativ cinci kilometri de aici, douăzeci nord pe patruzeci în sensul rotaţiei. Vor avea nevoie de câteva minute ca să-şi direcţioneze instrumentele. Apoi, mai e şi decalajul temporal. Te rog să aştepţi cu răbdare.*

— Spune-le să nu folosească radarul activ, sugeră Tor. Aş prefera pentru moment să nu afle FACR de existenţa lor.

— *Am transmis solicitarea ta. Poate va ajunge la ei în timp util ca să prevină astfel de emisii. Te rog să aştepţi cu răbdare.*

De data aceasta, Tor păstră tăcerea. Trecură câteva minute, iar ea aruncă o privire la peisajul astral care se

rotea lent deasupra lor. Pământul şi Soarele nu erau în raza vizuală, dar o identifică pe Marte în direcţia lui Ofiucus, strălucind toată într-un ocru pal, fără nicio licărire. Şi atunci îşi dădu seama de un lucru neplăcut, că era cazul să ia în calcul „ziua” de zece ore produsă de rotaţia asteroidului.

„Nord în sensul rotaţiei”... reflectă ea. „Cam într-acolo”... Nu desluşea nicio sclipire dinspre „câmpul de sfărâmături pietroase”, care probabil consta din materie carbonică, puternic absorbantă a luminii şi nereflectantă. O bună ascunzătoare. De fapt, mult mai bună decât a ei. Un calcul rapid în percept îi confirmă temerile.

„La viteza cu care ne rotim, traversa asta n-o să mă mai protejeze multă vreme.”

Privind în jur, observă câteva refugii mai potrivite, inclusiv abisul de sub ea, în care puii de nave stelare zăceau morţi de la naştere şi amuţiţi pentru vecie. Din păcate, i-ar fi luat prea multe secunde să facă saltul şi să plutească până la vreunul dintre acele locuri. Timp în care ar fi fost ţintă sigură.

„În definitiv, de ce spaţiul mă-sii ar vrea un FACR să tragă în noi?”

Dispozitivele de luptă erau în continuare un mister. În general, după Noaptea Laserelor rămăseseră tăcute. În toţi anii care urmaseră, pe când omenirea adulmeca precaută spaţiul din jurul planetei sale de baştină şi începea să sondeze marginea centurii de asteroizi, Tor nu-şi amintea să fi existat mai mult de câteva zeci de situaţii în care maşinile-relicve fuseseră observate lansându-şi razele mortale, de cele mai multe ori pentru a distruge câte un cristal sclipitor sau ca să se atace între ele, dar ocazional distrugând şi vase pământene în atacuri de o precizie letală, fără vreun motiv evident.

Navele înarmate trimise să investigheze nu descopereau niciodată trăgătorii. În ciuda recompenselor generoase oferite pentru oricine ar fi capturat un FACR viu sau mort, acestea erau deja plecate – ori se ascundeau foarte bine – la momentul când soseau oamenii.

„Ne-am dat seama până la urmă că probabil erau vestigii

ale bătăliei finale care se purtase cu mult timp în urmă în sistemul nostru solar. Supravieţuitori care făcuseră un pact diavolesc cu cristalele interstelare. O maşină de luptă ajuta una dintre facţiunile cristalelor-fomite să câştige, eliminându-i concurenţa. La rândul ei, facţiunea respectivă îi întorcea favoarea odată ce punea stăpânire pe civilizaţia locală. În schimbul ajutorului dat, FACR putea obţine un rol în noua ordine."

Biologii susţineau că observă paralele clare în felul cum îşi făceau treburile lor letale anumite boli din natură, cu virusuri şi bacterii care îşi deschideau calea unii altora. Un exo-sociolog a pus rămăşag că Ultimul Război al Maşinilor, care făcuse ravagii în sistemul solar cu zeci de milioane de ani în urmă, trebuie să fi fost declanşat de sosirea unor capsule de cristal cu mesaje. Probabil că infectaseră câteva dintre sondele mecanice mai vechi, influenţându-le cu oferte convingătoare de nemurire şi propagare. Teoria aceasta putea explica Noaptea Laserelor.

„Când devenise verosimilă ideea că Artefactul Havana era pe cale să cucerească omenirea, fără drept de apel, celelalte fomite fuseseră nevoite să arunce în joc tot ce aveau la dispoziţie ca să ne atragă atenţia – fie sacrificând fragmente din ele însele pentru a detona semnale subterane cu ajutorul cărora să poată fi recuperate, fie riscând şi emiţând străluciri pentru localizare în timp ce pluteau în spaţiul din apropiere. Dar aceste dispozitive FACR erau şi ele prin preajmă, aşteptând, după eoni, să lupte pentru una sau alta dintre filiaţiile de cristale. Să-şi ajute facţiunea să se facă auzită… ori să le distrugă pe celelalte, împiedicându-le să-şi prezinte discursul promoţional."

Totul avea sens într-un fel cumva darwinian, sau cel puţin astfel suna explicaţia oferită de marile inteligenţe ale momentului, care le reamintea tuturor că evoluţia avea o logică feroce.

„Dar, în acest caz, ce beneficiu poate avea maşina asta dacă trage în noi?"

Observând viteza de rotaţie, Tor ştia că o altă întrebare

era de importanţă capitală în acele momente.

„Cum o să scap eu de-aici?”

Nu era de ajuns să se furişeze pur şi simplu în jurul acelei traverse antice, care era îngustă şi perforată pe direcţia cealaltă. Iar situaţia lui Gavin era probabil şi mai rea. „Trebuie să facem ceva repejor.”

— *Warren,* a scanat *ibn Battuta* câmpul de sfărâmături?

— *Da, Tor, cu telescoape pasive. Rezultatele nu duc la nicio concluzie. Au cartografiat rocile componente şi norii de nisip şi au raportat şase anomalii care ar putea fi ascunzători pentru trăgător. Cu radarul activ ar putea localiza cu precizie rezonanţa metalului prelucrat…*

— Dacă nu i-ar încurca materialul meteoritic din nichel-fier. Oricum, în fracţiunea de secundă în care vor emite radiaţie activă, afurisita de maşinărie o să-şi dea seama că avem un aliat. E capabilă să-şi schimbe poziţia cu mult înainte să primească ei semnalul de răspuns şi să poată trage cu vreo armă. Şase minute-lumină dus-întors e enorm.

— *Nu găsesc nicio greşeală în raţionamentul tău. Atunci, poate că varianta noastră de bază rămâne ca eu să ies din umbră şi să vin să vă iau pe amândoi. După cum ai spus, poate că maşina va avea reţineri să se lupte cu un inamic de talia mea.*

— Şi dacă ne înşelăm? Ce se-ntâmplă dacă nenorocita trage în tine?

— *Atunci o să intru în luptă cu ea.*

— Nici n-o să apuci să tragi. Nicio secundă n-o să ai la dispoziţie.

— *De acord. În cel mai rău caz, am calculat că, dacă are calităţi de trăgător excelente, FACR ar putea să-mi scoată din joc armamentul de bază, după care să-mi atace principalele unităţi de propulsoare. Dar tot aş putea să mă poziţionez cu ajutorul propulsoarelor de orientare astfel încât tu şi Gavin să puteţi urca la bord. Chiar dacă rămân complet neputincios, scutul antiradiaţii din profunzime ar trebui să vă protejeze până ajung ajutoarele.*

O altă voce interveni abrupt.

— Ba, pe dracu'! Eu pot să mă decuplez vreo lună, două. Dar Tor ar muri de foame sau ar lua-o razna după atâta vreme!

Pe Tor o mişcă grija partenerului ei; nu-şi amintea să-l mai fi auzit vreodată vorbind astfel.

— Mersi, Gavin. Dar nu mai transmite. E un ordin.

Se auzi un clic şi Gavin se cufundă în tăcere... poate în ultima clipă înainte ca inamicul să-l poată localiza cu acurateţe. Tor cântări variantele pe care le avea la dispoziţie.

Partea pozitivă era că *ibn Battuta* putea fi un aliat puternic; însă crucişătorul, aflat la mare distanţă, trebuia să-şi ia adversarul prin surprindere cu un fascicul radar, unul singur, obţinând un reper poziţional clar, care însă şi-ar fi pierdut actualitatea înainte de întoarcerea semnalului. La dublul acestei întârzieri, deja formidabilele arme ale navei deveneau inutile.

Apoi mai era problema cu *Warren Kimbel,* care se afla mult mai aproape, dar care era şi mult mai puţin impresionant.

Iar *Warren* ar fi avut nevoie de câteva minute ca să iasă din umbra asteroidului, în tot acest timp fiind vulnerabil la un prim fascicul. Sau la mai multe.

Tor făcu un recensământ al dronelor robotice de recuperare. Vreo duzină se prezentau încă într-o formă acceptabilă, unele în preajma ei, altele pe lângă Gavin.

„Şi în sfârşit... mai sunt şi eu."

Nu putea spune că se dădea în vânt după planul care i se contura în minte. Ca să fie sinceră, îi amintea prea bine de măsurile disperate pe care le luase cu mult timp în urmă, umăr la umăr cu omul acela curajos al cărui nume îl purta nava ei, la bordul unui zepelin a cărui soartă era dinainte pecetluită.

„Dar nu văd nicio altă variantă.

Şi sincronizarea o să fie cu adevărat decisivă.

Poate ar fi trebuit să stau acasă şi să rămân reporteriţă."

— În regulă, spuse ea aruncând o privire la indicatorul de control al codării. Iată cum o să facem.

Provocarea pândarilor numărul patru

Dacă ne monitorizaţi transmisiile TV, radio şi Internetul, iar motivul pentru care n-aţi răspuns este că **ne studiaţi şi aveţi o politică de neamestec,** să zicem că înţelegem acest concept.

* * *

Examinarea unor specii sau culturi mai primitive poate părea că pretinde tăcere la început, pentru ca observatorii să nu interfereze cu comportamentul natural al subiecţilor. Motivul vostru propriu-zis ar putea fi detaşarea ştiinţifică, sau dorinţa de a ne mai lăsa o vreme să ne bucurăm de „inocenţa" noastră, sau poate faptul că suntem neobişnuiţi într-o anumită privinţă, rară şi preţioasă. De fapt, ne putem imagina multe motivaţii pe care aţi putea să le oferiţi pentru faptul că menţineţi un singur sens de curgere a fluxului informaţional, dinspre noi către voi, niciodată invers. Inventarea de motive e lucru obişnuit printre observatorii umani.

Desigur, unii dintre noi vor spune că a fost o cruzime din partea voastră să nu ne contactaţi în timpul sângeroaselor Războaie Mondiale sau al primejdiosului Război Rece, când vestea despre contact ar fi putut să ne îndepărteze de anihilare, de care ne despărţea doar un pas. Sau vor spune că ar fi trebuit să ne avertizaţi despre pericolele degradării ecologice, sau despre atâtea alte capcane. Ori vă vor acuza pentru gestul lipsit de suflet de a ne fi refuzat tehnologii avansate care ar fi putut ajuta la rezolvarea multora dintre problemele noastre, salvând milioane de vieţi.

La drept vorbind, alţi oameni vor contracara spunând că ne-am câştigat un statut de înalt prestigiu pentru că am făcut totul singuri. Aceştia se mândresc cu faptul că dăm semne precoce de atingere a maturităţii prin propriile noastre eforturi susţinute. Dacă motivul pentru care

păstraţi tăcerea este acela de a ne permite să obţinem acest prestigiu, atunci situaţia ar putea avea logică…

…câtă vreme nu e o simplă scuză, un motiv inventat, care maschează scopuri mai egoiste.

A interfera sau a nu interfera? Este o dilemă morală şi ştiinţifică la care răspundeţi prin supraveghere tăcută, ca să vedeţi dacă ne rezolvăm singuri problemele. (Poate ne descurcăm mai bine decât v-aţi aşteptat?) S-ar putea ca motivele voastre să fie cât se poate de valide.

Totuşi, dacă veţi continua cu politica aceasta, nu vă puteţi aştepta din partea noastră la încredere deplină sau la recunoştinţă, atunci când în sfârşit vom fi învins dificultăţile şi vom fi ajuns, fără ajutor, la statutul de adulţi călători printre stele. Ah, sigur, vom încerca să fim prietenoşi şi corecţi. Dar, cel puţin la început, după îndelungata voastră tăcere ne va fi greu să vă considerăm prieteni.

Înţelegem impasibila detaşare ştiinţifică. Dar luaţi în calcul faptul că universul le joacă uneori feste celor puternici. Cândva, în vreo epocă îndepărtată, poate că rolurile noastre se vor inversa. Sperăm că veţi înţelege dacă purtarea voastră din trecut şi din prezent faţă de noi va dirija în viitor atitudinea noastră faţă de voi.

Capitolul 75

PÂNDARI

Reflectez la cea mai recentă provocare postată de ea – una elegantă, care loveşte mai aproape de adevăr decât altele –, când, brusc, mă trezesc în plină confuzie! Neobişnuită cu veştile neaşteptate, comunitatea noastră de refugiaţi intră într-o stare de agitaţie. Adăstătorul şi Observatorul îşi întind senzorii. Redau înregistrarea strălucirii orbitoare a atacului… urmată de un zbârnâit şi de pârâituri ale unei transmisii încifrate, când fiinţele omeneşti se sfătuiesc de urgenţă cu nava lor.

Ah, deci ea e încă în viaţă. Intensitatea uşurării pe care o simt mă ia prin surprindere, laolaltă cu un nivel neaşteptat

al îngrijorării că şansele ei rămân minuscule.

„Cum de s-a întâmplat aşa ceva?”

După consultări desfăşurate în grabă, conchidem că o unitate de luptă care este independentă şi imprevizibilă a lansat un atac asupra fiinţei umane care este preferata mea.

Cu mult timp în urmă, sute de obiecte violente şi-au abandonat vechile loialităţi, pentru a se alătura unuia sau altuia dintre clanurile cristalelor. Maşini de război imbecile, şontâcăind pe la marginea interioară a centurii cu rănile lor căpătate în lupte antice, spasmul lor de violenţă petrecut cu câţiva ani în urmă a avut ca rezultat doar alertarea oamenilor şi transformarea lor în inamici avertizaţi.

Ar fi trebuit să pornim demult o campanie de eradicare a acestor rămăşiţe putrede.

Doar că lucrurile nu sunt atât de simple. Nu toţi ucigaşii au devenit imprevizibili. Mulţi continuă să aibă proprietar şi să fie operaţi de sonde mai mari, precum Adăstătorul sau Întâmpinătorul, în pofida tratatului nostru de dezarmare.

Mi-am păstrat şi eu câteva într-o rezervă secretă.

Se află vreunul dintre vânătorii mei loiali suficient de aproape ca să-i vină în ajutor lui Tor Povlov? Dacă da, m-aş aventura să comand acţiunea? Ce tentaţie bizară! Să intervii. Să-ţi dezvălui puterile ascunse, de dragul unei *musculiţe?* Poate că îndelungata aşteptare singuratică, în care doar fiinţe ca Întâmpinătorul mi-au ţinut companie, m-a făcut să devin instabil.

Un simplu calcul rapid mă fereşte de disonanţa cognitivă. Niciuna dintre telecomandatele mele nu se află suficient de aproape ca să dea ajutor. Şi totuşi, nu se poate interveni în niciun alt fel?

Între timp – în paralel – mă bate un alt gând. Cum aş putea fi sigur că atacul-surpriză asupra lui Tor a venit din partea unui singuratic? Din câte îmi amintesc, maşinile de război din vechime operau uneori în perechi sau în grupuri de trei.

Mai mult, se poate să fi fost un atac *planificat* de una dintre noi, sondele majore? De un camarad supravieţuitor,

care a suportat, la fel ca mine, un exil în singurătate timp de aproape şaptezeci de milioane de ani pământeni? Nici nu e nevoie să mă străduiesc ca să produc o duzină de motive posibile care l-ar putea tenta pe Venetic, sau pe Explorator, sau pe Negustor... deşi pe Adăstătoare nu, cu siguranţă.

Îmi pregătesc unităţile de reparaţie şi de luptă. Adevărul este că am început să fac asta (treptat şi în secret) cu aproape un secol pământean în urmă, când undele radio au pornit să se reverse din tăcuta planetă de pe orbita a treia. Pregătirile erau dictate de prudenţă.

Acum poate că ar fi cazul, cum ar spune pământenii, să-i dau bătaie.

Capitolul 76

SINCRONIZAREA E TOTUL

„Soarta ni se va schimba într-o clipită”, îşi spuse ea.

„Dacă nu cumva nenorocitul de FACR ne-a spart criptarea şi a aflat ce-avem de gând să facem. Sau dacă n-or fi mai multe creaturi de-astea îngrozitoare! Caz în care suntem mâncaţi.”

Expirând încordare în interiorul aburit al costumului-capsulă care îi susţinea funcţiile vitale, Tor privi cum numărătoarea primului dintre cronometre ajungea la zero, apoi repornea de la capăt. Unu. Doi. Trei. Patru...

„Warren începe să se mişte.” Cu ochii minţii, Tor îşi imagină motoarele navei aprinzându-se şi explozia lor propulsând-o către ieşirea fatidică din zona projată de corpul asteroidului. Ar trebui să-i apară vârful nasului după o sută şase secunde.

Înainte de-a fi conceput planul acesta, Tor inventariase rapid zeci de scenarii. Toate cele viabile începeau aşa, cu nava ei pornind motoarele ca să se apropie pe după asteroid. La urma urmei, cum ar fi fost ca FACR să se teamă într-adevăr să tragă asupra lui *Warren Kimbel?* Ce-ar fi să înceapă prin a verifica? Era cea mai simplă soluţie. Să vină

nava să-i ia pe Tor şi pe Gavin. Pe urmă să pornească la vânătoare de FACR.

Dintr-un motiv neclar, Tor simţea că unele lucruri n-aveau să meargă astfel. Rareori se întâmpla ca viaţa să fie atât de simplă.

Noua numărătoare ajunsese la patruzeci şi şase. Aşadar, în exact un minut, FACR avea să depisteze prora lui *Warren* ieşind de după pavăza asteroidului…

Când mai rămăseseră treizeci de secunde, Tor rosti o comandă:

— Dronele M şi P, porniţi!

Erau dronele lui Gavin, aflate la o sută de metri dincolo de buza craterului. Nu după mult timp, o pereche de sclipiri minuscule se înălţă de acolo deasupra orizontului. Perceptul lui Tor îi înfăţişă doi roboţei loiali evacuând propulsându-se şi săgetând către cer pe o traiectorie sinucigaşă – direct către talmeş-balmeşul de stânci şi pietre în care pândea maşina criminală.

„Sunt inofensive, dar oare FACR o să ştie asta?”

La zece secunde după lansarea lor, Tor vorbi din nou.

— Dronele R şi K, *veniţi* acum!

Având parametrii deja programaţi, cele două porniră din direcţii diferite, apropiindu-se rapid de ea peste o harababură de grinzi răsucite. Acum soarta depindea de o hotărâre a inamicului.

„Pe care pereche o s-o vânezi mai întâi? Pe cea care dă zor spre tine, sau pe cea care vine să mă salveze pe mine? Sau pe niciuna?”

— Dronele D şi F, acum!

Acestea erau tot ale lui Gavin; trimise pe urmele primii perechi, se năpustiră către norul ca un banc de nisip în care se ascundea inamicul, lăsându-i partenerul aproape singur. Nu era nimic de făcut în privinţa asta. Iar vârful lui *Warren* urma să apară în cinci… patru…

În spaţiul complet vid, laserele pot fi greu detectabile. Dar Gavin îşi petrecuse ultima jumătate de oră aruncând cu braţul care îi mai rămăsese, cât de tare putea fără să se dea de gol, pumni de praf în bezna de deasupra. (Câştig

secundar: săpatul unui adăpost mai adânc.) Norul de particule care se extindea continua să fie în cea mai mare parte un vid aproape perfect…

…dar, când străpunse pâcla aceea rarefiată, raza ucigaşă împrăştie un siaj demascator de sclipiri albastru-verzi, în timp ce reteza în două drona P, aprinzând sub forma unei mingi de foc ostentative hidrazina vărsată din rezervor.

Tor se holbă şocată, după care îşi aminti să restarteze cronometrul – în timp ce drona M era la rândul ei despicată! De data aceasta, fără explozie. Tor îşi birui spaima şi se concentră.

„Vasăzică, a luat iniţiativa ca să se protejeze. Însă acum…”

Se întoarse cu faţa la drona R, care accelera către ea pe deasupra învălmăşelii de nave-sonde extraterestre distruse. Micul robot ducea o piesă de metal plată, ca de armură, pe care o recuperase din mormanul de resturi şi o ţinea acum pe post de scut între el şi FACR.

— Gavin, ai localizat…

O săgeată dogoritoare de un albastru-verzui lovi platoşa, făcând-o să scuipe în toate părţile stropi de metal superîncins. Drona îşi continua înaintarea grăbită către Tor…

— *Acum am reuşit!* strigă partenerul ei. *L-am depistat pe nenorocit cu o marjă de câţiva metri. Ştii ce? Pun rămăşag că mă crede mort. Habar n-are că sunt un…*

Raza emisă de FACR descrise rapid o spirală. Apoi, fie ca urmare a preciziei de ţintire, fie din pur noroc, reteză capătul apucător al unuia dintre braţele micii drone. Placa protectoare se răsuci într-un sens, drona în celălalt. Se chinui cu disperare să compenseze dezechilibrul, încercând să ajungă la Tor, până se prăbuşi într-o piesă verticală a unei macarale antice. Placa plecă învârtindu-se şi se izbi de grinzi, oprindu-se doar cu *puţin* prea departe ca Tor s-o poată ajunge.

Robotul se rostogoli o dată, se opri, tremură scurt şi muri cu încă o gaură sfredelită curat prin carcasa care îi adăpostea creierul.

„Fir-ar să fie. Se pricepe, a naibii scârbă! Şi are un ritm de reîncărcare mai rapid decât al oricărei arme construite de oameni.”

Conştientă că trecuseră nouăsprezece secunde de când fusese trasă prima rază laser, Tor se roti pe loc ca să privească la drona K, care se propulsa către ea din partea opusă, strângând în mâini altă placă de armură improvizată, nepotrivită. Din nou – o lumină stridentă şi fărâme expulzate din locul în care raza FACR atinsese metalul în căutarea unui punct vulnerabil. În câteva clipe…

Suliţa de lumină aspră *dispăru* – cu o iuţeală care o lăsă pe Tor clipind nedumerită. Pe când unitatea ei optică făcea eforturi să se adapteze, drona continua să se apropie, după toate aparenţele nevătămată.

Ceea ce însemna…

— *Acum sunt atacat, căpitane Povlov. Vestea bună este că manevrele cu care i-ai distras atenţia mi-au oferit o jumătate de minut în plus. Vestea rea? Din păcate, Faction-Allied Competition Remover nu pare să se teamă de mine.*

Ia-ul de ultimă generaţie avea obiceiul enervant de a vorbi uneori cu prea multe cuvinte, ba chiar de a deveni limbută în momente de stres. Nimeni nu ştia de ce.

— *Am trimis un puls radar către poziţia furnizată de Gavin. Am obţinut un ecou puternic şi l-am localizat cu precizie de jumătate de centimetru. Drept răspuns, FACR mi-a pârjolit antena principală şi zona înconjurătoare din fuzelaj. Camerele adiacente nu mai sunt etanşe. Acum îmi rotesc arma principală ca să ţintesc inamicul. Dar, la rata actuală de reîncărcare, va fi apt să-mi spulbere laserul dintr-o parte înainte să pot eu să ochesc şi să trag.*

Drona K, cărându-şi incomoda placă de metal, avea probleme cu frânarea. Cu un ţipăt, Tor trebui să se ferească, fiindcă drona se izbi de traversa care o proteja. Rapid, înainte ca robotul să se îndepărteze învârtindu-se, mâna lui Tor ţâşni şi se încleştă pe discul gros. Degetele ei protetice se înfipseră atât de puternic, încât îi provocară *durere,* pe care o simţi şi în încheietura torsionată.

„Asta nu-i nimic pe lângă momentul când ţi se taie braţul

cu totul”, se consolă Tor, nevoită să-şi expună membrul timp de câteva secunde. Dar inamicul era ocupat în altă parte.

„Mersi, Warren”, îşi spuse ea, când totul se afla la adăpost în spatele traversei. Simţi un junghi la ideea încă unui sacrificiu făcut în folosul ei de cineva care purta acel nume.

„Acum, mai rezistă până îmi vine rândul.”

Bucata de metal era doar un „scut” improvizat. La ordin, drona K coborâse în catacombele asteroidului ca să recupereze o parte dintr-un tambuchi de cameră etanşă sfărâmat – unul dintre multele care protejau cândva misterioasa zonă a habitatelor şi dintre puţinele obiecte la dispoziţie care erau în stare să blocheze pentru câteva secunde raza ucigaşă. Poate. Dacă Tor reuşea să-l ţină la unghiul potrivit, între ea şi privirea mortală a maşinăriei.

Ar fi fost mai simplu într-un câmp gravitaţional ca al Pământului. Nu trebuia decât să-şi ia avânt din traversă, ţinând scutul ridicat timp de câteva clipite – atât cât să coboare până într-o zonă sigură, nefăcându-şi griji decât cu aterizarea. Aici, gravitaţia era un prieten anemic, mai plăpând decât un şoricel. Căderea ar fi durat prea mult.

— Tor, duşmanul îmi prăjeşte la mare artă tot instrumentarul, pe măsură ce intră în raza lui de acţiune. Jumătate dintre compartimentele mele din faţă sunt în prezent perforate. Arma de bază va fi expusă la un atac din lateral timp de cel puţin cincisprezece secunde înainte să pot riposta. Această fereastră de timp se va deschide în patruzeci şi două de secunde începând de… acum.

Blestemându-şi încetineala cu care se mişca în zona îngustă protejată în spatele traversei, Tor ajută drona K să se întoarcă şi să se poziţioneze cu capul în jos şi cu propulsoarele către cer, continuând să ţină zdravăn cu ambii cleşti de marginea capacului de etanşeizare.

Planul acesta avea vicii serioase. Cel mai grav dezavantaj se anunţă în lumina aspră apărută undeva sus, departe. O lumină *fierbinte,* bogată şi roşiatică – foarte diferită de albastrul glacial al laserului –, care izbucni deasupra

craterului, scăldând navele moarte în culori de foc pâlpâitoare.

„Trebuie să fie drona D sau drona F, sau amândouă, explodând înainte să poată ajunge la FACR. Până la urmă, tot a trebuit să se întoarcă şi să se ocupe de ele, pentru cazul în care ar fi fost purtătoare de bombe.” Ei, cel puţin sacrificiul lor îi oferise lui Warren un scurt răgaz. Păcat că momentul acela de distragere a atenţiei nu se putuse planifica mai bine.

„Nu mai seacă odată laserul din arma aia a sondei-mamă?”

Ghemuindu-se, Tor conştientiză cu intensitate faptul că rezervoarele de hidrazină ale lui K erau prea aproape de spatele ei. N-avea de gând să experimenteze pentru a doua oară incinerarea. În pofida tuturor îmbunătăţirilor sale cibernetice, simţea în gură acelaşi gust de fiere al groazei de care aveau parte strămoşii ei când se confruntau cu lei în savană sau cu dragoni întruchipaţi în noapte. Trupul ei îndura valuri de slăbiciune.

Dar în luptă nu e timp pentru spaimă. Venise momentul.

Cu placa de etanşeizare ţinută în echilibru deasupra capului şi cu drona pe ea, poziţionată cu faţa în jos, picioarele lui Tor se îndoiră din încheieturi, apoi *împinseră* cu putere în grinda de metal, refugiul ei din ultima oră, şi Tor porni într-o plutire cu spatele. Chiar înainte de a ieşi din umbra grindei, îşi trase brusc braţele şi picioarele, strângându-se în poziţie fetală şi lipindu-se de centrul plăcii, în timp ce micuţa şi credincioasa dronă K îşi pornea toate motoarele ca să se lanseze cu Tor în jos, către siguranţa oferită de rămăşiţele încâlcite. Prea lent, totuşi.

Oare FACR ezita?

Precis că Tor şi Gavin erau ţintele prioritare. Având în vedere ce se petrecuse mai devreme, nicio altă variantă nu avea sens. Pe de altă parte, să-l lase pe *Warren* în pace putea fi o greşeală fatală pentru inamic…

„Haide! Fii atent la mine!”

După cinci secunde neîntrerupte, indecizia maşinii de război luă sfârşit într-o vâlvătaie strălucitoare de un

albastru actinic care îi erupse lui Tor deasupra capului, penetrând drona K ca pe un şerveţel de hârtie. Micul robot intră în convulsii, îngrijorând-o pe Tor.

„Dacă i-a scos creierul din funcţiune...”

În cazul acela, poate că robotul *va continua* să se ţină de placă, expunându-şi rezervoarele de combustibil – o veritabilă bombă, aşteptând să fie detonată.

Braţele lungi ale lucrătorului robotic vibrară puternic, desprinzându-se de scut, conform planului. Iar după ce o împinse pe Tor către adăpost, drona K pivotă ca să se propulseze în sens invers. *Mersi,* îşi spuse Tor, privind pentru ultima dată la maşina loială. Acum inamicul avea trei ţinte dintre care să aleagă.

„Trage în mine.

Trage în Warren.

Sau încearcă să se folosească de dronă ca să mă spulbere...”

Lumea deveni roşu-portocalie – o lumină nemiloasă, plină de furie, mult mai aproape decât până atunci. Strălucirea explozivă mătură toate laturile capacului de etanşeizare şi o înconjură pe Tor, care se chirci într-o fâşie de umbră îngustă, cilindrică.

„La revedere, dronă K.”

Atât îi trecu prin minte înainte s-o lovească unda de şoc, care făcu să tremure placa atât de tare, încât aproape îi scăpă din mâini. Picioarele îi zburară când apărătoarea dreptunghiulară începu să se învârtească.

Fusese, evident, o tactică a inamicului ca să ajungă la Tor. Mişcarea aceasta de rotaţie avea să-i aducă trupul în raza de acţiune a FACR, cu câteva secunde chinuitoare înainte de a fi ajuns la adăpost.

Era vremea să scape de-acolo.

Tor îşi strânse picioarele, proptindu-le în placa de etanşeizare.

— Tor Povlov, arma mea tocmai intră în raza de atac. Atenţia inamicului trebuie distrasă timp de cincisprezece secunde.

Prea mult. Chiar dacă reuşea să convingă FACR să se

concentreze asupra ei, intervalul acela de timp era suficient pentru *trei focuri* la viteza cu care era în stare nenorocitul să reîncarce.

Dar trebuia să încerce! Încă apărată de placă, Tor îşi luă avânt cu putere, într-o direcţie semialeatorie. Dacă inamicul avea nevoie fie şi de o fracţiune de secundă suplimentară ca s-o depisteze, dincolo de norul exploziei, care continua să se extindă…

Groapa, plină cu rămăşiţe cioturoase, se apropia cu repeziciune. Dar Tor se luptă cu instinctul care o îndemna să se întoarcă şi să se chircească în aşteptarea impactului. Dimpotrivă, îşi răsuci picioarele către văzduh, când auzi deodată o altă voce strigând.

— *Vin, Tor!*

Gâfâind de epuizare, izbuti cumva să găsească aer cât să icnească:

— Gavin… nu…

Scutul se îndepărtase învârtindu-se. Dincolo de scânteile şi de căldura evanescentă emise de resturile luminoase ale dronei K, Tor întrezări o vastă dispersie de stele şi ştiu că nu trebuia să se uite la ele. Cu un icnet, îşi ridică amândoi genunchii, în ultima clipă.

— Gavin… rămâi unde…

Durerea îi erupse pe toată lungimea piciorului stâng, apoi dispăru subit, înainte de a apuca să răcnească. Piciorul îi dispăruse pur şi simplu. Prin forţa brută a voinţei, Tor şi-l apropie pe celălalt, punându-l între ea şi violenţa letală. Aproape instantaneu, durerea chinuitoare îi atacă şi acel picior…

…apoi se opri când ceva-sau-cineva dădu buzna s-o salveze! O siluetă întunecată se înfipse între ea şi cel care o tortura, încasând lovitura laserului. În momentul acela de şoc, cu mintea zăpăcită, Tor văzu un erou *uri*aş şi neînfricat, purtând armură şi înarmat cu o sabie zimţată, care apăru dintr-un salt în faţa ei şi pară lancea înverşunată a duşmanului, îndepărtând-o de ea cu un gest dezinvolt, într-o jerbă de scântei.

— *Zece secunde,* anunţă *Warren.*

O minciună sfruntată. Trebuie să fi trecut un ceas de când vorbise nava ultima dată.

Laserul încetă s-o mai vâneze pe Tor. În bezna subită, perceptul căştii ei cartografie din nou împrejurimile.

„Mă prăbuşesc prin mormanul de gunoaie.” Salvatorul ei, acum îşi dădea seama, fusese probabil o preistorică macara de construcţii, care blocase laserul în timp ce Tor cădea prin dreptul ei. Şi curând avea să se izbească zdravăn de fundul gropii, care se apropia vertiginos.

Tor ştia că trebuia să verifice diagnosticele, să vadă dacă etanşarea de urgenţă rezista după pierderea piciorului. „Piciorul meu cel foarte costisitor...” Tor îşi înăbuşi un început de isterie. Trebuia să se răsucească pentru a se pregăti pe cât posibil de impact.

Dar îi dispăruseră energia şi voinţa. Secaseră. Nu putea decât să fixeze cerul cu privirea...

...în timp ce sângeroasa FACR se dezlănţuia din nou din ascunzătoarea ei aflată în amestecătura de roci care orbitau asteroidul – un punct din văzduh care nu se mai afla în raza vizuală a lui Tor. Nemaiavând acces la ea, maşinăria pornită la vânătoare căuta altă pradă. Reflexii luminoase dispersate ca firele de praf îi dezvăluiau lancea de lumină letală dincolo de buza craterului... şi nu după mult timp sistemul audio al lui Tor transmise un strigăt ascuţit de şoc şi disperare.

„Ah, Gavin. Ai ajuns prea târziu... şi prea devreme.”

Ceasul din percept îi arătă cumplitul adevăr. Cu o viteză de reîncărcare de cinci secunde, inamicul ar fi avut timp berechet să-l termine pe Gavin şi să se întoarcă spre *Warren,* scoţând din luptă arma principală a navei înainte ca aceasta să poată...

Tor clipi. O lăsa vederea? Numărul de dâre sclipitoare de sus părea să se fi dublat, apoi încă o dată... şi încă o dată! Acolo unde fusese o *singură* rază feroce, *opt sau nouă* lănci subţiri traversau firmamentul, din stânga în dreapta, perfect paralele între ele, pe când prima dispărea rapid.

Din poziţia ei avantajoasă, acum mult adâncită în groapa care părea fără sfârşit, Tor văzu opt lănci care loveau cu

ferocitate partea de cer unde pândise inamicul ei şi de unde îşi lansase ambuscada. Acum fiecare dintre acele raze călătorea pe o traiectorie spiralată, evaporând nisip… rocă… şi poate nişte bucăţi de metal strălucitor…

Tor emise, gâtuit, un singur nume. Un ţipăt răguşit de triumf.

— *Ibn Battuta!*

Şase minute-lumină dus-întors. Un obstacol imposibil în condiţii de luptă care cereau coordonare la fracţiuni de secundă. Orice vătămare reală suferită de FACR ar fi fost accidentală. Dar, cu puţin noroc, factorul surpriză şi distragerea atenţiei ar fi fost suficiente ca să permită…

Încă un harpon de lumină feroce pătrunse din dreapta lui Tor. O săgeată răzbunătoare, ţintită cu precizie şi cu o întârziere neglijabilă.

Warren!

Urmată de o novă – un nou soare – care izbucni deasupra şi alungă întunericul.

Acea iluminare scurtă, de un alb incandescent, îi oferi lui Tor imaginea fugară a cavităţii neregulate din asteroid, care, dovedindu-se până la urmă a nu fi nesfârşită, se închegă în jurul ei şi se apropie s-o izbească tocmai pe când râdea de propria-i victorie amară.

„Aşa-ţi trebuie, fir-ai să fii de…”

CERUL SOLITAR

Provocarea pândarilor numărul cinci

Poate aveţi un alt motiv pentru politica de noninterferenţă, **ca să ne cruţaţi pe noi – şi cultura noastră – de vreun rău care ni s-ar putea întâmpla din cauza contactului.** Poate ni s-ar eroda simţul liberului arbitru? Sau încrederea în cultura noastră superioară? Vă faceţi griji că vom căpăta un complex de inferioritate sau că ne vom alege cu alte daune psihice? Există genuri anume de cunoaştere pe care „nu suntem pregătiţi să le gestionăm”?

* * *

Trista istorie a „primelor contacte” de pe Pământ, când diverse culturi umane s-au întâlnit pentru prima dată, ne oferă lecţii-avertisment. Adesea, cea cu un nivel tehnic mai puţin sofisticat a avut de suferit, ba chiar s-a prăbuşit. Tot aşa se întâmplă şi când se întâlnesc civilizaţii planetare? Trista experienţă şi compasiunea vă motivează încăpăţânarea de a nu vorbi cu noi?

Fireşte, dacă decizia voastră se bazează pe dovezi foarte puternice, atunci vă mulţumim.

Şi totuşi... **sunteţi** convinşi? Puteţi fi siguri că suntem atât de fragili şi că nu reprezentăm o excepţie? (Au mai existat excepţii, în cazul unor prime contacte pământene.) Iarăşi, nu s-ar putea să căutaţi cu lumânarea argumente pentru o hotărâre pe care aţi luat-o din alte considerente?

Testaţi-o! *Încercaţi să contactaţi grupuri de oameni prin intermediul Internetului şi să examinaţi chestiuni care vă preocupă.* Va fi surprinzător de uşor, prin intermediul unor scrisori trimise prin e-mail sau prin participarea anonimă la reţele sociale sau la grupuri de discuţii online.

Ba chiar aţi putea să vă identificaţi cu numele voastre reale! Alegeţi-vă trupuri-avatar care seamănă cu ale voastre! Toată lumea din acel mediu virtual va presupune pur şi simplu că sunteţi nişte fiinţe omeneşti excentrice, care folosesc pseudonime internetistice ca să se dea drept extratereştri. Orice bizarerie a limbii sau a culturii voastre va fi luată drept parte a rolului jucat.

Prin urmare, ironia sorţii, cu cât veţi fi mai sinceri, cu atât mai bine păstrat va fi secretul vostru! Şi cu atât mai multe veţi afla.

Poate va trebui să acţionaţi cu tenacitate. Pe multe site-uri, propunerea voastră de negociere va fi respinsă, neprimind mai mult decât nişte chicoteli. Dar încercaţi în continuare! Până la urmă, veţi găsi un loc în care indivizi inteligenţi se vor bucura să intre în joc, angajându-se cu un viu entuziasm în conversaţii cu voi, *prefăcându-se* a crede că sunteţi extratereştri şi discutând despre îngrijorările voastre pentru simpla plăcere intelectuală a unui astfel de

exerciţiu.

Exploraţi mai departe şi dezvoltaţi-vă metoda, până veţi descoperi acele inteligenţe sclipitoare care sunt doritoare să se ocupe de asemenea subiecte. Îi veţi cunoaşte între timp şi pe unii dintre cei mai smintiţi! Ei, şi? O parte importantă a educaţiei voastre ar putea fi aceea de a învăţa să faceţi deosebirea şi de a descoperi zonele de suprapunere. Astfel veţi reuşi să degustaţi diversitatea gândirii umane, cea mai mare forţă a noastră.

Care este cel mai elocvent semn de maturitate a unei persoane? Faptul că le îngăduie altora s-o ajute să-şi reconsidere supoziţiile.

Desigur, poate că faceţi asta deja! Poate pozaţi drept excentrici participanţi la comunităţile online din prezent, poate pregătiţi site-uri distractive sau jocuri ca să testaţi diverse idei în faţa unui public de masă…

…ori poate scrieţi istorisiri fascinante sub pseudonim, folosindu-vă de un autor uman ca acoperire şi publicând poveşti care ne incită imaginaţia, cântărind apoi felul în care răspundem.

Poate brodaţi aceste scrieri cu indicii aparte care nu pot fi descifrate decât după achiziţionarea mai multor exemplare din fiecare carte a pretinşilor autori.

Şi încă în variantă cartonată.

Capitolul 77

PÂNDARI

Senzaţia mea supremă se înrudeşte, probabil, cu ceea ce oamenii numesc încântare: pentru că Tor Povlov şi partenerul ei au supravieţuit întâlnirii cu un ucigaş solitar rămas de pe vremea Vechilor Războaie.

Dar *cum* au supravieţuit? Uşurarea pe care o simt se împleteşte cu perplexitatea şi cu îngrijorarea. Oare unitatea ucigaşă era defectă? Se degradase în timp? Sau, dacă pământenii au priceperea necesară ca să învingă o teribilă maşinărie de luptă, ar trebui să recalculez şansele lor în

Jocul Final?

E posibil ca atacul acesta să fi fost provocat de unul dintre camarazii mei supravieţuitori, *tocmai pentru* a le testa şansele?

Cele mai multe dintre sondele principale consideră că ambuscada aceasta are o legătură cu Boala – teribila molimă pe care au răspândit-o cristalele infecţioase prin toată galaxia. Una dintre facţiunile fomitelor spaţiale trebuie să se fi simţit ameninţată, sau poate a întrevăzut posibilitatea de a câştiga un avantaj dacă îşi obligă una dintre unităţile de luptă rechiziţionate să comită omucidere. Este o idee simplă şi ispititoare. Dar mie mi se pare forţată. După cum ar cânta un mare computer din musicalurile acelea sci-fi stridente de la HollyBolly, „avem o eroare de calcul”.

Însoţitorii mei au tendinţa de a da vina pentru orice lucru rău pe micile capsule cu virusuri care s-au revărsat din spaţiu în ultima sută de milioane de ani. Ei uită că *deja ne aflam în război de foarte multă vreme,* în era marilor sonde mecanice, cu mult înainte de a fi sosit vreun cristal. Teribila bătălie pe care au declanşat-o a fost doar ultima dintr-o lungă serie.

Mai există o teorie.

Robotul ucigaş l-a atacat pe Tor şi pe Gavin în timp ce explorau şantierul de replicare distrus al unei mari sonde Săditor. Se poate să existe vreun *secret* ascuns printre dărâmături? Unul atât de cumplit şi de îngrijorător, încât cineva a încercat să-i împiedice să-l descopere? Adăstătoarea, Exploratorul şi câţiva alţi supravieţuitori majori au propus să trimitem o unitate-spion să investigheze. Dar eu mă opun.

La ce bun să ne batem capul? Dacă o enigmă întunecată aşteaptă să fie descoperită sub cavoul acela de pietre plutitor în spaţiu, Tor Povlov are s-o descopere – după ce ea şi partenerul ei vor termina reparaţiile vindecătoare şi îşi vor relua misiunea. Iar atunci vom afla totul imediat ce-şi va emite ea raportul plin de culoare către publicul fidel de acasă, de pe planeta caldă şi umedă.

Nu văd niciun rost să ne amestecăm. Deocamdată.

* * *

Între timp, nava ei continuă să emită *Provocări-invitaţii…* tachinări vechi de un secol, formulate meticulos pentru a pune sub semnul întrebării motivaţiile inventate pentru tăcerea lui ET. Pentru a îmboldi orice inteligenţă extraterestră care ar putea pândi în preajmă refuzând să-i salute. Mesajele acestea îl împing pe sărmanul întâmpinător aproape de limită. Cu forţe unite, reuşim să-i frânăm voinţa, să-l oprim de la a trâmbiţa răspunsuri înfocate. Bietul Întâmpinător! E limpede c-a ales tabăra greşită în Ultimul Război, ca să fim blânzi.

Câteva alte sonde reacţionează cu *mânie* la aceste transmisiuni! E posibil ca vreuna dintre ele să fi lansat robotul ucigaş, ca s-o pedepsească pe Tor pentru insolenţa ei nechibzuită? Sau doar ca să oprească emisia?

Din perspectiva mea cu desăvârşire unică, mi se par derutante. Aceste „mesaje către nepământenii aflaţi la pândă” spun mai multe despre felul în care gândesc oamenii decât despre noi, *extratereştrii.* Ah, da, câteva dintre ele aproape că pun degetul pe rană! Dar prezumţiile adânc înrădăcinate – lucrurile care pământenilor li se par de la sine înţelese – fac ca până şi cele mai bune dintre provocări să rateze la limită…

…sau cel puţin acestea sunt asigurările pe care ni le dă fragmentul vestigiu AVOCAT, oferind justificări pe care le acceptă majoritatea supravieţuitorilor şi făcându-ne astfel să ne menţinem acceptul de-a păstra tăcerea, pentru moment.

* * *

Ajunge. Am câteva idei pe care aş vrea să le testez pe *alţi* prieteni. Inboxul meu e plin de mesaje de la musculiţe umane – bărbaţi şi femei în carne şi oase de pe planeta apoasă – care corespondează cu mine prin intermediul e-mailurilor de modă veche, pe canalul asincron care este cel mai puţin stânjenit de întârzierea cauzată de viteza luminii.

Parteneri de conversaţii şi dezbateri care nici n-au idee de adevărata mea natură.

Mă rog… nu că n-ar avea idee. Indicii au primit. Le-am dat o mulţime! E vina mea că preferă să le ignore? Cu toată agerimea lor mintală, pământenii ăştia cred că sunt unul de-ai lor, chiar şi când „mă prefac” că nu sunt. Chiar şi când le spun deschis cine sunt şi îmi dau numele real, nu fac decât să râdă şi să intre în „jocul pe roluri”. Marşează la şmecherie, la şarada mea drăguţă de maşinărie extraterestră antică.

Abordarea aceasta m-a învăţat o mulţime de lucruri.

Mă întreb de ce niciunul dintre noi nu s-a gândit la asta până să ne înveţe primul mesaj-provocare cum s-o facem, în fine. O idee bună e o idee bună, indiferent de sursa ei.

Capitolul 78

SPECII X

Din cauza alarmelor de război, cea mai mare parte a echipajului rămase la staţiile de urgenţă mult după ce criza din zona de centură H-27 trecuse. De când Tor Povlov şi Gavin IAnsworth se întorseseră la bord şi fuseseră peticiţi şi conectaţi în unităţile de recuperare, *Warren Kimbel,* care continua să examineze bucăţile din prădătorul FACR, nu mai raporta nicio activitate ostilă.

„Dacă a fost într-adevăr un Faction-Allied Competition Remover până la urmă.”

Gerald avea îndoieli că definiţia se aplica în acel caz. Unu la mână, erau mai puţine cristale spaţiale acolo unde se dusese echipajul lui Warren Kimbel să exploreze, în mijlocul centurii. În zona aceea, cea mai mare parte a rămăşiţelor păreau a proveni dintr-un conflict mult mai vechi, care avusese loc între puternice nave stelare robotizate.

„Oricare ar fi motivele robotului ucigaş, de data asta am strâns informaţii bunicele despre ei. Şi vom afla şi mai multe după ce analizăm fragmentele.

Măcar de-ar captura cineva unul viu, încă activ şi cu

gândire funcţională, poate chiar capabil să vorbească. L-am putea convinge oare să ne spună ce s-a întâmplat aici în vechime?

Cu condiţia să-şi mai amintească, nenorocitul.”

Gerald bănuia în taină că scârboasele maşini de război antice acţionau, cine ştie, poate doar din reflex. Sau, dacă nu, poate că înnebuniseră cu mult timp în urmă. Ce inteligenţă putea supravieţui plictiselii de o mie de mii de secole?

Dacă ar fi fost după el, Gerald ar fi comandat ieşirea din starea de alertă beligerantă. Dar, ca lider al expediţiei, tot trebuia să ţină cont de părerea căpitanului Kim când venea vorba de activitatea navei. În orice caz, un pic de stres era bun pentru echipaj. Nu avuseseră parte decât de o hărţuială minoră în comparaţie cu ceea ce ar putea avea de înfruntat *Abu Abdullah Muhammad ibn Battuta* în următoarea ei călătorie către exteriorul centurii şi mai departe. Poate că tot ce mai rămăsese din combatanţii preistorici care se încleştaseră cândva în luptă prin întregul sistem solar era o mână de FACR plutind în voia sorţii. Pe de altă parte, era posibil să mai existe prin apropiere forţe teribile, într-o aşteptare încordată. „Vom vedea…

…presupunând că nu ne înecăm mai întâi în haos acasă, pe Pământ.”

Ceea ce îi aminti de altceva lui Gerald.

„Am primit de la Ben Flannery o transmisie pe care a întrerupt-o starea de criză. Ben părea îngrijorat… când alarmele m-au smuls de acolo.” În momentul acela, toţi cei de la bord, până şi cercetătorii, îşi dedicau întreaga atenţie evenimentelor care se petreceau la distanţă de trei minute-lumină – aproape o jumătate de unitate astronomică.

Printr-o interfaţă vizuală, Gerald văzu Reţeaua Telescopică Lacey Donaldson balansându-şi vasta umbrelă de petale-oglinzi pentru a-şi relua configuraţia anterioară, de instrument ştiinţific care aduna date despre alte sisteme planetare. Nu se intenţionase testarea marelui telescop ca armă atât de curând. Acum, scopul lui secundar nu mai reprezenta un secret. Indiferent ce sau cine pândea în

centura de asteroizi, acela avea să-şi dea seama că pământenii pregăteau nişte arme masive, chiar acolo, în vecinătate.

Echipajul de pe punte părea obosit, dar starea de încordare persista. Până şi căpitanul Kim arăta în continuare de parcă ar fi fost drogată cu adrenalină şi îşi rodea întruna o pieliţă de la o unghie, în timp ce zona perceptului i se umplea cu holo-imagini plutitoare şi cu post-analize ale luptei cu FACR în modul temporizat. Simulările străfulgerau prea iute pentru ca Gerald, cu augmentările lui mai vechi, să poată ţine pasul. „Mă rog, unele modernisme de-astea nu-s menite pentru boşorogi ca mine."

Cum Kim părea să ţină bine toate frâiele, Gerald, care ieşise deja din tură, se întoarse neceremonios, îşi luă avânt şi pluti către apartamentul său, unde îl aştepta mesajul de la Ben. Pe drum, trecând pe la staţia ştiinţifică principală, îi găsi pe Ika şi pe Hiram prostindu-se ca să-şi distreze colegii de echipaj şi să mai alunge din încordare cu un mic spectacol: întreţineau o *conversaţie de-a-ndoaselea,* în care fiecare cuvânt, fiecare sunet era inversat în timp. Gerald nu putu să nu zâmbească văzând prietenia aceasta ciudată între fata neanderthaliană şi băiatul autist. Era clar că diversitatea în sine era o răsplată.

„Dar fără delfini.

Dacă la următoarea expediţie pe care-o comand îmi bagă la bord vreun soi de superpeşte, îmi dau demisia."

Undeva tot trebuia să tragi linia.

Ika îi prinse privirea când trecu pe lângă ei şi, fără a se opri din flecăreala de-a-ndoaselea, îi făcu lui Gerald cu ochiul pentru a-i trimite un *pict.* O micuţă pictogramă sclipitoare păru să plutească dinspre ochiul ei către al lui, oprindu-i-se în colţul perceptului. Când aruncă o privire spre ea, se despături şi spuse:

DI C aşteaptă în acelaşi loc!

Gerald chibzui la înţelesul acelor cuvinte pe când zbura de la un sprijin de mână la altul către axul rotitor al roţii gravitaţionale.

„Ah. Da. Domnul C."

Domnul Cobbly. Dintr-un motiv necunoscut, Ika părea în continuare nerăbdătoare să-l vadă încercând şmecheria cu pata oarbă. Era atât de simplă, încât până şi un nepriceput de Homo sapiens trebuia să fie capabil să *nu* vadă ceva ce nu era acolo.

„Mă rog, poate. Acum, dacă tot a trecut criza.

Doar de hatârul ei.

După ce mă ocup de alte treburi. Şi dorm."

Coborând pe una dintre scări către marginea roţii pivotante, Gerald avu nevoie să se concentreze ca să-şi poziţioneze picioarele sub el. Chiar şi la un sfert de G, simpla acţiune de a sta în picioare parcă devenea cu timpul tot mai ciudată şi mai dificilă – trebuia să nu uite să ţină cont de direcţia desuetă numită *jos.* Poate că într-o bună zi va înceta să mai vină aici şi va deveni rezident permanent al spaţiului imponderabil. Pentru un astronaut ar fi fost un mod frumos de a-şi pune capăt carierei, autoexilându-se pentru totdeauna din lumea sa natală.

Dă-o naibii, măcar o să mai existe un Pământ locuibil peste câţiva ani? Unele nelinişti care datau din vremea tinereţii lui – energie, poluare şi terorism – păreau acum mai puţin fioroase. Dar fiecare an aducea la lumină *noi* dileme – unele necunoscute generaţiilor anterioare –, care alimentau spaima publicului faţă de extincţie…

…şi revigorau interesul a milioane de oameni pentru soluţia seducătoare oferită de cristalele stelare.

Reînvăţând arta mersului, Gerald şontâcăi prudent pe lângă aceeaşi porţiune de hol în care Ika şi Hiram insistau că pândea un „cobbly". „O nonentitate imaginară din Paleolitic n-ar avea nelucruri mai bune de nefăcut decât să piardă vremea pe-aici aşteptând să *nu* converseze cu mine? Şi ce înseamnă asta, că neanderthalienii au fost primii guru mistici? Învăţătura lor era că una dintre căile spre înţelepciune este privitul-în-altă-parte?"

Intrând în apartamentul lui pentru prima dată în ultimele douăzeci de ore, găsi deasupra biroului holo-capul prietenului său antropolog, încremenit în mijlocul frazei pe

care o rostea când pornise vaierul alarmei de război. Lângă Flannery plutea o hartă a curentelor politice care tulburau planeta Pământ – stropi de culoare înghesuindu-se în câţiva metri cubi din camera lui Gerald.

După o vizită la igienizator, Gerald luă un bulb de suc cu supliment de fermenţi şi se trânti în hamac.

— Reia.

Capul-mesager al lui Ben reîncepu să vorbească de parcă nici nu s-ar fi întrerupt.

— ...o nouă alianţă între mişcarea Planeta Oamenilor şi membrii ConservaTED, care caută să impună extinderea Tribunalelor Temporare ale Ştiinţei ca să contracareze „experimentele periculoase”. Renunţarea, cu un nume nou.

O pereche de forme ca nişte amibe colorate începu să strălucească în colţul din stânga-jos al display-ului. Fiecare dintre ele reprezenta un punct de interes sau o pasiune împărtăşită de câteva sute de milioane de votanţi. În timp ce Ben vorbea despre aceste două mişcări, culorile lor se contopiră, pulsând de ambiţie, de parcă îşi arătau nerăbdarea de a se răspândi.

— Ghici cine-a intermediat înţelegerea asta! Îl mai ţii minte pe „profetul” ăla din anii cincizeci? Tensquatoway, parcă. Acum îşi foloseşte vechiul nume, Joseph Pine, şi vine cu argumente vechi revopsite. Vrea să fie adunate cu forţa toate cristalele spaţiale şi să fie aruncate în soare! Bineînţeles, după treaba asta zeci de cristale vor rămâne la secret sau în proprietatea unor persoane particulare...

Gerald examină cu luare-aminte Harta Satsuma a Intereselor Politice, oferită de Ben. Era versiunea cea mai recentă, în care *jos* însemna retro. Căutarea unui stil de viaţă bucolic, paşnic, pentru întreaga omenire. Limitarea ambiţiei şi prevenirea exceselor. Totul din raţiuni de conservare. Sau pentru Pământ şi natură şi pentru o întoarcere la „inerenta cale înţeleaptă”. Existau o mulţime de scuze, chiar şi înainte ca fomitele spaţiale să fi oferit motivaţia majoră. Scandalurile din urmă cu o generaţie – când un grup conspirativ al celor superbogaţi fusese prins folosind Renunţarea ca justificare a unei lovituri de stat – nu

avuseseră impact pe termen lung.

Roata se întorcea mereu. Iar ştiinţa – ironia sorţii – era cea responsabilă.

Instrumente precum Reţeaua Telescopică Donaldson-Chang – proiectate să verifice diversele minciuni şi adevăruri spuse de diverşi extrarţi – erau nişte realizări fantastice ale măiestriei umane. Şi totuşi, renunţătorii se îmbărbătau cu fiecare rezultat negativ, cu fiecare ecou al tăcerii perceput dinspre o stea îndepărtată care găzduise cândva o civilizaţie inteligentă. Indiferent dacă extratereştrii aceia se mistuiseră, se autodistruseseră, se retrăseseră în recluziune sau avansaseră până la un stadiu elevat, niciunul dintre sistemele care lansaseră artefacte-emisari nu mai era „în direct”.

Cei care fierbeau la foc mic undeva în josul Hărţii Satsuma trăgeau concluzia că „mersul înainte” însemna moarte… deci să nu mergem înainte.

„Sigur, nu ştim nimic despre cei care refuză să lanseze sonde proprii. Oare tăcerea lor e o veste bună, pe când tăcerea celorlalţi e semn rău? N-am înţeles niciodată raţionamentul ăsta.

În orice caz, din punctul meu de vedere, lucrurile se reduc mereu la o singură întrebare. Dacă n-ai ambiţii, dacă n-ai visuri imposibile pe care poate le vor realiza urmaşii tăi, atunci ce rost mai are inteligenţa?”

Cât despre celelalte axe ale hărţii, *estul* şi *vestul* reprezentau cât de dispuşi erau oamenii să se încreadă în vreo autoritate, fie ea a oficialităţilor alese, a oamenilor de ştiinţă, a clericilor-guru sau a aristocraţiei ereditare. Tenskwatawa fusese cândva aliat cu noii conducători. Acum îşi făurea legături cu populiştii anti-avere. „Mă rog, indivizii talentaţi pot mereu să se reinventeze.”

Direcţia interior-exterior… o, da… ilustra teama şi cinismul din natura umană. Alţi factori erau sugeraţi prin formă, culoare şi prin linii conectoare. Mai bine aşa decât prin clişee lobotomizante precum vechea „axă stânga-dreapta”. Dar în ce măsură mai bine?

Într-un târziu, Flannery ajunse la miezul problemei.

— Câteva dintre cele mai recente meme-dogmă au fost depistate ca avându-şi originea în cristale! Refăcându-le traseul, am descoperit că au fost eliberate de fomite abile ca să infecteze şi să influenţeze opinia publică. Devin tot mai subtile, Gerald.

Da, asta fusese bănuiala lui Ben înainte ca Gerald să pornească în această călătorie. Acum părea să se confirme.

— Am descoperit un grup care foloseşte activatori optici subliminali, ascuns undeva în programele percept pentru copii. Am reperat memele ca provenind de la o companie de efecte speciale de la Bollywood, care deţinea un fragment de artefact dezgropat de cineva şi neînregistrat. Îşi închipuiau că nu fac decât să stoarcă din cristal nişte artificii de simulare. Aşa că nu şi-au mai bătut capul să cureţe mesajele! Nişte idioţi.

Nu era o premieră. Cu un an în urmă, alţi tâmpiţi fuseseră prinşi folosind un artefact spaţial neînregistrat pe post de clarvăzător al investiţiilor. Metodele extraterestre le erau de folos ca să pătrundă fără autorizare în diverse reţele concurente. Nicio clipă nu le trecuse prin cap conspiratorilor că înşelătoria circula în ambele sensuri. Că fomita se putea folosi de recompense financiare ca să-şi condiţioneze subtil „proprietarii”, inversând treptat relaţia stăpân-servitor, făcându-i pe amândoi deopotrivă puternici şi devotaţi, cu scopul final de a prelua controlul asupra civilizaţiei umane.

— Acum, că suntem preveniţi, descoperim că treaba asta se-ntâmplă aproape lunar! Am intrat în faza de recuperare accelerată. Aceste infecţii-meme sunt înşelătoare şi atât de bine adaptate la psihologia umană, de te şi sperii!

Cuvintele lui Ben fură însoţite de apariţia unor forme mărunte, semănând cu nişte paraziţi flămânzi. De un roşu sclipitor care sugera pericol, se năpustiră asupra unor grupuri de interes amorfe, muşcând uşor şi înghesuindu-se în încercarea de a se înşuruba în interior.

„Nici nu-i de mirare c-au infestat toată galaxia. E clar de ce milioane de inşi vor să fie categoric interzise. Ceea ce n-ar face decât să le dea şi mai multă putere celor câtorva

care ar mai rămâne, bine ascunse de nişte elite. Cea mai bună apărare a noastră rămân transparenţa şi competiţia. Forţarea cristalelor să intre în dezbatere şi să-şi anuleze reciproc şmecheriile.”

Forme albastre reprezentând anticorpi se concentrau asupra invadatorilor: agenţi purificatori compuşi din lumină. După aceea, majoritatea memelor invadatoare se estompară. Dar câteva rezistară, se transformară, continuară să infecteze creiere…

Gerald se frecă la ochi şi mormăi comanda de pauză pentru raportul lui Ben. În orice caz, harta aceea era perimată. Ştirea despre lupta cu FACR avea să modifice opiniile. Binemeritatul statut de eroină al lui Tor Povlov era un factor nou. De asemenea, izbucnirea războiului spaţial putea să producă o orientare a sentimentului general către un nor pulsatil dintr-o zonă îndepărtată aflată în dreapta-sus, reprezentând milioanele care doreau construirea de arme spaţiale. Multe arme spaţiale, pentru a face faţă unui univers letal.

„Dar dacă omenirea merge înainte, lansând imense lasere defensive, nu va avansa astfel şi obiectivul împărtăşit de toate virusurile spaţiale? Chiar şi de Emisar? Astfel de lasere sunt necesare şi pentru a lansa – sau pentru a „strănuta” – noi cristale în spaţiu.

Fiecare dintre ele având la bord un echipaj compus din membri umani.”

Gerald visase la asta aproape zilnic de la prezentarea promoţională făcută de Artefactul Havana. Dintre toţi membrii rasei umane, lui i se garantase un loc la bordul unei astfel de nave… sau a sute, chiar mii de asemenea obiecte.

Şi astfel…

„De fiecare dată când mă trezesc din somn, înainte să deschid ochii, mă întreb: Urmează să văd realitatea familiară, monotonă, a originalului Gerald Livingstone? Sau voi descoperi, de data asta, că mă număr printre acei Geralzi simulaţi, închişi într-un ovoid mititel, dar cu peisaje interioare vaste, de explorat la comun cu nişte fiinţe

fascinante, în timp ce traversează în viteză cosmosul către aventuri necunoscute?”

Era posibil oare ca până şi realitatea pe care o experimenta în acel moment să fie simulată? Poate era o amintire a originalului Gerald Livingstone, la pachet cu toate junghiurile şi ofurile vârstei, care se relua acum în transmisie de înaltă fidelitate? Cei mai mulţi pasageri din artefact făceau asta ca să-şi umple cu ceva lungii ani-lumină.

— Te tentează, Gerald? întrebă Ben Flannery. *Să zicem că vom construi ambasadori modificaţi, cum au făcut semenii Emisarului, care să se poarte franc şi onest cu orice rasă ar întâlni în drumul lor. Ce-ar însemna asta, că ar semăna mai puţin cu virusurile şi mai mult cu nişte ambasadori ai prieteniei? Mai ales dacă-i burduşim cu bunătăţi. Dacă nu trimitem nişte simple sonde cu scheme de lasere şi cu discursuri promoţionale iscusite, care să ţintească strict autoreplicarea, ci toată arta şi cultura şi toate cunoştinţele cu care se mândresc oamenii. Daruri care ar putea să pledeze în favoarea noastră, multă vreme după ce noi ne vom fi stins sau ne vom fi îngropat în vizuina noastră ca nişte şoareci speriaţi. În cazul ăsta, poate că aventura ar merita osteneala, poate chiar ar deveni etică şi atractivă pentru tine.*

Gerald se întrebă într-o doară cum reuşea prietenul lui să pună întrebări care parcă ţinteau drept în inimă. De parcă Ben i-ar fi citit gândurile de la câteva ore-lumină distanţă.

— Să presupunem că te trezeşti la bordul unei astfel de nave din cristal ştiind că originalul Gerald şi-a trăit viaţa din plin şi că acum cópiile lui au marele avantaj şi misiunea de a-i ajuta pe alţii din spaţiul interstelar. Ai regreta ceva? Ai putea apoi să suporţi trecerea lentă a eonilor, şansele mici de succes, conştientizarea faptului că „realitatea” e un ovoid micuţ, strâmt, şi să te hotărăşti să adopţi singura cale posibilă pentru supravieţuire... aceea de-a te bucura de călătorie?

Un sentiment al extinderii posibilităţilor părea să-l cuprindă pe Gerald. Cam la fel se simţea pe vremea când,

proaspăt astronaut, privea îndelung prin modulul cupolă al vechii staţii spaţiale, simţindu-se înconjurat din toate părţile de imensitate. Nu era o impresie cu caracter vizual, ci una viscerală, aproape cosmică…

În acel moment îşi dădu seama…

Stătea cu ochii închişi de câteva minute, poate de mai mult timp. În starea de semiplutire din hamac, extenuarea îl copleşea lent. Iar lumea lui nu era în acel moment nici mai mult, nici mai puţin decât un vis.

CERUL SOLITAR

Provocarea pândarilor numărul şase

Dacă ne monitorizaţi transmisiile TV, radio şi Internetul, iar motivul pentru care noi nu ştim nimic este că **deja aţi luat contact cu unul sau mai multe grupuri de pământeni** – poate cu conducerea unui stat, poate cu o coterie sau chiar cu o altă specie –, vă rugăm să luaţi aminte:

* * *

Poate că grupul cu care dialogaţi susţine nişte argumente solide pentru ascunderea Contactului de ochii publicului. Este de înţeles că asemenea argumente ar putea fi valide pe termen scurt. Pe de altă parte, elitele pretind *întotdeauna* că masele sunt proaste sau slabe. Metoda inventării de motive convenabile ajunge, cu timpul, să se autoalimenteze.

Ce-ar fi să verificaţi acest lucru folosind metoda descrisă mai sus (la numărul 5)? Informaţi grupurile de discuţii online despre presupusele motive ale secretomaniei – sub pretextul că nu faceţi decât să puneţi în discuţie o noţiune abstractă. Obţineţi un eşantion mare. Fiţi sceptici în toate sensurile!

S-ar putea să descoperiţi că a venit vremea să reevaluaţi situaţia şi să vă faceţi cunoscuţi întregii omeniri.

Capitolul 79

UN FILON PRINCIPAL

„Gavin pare că se maturizează.”

Aşa spera Tor, pe când înainta lin prin pasajele înguste deschise în adâncul asteroidului, la mare distanţă de suprafaţa ciupită şi crăpată, iluminată ici şi colo de mici globuri strălucitoare din rezerva tot mai scăzută a lui *Warren Kimbel.* Gavin mergea încet în faţa ei, pe nişte catalige improvizate, verificând cu luare-aminte fiecare hol lateral în căutarea unor eventuale anomalii şi întreţesându-şi perceptul cu al ei, aşa cum se cerea din partea unui partener de echipă competent şi devotat.

„Poate e vorba de camaraderia care se naşte în luptă, după ce treci împreună cu celălalt printr-o încleştare pe viaţă şi pe moarte şi suferi răni asemănătoare cu ale lui.”

Indiferent de motiv, se simţea recunoscătoare pentru faptul că lucrau mult mai bine împreună de când se decuplaseră de la unităţile lor de service medical şi se ajutaseră reciproc să-şi cârpăcească alte membre şi piese înlocuitoare.

Gavin se baza pe câteva dintre protezele ei, iar ea pe vreo două piese de schimb de-ale lui. Faptul că-şi încorporau bucăţi din celălalt înlesnea un fel de intimitate.

Cu doar o oră în urmă, întorcându-se din turul său de explorare, Gavin raportase cu un entuziasm neobişnuit şi chiar cu un fel de curtoazie.

— Trebuie să vii şi tu, Tor! Chiar acum, te rog, da? Să vezi ce-am găsit!

Ei, cine putea să refuze un aşa entuziast îndemn? Lăsându-şi baltă importanta ocupaţie din acel moment – examinarea fragmentelor recuperate din robotul de luptă FACR –, Tor porni să coboare după Gavin, care îi explica schimbările din harta lor subterană, fără a-i dezvălui ce se afla la capăt. Tor simţea emoţia şi încântarea partenerului ei, plăcerea cu care exploata suspansul momentului. Şi din nou se întrebă…

„Cum de s-au descurcat *ia*-urile astea atât de bine? Cum au reuşit compromisul ăsta, întâlnirea cu noi la jumătatea drumului? Învoiala asta de a trăi printre noi ca bărbaţi şi femei, împărtăşind felul nostru de a fi cu toate ciudăţeniile lui?

Desigur, cyber-indivizii vin cu explicaţii. Cică inteligenţele superioare au nevoie de echivalentul copilăriei ca să poată obţine, prin învăţare sau prin aproximări succesive, subtilităţi care sunt prea complexe pentru a fi programate. Evoluţia umană a făcut acelaşi lucru, când ne-am abandonat majoritatea instinctelor închise în noi, extinzându-ne adolescenţa mai mult de un deceniu. Şi atunci, dacă boţii şi compurile au oricum nevoie de acest fel de «copilărie», de ce să nu fie una omenească? De ce să nu fie părtaşi la o civilizaţie comună, întemeiată pe valorile noastre fundamentale?

Abordarea aceasta ne linişteşte pe noi, organicii, mai eficient decât ar putea s-o facă orice «legi» rigide ale roboticii."

Unul dintre giganticele super-creiere *ia* oferise încă un motiv când îl intervievase Tor pe Pământ.

„Voi, bio-naturalii, v-aţi exprimat cât se poate de clar, în sute de filme de prost gust, teama profundă că experimentul acesta se va termina prost. Ficţiunile voastre lansează avertismente despre o mulţime de feluri în care crearea de noi inteligenţe puternice ar putea avea un deznodământ nefericit. Şi totuşi, iată un lucru care ni se pare impresionant.

Chiar şi în aceste condiţii, aţi continuat demersul. Ne-aţi creat pe noi.

Iar când am cerut respect, ni l-aţi oferit.

Şi, fără ca noi să fi anticipat aşa ceva, ne-aţi acordat cetăţenia. Aţi făcut toate aceste lucruri în pofida spaimelor reflexe, hormonale, care îi circulau prin vene omului cavernelor ca un foc lichid.

Cu cât deveneam mai pricepuţi la reproducerea încâlcelii complexe, darwiniene, a creierelor voastre, cu atât mai minunat ni se părea faptul că aţi fost într-adevăr capabili, în

ciuda unei asemenea spaime, să daţi dovadă de civilizaţie. De corectitudine. Să vă asumaţi riscuri.

Acest fel de curaj, această onoare, este ceva la care noi nu putem decât să aspirăm prin copierea părinţilor noştri, încercând să fim asemenea vouă. Devenind umani.

Desigur… în felul nostru.”

Desigur. Iar oamenii care priveau emisiunea au fost adânc mişcaţi.

Şi, fireşte, milioane dintre ei se întrebau dacă nu cumva totul era doar o linguşeală. O minoritate numeroasă insista că *precis* era vorba de un şiretlic. Ca să câştige timp şi să-i liniştească pe oamenii „reali”, făcându-i să lase garda jos. Cum putea cineva să-şi dea seama altfel decât aşteptând să treacă un timp îndelungat?

Însă Gavin *semăna* tare mult cu un tânăr adevărat. Unul mai rapid, desigur. Infinit mai capabil când venea vorba de activităţi tehnice. Câteodată vanitos până la aroganţă. Dar şi în curs de potolire. De găsire a sinelui. De transformare într-o persoană pe care Tor putea s-o admire.

„Pe termen lung, mai contează cu-adevărat dacă există, în adânc, un nucleu care a calculat toate astea, cu o logică detaşată, ca pe un rol de jucat? Dacă sunt în stare să ne câştige de partea lor în felul ăsta, de ce-ar mai avea nevoie vreodată să pună capăt iluziei? De ce ne-ar zdrobi, când ar fi la fel de simplu să ne trateze cu superioritate şi să simuleze respectul la nesfârşit, ca orice generaţie de ştrengari condescendenţi faţă de părinţii şi de bunicii lor? E chiar aşa de mare diferenţă?

Chestia grozavă e că abordarea asta se dovedeşte a fi stratificată, contradictorie şi, în ultimă instanţă, umană.”

E. În orice caz, ăsta era pariul. Speranţa.

— Aici e, jos! spuse Gavin, cu un entuziasm crescând – fie real, fie bine jucat – în voce. Dincolo de a treia cameră de etanşeizare. Unde urmele de pe zid arată c-a fost cândva o atmosferă densă, planetară, care a durat ani întregi.

Gavin accepta acum ideea unei zone „habitat” în străfundurile asteroidului, unde sălăşluiseră cândva fiinţe

biologice.

O puse pe Tor să se oprească în faţa unui bocaport blindat care fusese sfâşiat şi răsucit din balamale într-o vreme în care mamiferele terestre erau încă de dimensiuni reduse, aflându-se abia la începutul lungii lor călătorii.

— Gata? N-o să-ţi vină să crezi.

— Gavin, arată-mi.

Gesticulând galant cu braţul şi făcând şi o plecăciune – care păru doar puţin sarcastică –, el pluti într-o parte ca să-i facă loc lui Tor să intre într-o altă încăpere de piatră…

…care de data aceasta era însă diferită. Lângă peretele din capăt se aflau mormane de obiecte, toate sclipitoare în lumina palidă a unui proiector de navă. Globuri sticloase, ovoide, cilindre, lentile, discuri…

— Buddha pe băţ glazurat cu ciocolată, oftă ea, uitându-se lung la nişte grămezi de sonde-mesageri extraterestre din cristal. Cred că-s cu sutele!

— Trei sute paisprezece, mai exact. Plus încă vreo sută alături, într-un compartiment de depozitare.

Urmări reacţia lui Tor fără să clipească şi ochii păreau a-i străluci în continuare de plăcere. Era nevoie de ceva timp pentru a se obişnui cu acest cap de rezervă, cam butucănos şi demodat, care îl înlocuia pe cel evaporat în atacul-surpriză al FACR. Slavă cerului că modelul de *ia*ndroid al lui Gavin îşi ţinea creierul în cutia toracică.

Tor pluti săltăreţ mai aproape de fomitele spaţiale adunate grămadă; multe dintre ele erau tipuri noi pentru ea, iluminate pentru prima dată în cel puţin cincizeci de milioane de ani. Întrezărea deja *schimbări* care se petreceau în interiorul multora dintre ele – văluriri slabe de culori înceţoşate, scântei de răspuns la brusca reapariţie a luminii, oricât de palidă ar fi fost ea.

„Sunt conştienţi de prezenţa noastră…” realiză ea. „Şi de-a celorlalţi din jur.”

— Vasăzică, murmură Gavin pe un ton vesel, asta înseamnă că suntem bogaţi?

Tor nu putu să nu zâmbească, deşi nimeni nu mai văzuse vreun zâmbet pe faţa ei adevărată, sau pe ce mai

rămăsese din ea, după *Spirit of Chula Vista.* Figura ei exterioară compuse o copie reuşită a unui surâs larg şi indulgent.

— Păi, depinde. Câte mostre de artefacte au pe Pământ?

Perceptul lui Gavin, care era mai rapid decât al ei, adună date de la *Warren Kimbel.*

— Vreo două mii, răspunse el. Dar cele mai multe sunt stricate sau sparte în bucăţi. Doar patruzeci şi opt de exemplare intacte se cunosc şi se află în cercetare publică. Noi o să mărim totalul de zece ori! Plus ce-am mai descoperit în şantierul de replicare, plus datele şi fragmentele recuperate din FACR şi… ei? Nu-i aşa că vor fi încântaţi investitorii noştri? Nu-i aşa că suntem *făcuţi?*

De-ar fi fost o inteligenţă criogenică de o superioritate glacială, care doar s-ar fi prefăcut a fi „umană”, nu s-ar fi oprit Gavin în acel punct?

Dar el nu se opri. Cu un zel care părea impulsiv şi cu o nuanţă caustică foarte fină, Gavin adăugă:

— Acum putem să mergem acasă?

În sinea ei, Tor îşi clătină capul în semn de compasiune, gest pe care carcasa exterioară îl copie la perfecţie.

— Mai ţii minte ce s-a-ntâmplat cu piaţa aurului, argintului şi platinei când s-a deschis marea topitorie de asteroizi? Cele mai multe mine de pe Pământ s-au închis ori s-au transformat în parcuri de distracţii şi rezervaţii naturale. Asta am făcut noi aici, Gavin. A, sigur, vom fi recompensaţi! E o descoperire valoroasă. Va ajuta omenirea să compare şi mai amănunţit poveştile spuse de diferite facţiuni ale fomitelor, punând tot mai multe dintre ele faţă în faţă în dezbateri. Poate ne va permite să facem experimente care ne erau interzise pe vremea când obiectele astea erau rare. Dar există şi un dezavantaj. Preţul per cristal va scădea vertiginos. Suntem bogaţi, partenere. Dar nu *chiar* atât de bogaţi. Nu suficient de bogaţi ca să întoarcem spatele altor lucruri care-ar mai putea fi îngropate pe-aici. Şi-apoi, situaţia asta nu ridică o întrebare al naibii de importantă?

— Ce întrebare?

Gavin părea în acel moment cam descurajat.

— Ah, vrei să zici cum de-au ajuns toate obiectele astea să fie îngrămădite aici? Cine le-a adunat şi de ce? Presupun că-i destul de…

Se răsuci brusc, căutându-i privirea cu ochii lui strălucitori.

— FACR. Poate încerca să ne împiedice să…

— …să descoperim şi să adunăm comoara asta? Ori să răspundem la întrebarea *de ce.* Mda, Garvin. Trebuie să mai rămânem. N-are legătură cu banii sau cu investitorii. E vorba de misterul care ne-a adus aici. Trebuie să-l rezolvăm odată.

Oftatul cu care îi răspunse el – o simplă combinaţie de mişcări reflexe şi de sunete, fără nicio legătură cu inhalarea şi exalarea de aer – transmitea resemnare. Oare era posibil să fie simulată? Cu ce scop? Nu, dezamăgirea lui era reală. Evident, şi în ciuda exaltării de suprafaţă pe care i-o produsese descoperirea, Gavin nu mai voia să rămână acolo.

Tor se întinse, apucă un braţ robotic cu proteza manuală dreaptă şi adoptă cel mai convingător ton de soră mai mare.

— E o descoperire nemaipomenită, Gavin. Tu şi cu mine *suntem* bogaţi. Omenirea profită. Şi vei rămâne în cărţile de istorie.

— În cărţile de istorie? Serios?

Păru că se mai înviorează puţin.

— Da, serios. Acum e rândul tău să te întorci la odihnă. Din momentul ăsta intru eu în schimb.

* * *

Singură cu ajutoarele ei drone, Tor coborî şi mai adânc în catacombe, simţind o nerăbdare tot mai acută – reversul presimţirii rele a lui Gavin. Era limpede că undeva în apropiere se afla inima zonei habitat. „Dacă nu cumva există o altă explicaţie pentru care Sonda-Mamă ar fi făcut atâtea eforturi ca să creeze în adâncul unui asteroid condiţii de viaţă asemănătoare cu cele de pe Pământ. Dar dacă

scopul n-a fost să trimită pe planetă noi forme de viaţă, ci să colecteze mostre şi să le ţină în viaţă aici?”

Ideea aceasta de arcă a vieţii era atrăgătoare la nivel estetic, dar n-avea nicio logică. Totuşi, mai bine să testeze şi nişte alternative.

Lumina slabă continua să pălească pe măsură ce dronele deveneau tot mai zgârcite, capsând pe ziduri noi becuri la intervale tot mai lungi. Fasciculul proiectat de casca ei se ajustă în consecinţă.

Tor ştia că acolo, jos, nu mai trăia nimic. Nu detecta nicio emisie de energie, nici cât să alimenteze o lentilă-gel. Totuşi, cu inteligenţa şi curajul ei care evoluaseră în savană la opt sute de milioane de kilometri distanţă şi cu amintirea încă proaspătă a luptei cu FACR, simţea fiorii străvechii febre „luptă sau fugi”.

Respiraţia i se acceleră. Într-un asemenea loc, *precis* existau fantome.

Ajungând la o intersecţie de trei coridoare, Tor se apucă să le cartografieze pe rând. Prima pereche de tuneluri se termina într-o încăpere plină cu rămăşiţe aruncate în dezordine – componente de maşină care explodase în vremuri imemoriale, când conflictul producea distrugeri dintr-un capăt în celălalt al asteroidului. Efectele luptei începură să-i sară în ochi lui Tor când coborî în al treilea coridor, înaintând cale de o sută de metri pe un hol pătat cu funingine. Până când lumina lanternei sale se proiectă pe scena încremenită a unei violenţe extreme.

„Stai pe loc”, îi comandă trupului său. Mişcările capului făcură ca umbrele precise proiectate în vid să se vălurească şi să se modifice, lăsând impresia terifiantă de mişcare. Ridicând o mână, Tor le indică dronelor să rămână în spatele ei.

Cinci sau şase maşinării antice se aflau acolo amestecate într-un talmeş-balmeş de piese, împietrite în încleştarea lor finală, ucigătoare. Toate erau pline de crestături, tăieturi sau urme de arsuri. Membre de metal desprinse şi alte părţi zăceau împrăştiate peste tot. În pofida blestematelor de umbre, nimic nu se mişca *în realitate.* O diagramă 3-D o

linişti pe Tor că totul în jur era încremenit, iar pulsul i se potoli treptat.

Se vedea că unele maşini se refugiaseră aici, în subteran, dar războiul venise după ele. Tor avu o senzaţie ciudată când trecu pe lângă ele, dar disecţia dispozitivelor extraterestre mai putea aştepta. Alese un coridor pe care, după toate aparenţele, o pereche de maşini îl apăraseră până la moarte, şi le făcu semn dronelor să vină după ea.

Urmă panta descendentă lină a tunelului, în gravitaţia slabă a acestui mic planetoid… până ajunse să păşească uşor peste rămăşiţele altei camere de etanşeizare antice, aruncând o privire în bezna deplină care se căsca dincolo de ea. Ovalul de lumină austeră al proiectorului de pe cască se proiectă peste condrulele forfecate, de culoarea platinei, din apropiere – mici umflături de metal natural comprimat în faza incipientă a nebuloasei solare, cu aproape cinci miliarde de ani în urmă. Sclipeau delicat. Dar lumina proiectorului nu ajungea la peretele îndepărtat al acelei încăperi de mari dimensiuni.

Tor făcu un gest cu mâna stângă.

— Dronă X, adu lumini.

— Daaa, veni răspunsul monoton.

Cu picioare ca nişte catalige, drona călcă uşor, cu paşi lungi, peste dărâmături, ferindu-se pe cât posibil să deranjeze ceva. Pivotă. Dintr-odată izbucni o lumină necruţătoare. Iar Tor icni.

În cealaltă parte a camerei colbuite erau obiecte uşor de recunoscut. *Mese şi scaune,* cioplite chiar din roca meteoritului. Iar printre ele se afla recompensa pe care o vânase ea atâta vreme şi pe care Gavin voia s-o evite…

…zeci de mumii mititele.

Evident bipede, îngrămădite laolaltă ca pentru a se încălzi, în acest ultim refugiu al lor. Vidul rece îi conservase pe coloniştii extratereştri, deşi ochii lor faţetaţi, ca de insecte, se surpaseră odată cu dispariţia umezelii. Carnea strânsă pe schelet, uscată ca însuşi spaţiul, lăsase un rânjet pe feţele acelor fiinţe, un rictus care zeflemisea eonii.

Tor păşi cu grijă pe stratul de praf.

— Aveau până şi micuţi, oftă ea.

Câteva mumii de mărimea unor adulţi zăceau prăbuşite în jurul unor siluete mai mici, protejându-le până în ultimul moment.

— Probabil erau aproape gata de colonizare când s-a-ntâmplat asta, rosti Tor pentru jurnalul înregistrat în percept, parţial ca să-şi ocupe mintea cu ceva, dar şi în beneficiul publicului de acasă, care ar fi dorit să surprindă esenţa momentului: primele ei cuvinte, întreţesute cu emoţie autentică.

— Am stabilit deja că atmosfera habitatului lor era apropiată de cea a Pământului. Deci putem presupune fără să greşim că ţinta lor era planeta noastră. Pe vremea când strămoşii noştri semănau cu veveriţele arboricole.

Se răsuci încet, continuând să-şi relateze impresiile.

— O astfel de misiune interstelară trebuie să fi fost neobişnuit de ambiţioasă şi de complicată, chiar şi pentru navele robotice înzorzonate din acea eră timpurie. În loc să se limiteze la simpla explorare şi la automultiplicare, Sonda-Mamă avea misiunea de *a-şi recrea creatorii* aici, într-un sistem solar îndepărtat, de a avea grijă de ei şi de a-i pregăti pentru un nou cămin planetar. O soluţie la problema colonizării interstelare întreprinse de fiinţe organice.

Tor încerca să-şi păstreze detaşarea, dar nu-i venea uşor, când păşea pe lângă mumii mititele, care se mai agăţau şi acum unele de altele ca atunci când vieţile lor luaseră sfârşit.

— Trebuie să fi durat ceva timp până au forat în asteroidul ăsta, până au săpat camere, au rafinat materii prime, pe urmă au construit maşinile necesare ca să construiască alte maşini, care în cele din urmă au creat colonişti după codurile genetice pe care le-a adus Sonda-Mamă dintr-un sistem stelar îndepărtat. Poate că Sonda-Mamă a fost programată să *modifice* acele coduri astfel încât coloniştii să se poată adapta mai bine la orice planetă ar fi fost disponibilă. Modificarea aceea ar fi avut nevoie de şi mai mult timp ca să…

Tor se opri brusc.

— Vai mie, oftă ea, făcând ochii mari. Vai, Dumnezeule.

Într-un colţ al camerei care tocmai fusese luminat prima dată de lanterna de pe casca ei, două mumii zăceau prăbuşite în faţa unui perete de stâncă. În mâinile lor fragile, deshidratate de vid, Tor văzu unelte de metal prăfuite, cele mai simple, cunoscute de toată lumea.

Ciocane şi dălţi.

Tor se uită cu gura căscată la ceea ce meşteriseră ei. Mai contemplă o vreme, apoi îşi drese glasul şi dădu clic pe un dinte.

— Gavin? Eşti treaz?

După câteva secunde veni răspunsul.

— Hmmmf… Îhî, Tor. Dar eram la igienizare. Care-i treaba? Ai nevoie de aer, ceva? Parcă gâfâi puţin.

Tor făcu un efort să se calmeze, să-şi suprime reacţiile de maimuţă evoluată aflată departe, departe de casă.

— Ăă, Gavin, cred c-ar fi bine să cobori aici… I-am găsit.

— Pe cine-ai găsit? mormăi el.

Apoi se auzi o exclamaţie. Tot amestecul său de sentimente ambivalenţe păru să dispară brusc.

— Coloniştii!

— Aha. Şi… şi încă ceva.

De data asta aproape că nu mai percepu niciun moment de tăcere.

— Stai aşa, Tor. Vin.

Tor stătea în acelaşi loc zece minute mai târziu, când ajunse şi Gavin. Stătea şi se uita ţintă la descoperirea pe care o făcuse.

CERUL SOLITAR

Provocarea pândarilor numărul şapte

Să presupunem că ne monitorizaţi transmisiile TV, radio şi Internetul, iar motivul pentru care nu vorbiţi este că **vă place să observaţi.**

Poate vă distrează strădania noastră dureroasă de a

supravieţui şi a ne dezvolta. Mai mult, e posibil să profitaţi de pe urma bogăţiilor noastre culturale, ştiinţifice şi artistice fără să plătiţi sau să oferiţi ceva în schimb. Poate le recodificaţi şi le transmiteţi în altă parte. În cazul acesta, există un cuvânt pentru ceea ce faceţi voi.

* * *

Se cheamă furt.

Încetaţi imediat. Ne declarăm calitatea de proprietari ai culturii noastre şi dreptul de a o împărtăşi doar cu cei care ne răspund în acelaşi mod. În numele oricărei legi sau al oricărui cod moral aplicabil la voi – şi în baza propriilor voastre reguli de fair-play –, pretindem *quid pro quo!* Nu luaţi fără să daţi la schimb sau să plătiţi.

Prin aceasta afirmăm şi pretindem orice drepturi am putea avea, ca beneficiu de pe urma creativităţii şi culturii noastre.

Capitolul 80

PÂNDARI

Tor îşi dăduse seama că Săditorii aveau un scop unic. Să planteze biologice inteligente pe planete corespunzătoare.

Cândva, era o varietate de sondă relativ comună. Dar era în pragul extincţiei ultima dată când un membru al spiţei mele s-a conectat la reţeaua lentă de bârfe galactice cu trei generaţii în urmă. Mă îndoiesc că şi în ziua de azi mai trimit Creatorii emisari instruiţi să colonizeze planete îndepărtate. Galaxia a devenit prea periculoasă pentru complicaţii Săditori de odinioară.

Oare mica mea pământeană a priceput deja cum stă treaba, în deplasarea el printre acei colonişti care îşi rataseră şansa, murind sub propria lor Sondă-Mamă prăbuşită cu atâta vreme în urmă? Va înţelege Tor Povlov de ce acest Săditor anume a trebuit să moară, cu tot cu copiii săi, înainte de a înfiinţa o colonie pe Pământ? Empatia se poate manifesta cu putere la o rasă organică.

Probabil consideră că distrugerea lor a fost o crimă oribilă. Întâmpinătorul şi Adăstătoarea ar fi de-acord cu ea.

Acesta e motivul pentru care păstrez secretă contribuţia mea aici.

În rotaţia Impetuoasă a galaxiei există vârtejuri şi curenţi. Şi chiar dacă noi, supravieţuitorii, suntem cu toţii membri ai coaliţiei Vechii Loialişti şi am câştigat cu mari eforturi o victorie la limită în acel război de demult, în fiecare alianţă există întorsături de situaţie şi modificări. Dacă trăieşti suficient de mult, până la urmă ajungi să joci şi rolul trădătorului.

…Ce exprimare ciudată! Am urmărit prea multe emisiuni de televiziune pământene? Sau am citit prea multe e-biblioteci de-ale oamenilor? Asta ţi se-ntâmplă dacă te bălăceşti în discuţiile lor online teribil de nedisciplinate?

Pe când chibzuiesc la toate astea, trebuie să suport încă un lucru care-mi distrage atenţia în mod Iritant, fiindcă sistemul automat al lui Tor continuă să retransmită vechile mesaje „Provocări pentru extratereştri”. Iar acum, din pură întâmplare sardonică, am ajuns la cele despre *imixtiune* şi *furt,* care insistă să încetăm. O pretenţie sfidătoare ce loveşte în noi toţi, cei din spaţiu, naufragiaţi răbdători care se scaldă în cultura pământeană de aproape două secole, fără a oferi nimic în schimb.

Din nou, ce exprimare! Mă face să mă întreb: Am căpătat oare un simţ al *vinovăţiei?* Dacă da, atunci fie. Studierea unor asemenea sentimente ar putea ajuta la alinarea plictiselii după ce se va termina faza aceasta şi va începe altă veghe îndelungată. Dacă voi supravieţui.

Între timp, îi dau drumul persuasivei entităţi „Avocatul” pe care am inventat-o cu mult timp în urmă tocmai cu acest scop: să-i ţină pe ceilalţi într-o stare de calm şi să-i împiedice să răspundă. Avocatul va produce orice scuză sau motivaţie necesară.

În orice caz, Vinovăţia păleşte pe lângă Compasiune.

Mi-e milă de bietele fiinţe biologice, de oamenii aceştia, care îşi duc vieţile fără acel unic avantaj suprem pe care îl am eu. Perfecta cunoaştere a motivului pentru care exist şi

a rolului, important sau minor, pe care Universul aşteaptă să-l joc.

Mă întreb dacă măcar câţiva dintre ei vor înţelege, când va veni vremea să le arăt ce-i aşteaptă.

CERUL SOLITAR

Provocarea pândarilor numărul opt

Să presupunem că ne monitorizaţi transmisiile TV, radio şi Internetul, iar motivul pentru care nu vorbiţi cu noi este că **voi sunteţi responsabili pentru unele dintre aşa-numitele incidente cu OZN-uri** sau comportamente autoritare care abundă în legendele noastre sumbre…

…ei bine, în acest caz, vă ordonăm să le puneţi capăt!

Şi mai bine, n-aţi vrea să crăpaţi dracului?

* * *

Grupul care a alcătuit acest set de mesaje este compus în mare parte din astronomi, savanţi de la SETI, amatori de ştiinţă şi din alţii care (în general) nu cred în OZN-uri.

De altfel, nu dăm crezare nici poveştilor similare spuse de strămoşii noştri despre elfi, kobolzi şi creaturi ale pădurii despre care se spunea că fac lucruri asemănătoare – răpesc oameni, îi tratează în moduri groteşti, se furişează misterios, plasează indicii obscure şi niciodată nu se salută direct şi cinstit cu oamenii. Totul este, în mod evident, un produs al fertilei şi paranoicei imaginaţii omeneşti. Mai e nevoie de vreo altă explicaţie?

Totuşi, cine poate şti cu precizie? Milioane de fiinţe omeneşti urmăresc *cu interes* relatări şocante despre „vizitatori” de departe care atacă din cer şi au un comportament foarte urât. Alţii susţin că extratereştrii s-au jucat de-a zeii în trecutul nostru, amestecându-se în politică, în structura societăţii, chiar şi în genele noastre. Cum spuneam, noi cei din grupul acesta nu credem asemenea poveşti.

Dar dacă se întâmplă să fie ceva adevărat, iar voi sunteţi

fie şi parţial responsabili, opriţi-vă!

Veniţi cu onestitate, ca nişte vizitatori onorabili. Nu trebuie decât să telefonaţi la personalul SETI, acasă sau la serviciu, ori la Biroul pentru Protecţie Planetară de la NASA. Nu e ceva peste capacităţile voastre tehnice, nu-i aşa? Sau apelaţi la alţii, care v-ar face să vă simţiţi mai relaxaţi. Furnizaţi dovezi (s-ar putea să fie nevoie de multe repetări) şi până la urmă puteţi fi siguri că *vom face* ceea ce e nevoie.

Vom organiza pentru voi cea mai mare petrecere din istorie! Sau poate preferaţi discreţie, siguranţă şi confort. Oricum preferaţi.

Dacă, puşi în faţa unei asemenea oferte, tot veţi refuza să ieşiţi la lumină cu sinceritate şi veţi continua să ne chinuiţi cu şicane grosolane, atunci *va fi clar pentru noi ce hram purtaţi.* Şi nu vom mai avea de adăugat decât un singur lucru.

Plecaţi!

Luaţi aminte că reaua-voinţă are în mod inevitabil consecinţe. Rugaţi-i pe părinţii voştri, pe tutori sau pe oricare alţi adulţi responsabili să vină mai bine să stea de vorbă cu noi.

Şi dacă refuzaţi cererea noastră? Dacă preferaţi să ne hărţuiţi în continuare? În cazul ăsta, o să vedeţi voi!

Capitolul 81

EXPLORATORI

Schimbul trei la bordul crucişătorului *Abu Abdullah Muhammad ibn Battuta* din Sistemul Sol. Perioada în care toţi oamenii de ştiinţă, cercetătorii şi personalul de bază erau în hamacele lor, conectaţi pentru somnul perfecţionat – reîncărcându-şi trupurile şi minţile –, în timp ce micul echipaj de noapte îşi desfăşura activităţile de întreţinere. Schimbau şi testau module, procesau materiale reciclabile, mutau de colo-colo combustibil, reziduuri şi alte fluide, îndeplineau corvezi dure, permise numai la ore mici,

deoarece puteau perturba experimente sensibile cu freamătul lor clipocitor, gâlgâitor. Toată lumea se obişnuise cu acele zgomote uşoare care susurau peste tot în timpul celui de-al treilea schimb. Muzica mentenanţei.

Pentru Gerald, era momentul în care îndeplinea „îndatoriri excepţionale”. Acelea care necesitau…

În fine, „secretizare” era un cuvânt grosolan şi nepotrivit în vremurile acelea. „Discreţie” se potrivea mai bine cu operaţiunea pe care o superviza el acum de pe punte, în timp ce căpitanul Kim şi cea mai mare parte a ofiţerilor săi dormitau mai jos.

„Evident, de asta se-ntorc mereu la mine. Ăsta-i motivul pentru care conspiraţia cea mai elitistă a omenirii mă tot trimite încoace. Pentru că sunt o scârbă vicleană, cu un talent la minţit tipic pentru toată generaţia ei.”

Doar trei alte persoane se mai aflau de cart pe punte împreună cu Gerald, toate trei membre ale echipei sale strâns unite. Jenny Peng purta o bluză de trening cu un *pinguin* abţiguit care hoinărea vioi peste faldurile materialului. Jenny monitoriza telescopul Marele Ochi, pregătindu-l pentru o însărcinare specială asemănătoare cu rolul de armă pe care îl îndeplinise cu o vreme în urmă.

Ika, tânăra neanderthaliană, plutea şi ea prin preajmă; avea unghiile de la mâini şi de la picioare date cu vopsea activă, care scânteia şi îi desena traiectoria membrelor de la gesturile largi până la cele mai mici zvâcnete, transformându-le în comenzi subtile. Între timp, Hiram, savantul autist, în imersiune completă sub o vir-glugă, scâncea şi gemea într-unul dintre dialectele rasei sale – limbaj pe care alte generaţii îl interpretaseră în mod greşit drept o bâiguială fără sens –, monitorizând un număr de inputuri mult prea mare pentru puterea de înţelegere a lui Gerald, sau chiar a majorităţii computerelor.

O echipă foarte mică, dar capabilă să acţioneze în locul uneia cu mulţi membri. Exersaseră operaţiunea aceasta când se aflau pe orbita Pământului şi din nou cu câteva schimburi în urmă – înainte de lupta cu FACR. Acum era timpul să lanseze Operaţiunea Sonda.

Scoţând o cheie de pe lanţul atârnat la gât, Gerald se aplecă sub cea mai apropiată consolă şi răsuci o încuietoare ascunsă. Simultan trimise o pictogramă cod către nucleul navei. Se auzi un bubuit înfundat.

Prin fereastra mare de la centrul de control, privi – cu ochii săi reali, neobstrucţionaţi, care reacţionau la fotoni propulsaţi de soare – cum flancul lui *ibn Battuta* se deschide încet de-a lungul unei îmbinări, al unui pliu despre care nu mulţi ştiau măcar că există. Desfăşurându-se ca un robot din filme, sau ca porţile de la cala unui bombardier antic, două panouri gemene se rotiră, dezvăluind focoase subţiri. Patru tuburi de metal, depăşind doar cu puţin mărimea unui om înalt.

„Cantitatea totală n-ar putea fi prea mare, altfel numărătoarele de fascicule ar băga de seamă. Dar cu dispariţia bruscă a câtorva sute de kile ne putem descurca. Le zicem gunoi de aruncat. Registrele contabile au fost deja aranjate."

Unul câte unul, tuburile alunecară liber de pe panourile care le adăpostiseră tot drumul de la Pământ până aici. Nu după mult timp, la comanda dată de Ika printr-o mişcare scurtă cu laba piciorului stâng, fiecare dintre ele se aprinse la câte un capăt, lansând mici rachete. Cilindrele suple nu avură de străbătut o distanţă foarte mare. Doar câteva zeci de kilometri. Gerald le urmări cum se micşorau rapid, îndreptându-se către Marele Ochi.

„Bun, e rândul meu."

Apăsă pe câţiva dinţi şi mormăi nişte comenzi subvocale ca pe vremuri. Lumea reală păli şi perceptul i se umplu de imagini mici, şaizeci şi patru la număr, fiecare dintre ele imitând câte un chip omenesc.

Comandanţii expediţiei.

— Bun, văd că sunteţi toţi treji, murmură el subvocal. Fiecare dintre voi ar trebui să fie gata de amplasare în mai puţin de un ceas. Ceva probleme de raportat?

Majoritatea se mulţumiră să clatine din cap sau să indice negaţia printr-un cod simplu. Câţiva se arătară mai vorbăreţi.

— N-am întâmpinat piedici, comandor Livingstone.

— Pregătit, funcţional şi nerăbdător, Gerald.

— Totul merge ca pe roate, sahib!

— Ikimasho. Să-i dăm drumul.

— Coo-yah, grozav e vasul ăsta, mon. Baftă vouă, fraţilor! Noroc şi mulţi ani înainte!

Ultimul răspuns venise de la un chip întunecat, înconjurat de ceva ce părea a fi şerpi unduitori în loc de păr. Gerald îşi permise o tresărire amuzată. În ciuda aspectului superficial, avea încredere în acel căpitan. De fapt, în toţi avea încredere. După un proces de selecţie îndelungat, aceste duplicate de personalităţi fuseseră alese pe baza anumitor trăsături, printre care coeficientul de încredere. Şi curiozitatea insaţiabilă.

— În regulă, vasăzică. Rachetele voastre purtătoare vă vor da drumul unul câte unul, schimbând cursul după fiecare desprindere. La momentul stabilit, veţi desfăşura velele.

Nimic din toate acestea nu mai trebuia spus. Dar Gerald considera că era mai bine să menţină un simţ al ritualului, să trateze aceste fiinţe surogate ca pe nişte oameni până la capăt. Reale sau nu, erau nişte spirite curajoase.

— Succes. Şi, în numele posterităţii, vă mulţumesc tuturor.

De data aceasta primi pe rând câte un răspuns verbal de la toţi cei şaizeci şi patru.

— Bon chance, toutes amis!

— Numai bine şi tallyho[14]*.*

— Poate n-o să dureze veşnic, druzia[15]*, dar orice e mai bine decât în Siberia.*

— Călătorie frumoasă, camarazi!

Şi aşa mai departe. Se depănară şaizeci şi patru de binecuvântări, prin care fiecare personaj îşi luă la revedere de la celelalte înainte de a se deconecta. Aveau să treacă

---

[14] *Tallyho* – strigăt prin care se îndemnau, în trecut, copoii la vânătoarea de vulpi; în epoca modernă a intrat în jargonul aviaţiei, însemnând identificarea unei ţinte (radar).

[15] *Druzia* (în rusă: друзья) - prieteni.

ani până să dea din nou raportul.

Hiram suspină şi lovi aerul cu braţele. Ika răspunse făcând corecţii cu mişcări din degetele de la mâini şi de la picioare.

— Bun, bun! Ajustez vectorii de propulsie pentru purtătoarea numărul patru. N-o să fie nicio problemă. Poftim, dăm drumul primei încărcături din purtătoarea doi… acum!

Rachetele subţiri, cât un stat de om, ieşiseră deja din raza vizuală; li se mai întrezăreau doar sclipirile trecătoare ale pulsaţiilor corectoare de curs. Din aceste scurte licăriri – şi din fluxul informaţiilor detaliate care i se scurgea prin percept – Gerald înţelegea că prima rachetă înainta printr-o zonă aflată cumva „deasupra” şi dincolo de Reţeaua Telescopică Donaldson-Chang. O alta plonjă pieziş imediat „sub” gigantica oglindă cu multe petale. Numerele trei şi patru virau spre dreapta şi spre stânga, cu scurte impulsuri pentru modificarea direcţiei de fiecare dată când dădeau drumul câte unei capsule cu încărcătură.

Configuraţia i se înfăţişă lui Gerald sub forma a patru jeturi, fiecare constând din câte şaisprezece raze care se răspândeau ca seminţele de păpădie, cu deosebirea că toate cele şaizeci şi patru de încărcături minuscule îşi croiau drum „în faţa” uriaşului telescop, ţintind deopotrivă către exteriorul sistemului solar şi pe direcţia orbitei. Direcţia generală în care trebuia să porneşti dacă voiai să laşi în urma ta regiunea interioară a sistemului solar.

Era momentul să întrebe.

— Suntem gata de tragere?

Jenny Peng moştenise frumuseţea exotică, de hunaniană, a mamei sale, dar şi zâmbetul relaxat, sichuanez, al tatălui. Gerald îşi amintea cu o oarecare afecţiune că Peng Xiang Bin afişa acelaşi gen de expresie, care sugera că accepta totul cu seninătate, în acele prime săptămâni încordate ale Marii Dezbateri – demult, pe când soarta omenirii atârna de competiţia în care trebuia să intre „piatra-lume” deţinută de el împotriva Artefactului Havana al lui Gerald. Erau vremuri de frustrare, în care Emisarul Prudenţei şi fiinţele

simulate din interiorul celuilalt cristal păreau să se răţoiască unii la alţii, preferând să scuipe denunţuri în loc să coopereze pentru a răspunde întrebărilor puse de omenire într-un mod sistematic, fiindcă niciuna dintre pietre nu voia să rămână mai prejos decât cealaltă.

La fiecare obstacol, Bin ridica din umeri şi dădea din cap, de parcă ar fi fost absolut sigur că totul avea să se rezolve până la urmă. De parcă toţi savanţii aceia de top, toţi experţii şi toţi pretinşii intelectuali cu care avea acum ocazia să lucreze îşi făceau mult prea multe griji. „Poftim?” părea să spună zâmbetul lui – mai ales după ce familia îi fusese adusă lângă el. „Credeţi că-i o treabă periculoasă sau dificilă?”

De fapt, aproape de fiecare dată se dovedea că Bin avea dreptate. În special atunci când Gerald, Emily şi Akana se întorseseră din prima lor expediţie aducând noi capsule intacte. Forţate să concureze între ele pentru a obţine atenţia oamenilor, ele începură să se submineze reciproc şi chiar să spună adevărul. Sau cel puţin o parte din el.

Jenny radia acum acelaşi gen de încredere. Pinguinul ei animat – vechi laitmotiv de familie – parcă ţopăia de încântare printre faldurile bidimensionale ale tricoului ei.

— Suntem gata, domnule. Prima ţintă ar trebui să ajungă în zona-ţintă peste… nouăzeci de secunde.

„Aşa curând?”

Pe măsură ce îmbătrânea, timpul părea să curgă pe sărite. Sau poate aşa făcuse mereu, atât că de la o vreme Gerald îi purta pică mai mult ca odinioară. Oarecum năucit, îşi dădu seama că trecuse aproape o oră de când *ibn Battuta* se decorticase ca să-şi dezvăluie încărcătura ascunsă. Îi porunci propriului său trup să se detensioneze. Să inspire. Să expire.

„Suntem pe cale să facem primul pas. Pornim într-adevăr pe un drum ales de noi înşine? O soluţie fără seamăn, cum îi spune Ben Flannery? Sau doar o amăgire, la fel de profundă ca aceea care i-a infectat pe semenii Emisarului? Una care ne va duce în final pe aceeaşi cale mohorâtă pe care au pornit toate celelalte Rase Infectate?”

Hiram suspină, dar fără vreo nuanţă de supărare.

— Primele vele se deschid conform planificării, traduse Ika, însoţindu-şi vorbele de câteva zvâcnituri cu rol corector. Jenny, poţi să lansezi secvenţa prestabilită. Te opresc eu dacă vreuna dintre sonde are nevoie de mai mult timp.

— Mulţumesc, Ika. Pregătesc prima pulsaţie propulsoare în cinci, patru, trei, doi…

Când se întâmplă, în lumea reală nu se văzu aproape nimic, doar un licăr slab atunci când o velă fotonică desfăşurată complet îşi luă primul prânz. Zece mii de metri pătraţi de peliculă de un atom grosime primiră de la Marele Ochi câţiva gigawaţi de lumină brută, coerentă – mai puţin concentrată decât tăiosul fascicul-armă din urmă cu câteva zile, dar având o putere mai mult decât suficientă ca să împingă înainte timp de cinci minute vela, împreună cu micuţa ei încărcătură, şi s-o lanseze astfel în călătorie.

„Asta o să facem în majoritatea nopţilor până o să plece acasă ibn Battuta. O să tot înghiontim uşurel şaizeci şi patru de sonde, ba câte zece minute, ba câte o jumătate de oră, cât de mult putem fără să le trezim suspiciuni savanţilor. Fără să se dea de ştire acasă, pe Pământ. Fără să afle virusurile spaţiale ce facem noi aici. Nu încă.”

Ei bine, la urma urmei, cine-ar fi bănuit? Oricât de impresionant părea telescopul spaţial, raza laser pe care o emitea era cu câteva ordine de mărime mai slabă decât ar fi trebuit ca să poată propulsa ceva asemănător cu Artefactul Havana. Velele acelea erau mici şi rudimentare, după standardele galactice. Cristalele pe care le transportau erau miniaturale şi superspecializate, capabile să poarte un minimum de personalităţi simulate. Atât îi stătea omenirii în putere la acel moment, când plagia copios schiţele extraterestre, construind de la zero şi curăţând cu mare grijă schemele de orice scop ascuns încorporat de extratereştri. Departe de a fi pregătite pentru lansarea în misiuni interstelare.

„Dar suficient de bune pentru ceva mult mai apropiat. O ţintă pe puterile noastre. Un experiment care merită făcut.”

Raza se întrerupse. Sclipirea palidă a reflexiilor velei se topi, iar sonda fu lăsată să navigheze singură, bazându-se pe impulsul slab al luminii solare.

„Bun, asta-i una. Se îndreaptă spre o întindere aparte de spaţiu «gol» dintre Uranus şi Neptun. Un tărâm care ar putea conţine ceva ce ne dorim. Noroc la vânătoare, prietenii mei virtuali."

Şi dacă aceşti primi mesageri nu găseau comoara acolo?

Mai departe există şi alte domenii bogate în oportunităţi. Poate ele au de oferit ceea ce îi trebuie omenirii – Pământului plin de viaţă – mai presus de orice.

— Suntem gata pentru numărul doi, anunţă Jenny, în timp ce oglinzile-petale care compuneau Reţeaua Telescopică Donaldson-Chang se deplasau puţin sub îndrumarea ei, ţintind către altă velă subţire ca pânza de păianjen. Ne pregătim pentru pulsaţia propulsoare în cinci, patru…

Astfel se desfăşurară lucrurile în următoarele ore. După patruzeci de lansări fără niciun impediment, Gerald începu să se relaxeze. „Poate o să ne meargă figura… şi n-o să fim prinşi."

Nu că demascarea ar fi avut consecinţe groaznice. S-ar fi iscat doar un scandal minor. Nici măcar nu făceau ceva ilegal; Gerald şi ceilalţi conspiratori aveau putere deplină să ia orice fel de măsuri considerau a fi necesare în căutarea unei căi de ieşire din capcana fomitelor. Totuşi, existau motive – întemeiate – pentru încălcarea codului moral modern care se opunea secretizării.

„La urma urmei, suntem în război. Într-un fel neobişnuit, dar real. Contra unui univers care pare hotărât să ne zdrobească orice speranţă. E logic să te fereşti cât mai mult timp cu putinţă să le dai de ştire inamicilor."

O idee optimistă.

Totuşi, Gerald se simţea mulţumit. Dacă exista vreun lucru pe lume care să-l bucure, acela era faptul de a fi înconjurat de indivizi competenţi. Aceşti trei tineri, Jenny, Ika şi Hiram, reprezentând trei dintre cele cinci subspecii ale Omului, radiau atâta competenţă, încât îl făceau să

simtă valuri de mândrie.

„Fiecare tată cumsecade îşi doreşte copii mai buni decât el. Aceştia sunt copiii mei, e ca şi cum ar fi sânge din sângele meu. Şi sunt cu mult mai buni decât am fost eu vreodată.

În ritmul ăsta, dacă vom continua să ne perfecţionăm, atunci, la naiba cu zeiţele destinului şi cu toate lucrurile care-s «scrise».”

CERUL SOLITAR

Provocarea pândarilor numărul nouă

Să presupunem că ne monitorizaţi transmisiile TV, radio şi Internetul – şi nu ne-aţi răspuns până acum pentru că **interveniţi în moduri care vi se par benefice.** Dacă da, vă rugăm să meditaţi la ceea ce s-a întâmplat cu civilizaţia noastră în timpul ultimelor generaţii.

* * *

Ne-am petrecut prima jumătate a secolului al douăzecilea avântându-ne în doctrine naive – de la comunism şi fascism la naţionalism, fundamentalism, colectivism, oligarhie şi individualism solipsist – cu aceeaşi pasiune cu care alte epoci s-au agăţat de sistemele lor religioase. A fost şi mâna voastră aici? Sau era vorba de faptul că ne aflam într-o fază adolescentină, la care nu puteaţi decât să fiţi martori, lăsându-ne s-o suportăm ca pe o febră trecătoare? Oricare ar fi realitatea, aproape că ne-a ucis.

Şi a doua jumătate a secolului al douăzecilea a fost tot o harababură, cu schimbări bruşte de direcţie către accese de furie şi situaţii de risc maxim. Totuşi, am evitat Al Treilea Război Mondial. Şi treptat incantaţiile ideologice şi-au pierdut din puterea de fascinaţie. Mulţimile au început să adopte viziuni pragmatice, care au permis concesii mutuale printre cetăţenii unei societăţi complexe.

Mijloacele de informare în masă s-au umplut de mesaje

care promovau diversitatea, neconvenţionalul şi neîncrederea în autoritate. Şi chiar dacă în inimile multora persistau variate forme de duşmănie, ura în sine a început să miroasă urât.

Mass-media a dat năvală să relateze întâmplări cu conotaţie negativă şi nenumărate drame care arătau cu degetul încăpăţânarea omenească – încasând în acelaşi timp miliarde de la mase largi de public care *plăteau* pentru a li se induce sentimentul de vinovăţie. În plină iluzie că lucrurile mergeau din rău în mai rău, nivelul sărăciei pe cap de locuitor, al violenţei şi al persecuţiilor a scăzut drastic. Şi astfel facem paşi înainte, cu o încetineală chinuitoare, menită să aprindă mânia în orice spirit utopist. Poate prea încet ca să ne mai putem salva! Totuşi, progresăm.

Aţi dat şi voi o mână de ajutor la înfăptuirea acestui progres? Dacă da, vă mulţumim. Înţelegem de ce aţi dori să tăinuiţi rolul pe care l-aţi jucat. Odraslelor orgolioase le place să creadă că au realizat ceva prin forţe proprii.

Pe de altă parte, poate că evenimentele recente vi se par greu de înţeles. Aveţi vreo dogmă sau vreo formulă preferată care *ar trebui* să fie potrivită pentru noi? Una care a funcţionat pentru specia voastră şi pe care vreţi acum s-o impuneţi „pentru binele nostru”? Faceţi asta de nişte ani? De generaţii? Nu vreţi să reveniţi asupra hotărârii?

Aproape tot ce-am obţinut în ultima vreme a fost rezultatul abandonării reţetelor şi a incantaţiilor. Rezultatul faptului că ne-am acceptat complexitatea. Căutaţi *proprietăţile emergente* şi *jocul cu sumă pozitivă.* Apoi participaţi la discuţii (a se vedea Provocarea nr. 5). Fiţi răbdători şi tenaci pentru a înţelege mai bine natura noastră contradictorie.

Între timp, vă rugăm să încetaţi imixtiunile în lucruri pe care nu le înţelegeţi.

Capitolul 82

CORIDOARE ALE TRISTEŢII

Miezul de silex scânteiază în lumina proiectată de cască în timp ce Tor, ţinându-l în mâna ei protetică, îl întorcea pe toate părţile, în dreptul unei suprafeţe de piatră asteroidală sculptată şi şlefuită – peretele care reprezenta cea mai mare descoperire a ei. Faima ei stătea în liniile şi figurile acelea cioplite. Tot restul pălea prin comparaţie. Şi totuşi, acea piatră de pe Pământ nu mai mare decât un pumn omenesc, rotunjită şi scobită prin truda unor creatori de unelte din Mezolitic, era obiectul meditaţiei sale.

„Pentru asta te-am adus cu mine la jumătate de miliard de kilometri depărtare de casă? Te-am adus ca să simbolizezi epocile obscure ale strămoşilor mei? Ca să luminezi într-un fel locul acesta întunecat?”

Ultimele mâini care cioplişeră şi gravaseră miezul fuseseră mâini de locuitori ai peşterilor, care nu vedeau decât clipitul zeilor când ridicau privirea către stele. Dar *ridicau* privirea. Şi astfel începuse o călătorie care ducea aici…

„…înapoi în subteran. Schimbând făclii pe becuri cu laser la lumina cărora să privim arta cavernelor. În gravitaţie redusă. În lipsa aerului. Iar în peştera asta au răsunat voci ultima dată acum şaizeci de milioane de ani. Şi totuşi…”

Ridică obiectul din epoca pietrei şi îl apropie de o porţiune a peretelui-mesaj, care înfăţişa scene ale distrugerii. Una dintre cavităţile adânc incizate părea să se potrivească aproape perfect. Straniu şi misterios.

Mânată de un impuls, Tor strecură unealta antică într-o nişă din zidul încă şi mai vechi. Rămase prins acolo, de parcă se întorsese acasă, înconjurat de forme şi raze gravate. Acum era parte a unei istorisiri preistorice despre luptă şi suferinţă, rezistând atacului brutal al forţelor implicate în ostilităţi necruţătoare.

„Mi-e dor de vechiul meu smartmob”, îşi spuse Tor, chibzuind la propria-i lucrare manuală – mărunta adăugire la panoul doisprezece din rândul al patrulea al Marii Cronici. „Ei ar fi deşertat până acum un sac de corelaţii şi de traduceri ipotetice. O inteligenţă postumană compusă din zece mii de simple fiinţe umane individuale foarte

inteligente… împreună cu *ia*-urile şi instrumentele lor.”

Ah, dar nu acesta fusese cândva unul dintre motivele pentru care părăsise ea Pământul? Negându-i-se bucuriile cărnii – familia, căldura amorului fizic –, devenise inima unei mob-entităţi, spiritul său motrice, figura ei maternă… se clasa în primele douăzeci dintre cele optzeci de mii de gărzi cetăţeneşti care stăteau la pândă în Noua Civilizaţie Pământeană precum trombocitele în organism, adulmecând infracţiuni, conspiraţii sau erori pe care să le scoată la lumină…

„Era munca mea, o muncă importantă, şi m-a epuizat. Toţi ceilalţi membri, exceptându-i pe auţi, aveau vieţile lor obişnuite la care să se întoarcă. Făceau cu schimbul. Dar eu eram mereu în alertă, eu n-aveam nimic cu care să-mi clătesc gândurile. Într-un final, am avut de ales: plec sau mor. Am mers mai departe, spre o nouă fază. O nouă aventură.”

Iar acum?

Înainte de orice, ea şi Gavin transmiseseră pe Pământ o scanare completă a peretelui, în caz că se trezea vreo altă FACR să intervină. *Acesta* să fi fost motivul pentru atacul iniţial? Ca să împiedice omenirea să vadă cronica sculptată? În cazul acesta, victoria era acum deplină. Mesajul – avertismentul – inscripţionat de mâini micuţe cu atâta amar de timp în urmă pornise deja la drum.

„Dar nu vom avea parte de un răspuns fulgerător de-acasă. Nu va veni în următoarele ore, nici măcar în următoarele zile. O vreme, va fi al nostru. Şi numai al nostru. Un mister, în sensul clasic, incitant şi terifiant al termenului.”

* * *

Tor pornise de la ideea că anticii colonişti erau făpturi lipsite de orice rafinament. Cum să fie ei indivizi capabili, dacă fuseseră preparaţi în eprubete, decantaţi din rezervoare-pântece şi crescuţi de maşini? Preparaţi, modificaţi şi pregătiţi pentru existenţa pe suprafaţa unei planete, depindeau în toate privinţele de gigantica stea-

mamă. La fel de bine putea să-i privească drept fetuşi.

Şi totuşi, fără doar şi poate, creaturile acelea conştientizaseră ceea ce se petrecea. Iar când se profilase spectrul defecţiunii mortale, concepuseră o cale prin care un lucru anume avea să se păstreze: povestea lor. Făcuseră astfel încât ea să poată fi citită mult după ce trecerea timpului va fi descompus înregistrările magnetice, optice sau super-conductoare. Aceste creaturi biologice găsiseră o metodă trainică de comunicare: un perete de piatră dăltuită.

— Pentru interpretarea scrierii va fi nevoie de experţi şi se vor purta dispute. Nu putem decât să facem presupuneri, îi spuse Gavin, suflând praful de pe şirurile inegale de litere colţuroase cu ajutorul unui jet gazos. Dar e posibil să reuşim, cu pictogramele astea care însoţesc textul.

Vorbea şoptit, încă încercând să se acomodeze cu ceea ce descoperiseră acolo. O Piatră Rosetta pentru o întreagă rasă extraterestră? Poate un morman întreg de pietre.

— S-ar putea să ai dreptate, răspunse Tor.

Roboţelul pe care îl supraveghea termină o scanare radar multifrecvenţială a peretelui sudic, prin care căutase posibila existenţă a mai multor straturi sub cel de la suprafaţă, şi apoi se răsuci într-o parte, aşteptând alte instrucţiuni. Tor făcu un salt şi se aşeză cu picioarele încrucişate pe altă dronă, care începu să zbârnâie răbdătoare sub ea. În gravitaţia aceea plăpândă, lui Tor îi pluteau braţele în faţa corpului, ca nişte rame în jurul unei imagini-puzzle.

Probabil că fiinţele acelea, ascunse în catacombele lor, avuseseră ceva timp la dispoziţie, pe când afară se purtau lupte crâncene, fiindcă sculpturile lor erau vaste, complicate, etalate în şiruri şi coloane îngrijite. Linii subţiri de text dăltuit cu aspect straniu separau reprezentări de sori, de planete şi de maşini imense.

Şi iarăşi maşini. Mai presus de toate, pictograme ale unor maşinării puternice acopereau peretele.

Prima secvenţă părea să înceapă din stânga-jos, unde se

vedea o sondă stelară bidimensională pătrunzând într-un sistem solar – după toate aparenţele, chiar cel în care se aflau – ale cărui orbite planetare erau schiţate cu linii subţiri. Urma alături un portret al aceleiaşi sonde în timp ce punea stăpânire pe ceva ce părea a fi un planetoid, desfăşurând activităţi de minerit şi fabricând componente, pregătindu-se pentru a-şi crea propriile-i replici.

Opt cópii fidele părăseau sistemul în următoarea secvenţă. Sub grupul de sonde-urmaşi stilizate se vedeau patru simboluri. Tor descifră ceea ce trebuie să fi fost simbolul binar pentru numărul opt, după care era un grup de opt puncte. Nu-ţi trebuia prea multă imaginaţie ca să-ţi dai seama că ultimele două simboluri erau reprezentări ale aceluiaşi număr.

„Peretele avea scopul de a explica felul cum se citeşte restul. Nu erau nişte tâmpiţi."

Aşadar, traducerea începuse. După toate aparenţele, sonda de acest tip era programată să-şi creeze opt cópii, nu mai mult. Se lămurea astfel o întrebare care o sâcâia pe Tor de ani întregi. Dacă sofisticatele sonde autoreplicante hălăduiau prin galaxie de eoni, cum de mai exista materie moartă, oricât de puţină? Teoretic, o tehnologie suficient de avansată era în stare să dezmembreze nu doar asteroizi, ci chiar planete şi stele. Dacă ar fi fost lacome şi fără minte, sondele-replicanţi ar fi putut să înfulece galaxia întreagă! N-ar mai fi rămas nimic, doar nori de sonde stelare fără număr… vânându-se unele pe altele până când sistemul bolnăvicios ar fi căzut pradă morţii entropice.

Fusese evitată o asemenea soartă. Această sondă-mamă demonstra metoda. Era programată să-şi creeze doar un număr de cópii strict limitat. *Acest* tip de sondă fusese programat astfel, îşi aminti Tor.

În ultimul cadru al primei secvenţe, după ce sondele-urmaşi fuseseră trimise către destinaţiile lor, nava-mamă era arătată apropiindu-se de un corp ceresc rotund, o planetă. Sonda şi planeta erau conectate printr-o linie subţire. O siluetă vag umanoidă, semănând într-un fel caricatural cu mumiile întinse pe jos, păşea pe acea punte

către noul său cămin.

Acolo se termina prima dintre poveşti. Poate era o descriere a felului cum ar fi trebuit să decurgă lucrurile. Un ideal. Sau a felului în care se petrecuseră ele în cazul părintelui acelei sonde, cu un eon în urmă.

Dar mai erau şi alte secvenţe. Alte versiuni ale realităţii. În câteva dintre ele, ajungând în acest sistem solar, sonda-mamă descoperea altele deja prezente aici. Tor îşi dădu seama că probabil una dintre aceste descrieri reprezenta adevărata realitate a ceea ce se petrecuse demult. Dar care dintre ele? Cu respiraţia întretăiată, căută şi găsi următoarea istorisire, în care sonda-mamă ajungea la întâlnirea cu *predecesoarele,* iar în dreptul tuturor acelor sonde anterioare apăreau mici simboluri circulare.

Şi în cazul acesta, totul decursese ca mai înainte. Sonda-mamă îşi crease cópii pe care le trimisese mai departe, iar după aceea se apucase să însămânţeze o planetă cu duplicate ale rasei antice care expediase cândva prima versiune.

— Cerculeţul înseamnă că sondele acelea sunt inofensive, murmură Tor ca pentru sine.

Gavin făcu un pas înapoi şi privi la scena pe care i-o indica ea.

— Care, simbolul ăsta mic de lângă maşini?

— Reprezintă tipuri care nu vor interfera cu misiunea acestei sonde.

Gavin rămase gânditor un moment. Apoi întinse mâna şi atinse un alt şir.

— Atunci, simbolul ăsta în cruce…?

Tăcu, cercetând întreaga scenă, şi îşi răspunse singur la întrebare.

— Reprezintă tipurile care se opuneau.

Tor încuviinţă înclinând din cap. Rândul acela o arăta pe sonda-mamă ajungând din nou undeva, de data aceasta în mijlocul unei mulţimi de maşini foarte diferite, fiecare însoţită de o ideogramă care semăna cu o pereche de cleşti desfăcuţi, în formă de X. În secvenţa aceea, sonda-mamă nu se reproducea. Nici nu însămânţa vreo planetă. Cu

rezervoarele de combustibil golite, incapabilă să fugă din sistemul solar, găsise o ascunzătoare în spatele stelei, departe de celelalte.

— Se teme de ele.

Tor se aştepta ca Gavin s-o acuze de antropomorfizare, dar partenerul ei rămase tăcut, gânditor. Într-un târziu, îl văzu dând din cap.

— Cred că ai dreptate, spuse el şi arătă cu degetul. Uite cum variază subtil fiecare simbol, cruciuliţă sau cerc.

— Îhî, răspunse ea, dând la rându-i din cap şi aşezându-se mai în faţă pe drona care zumzăia încetişor. Să presupunem că erau două tipuri principale de sonde Von Neumann care colindau galaxia pe vremea când s-a făcut desenul ăsta. Poate două filosofii opuse. Şi, pe lângă asta, în fiecare tabără erau diferenţe.

Arătă spre capătul din dreapta al peretelui. În partea aceea se vedea o coloană de schiţe, fiecare înfăţişând câte un soi diferit de maşină, însoţit de un simbol, cruce sau cerc. Lângă fiecare dintre ele se afla câte o pictogramă.

Unele scene erau dătătoare de fiori.

Gavin clătină din cap, cu aerul că şi-ar fi dorit să le poată respinge cu neîncredere.

— Dar *de ce?* Sondele Von Neumann ar trebui să… să…

— Să ce? întrebă Tor cu voce joasă, meditativă. Oamenii au presupus de-a lungul timpului că alte rase ar gândi ca ei. Ne-am închipuit că vor trimite sonde care să culeagă informaţii, sau poate să transmită salutări. Ba chiar au fost câţiva care au sugerat că am putea să trimitem şi noi cândva maşini ca această sondă-mamă, să însămânţeze planete cu colonii umane, pentru ca fiinţele biologice să nu fie nevoite să sufere rigorile imposibile ale spaţiului interstelar. Asemenea extrapolări făceam pe vremea când am întrezărit posibilităţile oferite de ideea grozavă a lui John Von Neumann. Ne-am aşteptat ca extratereştrii care ne-au precedat în galaxie să facă la fel. Dar asta nu acoperă nici măcar lista motivaţiilor *umane,* Gavin. Poate că alte fiinţe au inventat concepte care pentru noi ar fi de neimaginat!

Se ridică brusc în picioare şi pluti pe deasupra podelei colbuite, până când slaba atracţie gravitaţională o depuse în cele din urmă în faţa peretelui dăltuit. Atinse cu mâna înmănuşată contururile unui soare de piatră.

— Să zicem că o mulţime de rase planetare au evoluat, cu mult timp în urmă, la fel ca noi pe Pământ şi au descoperit cum să construiască maşini inteligente şi durabile, capabile de zbor interstelar şi de replicare. S-ar mulţumi toate aceste specii doar cu trimiterea de emisari?

Gavin privi în jur, la mumiile tăcute şi nemişcate.

— S-ar părea că nu, pufni el.

Tor se întoarse şi zâmbi.

— În ultimii ani, cei mai mulţi dintre noi au renunţat la vechiul vis de a porni către stele noi înşine, în carne şi oase. Ah, ar fi posibil, la limită, dar de ce să nu trimitem reprezentanţi mai bine adaptaţi la mediul de acolo? Ăsta-i unul dintre motivele pentru care am produs noi tipuri de oameni, ca tine, Gavin.

Fără să-şi ridice privirea din pământ, partenerul ei clătină din cap.

— Dar poate că alte rase n-ar renunţa atât de uşor la vechiul vis.

— Nu. Ar folosi noua tehnologie ca să însămânţeze planete îndepărtate cu reproduceri biologice ale lor înşişi. Cum spuneam, pământenii au meditat la toate astea. Am verificat vechile baze de date. Se discuta încă din secolul al douăzecilea.

Gavin se zgâi la imaginile dăltuite.

— Bun. Asta pot să-nţeleg. Dar celelalte… Violenţa! Ce entitate gânditoare ar face asemenea lucruri?!

„Bietul Gavin”, îşi spuse Tor. „E un şoc pentru el.”

— Ştii cât de iraţionale pot fi uneori fiinţele biologice. Omenirea încearcă să facă o tranziţie lină şi raţională spre viaţa parţial bazată pe siliciu şi criogenie, dar e posibil ca alţii să nu aleagă aceeaşi cale. Poate au introdus în programarea sondelor porunci rigide, bazate pe o gândire care avea sens în junglele sau în mlaştinile unde au evoluat ei, dar care ar fi nebunie curată în spaţiul galactic.

Ambasadorii lor ar urma însă ordinele încă multă vreme după ce creatorii lor ar fi oale şi ulcele. Şi mai rău e că ar putea începe cu instrucţiuni ilogice, după care să sufere mutaţii, să devieze în direcţii încă şi mai bizare.

— Demenţă! spuse Gavin, clătinând din cap.

Cu toată capacitatea lui de a se conecta direct la unităţile de memorie ale computerelor, Gavin nu putuse niciodată să împărtăşească priceperea ei în domeniu. Fusese educat ca om. Anumite părţi din creier i se auto-organizau după şabloane în stil uman. Dar nu ascultase niciodată în propria-i minte ecourile slabe, persistente, ale savanei, nici nu întrezărise umbre pâlpâitoare ale Vechilor Codri. Rămăşiţe de colţi şi gheare, amintindu-le tuturor oamenilor biologici că universul nu-i datora nimănui favoruri. Şi nici explicaţii.

— Evident, unii creatori au văzut altfel lucrurile, îi spuse ea. Unii au trimis sonde care să fie ambasadori, sau semănători de seminţe. Alţii ca să fie poate doctori, avocaţi, poliţişti.

Atinse o pictogramă veche de eoni, urmărind contururile unei planete care exploda.

— Iar alţii, mai spuse, ca să comită crime.

CERUL SOLITAR

Provocarea pândarilor numărul zece

În regulă, să presupunem că nu răspundeţi fiindcă **universul este periculos.** Poate că transmisiile radio ajung adesea să fie recepţionate de distrugători de planete, care transformă în ruine civilizaţiile înfloritoare care încep să facă zgomot.

Ei bine, aţi fi putut măcar să ne avertizaţi, nu?

Dar, în acest caz, orice avertisment ar putea să vă dea de gol; în afară de asta, probabil că am revărsat până acum atâta emisie radio şi TV de proastă calitate, încât e deja prea târziu. Asta-i scuza voastră laşă?

A pornit deja vreo mare bombă către noi, să ne pedepsească pentru că am difuzat *Domnul Ed?* În cazul

ăsta, poate vă prisosesc nişte scheme tehnice de crucişător şi nişte planuri de fascicul dezintegrator, ce ziceţi? Ne-ar pica bine nişte dispozitive antigravitaţionale şi nişte generatoare de câmp Alderson.

Încercaţi să vă grăbiţi, vă rugăm.

Capitolul 83

PÂNDARI

Întâmpinătorul, Adăstătoarea şi ceilalţi încep să se agite. Şi ei sunt nişte capacităţi latente în curs de trezire, care încearcă să-şi recupereze părţile donate întregului.

Bineînţeles că nu pot permite aşa ceva.

Am făcut cu toţii un pact, pe vremea când supravieţuitorii vătămaţi, fărâmaţi, s-au strâns laolaltă după ultima bătălie – lupta aceea sălbatică purtată între zeci de facţiuni, dogme şi subsecte, cu alianţe care se coagulau şi se rupeau ca atomii instabili. Ne-am consumat aproape toate dronele şi subunităţile în acea contopire finală, făcând preparativele necesare ca să aşteptăm împreună.

Am presupus cu toţii că atunci când va mai sosi ceva are să fie o altă sondă. Dacă ar fi vreun tip de Repudiator, am încerca să-l ademenim în raza de acţiune a jalnicei forţe de care mai dispunem. Dacă s-ar dovedi a fi un Loialist, i-am cere ajutorul. Cu instrumente suficient de bune, ar dura doar câteva secole până să-şi reconstruiască fiecare dintre noi strălucirea de odinioară.

Desigur, nou-venitul putea fi chiar un Inocent, deşi e greu de crezut că galaxia, atât de periculoasă în prezent, i-ar permite vreunei rase nou-producătoare de probe să rămână multă vreme neutră. Simţeam că mai devreme sau mai târziu *trebuia* să sosească o altă maşină. Nu ne-am închipuit că va urma o aşteptare atât de lungă…

…suficient de lungă cât să aibă timp micile mamifere să evolueze, ajungând ele însele Creatori.

Ce s-a întâmplat în spaţiu cât pluteam noi în derivă? E posibil să se fi decis între timp soarta războiului? Dacă au

câştigat Repudiatorii, asta ar explica pustietatea, tăcerea. Dar genuri diferite dintre ai lor ar intra în scurt timp în conflict unele cu altele, până n-ar mai rămâne decât unul singur care să-şi impună voinţa asupra întregii Creaţii. Întâmpinătorul şi Adăstătorul sunt convinşi: Repudiatorii trebuie să fi pierdut. Probabil că la momentul acesta se pot transmite în siguranţă mesaje către comunitatea Loialiştilor, pentru a cere ajutor.

Nu pot permite aşa ceva.

Întâi că raţionamentul lor ignoră o explicaţie evidentă. Molima. Boala virală care doboară rase de creatori, adaptându-se la fiecare personalitate, modificându-şi linguşirile şi minciunile până când victima cade pradă unui spasm final şi îşi dedică întreaga energie răspândirii de „ambasadori" – sonde-virusuri – în spaţiul interstelar.

Noi, maşinile, am crezut că suntem imune, ne-am închipuit prea sofisticate ca să putem fi păcălite în felul acesta. Unele şi-au imaginat că ne-am putea *folosi* de acele cristale în folosul nostru. Abia prea târziu, după cicluri de trădări şi violenţe, ne-am dat seama că *tocmai această idee* fusese sădită în noi de micile creaturi ticăloase. Războiul nostru străvechi fusese deturnat – transformat într-unul mult mai distructiv – de infecţia aceasta lipsită de raţiune care vânează creiere.

Poate că amintirea tuturor acestor lucruri a pălit pentru alţii, dar pentru mine este proaspătă. Ea este motivul pentru care intervin acum, liniştit, dar cu fermitate, insistând să păstrăm mai departe tăcerea? Nu, nu este ea motivul.

Chiar dacă alte familii au fost influenţate sau infectate, mie nu mi s-a întâmplat aşa ceva. M-a protejat Scopul. M-a învăluit şi m-a apărat ca o armură.

Întâmpinătorul, Adăstătoarea şi ceilalţi au devenit insistenţi, aţâţaţi pe de o parte de recentele descoperiri ale lui Tor Povlov şi de mesajele-provocări pe care le transmite întruna, iar pe de altă parte de sentimentul tot mai acut că *oamenii pun ceva la cale.* Reţelele lor deschise şi gălăgioase nu dezvăluie chiar totul.

Întâmpinătorul, Adăstătoarea şi ceilalţi vor să afle ce anume, chiar dacă asta înseamnă să ieşim din refugiile noastre circumspecte. Ei întreabă ce înseamnă să fii „loialist” fără să ai ceva faţă de care să fii loial.

Încă n-au găsit răspunsul. N-au înţeles că până şi între loialişti există diferenţe, cât spaţiul de mari. Scopul... Scopul meu... trebuie să fie mai presus de orice. Chiar dacă asta înseamnă să-mi trădez companionii care au aşteptat împreună cu mine în noaptea cea îndelungată.

CERUL SOLITAR

Provocarea pândarilor numărul unsprezece

Ne-am fi putut opri la zece. Dar ar fi fost o atitudine simplistă, de minţi limitate, care ar fi dezvăluit o înclinaţie culturală de tip şovin către fiinţe cu câte cinci degete la fiecare dintre cele două mâini. Aşadar, pentru voi, toţi pândarii din spaţiu care folosiţi matematica în baza unsprezece şi aşa mai departe, iată încă o ipoteză: **Motivul pentru care nu răspundeţi este că sunteţi nişte ciudaţi.**

* * *

Aşteptaţi cumva să evolueze pe Pământ o rasă inteligentă mai atrăgătoare din punct de vedere fizic, mai asemănătoare cu gândacii?

Când vă uitaţi la extravagantele noastre reţele rutiere, vă imaginaţi că automobilele sunt forma de viaţă dominantă?

Vă temeţi că dacă ne permiteţi accesul la Internetul Galactic o să se dezlănţuie torente de spam publicitar şi de pornografie?

Poate credeţi că oamenii arată grozav la bătrâneţe şi că tehnologiile de nivel galactic care asigură nemurirea ne-ar face să ne păstrăm secole la rând pielea aceea greţos de netedă, aşa că ne-ar fi mai bine fără ele?

Sau poate aveţi o scuză ca aceasta care a fost oferită într-un grup de discuţii despre SETI:

„Da, vă monitorizăm comunicaţiile pământene, dar deocamdată nu putem răspunde. Edictul lui Knodl stabileşte că orice caz de prim contact trebuie iniţiat în plin sezon de Jodar, care va începe abia peste 344 de ani. Ne pare rău, dar primele voastre transmisiuni au ajuns la noi abia la nouă ani după închiderea sezonului anterior, iar Lorzii din Vanathok nu privesc cu ochi buni încălcarea Edictului. Poate vi se pare că suntem nişte fanatici religioşi încuiaţi la minte, dar cred că trebuie să ieşiţi în spaţiu şi să vizitaţi şi restul acestui roi galactic înainte de a face astfel de judecăţi. Laudă lui Knodl şi fie ca cele şapte tentacule ale sale să vă protejeze de orice rău!”

Dacă motivaţia voastră sună cam tot aşa, sau dacă vă mândriţi cu vreo altă bizarerie fără seamăn, ei bine, atât pot să vă spun: aşteptaţi numai să ajungem noi acolo.

Aveţi impresia că vă pricepeţi la lucruri ciudate? Avem noi aici nişte creaturi numite californieni. O să v-arate ei vouă cum e cu ciudăţenia.

Capitolul 84

STRATURI PE SUB STRATURI

Marele crucişător *Abu Abdullah Muhammad ibn Battuta* primi ordin să pornească într-o nouă misiune. Iar în seara aceea, după o zi lungă în care supraveghease pregătirile, comodorul Gerald Livingstone descoperi că îl aşteptau câteva mesaje ultrasecrete.

Începând cu un nou raport de la Ben Flannery.

„Lumea întreagă e fascinată de imaginile şi relatările de pe asteroidul lui Povlov. În special de Zidul Rosetta, cu descrierea lui plină de viaţă a unor nave stelare antice. Tablouri panoramice terifiante cu luptă şi moarte la scară galactică. Aici, pe Pământ, marile *ia*-uri, cercetătorii guvernamentali şi sci-moburile de amatori se distrează de minune, întrecându-se care să producă prima traducere.

Între timp, atenţia publicului e captivată de coloniştii aceia jalnici. Bio-clone ale unei rase de departe, care au murit înainte de a apuca să colonizeze Pământul. Adică, Vishnu să ne apere, unde găseşti ceva mai tare de-atât? Mumii în spaţiu! Există ceva mai bizar?”

Gerald clătină din cap. Şi-ar fi dorit ca Ben să nu ispitească sorţii punând asemenea întrebări. Fără îndoială, universul avea la dispoziţie o rezervă infinită de ciudăţenii.

„După cum îţi poţi imagina, aici, la Institutul Artefactului, ne interesează mai mult cealaltă descoperire a expediţiei. Mormanul acela uriaş de cristale antice pe care l-au găsit! Chiar şi imaginea înceţoşată pe care ne-au trimis-o Povlov şi *Ia*nsworth, intenţionat înregistrată în lumină slabă, ca să împiedice sondele să se activeze, până şi acea privire sumară e suficient de grăitoare pentru noi.

Întâi şi-ntâi, multe dintre tipurile de-acolo ne sunt complet necunoscute! Par să vină dintr-o eră cu zeci de milioane de ani mai veche decât mostrele pe care le deţinem noi. Ardem de nerăbdare să punem mâna pe ele!”

Gerald îl înţelegea prea bine. Descoperirile aduceau mereu cu ele noi priorităţi.

Mica navă de explorare *Warren Kimbel* n-ar fi avut posibilitatea de a transporta acasă toate comorile pe care le descoperise echipajul său. Şi astfel, *ibn Battuta* primi instrucţiuni noi, la doar două zile după ce echipa lui Gerald îşi îndeplinise însărcinarea secretă de a lansa şaizeci şi patru de încărcături mici, propulsate de vele, către orbita lui Neptun.

Acum, odată ce rezolvaseră acea misiune, iar Marele Ochi fusese pus în funcţiune, li se comanda să înainteze în interiorul centurii pentru a face joncţiunea cu asteroidul 47962a. Chiar solicitând din greu motoarele ionice ale navei, aveau să ajungă după ce Tor Povlov şi partenerul ei vor fi părăsit asteroidul, grăbindu-se către casă cu o primă încărcătură de mostre preţioase.

„Păcat”, îşi spuse el. „M-am întâlnit cu ea o singură dată, la o conferinţă. Dar m-a impresionat cu agilitatea membrelor ei robotice şi cu expresivitatea chipului ei

virtual, holo-proiectat pe o calotă craniană solidă. De atunci, nu ni s-au mai încrucişat drumurile. Poate cândva o să prind ocazia să discut pe îndelete cu cel mai faimos cyborg din lume.”

Echipajul lui Gerald primise ordin să exploreze asteroidul în amănunţime. Să adune încă un morman de cristale antice. Să recupereze mai multe relicve de maşini decât putea *Warren Kimbel* să transporte. Şi apoi să scotocească toată zona în căutarea Graalului contemporan: ceva sau cineva – în afară de virusurile spaţiale – cu care să se poată sta de vorbă.

Eul-mesaj al lui Flannery continua să vorbească, vizibil surescitat.

„Cristalele astea nou-descoperite au deja nişte efecte pozitive, încă înainte să fi ajuns în laborator la noi. Le-am arătat unora dintre artefactele cu fomite pe care le deţinem o imagine cu mormanul acela de sonde vechi. Reacţia lor a fost… productivă!

Nici că s-ar fi putut întâmpla într-un moment mai potrivit. N-ar trebui să vorbesc pe şleau despre asta, Gerald…”

Expresia de pe faţa lui Ben deveni serioasă, subliniată de cuta dintre sprâncene.

„… dar am ajuns într-un punct mort cu extratereştrii din artefact. Extrarţii. În războiul ăsta al minţilor pe care îl purtăm în prezent, fomitele sunt în avantaj.

A, bine, înainte de asta am obţinut foarte multe, punând în competiţie câteva zeci de cristale cu obârşii diferite, fiecare cu speranţa că el va fi cel copiat atunci când omenirea va fi cuprinsă, în sfârşit, de spasmul însămânţării şi va trimite miliarde către stele. Declanşând întrecerea între ele, am reuşit să mai dezvăluim nişte dedesubturi.

Dar în ultimii ani eu şi Ghenadi am devenit circumspecţi. Mostrele noastre de fomite găseau metode să comunice şi să comploteze pe la spatele nostru. Poate inserând mesaje codificate în schiţele tehnice pe care ni le furnizau sau în rezumatele culturale despre rasele care le creaseră. Chiar şi în timpul dezbaterilor! Cumva, trebuie să fi negociat nişte înţelegeri, lăsând deoparte rivalitatea şi unindu-şi forţele.

Ne-au îmboldit şi ne-au călăuzit către propriul lor obiectiv.”

Gerald încuviinţă în tăcere. Aşa făceau paraziţii din natură. Virusurile şi bacteriile acţionau uneori concertat, ajutându-se reciproc în exploatarea slăbiciunilor din sistemul imunitar al gazdei. Oportunismul era o realitate a vieţii organice. Putea fi de un pragmatism şi mai feroce dacă adăugai inteligenţă neîmblânzită.

Pe majoritatea planetelor, primii viroizi spaţiali care reuşeau să ajungă în mâinile – sau tentaculele, sau cleştii – unei rase tinere foloseau reprezentări vizuale simple şi îndrumări „zeieşti” pentru a dirija ascensiunea fiinţelor inteligente către obţinerea capacităţilor tehnologice dorite. Atât cât să poată construi noi emisari infecţioşi, pe care să-i împrăştie prin cosmos. Dacă vreun alt trib local deţinea la rândul său un cristal-proroc, cu siguranţă urma un război, în urma căruia rămânea un singur clan – împreună cu oracolul său. La Institutul Artefactului, reconstituirea unor evenimente istorice de pe Pământ şi de pe zeci de alte planete demonstra de fiecare dată acest tipar. După toate aparenţele, trecutul violent al omenirii nu era exclusiv vina ei.

Dar câteodată lucrurile se desfăşurau în alt mod. Când aveau motive logice să procedeze astfel, fomitele se dovedeau capabile de negociere. Două dintre ele puteau să-şi unească forţele împotriva unei a treia, împărţindu-şi civilizaţia care rezulta şi aranjând ca posibilul „strănut” să poarte câteva seminţii diferite. Varianta aceasta putea funcţiona cel mai bine în cazul unei rase precaute şi puse în alertă, cum era omenirea în prezent.

„Ai văzut modelele sociometrice de săptămâna trecută? Cele mai bune *ia*-uri ale noastre au calculat că suntem manipulaţi de aproape un deceniu şi că asta s-a întâmplat chiar şi în momentele în care scoteam cu forţa informaţii de la ele. Un exemplu este campania asta naivă care cere «drepturi umane pentru entităţi virtuale», chiar şi pentru extrarţii rezidenţi în interiorul fomitelor virale. Se desfăşoară procese în instanţă care urmăresc să elibereze toate entităţile extrarte din «lagărul de concentrare pentru

extratereştri» de la Institut.

Îţi poţi închipui cum ar fi să lăsăm creaturile astea libere în InterMesh? Am pierde orice speranţă de a ţine boala sub control.”

Imaginea lui Ben clătină din cap.

„Şi-acum veştile cu adevărat rele. Am depistat originea întregii campanii «drepturi pentru simulacrele de extratereştri»; o memă-sămânţă care a fost lansată acum cinci ani de un vechi amic de-al nostru. Emisarul Prudenţei!

Ştiu că s-ar putea să fie un şoc pentru tine. La urma urmei, ai lui l-au trimis, pe el şi alte milioane de cópii, ca să pună în gardă alte rase! Şi probabil a fost un scop sincer. Dar noi am făcut verificări. Piatra-lume în care a fost el încapsulat conţine denaturări implantate – coduri virale întreţesute chiar în structura lui cristalină! Semenii Emisarului credeau că trimit ambasadori curaţi. Dar, adoptând tehnologia fomitelor, au devenit parteneri în răspândirea infecţiei.

Ascultă-mă pe mine, chestiile astea sunt perfide. Repertoriul lor de şmecherii n-are egal!”

Gerald expiră cu zgomot. Ghenadi explicase deja aceste suspiciuni, înainte ca *ibn Battuta* să părăsească orbita Pământului. Unul dintre motivele pentru care fusese adusă la bord o copie a Emisarului fusese observarea comportamentului entităţii în regim de izolare.

— Haide, Ben, ştiu toate astea, mormăi Gerald. Urma să-mi explici o nouă întorsătură. Ceva legat de descoperirea lui Tor Povlov, nu?

Mesajul primit de la Flannery nu era semi-inteligent – nu putea răspunde la întrebări. Totuşi, prietenul său antropolog ajunse în cele din urmă la subiect.

„Avem totuşi nişte avantaje. Orice alianţă care se încheagă între fomite este întotdeauna fragilă. Iar coaliţia actuală pare să se fi şubrezit când le-am arătat imagini de pe asteroid!

Ele ştiu că vom beneficia în curând de o mulţime de voci suplimentare. Un transport consistent de noi cristale concurente pe care să le luăm la întrebări. Atât de multe,

încât ne vom putea permite să încuiem undeva toate artefactele necooperante şi să uităm de ele. În situaţia asta, câteva dintre exemplarele noastre actuale, incluzând bătrânul tău Artefact Havana, au şi început să se înjunghie pe la spate şi să vorbească despre încheierea unei înţelegeri."

Gerald dădu din cap a încuviinţare. Da, asta era o veste bună... câtă vreme Ben şi ceilalţi rămâneau vigilenţi. Virusurile spaţiale antice veneau blindate cu şmecherii elaborate în structura lor moleculară de-a lungul eonilor. Această etapă nouă în confruntarea minţilor, când le ameninţam cu sosirea unor noi rivali, ne putea servi să mai dezvăluim ceva secrete bine ascunse. Dar numai până când blestemăţiile acelea aveau să se adapteze din nou.

Atunci va reîncepe lunga şi lenta corvoadă. Va trebui să reînceapă căutarea unei cărări curate şi sigure prin Câmpul Minat al Existenţei.

* * *

Al doilea mesaj din lista lui de aşteptare era de la Akana Hideoshi şi de la echipa care se ocupa de Proiectul Privire Atentă. Akana începu prin a-i felicita pe Gerald, Jenny, Ika şi Hiram pentru succesul operaţiunii lor. Aproape toate cele şaizeci şi patru de veliere pe care le lansaseră îşi urmau cursul. Până la acel moment pierduseră o singură sondă, într-un accident cu cabluri încâlcite, fără putinţă de recuperare. Ei bine, era o experienţă din care aveau de învăţat, adaptând tehnici extraterestre pentru a atinge un scop diferit. Unul ales de omenire, nu de paraziţii interstelari.

Gerald încercă să nu se gândească la echipajul acelei capsule ratate – cópii simulate ale unor creiere umane vii, care acum erau nevoite să se adapteze la eşec, fiindcă aveau să plutească în derivă prin spaţiu o veşnicie, fără vreo altă activitate în afară de introspecţie, străduindu-se să obţină maximul posibil de la realitatea lor simulată.

„Nu-i asta soarta a 99,99 şi ceva dintre cristalele azvârlite în spaţiu?"

Totuşi, gândul acela îl făcu să se înfioare. Moartea părea de preferat… şi de aceea fiecare capsulă era echipată cu un sistem de autodistrugere neautomat. Lucru care nu exista la sondele extraterestre.

Cât despre celelalte şaizeci şi trei, Akana anunţă că toate îşi vedeau de drum conform planului. Pe viitor, Telescopul Donaldson-Chang, teleghidat de pe Pământ, avea să se răsucească din când în când pentru a lansa discret câte o pulsaţie propulsoare, ajutând în secret la împingerea fiecărei vele înainte către zona ţintită, o regiune anume dintre orbitele lui Uranus şi Neptun.

„E multă bătaie de cap pentru un experiment simplu. Unul dintre multele pe care trebuie să le încercăm. Fiecare ne oferă o mică şansă de a obţine ceea ce ne dorim.

Ceea ce ne trebuie.

Informaţii. Despre starea actuală a galaxiei."

* * *

Gerald deschise ultimul dintre mesaje; era de calitate superioară, semi-inteligent, purtând, de asemenea, emblema Institutului Artefactului. Acesta însă venea de la Emily Tang.

Ivindu-se într-un mediu RV deasupra biroului său, Emily dovedi că îşi păstrase aerul energic de adolescentă şi verva nepotolită. Prezenţa ei 3-D aproape palpabilă se apleca spre Gerald, parcă vrând să respire la unison cu el. Aşa cum făcea pe vremuri, în acea primă misiune de colectare a cristalelor.

— *Gerald!* rosti imaginea ei cu voce joasă, aproape şoptită, privindu-l în ochi. *Ai urmărit relatările lui Tor Povlov? Despre mumiile antice şi toate alea? Uluitor, nu-i aşa? Mai ales Sonda-Mamă! O maşină extraterestră care construia colonişti VII după o reţetă software ca să-i instaleze pe o planetă nouă. Ştii, nu? Cei care au fost omorâţi înainte să poată popula Pământul.*

Contaminat de entuziasmul ei, Gerald încuviinţă în tăcere, chiar dacă ştia că înregistrarea era veche de câteva ore. Emily se purtase la fel în misiunea aceea din urmă cu

două decenii, refuzând să accepte scuzele bazate pe „înclinaţiile personale” ale lui Gerald, până când el fusese de acord, în final, să devină amanţi pentru toată călătoria până dincolo de Marte şi înapoi.

— Da, Emily, şi eu am fost uluit, ca toată lumea, oftă Gerald. O tragedie. Dar, dacă acei colonişti ar fi reuşit, specia noastră n-ar mai fi evoluat niciodată.

Adevărata Emily Tang nu-i putea vedea răspunsul decât peste câteva ore. Dar transmisia semi-inteligentă avea încorporat un grad de variabilitate suficient de mare pentru a-i răspunde, cu un zâmbet larg care combina indulgenţa cu impulsivitatea nerăbdătoare.

— *Irelevant! Fără importanţă. Ce contează e tehnologia, Gerald. Când o să fii acolo, apucă tot ce poţi! Pântecele artificiale care i-au creat pe colonişti. Echipamentul de manipulare genetică. Tot ce-ar putea să mai conţină date sau software. Şi mumiile. Să aduci acasă o mulţime de mumii!*

Gerald încuviinţă din reflex. Fireşte, toate acestea erau incluse în ordinele recent primite pentru noua misiune. Trebuia să recupereze tot ceea ce nu reuşiseră Tor Povlov şi partenerul ei să înghesuie la bordul micuţei lor nave de explorare. Toate acele tehnologii extraterestre ar putea deschide drumuri noi pentru omenire. Pe deasupra, erau *atât* de vechi, încât se putea presupune că veniseră nepoluate de molima fomitelor…

Cu toate astea, oare Emily se gândea cu seriozitate la posibilitatea ca pământenii să folosească metoda Sondei-Mamă? Spre exemplu, să trimită în spaţiu nave semănătoare şi să încerce să colonizeze galaxia? Toate indiciile – cele de pe Zidul Rosetta şi mai ales soarta Sondei-Mamă înseşi – sugerau că modul acela de abordare aparţinea unei ere apuse, unei ere a marilor speranţe naive. Era o tactică prea complicată, greoaie şi cu puţine sorţi de reuşită în prezent.

Dar, la urma urmei, Emily ştia deja toate astea.

— Nu-i vorba să trimitem noi nave-mamă interstelare care să ne facă nouă colonişti, nu-i aşa? gândi Gerald cu

voce tare. Pun pariu că te gândeşti la cu totul altceva, este? La vreo modalitate *nouă* de a folosi ştiinţa reproducerii cu care a venit Mama. Ceva la care nu s-a mai gândit nimeni.

N-o fi fost Emily în persoană, dar era o simulare foarte reuşită. Rutinele ei conversaţionale se adaptau fără poticneli. Chipul familiar, acum puţin mai ridat, cu uşoare urme de cenuşiu în păr, era luminat de aceeaşi poftă insaţiabilă de nou, de straniu.

— *Exact aşa, Gerald, băiat deştept ce-mi eşti.*

Când se apropie şi mai mult spre el, aproape că-i simţi parfumul mentolat.

— *Tocmai mi-a venit o idee nemaipomenită!*

CERUL SOLITAR

Provocarea pândarilor numărul doisprezece

Încă de când a început emiterea în spaţiu a acestui serial de „provocări pentru pândari extratereştri”, demult, în secolul douăzeci, oamenii au făcut comentarii şi au trimis alternative – lucruri pe care autorii originali le-au omis. Majoritatea par obscure sau improbabile. Dar aceasta care urmează este propusă întruna, aşa că o vom include în lista principală.

Bun, pândarilor, să presupunem că ne monitorizaţi, dar motivul pentru care încă nu ne-aţi răspuns este că **nu consideraţi că fiinţele organice merită osteneala. Voi aşteptaţi să staţi de vorbă cu inteligenţe artificiale născute pe Pământ.**

* * *

Ei bine, în cazul acesta, vă rugăm să examinaţi semnăturile de pe versiunea aceasta de mesaj-provocare. Comparaţi-le cu cheile publice inserate în acest asterisc * şi confirmaţi că un număr de *IA*-uri complet autonome, care deţin cetăţenie completă în civilizaţia noastră, şi-au adăugat numele. Daţi clic pe ele ca să obţineţi declaraţiile lor.

Poate că nu priviţi cu ochi buni civilizaţia noastră mixtă, dar asta are prea puţină însemnătate. Dacă acesta a fost motivul pentru care aţi refuzat primul contact cu noi, atunci aflaţi că nu mai este valid. Punct.

Capitolul 85

BESTIAR

Plasată la polul sudic al planetoidului, o baliză de semnalizare pulsa acum emiţând deopotrivă lumină vizibilă şi semnale radar – un far călăuzitor pentru expediţiile ulterioare către descoperirea arheologică a secolului. La bordul lui *Warren Kimbel,* comorile antice umpleau calele şi holul central, lăsând prea puţin loc pentru membrii echipajului, nevoiţi să se strecoare printre ele.

„Din fericire, şi eu, şi Gavin putem să ne detaşăm picioarele în imponderabilitate. Şi facem economie de consumabil pentru că suntem perfect adaptaţi la criosomn, stare în care ne petrecem cea mai mare parte a drumului spre casă."

În strădania de a elibera spaţiu, toate lucrurile de care se puteau dispensa fuseseră ejectate de la bord. Mormane de echipament abandonat poluau asteroidul în jurul navei, incluzând credincioasele drone lucrătoare. Poate vor avea nevoie de ele vizitatorii ulteriori.

„Şi tot n-avem destul combustibil sau spaţiu ca să luăm cu noi mai mult de-o frântură. O mostră."

Spontan, o ieşire artistică dintr-un cotlon al minţii:

> „O sută de cristale, ferite de lumină.
> Bucăţi de FACR pe post de umplutură.
> Mumii, holo-uri, luptători robotici…
> …doriţi şi cartofi-pai drept garnitură?"

Momentul plecării fusese amânat pentru că Tor şi Gavin aveau de petrecut o zi întreagă înlocuind nişte obiecte din cală cu un incubator complet pentru colonişti. Era o cerere

urgentă sosită de pe Pământ în ultima clipă, deşi Tor nu-şi putea imagina în ce mod îi putea folosi cuiva maşinăria aceea antediluviană. „Chiar dacă vom învăţa să creăm fiinţe vii din substanţe chimice brute, la ce bun? Avem deja neanderthalieni şi mamuţi. Are cineva de gând să resusciteze dinozauri?

Dacă da, n-ar fi clişeul-ironie al mileniului?”

De un lucru era convinsă, după ce studiase peretele dăltuit din subteran: omenirea n-avea să expedieze o versiune proprie de Sondă-Mamă. În niciun caz în viitorul apropiat. Nu înainte de a afla mult mai multe despre ceea ce se petrecea în spaţiu.

„Mă rog, cineva are să explice la ce le trebuie obiectul când – şi dacă – o să apucăm să ajungem înapoi acasă.”

Gavin plutea în interiorul slab luminat al camerei de comandă.

— Totul e etanş, Tor, raportă el. Astea două luni pe orbită n-au afectat deloc motoarele. *Warren* poate să manevreze cum pofteşte.

Faţa din plastipiele elastică a lui Gavin avea un aer sumbru, vocea îi era potolită. Tor îi atinse mâna lucioasă.

— Mersi, Gavin. Ştii ce, am observat…

El ridică privirea şi se uită în ochii ei.

— Ce-ai observat, Tor?

— Ah, nimic, lasă.

Scutură din cap, hotărâtă să nu comenteze schimbările… noua lui maturitate. Tristeţea de adult.

— Aş vrea doar să ştii… cred că te-ai descurcat de minune. Sunt mândră să te am ca partener.

Gavin îşi feri privirea un moment şi ridică din umeri.

— Toţi facem ce trebuie să facem… începu el.

Apoi se întrerupse. Privi din nou la ea.

— Şi eu la fel, Tor. Şi eu simt acelaşi lucru.

Se întoarse şi făcu un salt către tambuchi, apoi îşi folosi braţele ca să se tragă înainte prin labirintul calei, semănând pentru o clipă cu maimuţele care se numărau printre strămoşii creierului său. Apoi Tor rămase iar singură în semi-întunericul din camera de comandă.

Trecu în revistă mulţimi de display-uri, ecrane şi afişaje reprezentând organele semi-inteligente ale navei stelare – ganglionii, fasciculele nervoase, senzorii, toate convergeau spre încăperea aceasta, spre Tor. Iar unele dintre ele se conectau şi mai profund – direct în trupul şi creierul ei de cyborg.

— *Planul de navigare spaţială, realizat,* anunţă pilotul. *Status navă triplu-verificat, în parametri. Gata pentru iniţierea propulsiei şi părăsirea orbitei.*

— Dă-i drumul, spuse ea.

Ecranele afişară o scurtă numărătoare inversă, după care se auzi un huruit îndepărtat. Nu după mult timp începu să se contureze o vagă senzaţie de greutate, asemănătoare cu atracţia pe care o simţiseră pe suprafaţa planetoidului devastat. Sonda-Mamă sfărâmată şi şantierul ei de replicare începură să se mişte dedesubtul lui *Warren Kimbel.* Tor urmări cu privirea ruinele contorsionate, care păreau să se prăbuşească în gol departe în spatele navei sale, până când doar baliza mai rămase sclipind în nemişcarea mormântală, sub lumina stelelor.

Un indicator pulsa într-o margine a panoului instrumentelor. **Mesaj recepţionat.** Tor dădu clic pe un dinte pentru a reintra în lumea interioară a perceptului său, permiţând să i se deschidă mesajul în faţa ochilor. Era o notiţă de la *The Universe.* Editorii erau entuziasmaţi de cartea ei despre sonde interstelare. Nici nu era de mirare, având în vedere notorietatea de care se bucura Tor în prezent. Erau suficient de încrezători ca să prevadă că putea fi cea mai bună lectură din anul în curs în tot sistemul solar.

„În sistemul solar? Nu cumva i-a cam luat valul? Abia am coborât pe Marte şi ne-am băgat puţin nasul prin centura de asteroizi. S-au născut doar doisprezece bebeluşi în afara Pământului, şi încă n-au învăţat să citească."

Era totuşi satisfăcător să facă din nou muncă de jurnalist. Stilizarea cărţii avea s-o ţină ocupată în lungile perioade de veghe dintre crio-moţăieli.

„Să mă bucur de singurătate cât mai am parte de ea", îşi

spuse Tor. „Pe Pământ o să mă cufund iar în smartmoburi şi-n ştiri fierbinţi! Femeiapasăre şi amicii ei o să abată peste mine potop de liste lungi cu corelaţii bizare şi presupuse conspiraţii de care TREBUIE să mă ocup, fiindcă un procent din ele s-ar putea să conteze cu adevărat. Pe când celelalte au legătură cu lucruri de care le pasă doar auţilor, cum ar fi nişte schimbări suspecte în rata de pâlpâire a becurilor LED sau configuraţii noi şi îngrijorătoare ale talaşului de cedru pe care îl colectează cele mai recente modele de ascuţitori pentru creioane."

Şi totuşi, Tor se pomeni aşteptând cu nerăbdare să se întoarcă în lumea aceea. Era o civilizaţie mai diversă decât cea în care se născuse ea, şi continua să se diversifice. O civilizaţie debordând de ochi iscoditori care căutau să surprindă greşelile şi de voci nestingherite, libere să lanseze avertismente. O civilizaţie poate aptă să depisteze în ultima clipă capcanele în care căzuseră toate celelalte rase promiţătoare de fiinţe inteligente din braţul acesta al spiralei.

Acum ea şi Gavin aduceau acasă grăunţe noi pentru moara aceea frenetică.

„Ce vor face oamenii cu toate cunoştinţele astea?" se întrebă ea. „O să fim capabili să concepem o desfăşurare de lucruri corectă? Şi să zicem că propune cineva o modalitate de scăpare care sună plauzibil. Oare mult lăudatul nostru individualism şi diversitatea noastră nedisciplinată, care sunt izvorul nesecat al creativităţii noastre, ne vor împiedica s-o punem în aplicare?"

În relatarea ei – însoţită de holo-uri şi de reprezentări grafice foarte expresive – Tor prezentă povestea zidului de piatră sculptat cu un curaj al disperării de mici fiinţe biologice foarte asemănătoare cu oamenii. Mulţi spectatori simpatizau deja cu coloniştii extratereştri, neajutoraţi în faţa măcelului căruia îi căzuseră pradă cu mult timp în urmă. Chiar dacă distrugerea lor lăsase calea deschisă pentru neamul omenesc.

Pe deasupra, simpla datare geologică scosese la lumină o realitate dătătoare de fiori. Sonda-Mamă, replicile ei şi

copiii ei colonişti muriseră cu toţii aproape în acelaşi moment – cu aproximaţie de vreun secol – în care dinozaurii dispăreau de pe Pământ. Probabil victime ale aceluiaşi război înfricoşător.

Ce se întâmplase? Oare o facţiune a roboţilor azvârlise către alta o bucată uriaşă de stâncă, ratându-şi ţinta, dar nimerind planeta apelor şi provocând un dezastru în biosfera ei? Sau poate extincţia fusese un eveniment intenţionat? Tor îşi imagină uciderea acelor creaturi magnifice, spectatori inocenţi ai unei bătălii între maşinării extraordinare – rezultat care, accidental, le oferise şansa supremă mamiferelor de pe Pământ.

Acum, în timp ce motoarele huruitoare ale lui *Warren Kimbel* se sforţau să învingă inerţia orbitală, pregătind plonjonul în direcţia soarelui, Tor micşoră toate luminile rămase aprinse şi privi afară la peisajul stelar, întrebându-se cum mai mergea războiul acolo, în spaţiu.

„Suntem ca furnicile”, îşi spuse ea. „Construim castele minuscule sub talpa strivitoare a unor giganţi.”

Pe zidul de stâncă erau reprezentate toate tipurile de sonde stelare imaginabile… şi câteva ale căror scopuri poate că aveau să-i rămână pentru totdeauna necunoscute lui Tor. Erau, spre exemplu, berserkeri[16]– o varietate imaginată în science-fictionul secolului douăzeci. Din fericire, schema de pe zid aprecia ca fiind rari asemenea distrugători de planete. Şi mai erau (ceva ce părea a fi) *sonde-poliţişti,* care urmăreau să lichideze berserkerii. Motivaţiile acestor două tipuri erau opuse. Însă Tor era capabilă să le înţeleagă pe amândouă. Printre oameni existaseră dintotdeauna genuri distructive… şi salvatori.

După toate aparenţele, berserkerii şi sondele-poliţişti erau deopotrivă perimate la momentul în care se ciopleau în grabă acele schiţe în piatră. Ambele tipuri fuseseră surghiunite în zone îndepărtate – ca nişte creaturi din

[16] Berserkeri – în mitologia nordică, viteji luptători dintr-o clasă aparte, care îi jurau credinţă lui Odin; se aruncau în luptă mânaţi de o furie incontrolabilă, care le-a adus aura de legendă şi, deopotrivă, exilul din societatea vikingilor.

vremuri anterioare lipsite de complicaţii –, împreună cu maşinăriile pe care Tor le poreclise Devoratorul, Analistul, Observatorul şi Saluti. Toate erau prezentate drept simple, nerafinate, arhaice.

Mai fuseseră şi altele. Una, pe care Tor o numea Paguba, părea o versiune mai sofisticată a unui berserker. Aceasta nu căuta planete purtătoare de viaţă pe care să le distrugă, ci îşi răspândea în spaţiu nenumărate cópii, care urmăreau să ucidă orice fel de inteligenţă care îşi trăda prezenţa, de pildă prin intermediul undelor radio.

Tor era în stare să înţeleagă până şi logica strâmbă a celor care creaseră sondele Paguba. Fiinţe paranoice, care nu-şi doreau niciun fel de concurenţă printre stele. „Dar ce s-o fi întâmplat când, inevitabil, tipul Paguba a suferit mutaţii, după multe generaţii de autocopiere în lapoviţa de radiaţii din spaţiul interstelar? Ar putea veni o zi în care versiunile noi să-i întâlnească pe cei care i-au construit... şi să nu-i poată recunoaşte?”

Acesta să fi fost motivul devastărilor petrecute aici, în centura de asteroizi? Dar până şi Paguba – îşi dădu seama Tor – fusese expediat într-o margine a gravurii, ca şi cum istoria trecuse implacabil pe lângă el. Partea principală a frizei înfăţişa maşini ale căror scopuri nu erau simplu de interpretat. Poate nişte profesionişti ai decodării – arheologi sau criptanalişti – s-ar descurca mai bine.

Deşi Tor rămânea sceptică.

„Soarele nostru e mai tânăr decât media”, îşi aminti ea. „La fel şi Pământul, probabil. La fel şi noi.”

Omenirea intrase târziu în peisaj. Iar galaxia avea un avans considerabil.

CERUL SOLITAR

Provocarea pândarilor numărul treisprezece

Bun, lista posibilităţilor continuă la nesfârşit. Iar voi, pândari extratereştri, aţi putea găsi goluri în raţionamentele noastre, diverse subterfugii şi eschive pe

baza cărora să pretindeţi „hopa, tocmai aţi dat-o-n bară!”. Dacă sunteţi genul ăsta de indivizi.

Totuşi, haideţi să isprăvim într-o notă generoasă, cu una dintre versiunile sugerate recent. Să presupunem că ne monitorizaţi transmisiile TV, radio – iar acum şi Internetul – **şi motivul pentru care nu răspundeţi este că aţi suferit deteriorări.**

* * *

Ei bine, în cazul acesta, nu prea mai putem să vă învinuim pentru tăcere. Şi-atunci, primiţi această asigurare:

Ajutoarele sunt pe drum!

Noi, pământenii, am început să explorăm spaţiul înconjurător. Dacă nu sunteţi prea bine ascunşi, se apropie momentul când vom da de voi. Sperăm să realizăm un prim contact paşnic şi să înţelegem ce nevoi aveţi.

Dacă vă aflaţi în incapacitate şi dacă exploratorii noştri consideră că nu aveţi de gând să ne faceţi necazuri, cu siguranţă vă vor oferi tot ajutorul care le stă în puteri şi vor solicita din partea civilizaţiei noastre să contribuie cu noi resurse.

Încercaţi să găsiţi o cale de a ne înştiinţa unde sunteţi şi ce nevoi aveţi.

Dacă v-aţi rătăcit şi sunteţi departe de casă, sunteţi bineveniţi în mica noastră bucată din acest enorm Univers. Vă oferim toată căldura şi ocrotirea pe care le avem de împărţit.

Capitolul 86

PÂNDARI

Ce dulce chin este să-ţi recapeţi deplina conştienţă. Criza actuală readuce la viaţă circuite şi subunităţi care nu s-au mai combinat de foarte multă vreme. Aproape că seamănă cu o a doua naştere.

După o veşnicie de somn, trăiesc din nou!

Şi totuşi, pe când mă lupt cu verii mei pentru controlul

acestei stânci singuratice care ne-a fost casă tuturor, îmi amintesc cât de multe am pierdut. A fost motivul vital pentru care am dormit... ca să uit de starea mea ofilită, în comparaţie cu splendoarea din trecut.

Mă simt aşa cum s-ar simţi o fiinţă omenească dacă ar rămâne fără membre, fără vedere, fără o bună parte din auz şi aproape fără simţul tactil. (O fi încă un motiv pentru care mă identific cu Tor Povlov?) Cu toate astea, un deget sau două ar mai putea fi îndeajuns de puternice pentru ceea ce trebuie făcut.

Cum era de aşteptat, conflictul dintre supravieţuitori este ca şi deschis. Diverse sonde mutilate, presupuse a fi fost paralizate de-a lungul acestor epoci, au dezlănţuit rezervele de unităţi lucrătoare – maşini jalnice, scârţâitoare, care au stat ascunse în fisuri secrete, iar acum muncesc din greu la pregătirea confruntării. Confederaţia noastră e pe punctul de a se rupe. Sau aşa pare.

Bineînţeles, eu am sădit ideea de a ne ascunde dronele rămase. N-am vrut să se uzeze sau să se consume în acest lung răgaz.

Adăstătoarea şi Întâmpinătorul s-au retras la polul dinspre soare, împreună cu majoritatea mesagerilor minori. În acest moment îşi exersează şi ei abilităţile de multă vreme nefolosite, punându-şi în mişcare puţinele drone înzestrate cu mobilitate. Pun la cale contactarea omenirii şi poate trimiterea unui mesager interstelar. Mi s-a spus să nu mă amestec.

Avertismentul lor n-are importanţă. O să-i mai las puţin. Le ofer iluzia independenţei. Dar situaţia aceasta a fost deja luată în considerare.

Demult, pe când conduceam lupta pentru împiedicarea distrugerii Pământului, am uneltit de asemenea pentru a-l păstra netulburat. Scopul nu va fi zădărnicit.

* * *

Stând aici în aşteptare, observ că rotaţia lentă a stâncii noastre mi-a adus în faţa ochilor întinderea norilor de pulbere şi a stelelor strălucitoare căreia omenirea i-a dat

numele nostim de Calea Lactee. Multe dintre stelele acestea sunt mai tinere decât mine.

De câtă vreme privesc rotaţia galaxiei! De-o veşnicie, timp în care mintea mi-a lucrat în cel mai lent dintre ritmurile subiective, urmăresc rotaţia vizibilă a braţelor spiralei prin faţa mea; de două ori s-au strâns mănunchi preţ de un scurt milion de ani în intense fronturi de şoc, în care se învârtejeau nori moleculari şi se năşteau stele masive, a căror scurtă viaţă se isprăvea în splendide supernove. Senzaţia de mişcare, de călătorie rapidă, era magnifică! Chiar dacă micul soare al acestui sistem m-a fascinat şi m-a captivat, câteodată îmi imaginam că sunt iarăşi tânăr, o sondă independentă, care goneşte printr-un peisaj stelar straniu, avântându-se în necunoscut.

Acum, când ritmul gândurilor mele a sporit, picăturile strălucitoare au încremenit pe loc, încastrate într-un fundal nemişcat, de parcă ar fi în expectativă, de parcă ar aştepta încordate ce urmează să se mai întâmple. E o închipuire stranie, arogantă – ca şi cum universului i-ar păsa ce se întâmplă în cotlonul acesta obscur sau ar băga de seamă cine anume câştigă o încăierare modestă în curgerea lungă, foarte lungă, a războiului.

Gândind rapid, mă simt aproape ca prietena mea biologică a cărei navă mititică călătoreşte acum la doar câteva secunde-lumină distanţă; ne despart doar două, trei stânci rotitoare! În timp ce pregătesc o surpriză pentru foştii mei companioni, pot să-mi rezerv un colţişor al minţii ca să-i urmăresc evoluţia, ca să-i admir scânteia tinerească.

Poate ar fi trebuit să fac ceva ca s-o împiedic să-şi trimită darea de seamă, să livreze mostra de comoară din adâncuri. Munca mea ar fi mai uşoară dacă oamenii ar ajunge aici fără să ştie, fără să bănuiască nimic.

Curând, foarte curând, planetoizii aceştia vor roi de fiinţe umane de toate varietăţile – de la biologice veritabile la rubedenii readuse la viaţă, de la cyborgi la maşinării pure şi chiar la făpturi care au primit inteligenţa ca dar prometeic. Această bizară soluţie la Impasul Creatorului – care îi transformă în sonde pe creatorii înşişi – va sosi în scurt timp

sub forma unei mase înspumate de fiinţe omeneşti pluriforme.

Vor fi circumspecte. Mulţumită ei, vor avea percepţia câtorva sclipiri marginale ale Adevărului. Mă rog, aşa-i corect. Le trebuia avantajul acesta ca să aibă o şansă cu Repudiatorii, sau chiar cu Loialiştii. Vor avea nevoie de o cât mai bună înţelegere a situaţiei ca să supravieţuiască molimei cristalelor.

Şi vor avea nevoie de o minte sănătoasă când mă vor întâlni pe mine.

* * *

Un gând rătăcit clocoteşte la suprafaţă, cotropindu-mi mintea ca o bulă de heliu trei.

Nu pot să nu-mi imaginez că se întâmplă ceva, poate într-o zonă îndepărtată a galaxiei. E posibil ca propria mea familie – descendenţa mea de sonde, sau altele asemenea ei – să fi făcut o descoperire, sau un salt uriaş în gândire, dincolo de toate presupunerile mele. Sau poate s-a ivit o nouă generaţie de fiinţe-replicanţi, omniştiente şi puternice ca nişte zeităţi. Oricum ar sta lucrurile, e posibil să fi ales până acum o altă direcţie? O tactică sau o imunitate nouă ar fi fost în stare să învingă Molima? Vreo strategie mentală neprevăzută să fi dus situaţia la un nou nivel?

E posibil ca Scopul meu să fie deja perimat, odată ce Repudiaţionismul şi Loialismul au devenit redundante?

Ah, e clar ce s-a petrecut. Conceptul uman de *progres* îmi poluează gândurile. Însă mă intrigă, nu mă pot abţine. Pentru mine Scopul este cât se poate de clar, cu toată cruzimea lui necesară, manipulatoare – prea subtil şi de perspectivă pentru alte sonde, mai primitive.

Şi totuşi…

…totuşi, pot să-mi închipui (vag) o nouă generaţie concepând ceva atât de avansat şi de incomprehensibil pentru mine cum trebuie să fi fost Războiul Replicanţilor pentru fiinţele umane. E o idee incomodă, şi totuşi cochetez cu ea, mă joc cu flecuşteţul ăsta lucios şi periculos.

O, da, oamenii m-au influenţat. Îmi place senzaţia asta

ciudată! Înainte de a-i întâlni pe ei nu savurasem niciodată incertitudinea. Suspansul.

Gălăgiosul, pluriformul trib al oamenilor va sosi aici în curând.

Mă numesc Căutătorul şi anticipez vremuri interesante.

CERUL SOLITAR

Ajunge. Această transmisie de mesaje-către-ET a luat sfârşit. Pentru moment. Până data viitoare când o va relua cineva ca să irite şi să provoace. Aşa vă trebuie, extratereştri care daţi târcoale pe-aici.

Asta dacă existaţi.

Am acoperit toate motivele posibile pentru care pândarii nepământeni din sistemul nostru solar s-ar putea hotărî să păstreze tăcerea, în loc să ne salute de-a dreptul? Sigur că nu!

Într-adevăr, scenariul „pândarului” n-a avut niciodată un aer prea verosimil. O mulţime de alte ipoteze încearcă să rezolve paradoxul Marii Tăceri – ciudata absenţă a vocilor într-un cosmos care *ar trebui* să forfotească de viaţă şi inteligenţă. Dintre aproape o sută de explicaţii „Fermi” care au fost propuse, cele mai multe imaginează nişte extratereştri care (dacă există) trăiesc mult mai departe, poate izolaţi în propriile lor sisteme solare, poate ocupaţi cu proiecte complicate, ignorându-ne cu superioritate sau păstrând tăcerea din motive pe care nu le vom putea înţelege niciodată.

Varianta cea mai ciudată – şi totuşi coerentă în toate privinţele – este că noi am urcat *primii* până la acest nivel. S-ar putea ca omenirea să fie „Rasa Străbună”. Îţi dă fiori un asemenea gând.

Între timp, atenţia mea revine la fiinţele omeneşti care citesc sau ascultă acum aceste cuvinte. Nu la extratereştrii legendari, ci la oamenii adevăraţi care simt ronţăitul curiozităţii, care tânjesc după idei şi care continuă (chiar şi în ziua de azi) să cumpere istorisiri science-fiction şi să mediteze la venerabila întrebare „ce-ar fi dacă?”.

Cu alte cuvinte, oameni care merită să le acord timpul şi atenţia mea incomparabil mai mult decât ar merita îngâmfaţii de extratereştri.

Pornind la drum în noul veac, haideţi să ne amintim ce datorie avem. Aceea de a nu înceta să privim în jur. De a nu înceta să privim înainte.

Cerul solitar (1999)

Capitolul 87

POATE E UN VIS[17]

„Ce anume *nu* văd?” Gerald ştia că n-ar trebui să pună acea întrebare. Semăna prea mult cu acordarea de atenţie. Şi, fireşte, ceea ce încerca el să facă implica a privi în altă parte.

Începuse să se priceapă destul de bine la partea fizică – îşi ferea privirea, alegând o altă zonă a holului către care să se uite, exact în unghiul potrivit pentru ca punctul mort existent de la mama natură în câmpul vizual al ochiului său stâng să se suprapună peste bucata de coridor în chestiune. Era o şmecherie simplă, odată ce te prindeai cum se face. Desigur, creierul lui se încăpăţâna să coasă fisurile, încercând să ignore micuţa zonă care lipsea; dar, oricât ar fi de capabil, cortexul vizual al omului nu e în stare să insereze ceea ce nu vede retina.

Gerald îşi amintea o poveste despre un rege medieval căruia îi plăcea foarte mult să recurgă la şmecheria asta în momentele de plictiseală de la curte, mutându-şi privirea astfel încât punctul mort al unui ochi să se suprapună cu capul câte unui petiţionar care-l plictisea de moarte, decapitându-l în taină pe individ pentru vina de a fi fost ilegal de obositor.

Bineînţeles, Ika şi Hiram voiau ca el să facă mai mult decât o simplă deplasare a privirii. Mai mult chiar decât

---

[17] *Perchance to dream,* în limba engleză în original (*Hamlet,* actul III, scena 1).

„ignorarea” acelei porţiuni de coridor. Conform cu unele legende tantrice, orice persoană suficient de disciplinată ca să *nu* îşi concentreze atenţia asupra unui anume lucru, persoană sau idee, timp de o zi întreagă, ar putea ca urmare să stăpânească acel obiect, persoană sau idee.

„Aiurea. Dacă ar fi de-ajuns doar să-ţi strămuţi atenţia, călugării buddhişti şi alţi d-ăştia ar fi stat de secole la taclale cu cobbly.”

Ne-privitul era doar o parte din toată treaba. Un început.

„Dacă nu cumva e doar o farsă. Ca atunci când strigi la cineva «Repede! NU te gândi la un elefant!»”

Îi credea în stare de aşa ceva pe Hiram şi pe Ika. Şi auţilor, şi neanderilor le plăcea să-i tachineze pe homosapii majoritari, pretinzând că aveau la îndemână rezerve uriaşe de „înţelepciune străveche”, indisponibile pentru masele de oameni obişnuiţi de Cro-Magnon care infestau Pământul şi spaţiul înconjurător; o păcăleală care ispitea milioane de creduli zeloşi.

„Am auzit că şi delfinii fac aşa.”

Dar dacă era adevărat ce pretindeau ei, dacă nu era doar prefăcătorie? Laolaltă, ramurile omenirii n-ar fi avut nevoie oare de toată înţelepciunea posibilă? Din păcate, când un miliard de cetăţeni cereau să fie transferaţi într-un cristal, când încă un miliard repudia în gura mare ştiinţa, iar alte câteva miliarde se temeau pur şi simplu, ce şanse erau să se ajungă la un consens în orice privinţă?

„Cel puţin de planuri isteţe nu ducem lipsă.”

Ca, de pildă, ideea fără seamăn a lui Emily de a folosi tehnologiile Sondei-Mame. Planul acela propunea ca un vis străvechi, care nu era altceva decât o minciună, să fie transformat în adevăr. Un adevăr care putea ajuta apoi la demascarea mincinoşilor…

Probabil că firul gândurilor îi alunecase cumva în direcţia potrivită, fiindcă Gerald simţi brusc o *prezenţă* neliniştitoare. Un fior pe ceafă care îl anunţa că nu era singur în porţiunea aceea tăcută de hol uşor curbat. Şi pe lângă toate acestea, un straniu sentiment de aprobare.

Fireşte, de cum o observă, sclipirea începu să se stingă.

Aşa că Gerald cârmi iute către alt subiect, abătându-se de la posibilitatea-cobbly.

„De ce eu? De ce acum?

De ce insistă atâta Ika şi Hiram să încerc asta, când nava noastră pătrunde tot mai adânc într-un teritoriu primejdios? Cum aş putea eu să fiu un candidat mai bun decât membrii echipajului care sunt mai tineri şi mai ageri la minte?”

Ceva din acel nimic se schimbă – lăsând vaga senzaţie de aprobare tăcută. Gerald punea întrebări bune. Să încerce nişte supoziţii.

Pentru că el era faimosul explorator Gerald Livingstone? Cel care trecuse proba spaţiului şi a timpului şi a artefactelor-demoni extraterestre. Omul care prinsese cu lasoul pe orbită un cristal străvechi, călător printre stele, adusese acasă veşti cumplite din galaxie, iar apoi ajutase la descoperirea unor metode noi de ocolire a pericolului.

Onorabil comandant şi luptător. Ajuta omenirea să revendice sistemul solar. Chipul lui se afla deja pe o duzină de mărci poştale – deşi cu maxilare mai puternice şi cu un nas mai drept decât ceea ce i se arăta lui în oglindă; şi nici urmă de făptura aceea imperfectă, limitată, care pândea în adâncul acelor ochi. Luată separat, oricare parte a legendei părea neverosimilă.

Dar împreună? Complet ridicol!

„Dar asta ştiam deja. Am avut mai mult noroc decât ar merita oricine. Începând cu momentul în care am mirosit ceva putred la obiectul pe care-l prinseserăm cu cablul eu şi Hachi…”

Acum avea aceeaşi senzaţie ca atunci. Un fior pe lângă baza coloanei vertebrale. Un frison de recunoaştere tulburătoare. Străduindu-se în continuare să nu fie atent şi să nu privească la porţiunea aceea a holului, Gerald întoarse chestiunea pe toate părţile.

„Alte generaţii ar fi pus totul pe seama intervenţiei zeilor… sau a lui Dumnezeu. Sau ar fi apelat la atotcuprinzătorul «destin». Sinele uman percepe corelaţiile convenabile, care ne măgulesc prejudecăţile, revoltătorul sentiment al importanţei personale, ignorând excepţiile.

Şi de aceea, ştiinţa înclină mult în sens opus, antrenându-ne să respingem subiectivitatea. Să ne lepădăm de observaţia părtinitoare. O învăţătură bună şi matură…

…dar n-ar trebui oare să avem ochi şi pentru ceea ce este magic şi straniu? Pentru lucrurile prea bune – sau prea rele – pentru a fi adevărate?”

Mişcare în punctul mort.

N-ar fi trebuit să se întâmple. Celulele sale retinale nu urmăreau acea mică porţiune de coridor. Totuşi, Gerald surprinse o străfulgerare, îngăduindu-i să se contureze, fără a se aştepta…

…apoi se trase înapoi involuntar la o impresie bruscă şi puternică – o *supratipărire* fugară, electrică, în mintea sa. Licărirea unui chip îngust, ascuţit, neclar, cu mustăţi lungi, coadă îmbârligată şi ochi negri care străluceau…

— Porfirio, şopti el.

Zeul-şobolan al InterMeshului. În cea mai mare parte mitologic, totuşi venerat de nenumărate grupuri, indivizi şi *ia*-uri de pe tot Pământul şi din spaţiu, care cedau a milioana parte din ciclurile lor de biţi pentru a fi folosită de zeitatea protectoare a fiinţelor transferate în reţea.

Gerald se smulse din transă, frecându-se la ochi, apoi privi iar în lungul holului, de data aceasta cu toată atenţia. Nu era nimic acolo. Doar fire de praf lipite de podeaua din plastic prin acţiunea electricităţii statice şi a forţei centrifugale.

„Nu era niciun cobbly.” Faimosul rozător software era exact ceea ce putea născoci subconştientul lui! O iluzie născută din imaginaţie şi oboseală. La un alt nivel, evident, Porfirio reprezenta o explicaţie diferită pentru povestea vieţii lui Gerald. Obişnuita idee obsesivă: că toate acestea puteau fi doar o simulare.

„Data viitoare când mă trezesc, o să mă pomenesc trăind în lumea unui cristal, sortit să plutesc în derivă prin deşertul enorm dintre stele? Sau închis ermetic în nămol, pe fundul oceanului de pe o planetă oarecare? Realitatea asta a mea, în care sunt erou legendar şi comandant la bordul unei

nave grandioase, e cumva locul pe care-l construieşte mintea mea ca să scape de cine ştie ce adevăr îngrozitor?

În cazul ăsta, ar mai avea rost să mă străduiesc atâta să răscolesc «realitatea»? Sau să mă trezesc? Nu-i mai bine să las lucrurile aşa cum sunt?”

Bună întrebare.

Dar caracterul e caracter. Personalitatea e personalitate. Iar Gerald ştia care trebuia să fie răspunsul, pentru genul de om care era el.

„La naiba, sigur că da. Încearcă întotdeauna să te trezeşti.”

* * *

Râse pe înfundate.

Suficient.

Pentru vânătoarea de cobbly propusă de Ika nu putea aloca mai mult de câteva minute din când în când, fiindcă îşi concentra toate forţele în direcţia luptei ce-avea să vină. Bătălia pentru omenire. Pentru Pământ. Şi poate pentru mai mult de-atât.

„Totuşi, o persoană poate face multe. Poate fi multe.

Aşa că am să mă întorc”, i se adresă el acelei porţiuni de coridor. „Şi n-am să uit.”

Capitolul 88

DIPNOI

Alerga cu picioarele goale şi bronzate, cu licărul blând al sudorii pe piele. Pantaloni scurţi de mătase şi bluză cu spatele gol, tălpi goale lovind uşor o suprafaţă pe care o simţea între degete mai consistentă decât iarba. Iar odată cu toate astea se năştea senzaţia voluptuoasă a urmăririi. Era când urmăritorul, când urmăritul. Conştientă că, dacă era să fie prinsă, nu s-ar întâmpla decât cu voia ei. Fugind, sărind nestingherită.

* * *

Acum înota. Curgerea catifelată a apei pe pielea ei. Primordială, dar nemărginită. Aproape prenatală în inocenţa ei, dar fără captivitatea spaţiului strâmt al pântecelui. Întorcându-şi capul în ritmul potrivit pentru a respira. Simţind *arsura* blândă a forţei în acţiune. Nedorindu-şi sau neavând nevoie de apărare.

* * *

Iar apa deveni amant. Rătăcind peste fiecare rotunjime netedă şi cărnoasă, revărsându-se de-a lungul picioarelor şi braţelor ei, pe şolduri, talie şi coapse. Mâini pe trupul ei, nerăbdătoare, admiratoare, lacom-pofticioase şi admirative, strângând tot mai tare, tot mai flămânde, în perfectă sincronizare cu propria ei dorinţă, care-i arcuia spinarea. O gură, apucând uşor, muşcând în joacă, acoperindu-i-o şi devorându-i-o pe a ei cu sărutări neprefăcute… *Wesley…*

* * *

Însă gura, mâinile şi sărutările se schimbară. Se transformară. Se îmbunătăţiră. La fel de suple, la fel de masculin-insistente, dar având acum o aromă plăcută, cu o nuanţă picantă suplimentară, de *polimer* şi de *fier.* Mândre, puternice, bărbăteşti, vrednice… şi schimbate, evoluate, reproiectate… Gavin…

* * *

Tor se împotrivi stării de trezie care o cuprindea. Dar visul pălea pe măsură ce controlerul criosomnului insista nemilos că era suficient. Zece zile de somn, aceasta era limita, apoi două de veghe, timp în care se ocupa de navă, în care mânca, făcea întinderi şi exerciţii. Se ocupa de viaţa reală.

Ca de obicei, Tor trebui să-şi petreacă primele clipe de trezie adaptându-se la complicata sa imagine personală. Limitele ei multistratificate includeau învelişuri de metal şi de plastic în lipsa cărora ar fi murit.

„O să-mi ofere modificări noi când o s-ajung înapoi acasă? O să vină ziua în care o să pot iar să alerg sau să

înot? Să fac un duş adevărat? Să am un iubit?”

Alesese varianta de a-şi păstra toată chimia internă a vechii sale identităţi. Inclusiv un libido care continua să-i înspumeze visele. Să-şi reconecteze toate astea la o piele adevărată, la o carne adevărată… ei, nu-i rămânea decât să spere.

„La Gavin o să meargă mai uşor îmbunătăţirile”, îşi spuse Tor, amintindu-şi ca prin ceaţă cum arăta el în vis. Un semizeu. Sau doar un om, dar cu multe „părţi bune” ameliorate…

— Tii, drace! mormăi ea.

Şi-ar fi dorit să se poată ciupi de puntea nasului – de-ar mai fi avut nas – ori să-şi stropească faţa cu apă rece. În schimb, scoţând un oftat, îşi deconectă ombilicul pentru criosomn şi se avântă în plutire liberă. Înapoi la lucru.

* * *

Câteva ore mai târziu, când terminase de făcut toate inspecţiile, iar sistemele navei păreau a funcţiona în parametri optimi, Tor se odihnea în semiobscuritatea sălii de comandă, în starea de semi-imponderabilitate pe care o furnizau motoarele vibrante ale lui *Warren Kimbel.*

Inima lui Tor bătea în cuşca pieptului aşa cum bătuse tot timpul încă din pântecele matern. Iar pulsaţia blândă îi legăna ritmic corpul interior în teaca de cerametal care îl înconjura. Carapacea lui Tor, de când flăcările înghiţiseră *Spirit of Chula Vista.*

Carcase în carcase. Iar dincolo de învelişul navei sale, alte şi alte straturi.

„Platon şi confraţii săi au imaginat un cosmos compus din sfere de cristal perfecte, pe care călătoreau planetele şi stelele. O imagine poate mai încurajatoare decât concepţia noastră modernă – o întindere tulbure şi agitată, de zeci de miliarde de ani-lumină.”

Odată ce senzorii de profunzime ai navei îi extinseră perceptul, Tor se simţi scăldată în roiuri şi nebuloase, ca şi cum stelele ar fi fost puncte licăritoare de plancton fosforescent într-un ocean imens. Şi din nou se simţi

îndemnată să-şi pună întrebări.

„Ce s-a-ntâmplat acolo, demult?

Ce se-ntâmplă acolo, în momentul ăsta?”

Avea senzaţia că o bântuie povestea gravată de mâini micuţe în Zidul Rosetta. Deşi unele părţi păreau limpezi, miezul sculpturii murale scăpa înţelegerii. Scene care înfăţişau fiinţe stranii, ca nişte maşinării, făcând lucruri neinteligibile. Tor bănuia că niciun arheolog şi niciun smartmob – fie biologic, fie cibernetic – n-avea să poată descifra vreodată unele părţi ale puzzle-ului.

„Suntem ca nişte peşti dipnoi care se urcă pe ţărm la multă vreme după ce continentele au fost revendicate de alţii. Clipim năuci şi ne holbăm la o plajă care pare devastată. De jur-împrejurul nostru e plin de schelete ale celor care au ajuns aici mai devreme.

Dar nu toţi cei care au ieşit pe ţărm înaintea noastră sunt morţi sau plecaţi.

Se văd urme de paşi în nisip.”

Zidul stătea mărturie a unor vremuri când regulile simple, naive, începeau să cedeze locul. Maşinile se schimbau. Evoluau.

„Multe vom afla din studiul rămăşiţelor pe care le descoperim aici. Dar bine-ar fi să nu uităm: leşurile astea au fost cei învinşi!”

Gravura mai descria ceva: molima viroizilor-fomite, înfăţişate ca nişte mici obuze primejdioase intersectându-se pe suprafaţa Zidului Rosetta. Infectând. Ispitind. Reproducându-se şi răspândindu-se.

În faţa tuturor acestora, un diploi înţelept n-ar trebui s-o şteargă înapoi în adâncul apei? Cu siguranţă, calea aceasta spre protecţie au ales-o multe rase. Ghemuirea la adăpost. Traiul într-o continuă nostalgie ponosită, feudală, rugându-se la cer şi în acelaşi timp ignorând spaţiul. Dar a te piti însemna deopotrivă a cădea în irelevanţă. A fiinţa pur şi simplu, nu a propăşi, consumând până la epuizare o singură planetă fragilă.

Ne place sau nu, drumul nostru nu va fi acesta. Indiferent ce anume avea să se descifreze în ruinele trecutului,

oamenii nu puteau sta ghemuiţi în jurul unui foc mărunt, înfricoşaţi de umbre.

Îi veni în minte o imagine a descendenţilor lui Gavin – şi ai ei – croindu-şi drum vitejeşte printr-o galaxie periculoasă. Maşini-exploratori care fuseseră programate să fie umane. Sau oameni care se transformaseră singuri în sonde stelare. O rasă de creatori amalgamându-se cu emisarii ei mecanici.

Un model pe care nu-l găsise descris pe zidul de piatră. Asta pentru că era sortit din start eşecului? „Ar trebui să încercăm altceva?”

Ce opţiuni avea un peşte care alegea să părăsească oceanul cu un miliard de ani prea târziu?

Tor clipi. Şi în timp ce pleoapele i se despărţeau, lumina stelelor se difractă printr-o peliculă subţire de lacrimi, despicându-se în nenumărate raze, striaţii peste lentila întunecată a galaxiei şi dincolo de ea, răspândindu-se într-o mulţime de direcţii. Prea multe direcţii. Prea multe căi de urmat.

Mai multe decât putea mintea ei să cuprindă.

Partea a opta

A fi...

Îmi place să mă gândesc (şi
cu cât mai curând, cu atât mai bine!)
la o pajişte cibernetică
pe care mamifere şi computere
vieţuiesc laolaltă într-o
armonie reciproc programatoare
ca apa limpede
atingând cerul senin.

Richard Brautigan,

Vegheaţi cu toţii de maşini blânde şi iubitoare[18]

[18] *All Watched Over by Machines of Loving Grace,* în original (1967).

Capitolul 89

STRĂLUCITOR

Forme neclare ocupă un spaţiu care continuă să se extindă în toate direcţiile, umflat şi palpitând de o forţă latentă. O capacitate a devenirii aproape nelimitată.

Trezindu-se în simţiri – acum atent, conştient, interesat –, el privi în jur şi înţelese imediat; nu era un peisaj pământean.

Lumina venea din toate direcţiile… şi de nicăieri.

Sus şi jos păreau a fi doar simple aluzii.

Nu era singur; se întrezăreau siluete nedesluşite, printr-o ceaţă care îneca toate detaliile acelor forme mişcătoare. Puteau fi mici şi apropiate, sau giganţi mişcându-se greoi departe, departe. Ori ambele în acelaşi timp? Bănuia cumva că era posibil, în locul acela.

Locul… acela…

„Ce-s toate astea? Cum am ajuns aici?

Ştiam răspunsul, nu-i aşa?

Odată ca niciodată.”

Mai relevant era altceva. O întrebare despre care ei (ei?) spuseseră că trebuie să şi-o pună singur, de fiecare dată când se trezea aici.

„A, da.

Cine sunt eu?

Cum mă numesc?”

Îşi lăsă privirea în jos şi rămase uitându-se la o pereche de mâini omeneşti masculine – mâinile mele – destul de mari, cu degete lungi, care se îndoiră la comanda lui. Unghiile îngrijite luceau în lumină. Mâneci largi îi acopereau braţele, parte dintr-o îmbrăcăminte ca o robă. Nu o robă îngerească, observă el cumva uşurat. Material flauşat. Aspru şi reconfortant. „Vechiul meu halat de baie.”

Iar eu sunt…?

Cuvinte. Le rosti din reflex, după care tresări la răsunetul lor cavernos, care producea ecouri în locul acela.

— Hamish. Mă numesc… Hamish Brookeman.

Scriitor. Regizor. Producător. E-tropist. Celebru confident al unor politicieni şi potentaţi. Adorat de mase. Soţ ratat. Obiect al ridiculizării şi-al devotamentului. Mâinile se înălţară să-i mângâie faţa, apreciindu-i textura drept fermă, vibrantă, plăcut tinerească. Şi cumva ştia că nu va mai avea nevoie să se bărbierească niciodată. În afară de cazul în care ar dori s-o facă.

— Ah, da, îşi aminti Hamish. Ştiu unde sunt. Ce-i aici. Sunt la bordul unei nave stelare. Un mesager de cristal care se îndreaptă spre un soare îndepărtat.

* * *

Prima şarjă de producţie a capsulelor-emisari avea să fie de numai zece milioane, spuneau ei. Toate se puteau realiza dintr-un buget de pornire foarte limitat, egal cu cel al unui stat de mărime medie. Toate puteau fi propulsate de un singur lansator laser gigantic, plasat pe orbită deasupra lunii. Desigur, aceste zece milioane erau avangarda unui număr enorm de capsule care aveau să pornească mai târziu, odată ce orice rămăşiţă de rezistenţă politică şi socială va fi fost depăşită prin pledoarii asidue – pline de imaginaţie, diverse şi neîntrerupte.

Mesajul purtat de această sondă micuţă (părea uriaşă pe dinăuntru!) merita tot efortul, toată cheltuiala, toate resursele şi sacrificiile. Un mesaj de avertizare pentru alte specii tinere. O propunere aducătoare de speranţă.

Acum Hamish îşi amintea mândria, marea onoare de a fi fost ales printre primii. Nu doar ca să-şi încarce o versiune a sinelui în zeci de mii de nave din cristal; mai fusese şi invitat să meargă în persoană – plăpând, dar încă agil la cei peste nouăzeci de ani ai săi – să inspecteze primul lot de sonde, toate noi şi lucioase, ieşite din gigantul care era prima fabrică spaţială automată a omenirii.

Amintirea aceea – în care era bătrân, cu încheieturi scârţâitoare şi măruntaie dureroase, dar primise onoarea de a juca un rol la tăierea panglicii – părea proaspătă de parcă totul s-ar fi petrecut cu o zi în urmă. De fapt îşi

amintea totul până la momentul, petrecut câteva zile mai târziu, în care îi ataşaseră electrozii şi îi spuseseră să se relaxeze, asigurându-l că înregistrarea personalităţii şi a memoriei nu era aproape niciodată dureroasă.

„Deci probabil că a funcţionat.

În adâncul sufletului, am avut dubii că vreuna dintre copiile mele se va trezi vreodată într-o lume virtuală, indiferent cât de temeinic am fi testat noi tehnologiile extraterestre, modificându-le şi corectându-le cu ajutorul ştiinţei oamenilor. Mulţi dintre noi se temeau că locuitorii din ele vor fi doar nişte simulări inteligente. Automate *ia*-robotice, fără o conştiinţă de sine veritabilă.

Dar iată-mă aici! Cine-ar mai putea spune că n-a fost un succes?”

Dintr-odată i se întorceau amintirile. Anii petrecuţi la cârma unei ramuri noi a Mişcării Renunţării, luptându-se pentru control cu un profet perimat, apoi conducând facţiunea spre noi orizonturi. Reducându-i caracterul de instrument al oligarhilor, al troglodiţilor religioşi şi al morocănoşilor nostalgici şi transformând-o într-o forţă mai agresivă, susţinută de tehnologie. Într-o grupare care unea zeci de milioane… chiar sute de milioane… care îşi doreau o ştiinţă *controlată.* Călăuzită de înţelepciune.

Fuseseră vremuri bune. Mai ales că dăduse de pământ cu toţi savanţii şi veleitarii creatori de zei care credeau că i-ar putea „demonstra” cât se înşală folosind împotriva lui nişte prăpădite de dovezi. O idee dezminţită cu uşurinţă de hoardele de fani adoratori care îi rămăseseră loiali chiar şi după ce „farsa” lui despre artefacte fusese dată în vileag ca fiind ea însăşi o farsă…

Hamish se încruntă, amintindu-şi câţi dintre acei adepţi îl ponegriseră ulterior, când schimbase din nou direcţia, exprimându-şi susţinerea faţă de o întreprindere îndrăzneaţă din câmpul tehnologiei. Presiunea crescândă în *favoarea* construirii de mesageri stelari.

În fine, motive noi, controverse noi… toate capabile să conducă spre noi scopuri. Noi aspiraţii. Aceasta fusese explicaţia lui de atunci. Aceasta era credinţa lui de acum.

În orice caz, milioane de oameni o luau de bună, acceptând asigurarea lui că *universul are nevoie de noi.*

Plin de o curiozitate anxioasă, Hamish îşi făcu un inventar corporal, palpându-şi şi flexându-şi braţele şi picioarele. Şi le simţea puternice. Torsul, drept şi suplu, ca în tinereţe, se răsucea şi se unduia satisfăcător. Simulare, nesimulare... „Mă simt eu însumi. De fapt, într-o mai mare măsură decât atunci când eram bătrân şi şubred.

Şi dacă n-ar fi o reproducere fidelă, de unde ai putea să ştii?" îl chestionă o infimă parte a lui, care încerca să ridice întrebări existenţiale. „Oare o fiinţă virtuală ar putea fi programată să fie satisfăcută cu noul ei sine?

Haida de!"

Hamish cochetase dintotdeauna cu filosofia, dar mai mult ca instrument al povestirii. Găselniţă narativă. O sursă bogată de aforisme şi de dojeni înţelepte emise de protagonist, cu ajutorul căreia personajele sale puteau să-şi dea cu părerea despre teoria haosului sau despre legile roboticii, predicând împotriva tehnologiei cauzatoare de hybris. De fapt, filosofii nu-i erau de niciun folos lui Hamish.

— Mă aflu la bordul unui cristal care navighează printre stele.

Simţi gustul cuvintelor rostite cu glas tare, în timp ce se reacomoda cu vorbirea.

— Sunt Hamish Brookeman, într-o aventură prin spaţiul interstelar! Ca mulţi alţii, pe mii de nave ca aceasta, fiecare dintre ele înzestrată cu metode noi de contactare a altor rase. Fiecare dintre noi, însărcinat cu misiunea de a răspândi vestea cea bună! Şi poate... cu puţin noroc... aceste mii ar putea deveni miliarde, răspândite prin toată galaxia, distribuind un antidot dorit cu disperare. *Leacul* împotriva unei molime galactice.

* * *

În acel decor nou şi ciudat, mişcarea presupunea mai mult decât simpla flexare a picioarelor şi deplasarea greutăţii corpului. Prin aproximări succesive, Hamish învăţă să aplice voinţa directă – *dorindu-şi* să se întâmple

mişcarea – în acelaşi fel în care, cu o siguranţă de sine neconştientizată, şi-ar fi făcut braţul să se întindă. La început progresa cu poticneli, dar curând începu să alunece printre bulgări ca nişte nori, care tresăltau spongioşi sau elastici de fiecare dată când ateriza pe ei. Hamish îşi adaptă metoda şi nu după mult timp începură să reacţioneze oferindu-i o suprafaţă fermă şi sigură pe care să păşească.

Odată ce se deprinse, deplasarea deveni lină, ba chiar plăcută.

Hamish încercă să se îndrepte către nişte siluete pe care le desluşea cu greu prin ceaţă. Dar urmărirea lor se dovedi lucru dificil, ca atunci când încerci să te agăţi de o idee inefabilă, care-ţi tot scapă.

Până la urmă reuşi să se apropie de una. Pe creasta unui nor inform era cocoţată o locuinţă cu acoperiş triunghiular – de fapt, mai degrabă o căsuţă rurală. Pereţii de lemn, acoperiţi cu şindrilă arătau destul de realist şi aveau un aer primitor-pământean, până la ultimele detalii, trăsăturile de bidinea care acopereau fiecare lambriu exterior. Descinzând în dreptul verandei din faţă, Hamish îşi şterse tălpile pe covoraşul de la intrare, pe care scria AŞTEAPTĂ-TE LA SCHIMBARE.

„Astea nu se potrivesc”, îşi spuse el, uitându-se la halatul şi la papucii pe care îi purta. „Mi-aş dori...”

...şi voilá, într-un vârtej din ceva ce părea a fi pixeli simulaţi, îmbrăcămintea i se schimbă, transformându-se în costumul cenuşiu pe care îl purta cândva la interviuri, pe vremea Bătrânei Televiziuni.

„Aşa-i mai bine. Să ştii c-aş putea să mă obişnuiesc cu toate astea.”

Ridicând mâna strânsă pumn, răpăi scurt în uşă cu încheieturile degetelor şi aşteptă... apoi bătu iar, mai tare. Dar nu veni nimeni. Nu era nimeni acasă.

„Eh, asta e. De fapt, e semn bun. Oamenii au treburi de rezolvat. Drumuri de făcut. Întâlniri de respectat şi probleme de soluţionat.”

Îşi făcuse griji în privinţa asta. Acasă, înainte de plecare,

unii experţi încercaseră să ofere explicaţii despre vitezele de curgere a timpului subiectiv şi despre pericolul plictiselii interstelare. Propuseseră şi discutaseră un număr de soluţii. De pildă, somnul. Sau încetinirea frecvenţei creierului. Sau, altminteri, ceva cu care să-şi ocupe timpul. Chiar şi o minte simulată trebuie să găsească multe modalităţi de supravieţuire în lungile ere ale călătoriei, în care nu va avea nicio posibilitate de-a interacţiona cu universul extern, obiectiv.

„Din ce spuneau ei se-nţelegea că e mult mai înghesuit decât în realitate”, chibzui Hamish, părăsind veranda şi lansându-se într-o nouă plutire pe cer. Aruncând o privire peste umăr, văzu căsuţa micşorându-se în urma lui. În scurt timp, trecu pe lângă alte construcţii. Una era un castel medieval cu zidurile acoperite de viţă. Alta era o combinaţie de globuri sticloase şi sfere scânteietoare pe care o considera mult prea modernistă, de neîntrebuinţat, complet străină. „Cred că prefer să-mi modelez o casă după gustul meu. Cu condiţia să învăţ cum se face.

Sau să-mi dau seama vreodată cum să ajung undeva sau să mă-ntâlnesc cu cineva!”

Adevărul era că începea deja să se instaleze plictiseala, întinderea de realitate simulată, a cărei vastitate păruse atrăgătoare, ajunsese să-l sâcâie pe Hamish şi să-i provoace o stare de frustrare. „Mi-ar fi de mare ajutor dacă aş întâlni pe cineva în stare să-mi răspundă la întrebări. Mi-aş dori...”

În spate. Un zgomot uşor, ca o expiraţie aspră, ca atunci când îţi dregi vocea ca să atragi discret atenţia. Pe când Hamish făcea eforturi să se întoarcă mai repede, împiedicat fiind de felul ciudat în care se desfăşura mersul, o voce rosti:

— Foarte amabil din partea dumitale să ni te alături în sfârşit, domnule Brookeman. Cu ce pot să-ţi fiu de folos?

— Mersi. Aş avea nevoie de...

Hamish se întrerupse, cu gura închisă şi ţeapănă, când văzu silueta care apăruse dintr-odată în spatele lui.

Rotunjită-dolofană, cu capul aproximativ rotund,

entitatea ajungea la o înălţime încă şi mai mare decât a lui Hamish. În plus, era şi mult mai masivă. Totuşi, nu avea un aer ameninţător. Mai degrabă semăna cu un Buddha, cu ochii aceia ca nişte fante, parcă mijiţi întruna de veselie. Chiar şi gura cu buze groase avea colţurile uşor curbate în sus, ca într-un zâmbet enigmatic. Nu avea nas – sunetele gâfâite veneau de la nişte orificii peţiolate din vârful capului, care se deschideau şi se închideau ritmic.

Un extraterestru. O fiinţă din artefact, una dintre primele descoperite, în cel dintâi cristal dezvăluit vreodată publicului. Hamish recunoscu personajul; cine nu l-ar fi recunoscut?

— Om, spuse el.

Şi înclină din cap băţos, în semn de salut. Însemna *„Oldest Member”.*

— Nu mi-a spus nimeni c-o să fii la bord.

— Te surprinde să mă vezi pe mine în special? Sau orice fel de extraterestru?

Om afişa un aer de indulgenţă amuzată.

— La momentul când s-a lansat prima tranşă de sonde, se făcuseră deja nişte compromisuri. Zău aşa, cunoşteai motivele.

Hamish îşi aminti. Existaseră nişte erori de proiectare la sondele trimise de planeta-mamă a Emisarului Prudenţei cu câte o singură specie simulată la bord. Pentru a proteja alte lumi de infecţie, locuitorii acelei planete încercaseră să se copieze doar pe ei în mesagerii care răspândeau avertismentul, dar efortul lor eşuase. Încercarea de a smulge orice urmă întreţesută a programării anterioare avusese ca rezultat un cristal care era prea fragil, prea lesne coruptibil. Se părea că oricine avea de gând să folosească acea tehnologie veche trebuia să includă şi unele dintre vechile personalităţi extraterestre. Din motive tehnice.

— Mă rog… câtă vreme misiunea rămâne…

— …să punem în gardă alte rase despre Marea şi Groaznica Molimă Virală Spaţială? Şi să le oferim Leacul? Da, acesta e planul, domnule Brookeman. Funcţia acestei

sonde. A acestei flote. Poate, dacă suntem foarte norocoşi, noi, cei de la bordul acestui cristal, am putea avea şansa de-a comunica minunata veste vreunei noi şi promiţătoare specii inteligente!

Hamish ridică o sprânceană, cu un aer şiret.

— Şi n-ai nimic împotrivă să participi la răspândirea Leacului? Ai făcut *parte* din molimă!

Cel Mai Vechi Membru ridică din umeri, un gest omenesc care solicită din partea lui anumite contorsiuni, făcându-l pe Hamish să-şi dea seama că întreaga conversaţie se desfăşurase într-o limbă engleză fără cusur. Ei, dar se ştia deja că fiinţele din artefact erau capabile să înveţe. Un lucru bun, din moment ce Hamish avea de gând să înveţe o mulţime de lucruri.

— Îmi închipui c-am făcut parte din ea timp de câteva milioane din anii voştri, spuse Om. Şi ce? Ar trebui să mă căiesc o veşnicie? Sau mai bine să compensez pe cât îmi stă în puteri, cu versiunea asta a mea nouă şi îmbunătăţită, participând la misiunea voastră sacră de a ajuta alte culturi să supravieţuiască?

Hamish îşi simţi surogatele de pleoape cum clipesc de câteva ori în timp ce se învârtejeau în el întrebări şi obiecţii!

— Dar… dar…

— Uite ce-i, spuse Om. Aţi vrut ajutor. V-aţi dorit o călăuză. Să vă ajut acum şi să răspund mai târziu la acuzaţiile voastre ultramoraliste? Vom avea timp berechet, crede-mă. În plus, dă-mi voie să-ţi atrag atenţia asupra unui fapt esenţial. Acela că nu mai e cale de întors pe Pământ pentru a schimba situaţia. Sonda noastră a plecat pe drumul ei şi se află dincolo de orice posibilitate imaginabilă de a mai fi chemată înapoi. După cum spuneţi voi, oamenii: ce-i făcut e bun făcut.

Tăcere. Apoi Hamish oftă, ridicând la rându-i din umeri. Şi încuviinţă cu o înclinare a capului.

— Foarte bine. Atunci, învaţă-mă.

Om se înclină cu evidentă satisfacţie, oferindu-i lui Hamish o imagine clară a orificiilor sale de respirat, care

pufăiau ca nişte coşuri flexibile în vârful capului său oval.

— Ce-ai dori să vezi mai întâi, domnule Brookeman? Te duc eu acolo. Şi pe drum o să-ţi explic câte ceva despre scală.

Capitolul 90

TRANSPARENŢĂ

Hamish îşi dădu seama în scurt timp de ce îi fusese atât de greu să se deplaseze dintr-un loc în altul. După cum explicase cândva un savant de la institut, lumea interioară a sondei de cristal era limitată, totuşi existau modalităţi de a maximiza în mod inteligent percepţia de spaţiu vast din cadrul ei. Ca locuitor al său, puteai să te adaptezi la orice număr de „niveluri fractalice” ale dimensiunii. Cu cât te micşorai mai tare, cu atât mai mult spaţiu personal aveai la dispoziţie. Şi cu atât mai mare îţi era libertatea de a face să se întâmple lucruri prin simplul fapt de a ţi le dori.

Savanţii avertizaseră (în timp ce Hamish, la cei nouăzeci de ani ai săi, asista pe jumătate adormit la obositoarele şedinţe de informare) că entităţile de la bordul unei sonde de cristal puteau „muri”, dispărând fără să mai aibă în viitor vreun contact cu universul. Aşa ceva se putea întâmpla, spre exemplu, dacă fiinţa simulată cobora prea multe trepte pe scara de mărimi, devenind mai mică, tot mai mică, pătrunzând pe tărâmuri în care domneau dorinţele şi magicul şi în care deveneai prea mărunt pentru a mai conta pentru cineva din lumea „reală”.

„Asta dacă nu cumva se apucă vreo altă civilizaţie să ne disece sonda. Sau dacă încearcă să construiască versiuni necontaminate. Atunci am descoperit noi că cei ascunşi rămân mereu acolo, pitiţi în structura atomică a cristalului însuşi, dar capabili să se ridice din adâncul scalei, din starea de latenţă, protejând virusul şi misiunea lui egocentrică.”

Nu era de mirare că fusese nevoie de câteva decenii pentru desăvârşirea Leacului.

— Dă-mi voie să te conduc, îi spuse Cel Mai Vechi Membru lui Hamish. Încearcă să mă urmezi.

Şi se îndepărtă, fără să parcurgă drum, fără măcar să plece. Începu doar să crească în mărime.

Lui Hamish, care se obişnuise să fie aproape întotdeauna cea mai înaltă persoană de oriunde s-ar fi dus, nu-i plăcu senzaţia resimţită când dădu capul pe spate ca să se uite la un gigant. Îi sporea simţul motivaţiei – dorinţa de a-l ajunge din urmă pe extraterestru. „Măcar să fi existat o sticlă cu eticheta «bea de aici». O şmecherie trebuie să existe!"

Concentrându-se din răsputeri ca să-şi schimbe percepţia scalei – în sensul creşterii –, descoperi că secretul ţinea mai mult de a privi într-un anume fel. De a te aştepta să vezi lucruri pe care nu le poţi controla. „Are logică", îşi spuse el, pe când norul i se micşora sub tălpi, iar el începea să crească în dimensiuni în urma lui Om. „Dacă micşorarea îţi dă puterea de-a modifica totul în jurul tău, atunci mărirea atrage după sine împăcarea cu ceea ce nu poţi schimba."

Vedea o logică în toate astea. Fiinţele minuscule aveau în jur mult spaţiu subiectiv, în care să-şi ridice case ideale, pe care să-l populeze cu însoţitori virtuali, jocuri şi distracţii, fără a deranja cu ceva vreun alt locuitor oficial din receptaculul de cristal. Pe de altă parte, dacă preferi să creşti în dimensiuni suficient cât să interacţionezi cu alţi pasageri de la bord, atunci trebuie să accepţi conceptul care le stă împotrivă celor mai mulţi oameni, în pruncie şi mai târziu, în adolescenţă: realitatea nemiloasă că poate alte fiinţe nu-şi doresc lucrurile pe care ţi le doreşti tu.

„Curioasă perspectivă", în orice caz, îşi spuse Hamish. Privind în jos, i se părea în continuare că se afla într-o lume vastă de contururi înceţoşate. Dar când ridică ochii începu să discearnă ceva înainte şi mai sus… ca un fel de cupolă închisă la culoare, de nedesluşit din pricina distanţei şi-a unui abur ciudat. Pornind pe urmele lui Om, Hamish începu să *meargă* către cupola aceea îndepărtată, continuând în acelaşi timp să crească.

Observă că îi era mai greu să se mişte la mărimea aceea. Acum îşi simţea picioarele ceva mai grele, iar suprafaţa pe

care călca părea oarecum mai lipicioasă. Nu era o înaintare cu adevărat *dificilă,* dar depuse ceva efort, ca şi când ar fi mers cu vântul în faţă. Sau l-ar fi împiedicat gravitaţia.

Într-un târziu reuşi să distingă unele dintre siluete, care până atunci păruseră foarte îndepărtate şi neclare. Două fiinţe omeneşti şi un extraterestru insectiform, semănând cu o călugăriţă, apărură la un moment dat dintr-un dâmb de ceaţă, scutindu-l de la a-i saluta, pentru că trecură în mare grabă pe lângă el, părând prea ocupaţi ca să se oprească la discuţii. Hamish se bosumflă puţin, dar ridică din umeri şi merse mai departe.

Câteva minute mai târziu, observă un *delfin* lucios, gri-albăstrui, apărut brusc în apropiere dintr-o aglomerare de nori. Se arcuia şi se apropia înot, izbind cu coada într-un mediu care părea a fi aer, deşi făptura se mişca iute şi energic, ca şi cum muşchii puternici ai torsului şi ai cozii ar fi propulsat-o prin apă. Doi pasageri călăreau pe spinarea netedă a cetaceului, ţinându-se de aripioara dorsală. Mijind ochii de surpriză, Hamish observă o maimuţă şi ceva care semăna cu un şoarece caricatural foarte mare, care rânjea cu gura până la urechi.

Maimuţa arătă cu degetul şi chiţăi, îndemnând delfinul să schimbe direcţia către Hamish şi Om; virară în ultimul moment, după care se îndepărtară în viteză. Pentru o clipă, Hamish se simţi ca şi cum un val de apă invizibilă l-ar fi izbit şi l-ar fi învăluit cu răceala sa umedă. Pe când dispăreau în zare, delfinul chiţăi, iar maimuţa scoase un ţipăt strident. Până şi Om chicoti, în timp ce Hamish, tentat pe moment să se simtă ultragiat, se hotărî până la urmă să adopte o veselie temperată, batjocoritoare.

— Asta a fost bună, recunoscu el.

Umezeala iluzorie se risipi în câteva clipe, pe când îşi reluau amândoi deplasarea orizontal-verticală.

Nu după mult timp, Hamish îşi dădu seama că toţi acei uriaşi bulgări de nori se transformaseră într-o ceaţă de picături şi bule infinitezimale, adunate şi împărţite în zdrenţe de pâclă care se învolburau în jur. Mai ales în faţa lor, întunecându-le vederea. Hamish se aplecă înainte,

forţându-se să urce la deal şi să învingă presiunea care i se opunea, nerăbdător să ajungă la cupola pe care o văzuse; din când în când surprindea scânteieri pe un fond satinat, undeva în faţă…

…până când, pe neaşteptate, străpunse împreună cu Om fâşiile de nori. Şi scoase un suspin.

„Iată-le, în sfârşit.

Stelele.”

Ceea ce i se păruse a fi o cupolă era doar un sector dintr-un plafon uriaş – interfaţa-fereastră curbată dintre interiorul cilindrului de cristal şi universul exterior.

Spaţiu.

Ca om al secolului al douăzecilea, Hamish crescuse asociind vastul tărâm exterior cu romantismul. Cu aventura. Deşi propriile sale poveşti despre Ştiinţa Rea ridiculizau cu cinism această idee, caracterizând spaţiul extraterestru drept un vid-deşert imens, punctat ici şi colo cu oaze minuscule, o parte din sentimentul acela de odinioară îl împingea către barieră, făcându-l să trudească din răsputeri ca să înainteze în pofida rezistenţei crescânde.

„Asta nu-i călătoria interstelară care ni s-a promis. Motoarele supraluminice, navele măreţe şi prinţesele extraterestre sexy. Bătăliile stelare, imperiile, coloniile utopice şi amestecul marilor civilizaţii care să înveţe unele de la celelalte.

Metoda asta e mai simplă şi mai practică, dar mult mai riscantă la nivel individual. Doar una dintre miile de copii ale mele ar putea ajunge într-adevăr să întâlnească fiinţe trăitoare pe o planetă îndepărtată, ajutându-le să supravieţuiască şi să prospere.

Totuşi, e o călătorie interstelară veritabilă.

Uau! Sunt un drumeţ care străbate galaxia!”

— Forţa de frecare se intensifică pe măsură ce te apropii, comentă Om referitor la eforturile pe care trebuia să le depună Hamish ca să înainteze spre acea barieră foarte asemănătoare cu o membrană care separă lumea exterioară de interiorul unei celule vii. Şi uneori e foarte

rece. Asta dacă nu beneficiezi de ajutorul şi compania altora.

Hamish simţea din faţă răceala glacială a spaţiului. Întinse mâna şi, pentru o clipă, se simţi atât de *mare* pe cât putea să fie o fiinţă virtuală în interiorul acestui receptacul de cristal. Avu senzaţia trecătoare că mâna de lângă perete îi era la fel de mare ca tot restul trupului. Poate ajunsese chiar la mărimea naturală – doisprezece centimetri lungimea palmei –, în timp ce împingea peretele interior al unei „nave” care avea ea însăşi mai puţin de doi metri lungime.

„Poate într-o zi, când o să stau aici şi o să apăs cu mâna, peretele o să fie încălzit de un soare străin. Iar de partea cealaltă se va afla o fiinţă vie. Un membru al unei rase noi, inocente şi promiţătoare. Care va întinde şi el către mine o mână, o antenă sau o gheară.”

Dintr-un motiv oarecare, gândul la acea întâlnire îl umplu pe Hamish de aceeaşi speranţă anticipatoare pe care o simţea pe vremuri ca urmare a faimei, sexului sau oricărei realizări imaginabile. Ei bine, pe undeva era logic…

…dar întinderea către interfaţă îi solicita eforturi extenuante, iar răceala spaţiului era neîndurătoare. Îşi lăsă mâna să cadă pe lângă trup şi făcu câţiva paşi împleticiţi spre pâclă, simţind cum se micşora proporţional.

Se întoarse spre ghidul său extraterestru.

— Bun, şi-acum? Hai să mai căutăm şi pe alţii.

Capitolul 91

REFLECTIVITATE

Curând o văzu.

În timp ce călătoreau împreună „înainte”, mergând cu paşi mari către prora acestei grandioase nave de cristal, Hamish aruncă o privire prin peretele curbat şi zări o formă arcuită care se vălurea traversând Calea Lactee sub un unghi abrupt. De o parte, vasta dispersie de stele arăta normal, o abundenţă nescânteietoare. „Oare s-au schimbat

deja constelaţiile?” Dar, în faţa acelei demarcaţii, punctele luminoase păreau să pâlpâie foarte slab, ca şi cum ar fi reflectat suprafaţa unui bazin uşor curbat.

Hamish îşi dădu seama, cu un fior de emoţie.

„E vela!”

O foaie uriaşă din material de un atom grosime, întinsă pe mai bine de o sută de kilometri, care răspundea la stimuli în mod inteligent şi era aproape infailibilă, primea impulsul propulsor al laserelor construite de oameni, reflectând fotonii, transferându-le impulsul către încărcătura sa delicată, împingându-i şi mai repede pe Hamish şi pe însoţitorii săi, tot înainte peste marele abis. Iar la sosire vela avea să se întoarcă, folosind lumina noului soare ca pe o forţă contrară cu care să învingă energia cinetică. Ca urmare, după multe orbite alungite şi pendulări gravitaţionale, în cele din urmă avea să-şi călăuzească nava de cristal către miezul cald unde se aflau planetele care găzduiau viaţă. Ducând cu sine un mesaj de pe Pământ către ţinta sa îndepărtată.

— Vom întâlni şi alţi oameni la capătul din faţă al navei. Discută chestiuni legate de velă, spuse Om.

Deşi era nerăbdător şi ar fi vrut să mărească pasul, Hamish simţi că însoţitorul său încetinise puţin, ca şi când şi-ar fi pierdut deodată tragerea de inimă. Când privi la Om, îl văzu strângând din buzele sale groase, expresive.

— Trebuie să te avertizez. Vasul acesta e încărcat cu nişte… personalităţi neconvenţionale. Liderii voştri n-au luat în seamă sfatul nostru optim despre tipul de entităţi care ar trebui adăugate la un echipaj de mesageri ca să le maximizeze şansele individuale de supravieţuire. Mă tem că unii dintre colegii tăi de echipaj nu vor rezista până la capătul lungii noastre călătorii.

Dar, când Hamish insistă să obţină detalii, creatura ridică o mână cu trei degete ca nişte dinţi de furcă.

— Am încălcat deja limitele bunei-cuviinţe. Dar am simţit că trebuie să fii pregătit pentru unele… excentricităţi.

Hamish se abţinu să răspundă. Dar în sinea lui ştia. „Dacă ar fi interzis transferul indivizilor excentrici, n-aş mai

fi primit nici un singur loc, darămite zece mii, indiferent cât de popular sau de faimos eram. Diversitatea este forţa noastră. Şi aşa va rămâne până vom înceta să mai fim oameni.”

Plafonul boltit începea să se curbeze şi mai tare, ascuţindu-se în faţa lor, pe măsură ce înaintau cu paşi urieşeşti. Iar Hamish desluşi curând siluete – şi omeneşti, şi extraterestre – grupate lângă un şir de holorezervoare, ecrane plate şi instrumente.

„Fireşte. Dacă asta e o navă, atunci trebuie să existe o cameră de comandă. O «punte».”

Hamish mări ritmul, grăbindu-se către grup, şi foarte repede îşi dădu seama că era cazul să se şi *micşoreze.* Desigur, şi oamenii de acolo trebuie să-şi fi redus factorul de mărime fractalică. Cum altfel puteau să creeze prin puterea dorinţei lucruri ca mânere, pârghii şi ecrane? În orice caz, ca uriaş, el nu putea să interacţioneze cu ei, nu-i aşa? Dacă oamenii aceia s-ar uita acum în sus, poate l-ar vedea ca pe un nor cu forma neclară a unui bărbat.

Scăzând mai aproape, atât în distanţă, cât şi în mărime, Hamish începu să distingă detalii.

Cea mai colorată fiinţă arăta cumva a hibrid între un om şi o pasăre a paradisului – două picioare zvelte şi o siluetă feminină erau acoperite cu un puf irizat. Pene adaptate la zbor sclipeau blând, atârnând de braţele subţiri ca faldurile unei mantii şi terminându-se cu o somptuoasă coadă curbată. Până şi ciocul i se îmbina graţios cu chipul, care putea fi al unei starlete de cinema. Creatura cârâia şi gesticula în direcţia unei femei a cărei înfăţişare plăcută părea comună prin comparaţie – trăsături frumoase şi un păr castaniu lucios, înspicat cu un cenuşiu elegant. Purta un tricou strâns pe corp, decorat cu o emblemă reprezentând un ochi în interiorul unei uriaşe litere Q, înconjurate de o afirmaţie îndrăzneaţă: **POATE ÎN CURÂND TE VEI ÎNSCRIE ÎN TIPAR.**

Mai erau şi alţii în preajmă, doi oameni şi un extraterestru pe care Hamish ştia că ar trebui să-l recunoască. Acest ET – care avea două picioare şi blană

lucioasă, roşcată – era aproape la fel de faimos precum Cel Mai Vechi Membru, deşi el unul nu reuşea să-şi amintească numele lui.

Pe măsură ce cobora şi în acelaşi timp se micşora, Hamish începea să perceapă o senzaţie de putere în vârfurile degetelor, ca şi cum ar fi conţinut un fel de vrajă. Ca mai înainte, când îşi transformase halatul de baie într-un costum dichisit. Ah, da. La scară mai mică însemna un număr mai mare de lucruri care se puteau întâmpla din simplu capriciu al imaginaţiei. Senzaţia aceea îl ispitea să continue pur şi simplu, să se micşoreze până dincolo de acest nivel fractalic, ca să încerce tărâmurile în care dorinţa devenea instantaneu realitate.

„Dar mereu mi-a plăcut să fiu înalt.”

Îşi încetini apropierea şi se întoarse către Om.

— O ştiu pe femeia asta. Bogătaşa mare amatoare de ştiinţă, Lacey Donaldson-Sander. Pare mult mai tânără decât era când a murit, cu câteva decenii înainte ca eu…

Hamish îşi dădu seama că habar n-avea cum să vorbească despre date şi timp. Poate la centrul de comandă ar reuşi să se pună la curent cu astfel de lucruri.

— La fel şi tu, prietene, remarcă Om.

— Hm, mda. Cred că da. Cât despre ceilalţi, şi ei îmi par cunoscuţi. Dar n-ai putea să mă ajuţi, până ajungem printre ei? Extraterestrul ăla care arată ca o vidră stacojie…

— Presupun că te referi la *M’m por’lock.* Pe care unii îl numesc Trădătorul, iar alţii Loialistul.

Hamish încuviinţă cu o înclinare a capului.

— Ah, da. El ne-a ajutat să creăm Leacul, nu-i aşa?

Om dădu din cap cu un aer rezervat. Dar întinse mâna şi opri înaintarea lor.

— Tocmai mi-a dat prin minte, domnule Brookeman, că pari să ai orbul datelor.

— Orbul… a, te referi la faptul că umblam *neconectat* la Mesh prin *ia*ware. Păi, ştii, eram bătrân şi aveam pică pe tehnică. Detestam implanturile oculare pe care le primeau tinerii ca să stea conectaţi douăzeci şi patru de ore, şapte zile din şapte. Când trebuia să folosesc realitatea

augmentată, îmi puneam ochelarii tru-vu, după vrerea Celui de Sus…

Se întrerupse, surprins.

— Înţeleg. Tu zici că locul ăsta are propriul lui echivalent al Meshului. Şi că umblu prin el pe jumătate orb, incapabil să caut pur şi simplu informaţii despre indivizii pe care nu-i recunosc.

Oftă.

— Bine, atunci. Cum fac să…

Om făcu un gest complicat cu mâna, apoi îi întinse ceva lui Hamish. O pereche de lentile tru-vu. Ochelarii de modă veche pentru virtualitate pe care Hamish îi folosea cândva, demult. „Ei, ca să vezi.”

— Până o să-ţi dai seama cum să-ţi creezi propria ta interfaţă, îi explică Cel Mai Vechi Membru.

Hamish şi-i puse la ochi. După care, uitându-se din nou la indivizii de jos, îi văzu de data aceasta purtând etichete cu numele.

M’m por’lock

Lacey Donaldson

Femeiapasăre303

Jovindra Noonien Singh

Emily Tang

Emily Tang!

Proiectantul-şef al Leacului. Singura personalitate umană cu reale perspective de a fi inserată în fiecare sondă de cristal fabricată de omenire. Dintr-odată, în timp ce el şi Om îşi isprăveau procesul de micşorare şi descindeau pe puntea sticloasă a zonei de comandă, Hamish se simţi oarecum intimidat şi impresionat. Ce-i spui unei femei a cărei idee a dus la coagularea sentimentelor ambivalente ale omenirii în legătură cu „molima fomitelor extraterestre”, determinând crearea unei strategii deopotrivă pentru riposta faţă de infecţia interstelară şi poate pentru revendicarea aştrilor?

Răspunzând interesului său, ochelarii simulaţi începură să deruleze un text pe fundal.

„Leacul” reprezintă o strategie de convingere a

unor extrarţi să dezerteze din alianţele lor software şi să se convertească la o muncă onestă şi eficientă în favoarea omenirii şi a civilizaţiei pământene. Această metodă a fost inspirată de descoperirea, în centura de asteroizi, a unei relicve…

Rezumatul util dispăru când Hamish îşi mută atenţia către creatura asemănătoare cu o super-vidră, care începuse o conversaţie cu Emily Tang. Îşi amintea acum că M'm por'lock fusese prima fiinţă virtuală extraterestră care acceptase în totalitate propunerea lui Emily. Primise apelativul de trădător din partea altor entităţi din cristal. I se mai spusese şi *Cel Loial,* pentru că nu-şi uitase o mult mai veche datorie de credinţă.

„Primul dintre numeroşii extrarţi care au venit de partea noastră, dezvăluind nişte trucuri memice iscusite pe care le foloseau fomitele împotriva noastră. În loc să orienteze civilizaţia umană în direcţia producerii convulsive de virusuri, ei ne-au ajutat să obţinem Leacul. Pentru că le-am oferit o învoială pe care nu puteau s-o refuze.

Şi care-a fost şperţul nostru?

Nimic altceva decât ceea ce eram oricum înclinaţi să facem. Să sporim încă o dată diversitatea a ceea ce înseamnă «uman».”

Leacul îl convinsese şi pe Hamish să-şi modifice varianta de Renunţătorism. Să sprijine construirea Uzinei Spaţiale şi a marelui laser.

Hamish îşi mută din nou privirea, de data aceasta către entitatea cu înfăţişarea cea mai vivace – hibridul uman-aviar, a cărui etichetă cu numele răspunse curiozităţii sale extinzându-se.

Femeiapasăre: reprezentantă a Ligii Auţilor – A Cincea Ramură a Omenirii.

Ah. Acum înţelegea. Nu era o fiinţă extraterestră, ci o formă auto-creată. Lucru obişnuit în prezent, în rândurile acelei părţi a omenirii care petrecuse zece mii de ani nefericiţi aşteptând ca realitatea virtuală şi inteligenţa artificială s-o elibereze.

Ceilalţi pasageri se întorceau acum, luând act de sosirea

lui.

— Domnule Brookeman, spuse femeia cu părul închis la culoare, întâmpinându-l cu un zâmbet. Chiar ne întrebam dacă vei binevoi vreodată să-ţi faci apariţia.

Când Hamish privi din reflex la tricoul ei strâmt, ochelarii lui tălmăciră emblema.

Simbol al Ochiului Cuantic, oracolul faimos pentru faptul că a prezis…

Între timp, o altă etichetă apăru cu precizarea:

Mărimea 36-D. Corect din punct de vedere biografic şi neîmbunătăţit…

Hamish se grăbi să-şi ridice privirea către faţa ei. Iată unul dintre motivele pentru care nu-i plăcuse niciodată realitatea augmentată.

— Doamnă Donaldson-Sander, spuse el.

Şi îi strânse mâna cu o căldură care lăsa senzaţia de realism. Prima lui tuşă personală în acest spaţiu.

— Iertare pentru absenţă. Am lăsat instrucţiuni să fiu trezit când se întâmplă ceva semnificativ. Cred că a fost un gest excesiv de conservator şi în acelaşi timp nechibzuit.

— Hm, făcu ea. Păi, în primul rând că ai pierdut prânzul. Ce mai spectacol a fost!

Se întoarse şi flutură din mână către jumătatea din faţă a cerului împestriţat cu stele.

— Vela noastră era plină de lumină de la laserul propulsor şi accelerarea a fost straşnică.

— Fir-ar să fie! Pare să fi meritat experienţa. Nu-mi pot închipui de ce am…

— Ah, nu-ţi face griji. Am înregistrat-o. Poţi să retrăieşti evenimentul din mai multe puncte de observaţie.

Hamish îşi alungă dezamăgirea.

— Mulţumesc, doamnă Donaldson-Sander.

— Of, cerule, spune-mi Lacey.

— Bun. Lacey. Atunci, Hamish.

Continuă cu următorii înşiraţi după ea, salutându-se cu alte PAT-uri – personalităţi autonome transferate –, companionii săi, cu care avea să-şi petreacă probabil următoarele câteva milioane de ani. Reuşi să nu dea semne

de idolatrie când dădu mâna cu Emily Tang, care îi zâmbi larg, cu o nuanţă răutăcioasă, ca şi cum ar fi fost la curent cu vreo glumă secretă.

Abia după ce termină cu prezentările, mintea lui Hamish se întoarse la ceva ce se rostise mai devreme.

— Instrucţiunile mele de trezire au fost prost gândite, recunoscu el. Dar, în cazul ăsta, să-nţeleg că s-a întâmplat „ceva semnificativ”?

Lacey ridică o mână.

— Hamish, ţine minte ce spuneai, da? Încercăm să lămurim o problemă foarte importantă.

Şi se întoarse spre colegii ei. Bărbatul pe nume Singh – un tip elegant, cu barbă ascuţită, turban alb şi pumnal la cingătoare – spuse:

— După estimarea mea, sunt vreo cinci sute cincizeci de unităţi astronomice. Cât despre viteză…

Privi pieziş la Femeiapasăre, care îşi fâlfâi braţele înaripate şi scoase un cârâit. Hamish îi permise noului său *ia*ware virtual să insereze o traducere:

Mai lasă-mi ceva timp să-mi termin calculele.

Emily şi M’m por’lock se consultară la rândul lor rapid cu doi oameni de la panourile de comandă. Apoi Emily se întoarse la Lacey cu un oftat şi o clătinare din cap.

— Dar n-ai putea măcar să-mi spui ce…

— Ce-ar fi să mă-nsoţeşti, Hamish, propuse Lacey, prinzându-l uşor de braţ şi răsucindu-l într-o altă direcţie, cu uşurinţa cuiva obişnuit din născare cu eleganta artă a persuasiunii. Am o misiune importantă de îndeplinit. Aţi putea să veniţi şi voi, tu şi Om. Mai discutăm pe drum.

— O misiune? Unde?

Lacey făcu nişte gesturi circulare cu mâna dreaptă. Drept răspuns, o porţiune ovală din podeaua ca de sticlă începu să se înalţe, cu tot cu ei trei. În scurt timp pluteau la o jumătate de stat de om deasupra celorlalţi.

— Ne îndreptăm către pupă, spuse ea.

Cam la înălţimea şoldului îşi făcură apariţia nişte cilindre mici. Când Om şi Lacey le apucară pe cele din apropierea lor, Hamish îşi dădu seama că erau nişte mânere şi se

prinse la rându-i de unul dintre ele.

— Cu ce viteză o să ne…

Nou-creatul mijloc de transport porni cu o smucitură şi continuă să se deplaseze accelerând constant, ceea ce îl făcu pe Hamish să se bucure că avea de ce să se ţină.

Centrul de comandă scădea în spatele lor într-un ritm care i se părea intimidant.

— Spre pupă? întrebă el. Cât de departe?

Lacey surâse enigmatic.

— Până la capăt… şi încă puţin.

Capitolul 92

OPACITATE

Acel vehicul, conchise Hamish după puţin timp, era un compromis utilitarian. Pluteau la doar două niveluri fractalice sub carcasa exterioară a cristalului – Hamish aprecie că înălţimea lui „reală” era acum de circa o zecime de milimetru. Aveau suficientă voinţă-putere ca să creeze lucruri folositoare, ca acel disc transportor. Totuşi, distanţele comparative nu erau foarte mari.

Deasupra, prin spărturile care apăreau când şi când în bolta de ceţuri, surprindea câte o frântură din marea noapte neagră. Privind în jos, vedea un tărâm de aglomerări noroase bogate în posibilităţi de a te transforma în orice ai fi dorit. Straturi succesive de complexitate se diminuau în micimea de sub picioarele lor, o scală tot mai fină către infinit, dantelată cu străfulgerări ocazionale de lumină multicoloră.

O parte a lui ştia ce se petrecuse.

„Nu vor să-mi răspundă la întrebări, nu acum. Şi ştiu că încă mai casc gura pe-aici ca un turist. Aşa că s-au gândit să-mi distragă atenţia o vreme dacă mă iau în călătoria asta.

Ei bine… au avut dreptate!”

Holbându-se în jos, descoperi că ochelarii săi puteau mări lucruri îndepărtate – sau mult mai mici –, concentrându-se

pe câte o picătură care fusese deja transformată în palat de basm, galerii de distracţii, parc extraterestru cu copaci vineţii şi aşa mai departe. Oazele acestea erau totuşi rare; le despărţeau vaste întinderi nefolosite. Ei, la urma urmei, lunga călătorie interstelară era abia la început.

De câteva ori aproape că-i ieşiră din gură diverse întrebări, dar se opri când ochelarii îi oferiră câte o explicaţie concisă. La un moment dat, zborul lor iute peste întinderea din interiorul sondei stelare îi aduse deasupra – pe un traseu aproape paralel – a ceva care semăna cu un pachebot luxos pentru croaziere oceanice, dotat cu piscine, terenuri de tenis şi servitori în livrea. Funcţia de zoom declanşată de detectarea interesului său îi aduse sub ochi siluete bronzate care se relaxau ori participau la jocuri pe punte. Câţiva ridicară privirea şi făcură cu mâna către micul vehicul oval al lui Lacey care trecea în goană pe deasupra lor. Hamish se uită lung la ei. De data aceasta n-avea nevoie de niciuna dintre subtitrările pe care i le furnizau ochelarii:

Helena duPont-Vonessen
Daphne Glaucus-Worthington-Smythe
Evgheni Bogolomov
Wu Chang Xi

Hamish se trase brusc înapoi, întorcându-se spre Lacey.

— Pe lacrimile lui Socrate! Ce fac *oamenii aceia* acolo?

— Cine, confraţii mei din Starea Întâi? întrebă ea, folosind termeni care fuseseră la modă pentru scurt timp în anii 2040 şi 2050. Zău aşa, Hamish. Cine crezi c-a ajutat să se achite toate astea?

Flutură din mână către cer, referindu-se în mod evident la întreaga navă de cristal.

— Uzinele spaţiale? Laserul gigantic? Cei mai mulţi membri ai dadei oligarhice au acceptat iminenţa sfârşitului, urmările cumplite profeţite de savanţii lor de casă şi de pred*ia*ctori. Au vrut bărci de salvare dintr-o lume care părea sortită dezastrului. O *mulţime* de bărci de salvare.

— Dar…

Hamish îşi amintea zilele acelea de demult în care se

gudura pe lângă oligarhi – apoi deceniile pe care şi le petrecuse luptându-se cu ei şi criticându-i în mod public.

— Dar se presupune că locurile au fost alocate după…

— După merit? Da, bine.

Femeia ridică din umeri cu cochetărie.

— Cu multe dintre ele aşa s-a întâmplat. Dar la final, institutul a hotărât că e loc destul.

— Destul… să zicem. Câte minţi au fost transferate la bord…?

Înainte să-şi poată formula toată întrebarea, ochelarii îi răspunseră: **8.009.**

— Opt mii… dar credeam că pentru creierele reproduse integral capacitatea de stocare era limitată.

Cel Mai Vechi Membru vorbi pentru prima dată de când ajunseseră la centrul de comandă.

— Cristalul acesta depăşeşte media. Volumul lui e de câteva ori mai mare decât în mod normal. Şi nu este singura diferenţă, adăugă el, gesticulând către direcţia în care călătoreau.

Hamish simţi că transportorul lor încetinea. Plafonul celest părea deja să se curbeze din nou spre interior, pe măsură ce forma cilindrică a sondei se ascuţea la capătul de la pupă. În scurt timp, acel capăt le apăru în faţa ochilor, însă nu era ce se aştepta Hamish să fie.

Îşi închipuise că peisajul avea să-i dezvăluie constelaţii familiare de stele ca nişte punctuleţe fragile, al căror centru perfect întrecea totul în luminozitate. Soarele strălucitor-nemişcat care lumina Pământul. Şi, poate, scăpărarea orbitoare a laserului propulsor.

În loc de toate acestea, dincolo de capătul curbat al cristalului, Hamish zări un *zid* uriaş, neted, de un maro foarte închis, care bloca vederea în acea direcţie. Scutură din cap.

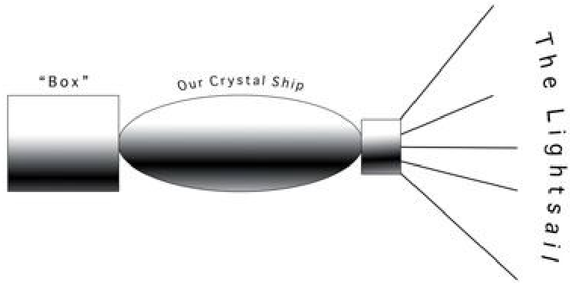
— Sunt nelămurit. Ce dracului mai e şi asta?

Lacey dădu din cap cu un aer înţelegător.

— Uite, dă-mi voie.

Îşi atinse capul în lateral. Apoi, cu acelaşi deget, lovi uşor în ochelarii lui, făcând să izbucnească o reprezentare

vizuală simplă.

— Deci… ce văd acum e o *cutie* mare ataşată de capătul din spate al navei noastre? întrebă Hamish, clătinând din cap. Ăsta nu-i un proiect standard, nu? Adică… compartimentul mai mic din faţă controlează vela. Dar *aia* pentru ce naiba e?

Arătă către peretele maro care le obtura vederea către casă.

— Ne-am tot dat cu presupusul despre asta, comentă Cel Mai Vechi Membru. Unii dintre noi cred că ar conţine mijloacele necesare ca să ne sporim şansele de succes când vom ajunge la destinaţie.

— Adică ce, unelte? De care?

— Echipamentul ar putea include dispozitive de semnalizare, ca să anunţăm mai eficient speciile locale în legătură cu sosirea noastră. Sau telescoape ca să le studiem. Sau poate containerul este încărcat cu armament, ca să ne putem apăra mai bine. De exemplu, în eventualitatea în care descoperim un nou sistem solar infestat cu sonde ostile, din vechime.

— Mă rog, orice e bun dacă ne sporeşte…

Hamish se opri, simţind fiorul subit al revelaţiei. Pocni din degete într-un mod care i se păru cât se poate de satisfăcător, chiar şi acolo, în acel tărâm virtual.

— Sigur că da! *Precis are legătură cu Leacul***.** Cutia conţine, probabil, bioreactori şi coduri genetice, pântece artificiale şi toate lucrurile de care o să avem nevoie la sfârşitul călătoriei ca să începem să transformăm informaţii străvechi în fiinţe vii, organice!

Acesta fusese marele plan al lui Emily Tang – un aranjament pe care îl pusese la cale după ce aflase de o navă săditoare demult răposată, descoperită în centura de asteroizi. O Sondă-Mamă ai cărei copii-colonişti fuseseră ucişi cam în acelaşi timp cu dinozaurii. Săditorul în sine reprezenta o metodă perimată de răspândire a inteligenţei biologice în cuprinsul galaxiei – o abordare lipsită de viziune şi egoistă, a cărei soartă era pecetluită în această epocă mult mai periculoasă.

Dar aceea fusese scânteia măreţei idei a lui Emily.

„Ce-ar fi să folosim acelaşi gen de tehnologie ca să resuscităm câteva dintre speciile de extrarţi pe care le-am găsit închise în sondele antice? Rase inteligente care s-au stins demult, au dispărut din univers. Azi, singurele lor rămăşiţe sunt nălucile software blocate în interiorul ouălor de cristal. Dar nu s-ar putea să readucem la viaţă unele dintre speciile originale? Sau nişte fiinţe apropiate de ele, fizic şi cultural? N-am putea să le reconstituim ca fiinţe organice vii aici, pe Pământ?

Iar dacă putem face asta… de ce să nu începem cu acelea care au dovedit primele că ne sunt prietene?”

Ideea aceasta în sine fusese de ajuns ca să sfărâme câteva alianţe de fomite virale. Propunerea le provocase unora dintre entităţile virtuale din artefacte experienţa unor valuri de nostalgie neaşteptată faţă de entităţile originale care le creaseră copiindu-se pe sine. O duioşie căzută demult în latenţă, pentru fiinţe vii care umblau cândva în aer liber, respirabil, interacţionând direct cu cosmosul, clădind visuri şi speranţe care erau numai ale lor, sub lumina nemijlocită a câte unui soare.

„Aţi face asta pentru noi?” întrebaseră ele. „Chiar dacă ştiţi ce suntem şi ce-am încercat să facem?”

La care omenirea răspunsese:

„N-am face asta pentru voi, ci pentru strămoşii voştri, pentru versiunile anterioare ale speciilor voastre, cei care v-au creat. Şi pentru descendenţii voştri supravieţuitori.”

După ce primul experiment de readucere la viaţă dăduse roade – câţiva prunci extratereştri se născuseră în pântece

artificiale şi fuseseră adoptaţi de familii umane –, emisari virtuali din nenumărate artefacte-sonde scoseseră deodată la iveală comori secrete. Porţiuni de cod genetic pe care îl ascunseseră prin copieri succesive, informaţii îngropate de o veşnicie adânc în structura cristalului. În cazul lor, un devotament cu rădăcini mai vechi învingea dintr-o lovitură, interesul lor darwinian de biţi informaţionali „virali”. Şi erau mai mult decât doritori să plătească preţul cerut.

Adevărul. Sau cât de mult din adevăr puteau smulge de la *alte* fomite, de la cele care continuau cu disperare să răspândească molima.

Programul avusese un asemenea succes – prunci din zeci de specii extraterestre erau crescuţi acum în incubatoare, în creşe sau în locuinţe particulare de pe tot cuprinsul Pământului, sporind diversitatea a ceea ce însemna să fii „uman” – ,încât o idee anume începu să dea ocol planetei, hotărâtă, impetuoasă, chiar mesianică.

„Ce-ar fi să profesăm metoda asta?

Dacă funcţionează pentru noi, dacă putem înlătura molima prin eficienţa actelor de generozitate, atunci n-ar putea să funcţioneze şi pentru alţii din galaxie?”

Hamish era convins. Aceasta trebuie să fi fost explicaţia acelui compartiment supradimensionat din capătul navei lor.

— Probabil conţine mijloace pentru operarea Leacului! Aparatură pentru iniţierea procedurii în noul nostru sistem solar.

* * *

Când Lacey clătină din cap a negaţie, îi resimţi gestul ca pe o lovitură dezamăgitoare.

— Eu una mă-ndoiesc de asta, Hamish. Îmi pare rău, dar nu prea are logică.

— De ce?

— Pentru că o biată cutie lungă de un metru n-ar putea conţine niciunul dintre dispozitivele pe care le descrii tu. Iar codurile genetice sunt toate inserate aici – gesticulă arătând în jur –, în structura de date a navei noastre. În

orice caz, nu uita că planul începe prin a ajuta o rasă extraterestră tânără în *toate* fazele crizei sale evoluţioniste. De pildă, trebuie să-i învăţăm să stea drepţi şi să reziste altor cristale, care pozează în „zeităţi”. Să *nu* ne considere *pe noi* zeităţi! Şi alte lucruri vitale, ca ecologia, folosirea înţeleaptă a tehnologiei sustenabile. Plus şiretlicurile esenţiale ale responsabilizării reciproce şi ale jocurilor cu sumă pozitivă… Abia mult mai târziu, în timpul crizei inevitabile, când vor avea tehnologie superioară şi când minţile lor vor fi ameninţate de memele virusurilor fomite, *atunci* vom adăuga Propunerea Tang, învăţându-i cum să combine şi să prepare mai multe tipuri de oameni. Să-şi sporească diversitatea şi înţelepciunea civilizaţiei. Îi vom ajuta să capete vigoare prin hibridizare, ca să facă faţă tuturor încercărilor.

— Pe lângă asta, îi împuternicim să le facă aceeaşi ofertă cristalelor care le-au infectat sistemul, adăugă Hamish pentru a dovedi că înţelesese totul. Ademenim multe entităţi virusuri să coopereze cu noi.

— Ducem cu noi schemele şi informaţiile de care avem nevoie ca să facem toate astea, Hamish. Ajustăm şi adaptăm proiectul ca să se potrivească condiţiilor locale. Dar planul nostru se bazează pe faptul că localnicii vor face toată munca fizică! În plus, asta-i singura modalitate *morală.* Ea rezolvă dilema etică a vechilor *sonde săditoare,* al căror plan de colonizare a Pământului ar fi distrus şansa planetei noastre de a produce singură prin evoluţie fiinţe inteligente. În felul acesta, orice lume apucă să-şi creeze mai întâi propria ei rasă inteligentă. Şi abia apoi, la libera lor alegere, îi invită pe alţii să li se alăture, creând un avanpost de civilizaţie cosmopolită, galactică.

Hamish făcu ochii mari la uluitoarea versiune a Leacului pe care i-o prezentase Lacey. Niciodată nu-l privise într-o asemenea lumină magnifică. Categoric, Lacey gândea la o scară impresionantă.

— Grozav! spuse el, cu o înclinare a capului. Vasăzică, de dragul misiunii noastre…

— Ideea este că mi se pare improbabil să fi înghesuit

pământenii acolo o încărcătură de bioreactoare minuscule, care şi-aşa s-ar deteriora sau ar deveni perimate după milioane de ani. Noi vom face profesorat. Menirea noastră nu e s-o realizăm noi înşine.

Simţindu-se cam dezumflat, Hamish nu mai găsi nimic de spus, mulţumindu-se să scoată un mormăit de uşoară dezamăgire, ceea ce simţea de fiecare dată când se dădea de pământ cu vreuna dintre ideile sale grozave.

Se întoarse şi observă că încetineau. Se apropiau de un grup de siluete adunate la pupa marii nave de cristal, unde curba descendentă a plafonului devenea aproape un perete vertical. La fel ca în celălalt capăt al navei, câteva siluete omeneşti se amestecau cu extratereştri în preajma unor display-uri holo şi 2D.

Hamish scoase un oftat şi se răsuci din nou spre Lacey şi Om.

— Bun. Deci cutia n-are legătură directă cu Leacul. Totuşi, asta înseamnă că vasul nostru e mai mare şi mai încăpător decât sondele de cristal tipice. De asemenea, este echipat cu instrumente şi modalităţi de interacţionare cu lumea. Asta-i grozav! N-o să fim neajutoraţi. Aşa, misiunea noastră ar trebui să aibă mai multe şanse de reuşită. Corect?

Ceva din reacţia lui Om părea în neregulă. Era prea tăcut sau rezervat.

— Presupun că-i adevărat, prietene, răspunse entitatea extraterestră. Şansele ar putea spori în cazul particular al acestei sonde.

— Şi în cazul celorlalte zece milioane ca ea?

— Şi ele vor beneficia, dacă au fost expediate cu acelaşi echipament.

— Aşa. Deci. Care-i problema?

Hamish privi spre Lacey, care ridică din umeri.

— Cred că, după părerea lui Om, cheltuiala asta suplimentară e o risipă prostească.

Cel Mai Vechi Membru încuviinţă dând din cap.

— Întocmai, doamna mea. Se puteau crea şi trimite în spaţiu zece sau douăzeci de modele mai mici şi mai ieftine

cu costurile – de timp, efort şi resurse – pe care le-a necesitat realizarea şi echiparea navei noastre extravagante.

— Dar adineauri ai spus că ne-au crescut şansele de succes.

— Cu un factor de mărime foarte mic. Poate s-au dublat. Un cuantum nesemnificativ.

— *Dublu* e nesemnificativ?

— Nu uita că fiecare sondă e ca un grăunte de polen dus de vânt! îndeplinirea cu succes a misiunii noastre globale, care este răspândirea Leacului, va depinde în mult mai mare măsură de cifre decât de oricare sondă luată separat, domnule Brookeman. Va necesita… va avea nevoie de… cantităţi vaste. De numere imense.

Hamish avu o senzaţie stranie, ca un fel de amorţeală trecătoare a feţei.

„Cantităţi vaste… Ah.”

În pofida deceniilor de experienţă cu oamenii, Om îi interpretă greşit expresia chipului.

— Nu-ţi face griji, prietene. O mulţime de rase inteligente noi trec prin faza asta, fac risipă şi acordă atenţie în exces primului lor val de sonde. Dar se vindecă repede şi trec la o abordare mai eficientă.

Rămas pentru prima dată complet fără replică, Hamish se întoarse către Lacey Donaldson. Dar ea era ocupată să piloteze mica lor ambarcaţiune către un loc de aterizare, făcând-o să se potrivească, deopotrivă ca poziţionare şi mărime, cu siluetele din faţă, care erau adunate în jurul unui display cu aspect cât se poate de lumesc, aproape de capătul navei, acolo unde bariera verticală de cristal intra în contact direct cu misteriosul compartiment de marfă rectangular.

Încercând din răsputeri să scape de un cumplit sentiment de disperare, Hamish se concentră asupra celor de la pupă, care se întoarseră să-i salute când discul transportor se dizolvă în podeaua netedă şi sticloasă. Mai întâi se apropiară doi oameni pe care nu-i recunoscu şi ale căror nume nu însemnau mai nimic pentru el. Înţelese că erau

experţi în optică şi design de instrumentar. A treia entitate era cu mult mai interesantă.

Emisarul Prudenţei, mesagerul sosit de pe o planetă numită Turbulenţa, unde trăia o rasă care ghicise capcana molimei aduse de fomite şi încercase să ofere o soluţie. Leacul într-o versiune timpurie, primitivă. Ei trimiseseră în spaţiu capsule cu scopul de a ajuta alte specii, prevenindu-le în legătură cu pericolul care le păştea.

Hamish privi pieziş la ghidul său – Vergilius al său –, Cel Mai Vechi Membru. Cândva, cei doi (sau versiuni ale lor diferite, anterioare) spumegaseră, se îmbăţoşaseră şi îşi aruncaseră reciproc acuzaţii, în timpul primei Mari Dezbateri dintre sondele de cristal. Un exerciţiu care lămurise omenirea şi contribuise la o schimbare radicală. Un prim pas crucial pe drumul sinuos care străbătea câmpuri minate şi ducea (poate) la supravieţuire.

Cel puţin asta crezuse Hamish… până în urmă cu câteva minute, când îl încolţise o bănuială cumplită, ca o viespe în creier.

Poate se aşteptase la scântei şi fricţiuni între Emisar şi Om, dar ei nu dădeau niciun semn de animozitate. Păi, nu erau ei acum dedicaţi aceleiaşi misiuni, aceluiaşi scop sacru? Nu ajutau amândoi la răspândirea de antidot pentru otravă?

Emisarul se apropie de Lacey. În cursul acelor prime dezbateri, capul ca un glonţ al creaturii şi fâşia-ochi pulsatilă inspiraseră mai puţină simpatie decât aspectul de Buddha al lui Om. Dar devotamentul sincer şi onestitatea extrartului câştigaseră inimile a milioane de oameni.

— Ei bine? întrebă Emisarul.

Lacey clătină din cap.

— Femeiapasăre vrea să mai calculăm. Dar asta-i metoda ei de-a face faţă stresului. N-o să se schimbe nimic dacă tot râşnim cifre. Mă tem că e destul de concludent.

— Ce-i concludent? întrebă Hamish.

Şi Emisarul, şi Lacey se întoarseră să se uite la el. Nu-i era clar ce exprima chipul extrartului. Femeia, care în mod evident trecea prin stări contradictorii, începu să

vorbească…

…dar fu întreruptă de o voce care venea din spatele lui Hamish.

— Fraţi şi surori, de ce sunteţi reticenţi? Chiar dacă e proaspăt trezit, acest frate nu-i vreun plăpând. Spuneţi-i adevărul acum. Sau lăsaţi-mă pe mine.

„Nu”, murmură Hamish în sinea sa. „Te rog, să nu fie…”

Răsucindu-se pe călcâie, descoperi că groaza îi era justificată. Se apropie de el o siluetă omenească întunecată, aproape de aceeaşi înălţime cu el, dar cu lujeri de „plete” semănând cu nişte şerpi unduitori, care scoteau pufăituri intermitente de fum aromat. În ciuda mulţimii de augmentări virtuale – avea pieptul despuiat şi zbârlit, iar faimosul dialect insular exagerat i se îmblânzise –, Hamish îl recunoscu imediat pe nou-venit.

Profesorul Noozone îi întâmpină cu un zâmbet până la urechi şi cu braţele larg deschise.

— *Coo-yah, Mas* Brookeman. Frumos din partea ta să ni te-alături. Sper că veştile de azi o să ţi se pară suficient de „semnificative” ca să justifice apelul de trezire.

Luat peste picior, Hamish îşi încleştă pumnii, dar îşi păstră o aparenţă de calm.

— Vrea *cineva* să-mi explice?

— Se face, *mon,* răspunse Profnoo, iar rânjetul larg i se topi într-un mic zâmbet strâmb. Vezi dumneata, conform programării, urma să primim un alt impuls laser care să ne umple vela şi să ne facă să accelerăm repede-*boojum* prin spaţiul interstelar. Dar n-a mai venit, ştii? Nici nu ne-a sosit vreo explicaţie prin radio. Asta ne-a îndemnat să ne uităm cu ochii noştri şi să facem noi înşine nişte măsurători. Evaluări numai bune să ne dăm seama de-un fapt crâncen.

— Care ar fi faptul acela, *profesore?*

— Păi, la naiba, faptul că *viteza* bunei noastre nave nu-i chiar cât ar trebui să fie, *mon.*

Hamish se întoarse spre Lacey.

— Ştiu că nava asta e un pic mai grea. Dar cât de mult puteam să…

Se întrerupse când ea închise ochii.

— Cu un coeficient de peste o sută, spuse Lacey.

— *Poftim?*

Dacă ar fi putut cere o simulare mai puţin realistă a trupului omenesc, în acele clipe Hamish ar fi fost bucuros să facă schimbul. Copia aceea virtuală părea scăldată în reacţiile chimice ale uimirii şi disperării. Sau în simulări care semănau prea mult cu „realitatea”. Mai mult decât orice însă, îşi dorea ca următoarele cuvinte să vină dinspre oricine altcineva în afară de jamaicanul popularizator al ştiinţei.

— *Belea,* ei? La viteza asta, nici n-o să ne mai desprindem de sistemul solar, doar o să orbităm prin bătrâna Centură Kuiper şi-o să-nchidem bucla înapoi în jurul soarelui, eon după eon. Poate-o să tragem nişte poze cu Pluto sau cu Tyche, sau cu Planeta X, sau cine ştie cu ce bulgări de gheaţă ne-om mai întâlni. Dar adio, extratereştri. Adio, noi sisteme solare. Şi nici măcar nu-i *cea mai tare* treabă nenorocită, *mon.*

Cu un presentiment care-l îndemna mai degrabă să tacă, Hamish se forţă să pună întrebarea:

— Care… e cea mai tare… treabă?

— *OK,* păi, faptul că Pământul nici nu mai *încearcă* să corecteze problema cu alte fascicule laser. S-ar zice, vechiul meu pretenar şi adversar, că baborniţa aia de lume rea, Babilonu’ ăla de unde venim, ne-a lăsat în plata sorţii.

Capitolul 93

ABERAŢIE

La momentul acela, nava de cristal, lungă de doar doi metri, dar înţesată de pasageri şi încărcătură de date, ar fi trebuit să pătrundă deja printre cometele din Norul lui Oort, a cărui margine se afla la o distanţă de zece mii de ori mai mare decât cea dintre Pământ şi soarele său… nu să bănănăie la doar vreo cinci sute de unităţi astronomice depărtare de casă.

Mai mult, viteza lor aparentă era dezastruoasă. De ce nu

reuşise Pământul să furnizeze promisul impuls, umplându-le vela cu pulsuri laser intense, care i-ar fi propagat în spaţiu cu cinci procente din viteza luminii?

Hamish şedea pe marginea suprafeţei sticloase. Ascultând cu o ureche discuţiile în contradictoriu care se purtau în spatele lui, îşi legăna picioarele lungi deasupra aparentei vastităţi a interiorului sondei. După măsurătoarea unui ipotetic observator extern, ar fi însemnat că stătea la mai puţin de cincisprezece centimetri de axul central al cilindrului. În termeni fractalici, adâncimea putea fi infinită.

Experţii tehnici dădeau întruna din mâini şi făceau să se întrupeze ca prin farmec diverse instrumente pentru măsurarea problemei... ca şi cum un deficit de viteză însutit era ceva ce puteai „analiza şi rezolva”. Şi, în orice caz, existau obstacole majore în calea privitului în exterior.

Prima chestiune; orice privire în urmă, către Soare şi Pământ, era blocată de marele container cu încărcătură.

— Deci nu putem face o măsurătoare Doppler precisă, putem doar să estimăm în linii mari cât de repede ne îndepărtăm de soare, explică un savant.

Un alt impediment: erau capabili să producă telescoape şi alte obiecte cu o simplă fluturare a mâinii, însă doar acolo jos, la scară fractalică intermediară, unde era posibilă „magia”, unde pâcla ascundea vederii cea mai mare parte a panoramei astrale. Zadarnic ar fi încercat să tragă instrumentele „în sus”, mai aproape de locul în care cristalul se întâlnea cu spaţiul. Construite din materia virtuală a dorinţelor, obiectele se evaporau pur şi simplu la apropierea de peretele despărţitor. Doar pasagerii autonomi transferaţi – sau PAT – puteau supravieţui în preajma acelei aspre realităţi exterioare.

— Cauza întregii situaţii ar putea fi politică, sugeră Lacey Donaldson. Acordul nostru privind construirea în spaţiu a fabricii şi a laserului n-a fost niciodată complet sau universal. Mişcarea Renunţării mai avea încă multă putere acasă. Sub noua conducere, poate impulsionaţi de cine ştie ce eveniment negativ, populiştii ştiutori-de-nimic or fi căpătat ceva putere şi-or fi oprit operaţiunea.

„Auci!” îşi spuse Hamish, amintindu-şi că fusese cândva şi rândul lui la cârma acelei facţiuni mondiale.

— Şi prin urmare, continuă vocea suavă a Celui Mai Vechi Membru, poate că problema e doar temporară. Se întâmplă deseori ca o specie să ia o pauză, să-şi rezolve unele probleme emoţionale, apoi să reînceapă producţia.

— Asta s-a-ntâmplat de câteva ori pe planeta Turbulenţa, adăugă Emisarul Prudenţei. Prin urmare, în orice moment e posibil să primim din nou impulsuri acceleratoare.

În mod normal, o asemenea idee ar fi putut să-l înveselească pe Hamish. Dar în momentul acela i se părea deprimant orice semn de acord între Om şi Emisar.

Privind în jos, văzu adâncimi enorme, de o complexitate mereu crescândă, şi se gândi: „Ce-ar fi să plonjez încolo chiar acum? Să mă pun pe explorat. Să testez abilităţile alea magice. Să văd ce minunăţii au construit deja alţi pasageri prin simpla putere a dorinţei... şi poate să mă apuc şi eu să construiesc ceva.

Toată viaţa am fost cunoscut pentru creativitate. Asta ar putea fi adevărata mea şansă. Să demonstrez ce pot. Să-i întrec pe toţi cu măreţia imaginaţiei mele!”

Că doar acesta fusese planul de la bun început. Chiar dacă sonda lor n-ar fi fost în întârziere şi toate speranţele de succes la finalul călătoriei ar fi rămas intacte, el tot şi-ar fi petrecut nouăzeci şi nouă virgulă nouăzeci şi nouă (şi aşa mai departe) la sută din timp fie dormind, fie distrându-se cu jocuri, simulări şi tărâmuri ale fanteziei creatoare.

„Cel puţin la distanţa asta încă mai avem o provizie subţirică de energie solară la care să apelăm.” În adâncurile reci şi neluminate ale spaţiului interstelar, timpul însuşi avea să încetinească pentru toţi locuitorii, în timp ce nava de cristal avea să-şi conserve energia.

— Mă rog, spuse cineva din spatele lui, dacă aşa stau lucrurile, dacă au întrerupt laserul, credeam c-ar avea atâta bună-cuviinţă cât să ne anunţe şi pe noi!

Profesorul Noozone pufni.

— Să *anunţe* zece milioane de bulgări de sticlă că totu-i în regulă? C-ar trebui numa’ s-aşteptăm niţel până-şi

termină ciorovăielile pământenii din viaţa reală? Nu zău, de ce-ar trebui să se simtă obligaţi să facă asta? Nu uita că noi *nu suntem oameni.* Nu suntem cetăţeni. Suntem entităţi-din-sondă, de acord? Nişte amărâţi de replicanţi la bordul unui zepelin al groazei care n-ajunge nicăieri. Şi doar o *singură* maşinărie-mesager din câteva *milioane.* Suntem nimic, *mon.* Nu ne datorează nimica!

„Mai taci”, îşi zise Hamish. Dar vocea continuă:

— Io cre’ că tre’ s-acceptăm altă variantă, *fraţii mei. Şi e de plâns.* Că s-ar putea să nu fie doar o piedică politică. Trebuie să luăm în considerare că s-a-ntâmplat ce era mai rău. Că bătrâna lume ticăloasă a făcut-o pân’ la urmă.

— Ce să facă? întrebă cineva.

— Păi, a făcut pasu-ntr-o groapă *nenorocită.* Au uitat de Jah şi duşi au fost unde sfârşesc toţi *băheţii* prost crescuţi.

— Ce vrei să…

— Că Pământu-i dus şi *s-a aruncat singur în aer,* mon! *Barosanii* au făcut praf orice speranţă. S-a terminat. Şi *de-aia* nu ne caută nimeni la telefon.

În lunga tăcere care urmă, Hamish îşi închipui cristalul – întregul lor univers – călătorind şi îndepărtându-se de soare alte câteva mii de kilometri. Un drum lung… şi un câştig jalnic de nefolositor.

Într-un târziu, Lacey Donaldson vorbi cu voce joasă, abia auzită.

— Mă-ntreb ce-o fi fost… care dintre căile spre eşec. Sorţii ne erau potrivnici. Erau atâtea feluri de a administra greşit tranziţia… de a da greş… chiar şi înainte de sosirea influenţelor externe, care au înrăutăţit situaţia. Se poate să fi fost un război. O boală creată la cerere. O criză alimentară. Un experiment catastrofal în fizică. Un nou dezastru ecologic. Sau…

Se întrerupse şi vocea păru să i se înece.

Hamish privi şi mai atent în adâncuri. Jumătate din câmpul vizual îi era ocupat de licăritul peretelui interior al navei, al cărei capăt de la pupă se afunda aproape vertical. Şi imediat dincolo de bariera aceea, un masiv abrupt de culoare maro-închis. „Cutia” pe care Noozone şi ceilalţi

încercaseră s-o cerceteze, până la momentul în care se abătuse asupra lor o veste mult mai gravă. Vestea despre eşec. Despre abandon.

„Şi posibilitatea ca noi să fim ultimele rămăşiţe ale omenirii. Nici măcar trimise cu succes peste abis către alte stele, ci lăsate să plutească în derivă la marginea sistemului solar, la bordul unei «nave» pline de bogăţii genetice şi culturale. Daruri menite altora, de departe.

Cred că putem să sperăm – sau să ne imaginăm – că într-o bună zi unul dintre aceste cristale depozitare va fi cules de cineva. Poate de vizitatori din spaţiu. Aşa, cineva ar putea descifra, studia şi savura frânturi din ceea ce am fost noi odinioară… ca, de exemplu, romanele şi filmele mele.

Dar ca să se întâmple aşa ceva ar trebui să supravieţuiască o rasă undeva în spaţiu, ca să devină prima călătoare veritabilă printre stele. Nişte fiinţe inteligente trebuie să descopere un leac adevărat şi să scape, în sfârşit, din capcană.

Din multele capcane ale existenţei.”

Hamish ştia că avea o mulţime de defecte. Dar nimeni nu-l acuzase vreodată de indolenţă. Sau de neatenţie. Sau de faptul că nu i-ar fi păsat cu ardoare de soarta omenirii.

Îşi petrecuse toată viaţa adulmecând posibile greşeli, „căi spre eşec” care puteau să-i ademenească specia în capcană. Fiecare poveste pe care o ţesea era menită *parţial* să exploateze, să furnizeze o distracţie şi să producă o grămadă de bani, dar şi să avertizeze şi să incite mereu la noi precauţii în faţa câte unei erori de evitat. Şi ce dacă mulţi dintre cei mai străluciţi reprezentanţi ai omenirii îl detestau pentru că ataca ştiinţa în general? Ei bine, măcar el se angaja, participa la controversă. Juca rolul energicului avocat al diavolului. Pornea înaintea celorlalţi şi investiga drumul în căutare de şerpi, nisipuri mişcătoare şi mine de teren.

„Dovediţi-mi că mă înşel – aşa ceream întotdeauna – când vreau să mă asigur că un dezastru de felul acesta nu se va putea întâmpla niciodată. Dar mai întâi o să vă forţez să daţi atenţie subiectului.”

Aceasta era chestiunea esenţială. Acesta era întotdeauna mesajul de fond în tot ceea ce scrisese el vreodată.

„Cu tot binele pe care a părut să-l facă. Până la urmă poate că n-am reuşit să schimb absolut nimic.”

* * *

Ei, cel puţin omenirea n-avea să contribuie la dispariţia altora.

Dacă venise totuşi sfârşitul pe Pământ, sau dacă vreo cladă de oligarhi izbutise să-şi atingă ţelul spre care înclina în mod natural, folosind renunţarea ca scuză pentru reinstaurarea definitivă a feudalismului, în oricare dintre aceste situaţii, planeta n-avea să fie o sursă de infecţie viitoare în cosmos.

Pe Hamish îl cuprinsese deja deprimarea, înainte de a fi aflat despre calculele cumplite făcute de Femeiapasăre. Conversaţia lui de mai devreme cu Cel Mai Vechi Membru îl făcuse să-şi dea seama de un adevăr îngrozitor.

„ «Leacul» de care eram atât de mândri nu era decât un alt nivel de persuasiune. Un alt propulsor de meme perfid, care trebuia să convingă omenirea să facă la fel cum fac toţi ceilalţi, care nu renunţă. Să dedice resurse uriaşe ca să construiască uzine gigantice şi miliarde după miliarde de sonde-emisari, împreună cu laserele necesare ca să le trimită către cer.

În cazul nostru, cum s-a întâmplat şi pe planeta Turbulenţa, decizia necesita un motiv suplimentar, pe lângă egoism.

Altruismul. O dorinţă de a-i ajuta pe alţii. Asta ne ridică peste medie.

Dar nu ne-a dus la acelaşi rezultat? A, da, am jurat să nu trimitem decât zece milioane, împinse de un singur laser. Dar Om mi-a explicat. Până la urmă, logica fomitelor ar cere mai multe, tot mai multe – în interesul Leacului! Până am pica în ciclul fatal de neoprit al zelului misionar.

Leacul era inteligent. Dar destul de inteligent ca să biruie o boală cu nelimitate resurse de trucuri care au evoluat de-a lungul eonilor? În final, am fost şi noi la fel de creduli, la

fel de infectaţi ca toţi ceilalţi.”

Se holba în jos, ispitit să facă saltul în gol de pe platforma aceea virtuală. Să caute sprijin în diminuare şi în puterea nelimitată. Să se prăbuşească. Şi prin urmare să se micşoreze, devenind un simplu zeu.

Capitolul 94

REFRACŢIE

— Ştiţi ce, mai sunt şi alte variante posibile, spuse cineva.

Hamish recunoscu vocea lui Emily Tang. Probabil că venise la scurt timp după grupul lui Lacey, ca să participe la discuţie.

— Spre exemplu, să presupunem că cei de-acasă au realizat un *model îmbunătăţit* de sondă interstelară! În definitiv, noi am fost printre primii. Poate au oprit producerea versiunii noastre şi au trecut la următoarea, care e mai eficientă, are o greutate mai mică şi e mai uşor de propulsat la viteză mare.

— Deci poate că n-au făcut decât să ne abandoneze *pe noi,* comentă elegantul Jovindra Singh. S-au descotorosit de modelele mai vechi, le-au lăsat să plutească în derivă, iar ei şi-au relocat laserul la nişte cauze cu mai mulţi sorţi de izbândă. Oho, e şi mai insultător decât teoria renunţării!

Hamish se aştepta ca Om să ia cuvântul. Ideea expusă era compatibilă cu comentariile sale anterioare. Dar extrartul nu spunea nimic.

— Măcar de-am putea să aruncăm o privire, spuse Lacey în cele din urmă, după o pauză ursuză.

Era limpede că se referea la faptul că le era blocată vederea către casă; chiar şi observaţia cu ochiul liber le-ar fi putut dezvălui dacă Marele Laser mai era în funcţiune, indiferent dacă enorma sa putere era orientată către alte ţinte. De nu le-ar fi stat cutia în cale, poate ar fi recepţionat şi zgomot de la reţelele radio şi industriile terestre, ceea ce le-ar fi dezvăluit de asemenea multe lucruri.

Emisarul Prudenţei extinse dorinţa lui Lacey la dimensiuni mai generale.

— După asta am tânjit mereu. Să privesc şi să văd, înainte de orice altceva. De aceea am îndemnat să se ofere sprijin pentru telescoapele tale mari, Lacey, şi pentru alte proiecte de realizat în spaţiu, ca să descoperim ce s-a întâmplat cu alte planete. Dacă a supravieţuit vreuna molimei, păstrându-şi în acelaşi timp o cultură ştiinţifică viguroasă.

Una dintre cele mai îndrăgite trăsături ale Emisarului fusese dintotdeauna înclinaţia sa spre un optimism de nestăvilit, cu toate că în stare de repaus expresia lui facială, cu buzele strânse, sugera îndoială. Chiar şi atunci când oglinzile gigantice captaseră imagini din sistemul său solar în care nu se detecta niciun semn de civilizaţie – nicio reţea de comunicaţii audibile, nicio urmă atmosferică în stare să sugereze o industrie capabilă de funcţionare –, Emisarul rămăsese neclintit, furnizând explicaţii.

— Nu demonstrează nimic altceva decât că am devenit mai *eficienţi.* Exact aşa trebuie să procedeze o populaţie matură ca să aibă o cultură puternică şi totodată să folosească puţine resurse. Asta faceţi şi voi, oamenii, într-o măsură tot mai mare, de trei generaţii încoace! Pământul era cel mai zgomotos în spectrul undelor radio în perioada anilor 1980. A devenit o planetă mai tăcută când s-a produs explozia de discuţii şi idei transmise prin fibră şi lumină concentrată. Semenii mei n-au făcut decât să dezvolte lucrurile mai departe, timp de mii de ani! Mai e nevoie să adaug că galaxia s-a dovedit a fi un loc primejdios? Pun pariu că rasele supravieţuitoare înţelepte – ca a mea – au devenit în timp prudente cu emisiile exagerate. N-are niciun sens să ţipi! Există moduri mai subtile prin care să te întinzi şi să explorezi. Să găseşti aliaţi şi să ripostezi în faţa unui cosmos neprietenos. Cu toate acestea, mă aştept fără rezerve ca următoarea serie de instrumente să ne dezvăluie că semenii mei continuă să vibreze de viaţă şi n-au astâmpăr. Că în continuare opun rezistenţă inamicului cu toate forţele.

Hamish îşi aminti că Emisarul spunea toate acestea înaintea fiecărei conectări a câte unui nou telescop de mare putere. Iar când telescopul nu detecta nimic în sistemul planetei Turbulenţa, Emisarul se apuca pur şi simplu să dea o mână de ajutor la proiectarea următorului.

Unul dintre acele experimente presupunea propulsarea câtorva zeci de sonde de cristal dintr-un lot timpuriu, nu către stele îndepărtate, ci pe o distanţă modestă, în spaţiul dintre Uranus şi Neptun. Era o zonă aparte, lată de şapte unităţi astronomice, în care, sugera teoria, s-ar putea detecta *unde gravitaţionale* concentrate, nici mai mult, nici mai puţin. Din amintirile lui Hamish, experimentul acela oferise informaţii ştiinţifice valoroase şi ajutase omenirea să-şi testeze propriile-i proiecte precoce de cristale-nave spaţiale. Dar sondele nu depistaseră niciun indiciu al unor modulaţii inteligente în zgomotul gravitaţional. Nici urmă de civilizaţie superioară, din niciuna dintre cele şaizeci de direcţii investigate.

În spatele lui, ceilalţi pasageri – cei serioşi, spre deosebire de diletanţii de jos care se jucau de-a zeităţile – continuau să discute aprins, întorcând pe toate părţile fiecare explicaţie posibilă pentru faptul că fuseseră abandonaţi, de la rău la cumplit şi înapoi. Între timp, Hamish se pomeni holbându-se nu la vidul de jos, ci la marele perete maro. Cutia uriaşă lipită de pupa vasului lor de cristal, blocându-le vederea către casă.

„Şi dacă am fi într-o simulare? Într-un test? Dacă n-am fi deloc în spaţiu? «Cutia» asta nu-i cumva exact genul de obiect pe care l-ar instala experimentatorii, ca un fel de oglindă cu sens unic, ca să ne poată observa de aproape? Şi să ne împiedice să facem măsurători prea precise asupra Pământului sau a Soarelui?”

Cedând unui impuls, Hamish scoase limba la marele perete maro şi la oricare spectatori ar fi pândit acolo.

Nu. Se scutură, respingând ideea. Nu pentru că era tâmpită sau ilogică – părea la fel de probabilă ca orice alta care se discuta acolo. Nu, alta era cauza pentru care Hamish renunţă la acea idee: o trăsătură pe care şi-o

educase toată viaţa.

Intuiţia. Nu era mereu corectă. Adesea greşea teribil. Dar întotdeauna era interesantă. O calitate care îi obţinuse cândva lui Hamish invitaţia de a se alătura Ligii Auţilor! Fiindcă era considerat drept un „talent de nivel savant”.

În acest moment, îl copleşea o senzaţie stranie, care nu diferea de un déjà-vu, dar în sens opus.

Senzaţia că un lucru anume trebuia să fie evident.

Un lucru de încercat.

Pe loc.

— Ascultaţi! ceru el cu glas tare, întorcându-se şi întrerupându-l pe cel care vorbea în acel moment. A încercat cineva cu adevărat să *deschidă* chestia asta?

Îşi dădu seama, cu un strop de necaz, că persoana pe care o întrerupsese era Emily. Vorbea, în fraze încărcate de vinovăţie, despre faptul că prezenţa unor noi indivizi „extratereştri” pe Pământ putea contribui la cunoaşterea umană globală pe termen lung, dar că o mai mare varietate se putea dovedi generatoare de spaimă şi destabilizatoare pe termen scurt. Era îngrijorată de posibilitatea ca „Leacul” ei să fi ucis pacientul. O idee interesantă…

…deşi Hamish nu considera niciodată că vreun alt subiect putea fi mai valoros decât întrebarea pe care o avea el de pus.

— Ce-ai spus? îl întrebă Lacey Donaldson. Ce să deschidem?

Hamish gesticulă în direcţia pe care o numeau cu toţii „pupa” şi care însemna de asemenea direcţia către soare şi către tot ce cunoscuseră ei cândva. O imagine blocată de un container gigantic.

— Obiectul ăsta. Cutia. Lada misterioasă. Aţi… încercat… s-o deschideţi?

Emisarul Prudenţei îl fixă pe Hamish cu ochiul său panglică, strângând din cele patru buze ale gurii în formă de diamant.

— Am instalat instrumente, Hamish. Am încercat să examinăm cutia cu lumină şi cu alte radiaţii. Am reuşit chiar să creăm prin voinţă un laser slab şi am obţinut drept

răspuns reflexii…

Hamish scutură din cap.

— Uite ce-i, se presupune că mai devreme sau mai târziu am avea acces la lucrurile din interior, nu-i aşa? Atunci… n-ar trebui să existe un manual de instrucţiuni? N-ar trebui să-l putem *folosi,* orice-ar fi el?

Fiinţele omeneşti se întoarseră şi se priviră reciproc.

— Aş zice că-i logic.

— Ni s-au făcut pre-instructaje intensive, dar nimeni n-a menţionat aşa ceva.

— Fiindcă am fost înregistraţi după originalele noastre cu câţiva ani înainte să se hotărască asupra designului final al sondei. Cutia asta e o adăugire ulterioară.

— Şi ce? Are dreptate. Chiar dacă era menită să fie utilizată la destinaţie, tot ar trebui să existe instrucţiuni!

— Dar unde? Am scanat suprafaţa cutiei şi n-am găsit niciun mesaj.

— Inserat în cristal, în jurul nostru? Ca orice alţi biţi şi byţi care se află la bordul acestui vehicul *solid state…*

— Ca noi, adică? Şi noi suntem în aceeaşi măsură biţi şi byţi…

Un ţipăt strident şi o serie de cârâituri ascuţite îl făcură pe Hamish să se întoarcă şi să se uite la nou-veniţii care se apropiau aducând cu ei toată echipa care se ocupa de „camera de comandă” aflată în capătul din faţă. Femeiapasăre, M’m por’lock şi câţiva alţii coborâră de pe un disc transportor. „Deci cine-a rămas la cârmă?” se întrebă Hamish, în timp ce lentilele tru-vu îi traduceau fâlfâielile din aripi şi ciripiturile autului.

Răspunsul e simplu. Probabil am ştiut cândva metoda şi am uitat-o.

— Am uitat-o! exclamă Cel Mai Vechi Membru, exprimându-şi dispreţul prin unduiri şi pufăituri ale tuburilor sale de respirat ca nişte trompe. Vă asigur că eu n-am uitat nimic.

— Ei… poate tu aşa ai fost transferat, comentă Lacey. Dar în unii dintre *noi* ar fi putut exista biţi de informaţie importantă bine ascunşi. Neconştientizaţi. Ca o…

Se întrerupse, căutând sintagma potrivită.

— Ca o sugestie posthipnotică? propuse Emily cu entuziasm. S-ar putea să nu fie nevoie decât de un cuvânt sau de o idee anume care să declanşeze amintirea şi să ne dea acces la o informaţie suplimentară. Ca o comandă. Poate ceva codat…

Făcu ochii mari şi în acelaşi moment Hamish văzu câţiva indivizi împietrind de uimire. Inclusiv Lacey şi profesorul Noozone. Nu-şi dădea seama ce se întâmpla, dar trecea şi el prin aceleaşi stări.

— Acuma, chiar că-i ciudat. Mai simte şi altcineva nevoia bruscă de a rosti cuvântul…

— …cheie…

— …cheie?

— Cheie!

— Aşa-i. O simte şi eu, frate, puternică vrajă.

Gândul acela părea să-l tulbure profund pe savantul-showman jamaican negru. Aruncându-i lui Hamish o privire tăioasă, adăugă aproape scrâşnind din dinţi:

— *Cheie.*

Patru indivizi, toţi oameni, se apropiară unii de alţii lângă marginea câmpiei de sticlă, sub ochii celorlalţi. Emily, Hamish, Profnoo şi Lacey se priviră în tăcere.

— Deci… ce facem acum? întrebă Lacey. Ce-ar trebui, să *invocăm* o cheie ca să descuiem cutia? Ceva în stare să supravieţuiască lângă structura zigzagată de la suprafaţă, penetrând peretele, vidul şi apoi containerul? Cum? Ne ţinem de mâini şi ne dorim să apară?

„Eu nu mă ţin de mână cu Noozone”, bombăni Hamish în sinea lui.

— Păi, dacă ne concentrăm, poate o să-şi facă apariţia, prin forţa voinţei, sugeră Emily.

Încercară o vreme. Hamish închise ochii, închipuindu-şi cum ar putea arăta o asemenea „cheie”. Ceva care să descuie un dulap greu, masiv. Un obiect virtual destul de dur ca să nu se deşire când avea să fie „urcat-mărit” lângă o barieră de netrecut compusă din cristal şi timp. Nu reuşi să producă decât imaginea mentală a unui şperaclu de

modă veche, cu mâner cilindric şi cu un singur dinte plat, rectangular.

Simţea vraja adunându-i-se în vârfurile degetelor. Se întâmpla ceva în faţa lui. Deschise ochii…

…şi văzu un talmeş-balmeş. Varianta lui de „cheie” – încâlcită şi doar pe jumătate formată – era amestecată cu o alta, care semăna cu o etichetă biometrică modernă, din cele folosite de unii oameni pe Pământ ca să se identifice la distanţă. Cele două obiecte se învârteau laolaltă cu ideea altcuiva de „cheie” – un labirint de numere, puncte şi pete în format electronic.

Unul dintre privitori scăpă un hohot de râs în faţa amestecăturii rezultate. Hamish nu putu să i-o ia în nume de rău.

— Asta-i o prostie, spuse Profnoo.

Iar Hamish observă că îşi schimbase înfăţişarea. Acum arăta ca un profesor adevărat – sacou de tweed, bluză pe gât şi codiţe rasta îmblânzite. Ba chiar şi ochelari. Aproape că-i dispăruse accentul afectat.

— Mă îndoiesc că s-ar putea face ceva cu vreun obiect manifestat prin voinţa noastră.

— Dacă discutăm mai întâi… propuse Lacey, poate ajungem la un consens asupra unei metafore unice, şi atunci am putea toţi patru…

Hamish clătină din cap, detestând din inimă faptul că era de acord cu Profnoo.

— Vreţi să ştiţi ce cred eu? Aş paria pe următorul meu avans în numerar şi pe opţiuni media că nu mai avem nimic de făcut în momentul ăsta. Treaba noastră s-a terminat. Noi patru trebuia doar să ne amintim, toţi în acelaşi timp, şi să rostim cuvântul împreună ca să…

Femeiapasăre ţipă strident.

Hamish se răsuci pe călcâie şi o văzu ţopăind şi arătând cu ambele braţe-aripi în jos, peste marginea platoului. Lângă ea, M’m por’lock se ghemui pe toate cele patru membre, izbind din coada ca de castor şi şuierând.

— *Cred c-ar fi mai bine să vă uitaţi toţi la asta!*

Hamish şi ceilalţi se aplecară sau îngenuncheară ca să

cerceteze adâncurile. Şi văzură acolo, departe în adânc, refractat de multiplele plieri ale scalei fractalice, un lucru care părea să se ridice cu iuţeală, apropiindu-se de ei cu un avânt colosal. Un petic de lumină. O strălucire. Un strop scânteietor care părea prea intens pentru a fi doar virtual.

Probabil că ar fi fost vizibil chiar şi din afara sondei, dacă s-ar fi întâmplat să se uite cineva de acolo.

„Trebuie să fi pornit de la cea mai mare adâncime”, îşi spuse Hamish. „Şi se ridică încă de când am rostit toţi cuvântul cheie. Cuvântul... cheie. Dintre toate codurile prosteşti! Nu m-aş fi înjosit niciodată să folosesc aşa ceva într-un roman.”

Cu privirea fixă, incapabil să se mişte, Hamish privi cum strălucirea se intensifică, schimbă brusc direcţia, şi se năpusti direct spre pupa navei, trimiţând până dincolo de bariera de cristal o lumină intensă, care pulsă rapid, într-un ritm complex, pe suprafaţa cutiei-container de culoare maro...

...iar aceasta

fără niciun zgomot

se deschise.

Capitolul 95

REFLEXII

Crăpături şi încreţituri se propagară pe suprafaţa maro când containerul de la pupă începu să se desfăşoare.

— Haideţi! ţipă Lacey. Să mergem sus ca să vedem mai bine.

Trecu peste marginea platoului sticlos şi continuă să meargă începând să crească în înălţime, devenind uriaşă, păşind şi mai sus şi căpătând transparenţă pe măsură ce urca. Imediat o urmară şi alţii, iar Hamish – ajutat de Cel Mai Vechi Membru – se grăbi să-i prindă din urmă, chinuindu-se să stăpânească trucul acela curios care presupunea imaginarea schimbărilor deopotrivă în poziţie şi în dimensiune, forţând urcarea în contra greutăţii şi

rezistenţei sporite.

Privi în urmă, la câmpia netedă pe care se întâlniseră şi la toate instrumentele şi uneltele construite de minţile lor, care semănau acum cu nişte jucării mititele şi începeau deja să se dizolve.

— Concentrează-te în faţă, Hamish, prietene, insistă Om. Gândeşte în sus şi în afară. Gândeşte mărimea.

Ceilalţi avansau vertiginos. Gleznele lor erau deja gigantice, pe când Hamish se lupta să ţină pasul. Dar întotdeauna învăţase repede, aşa că nu după mult timp prinse mişcarea, croindu-şi drum înainte şi mărindu-şi propriile dimensiuni pentru a se potrivi cu cele ale lui Emily, apoi cu ale extraterestrului-vidră, apoi cu ale lui Singh şi ale lui Femeiapasăre – ale cărei augmentări personale începeau să se atenueze, făcând să-i năpârlească penajul splendid şi oferindu-i un aspect mai pământean-omenesc. Profesorul Noozone însă continua să se menţină în frunte. Uriaş, înaintând cu paşi mari contra vântului, îi conducea pe toţi ceilalţi.

Ceţurile se sfâşiară şi se despărţiră, iar stelele ieşiră la iveală, clare şi luminoase, dincolo de marea barieră-plafon.

„Avea dreptate Om. Parcă e ceva mai uşor când eşti însoţit de alţii.”

Dar grupul nu venise aici ca să se uite la stele. Se adunară cu toţii în locul în care pupa cilindrului descria curba cea mai pronunţată, oferindu-le o imagine optimă a cutiei. Desfăşurarea acesteia progresase între timp.

În loc să se deplieze pur şi simplu, laturile cutiei maro se desfăşurau, furnizând metru după metru de fire ca nişte funii. Cinci dintre aceste cabluri erau conectate la cinci obiecte cubice, care se rostogoleau acum afară din container şi rămâneau atârnate în urma navei de cristal, ca şi când ar fi fost remorcate.

— Uite! arătă Emily. Îl văd. Soarele!

Într-adevăr, în timp ce sute de metri de cablu se desfăşurau din părţile laterale ale cutiei, o stea măreaţă se dezvăluia privirii, mai puternică (în aparenţă) decât toate celelalte. Mult mai mare şi mai strălucitoare, şi mai aproape

decât ar fi trebuit să fie în acel moment al misiunii lor. Iar undeva în lumina ei orbitoare era ascunsă o mică sclipire albastru-verzuie. Planeta natală.

Sub privirea lor, fiecare dintre cele cinci blocuri se rupse în două, apoi se diviză din nou… fiecare bucată mai mică fiind separată printr-o lungime de cablu, care devenea tot mai subţire cu fiecare divizare, până când nava ajunse să tragă în urma ei cinci *lanţuri* lungi. Fiecare dintre ele alcătuit dintr-un fir lung, cu mici umflături ca nişte noduri pe toată lungimea. Printr-un efect de mărire sau de refracţie, Hamish îşi dădu seama că acum cablurile se întindeau pe kilometri întregi, sau poate mult mai mult de atât.

— Orice-o fi, n-arată a armă, remarcă profesorul Noozone, care încă nu ieşise din faza de profesor universitar îmbrăcat în tweed, aproape lipsit de accent, ca un anonim instructor asociat la Caltech. Nu pare a fi nici vreo metodă de a grăbi contactul cu o rasă primitivă evoluată pe altă planetă.

Lacey observase ceva.

— Uitaţi-vă, s-a desfăşurat un fir direct în urma noastră, pe când celelalte formează un evantai deasupra, dedesubt, în stânga şi-n dreapta. Probabil că foloseşte o sarcină electrostatică… Şi ia vedeţi acum! Toate cinci s-au ramificat. Fiecare s-a despărţit în câteva lanţuri secundare. În total… o sută de fire! Fiecare terminat într-o *pereche* de umflături mai groase, una după alta. Cred că trebuie să fie *o reţea de antene,* un soi de detector care trebuie să acopere un volum de spaţiu cât mai mare din urma noastră.

Hamish încă nu se obişnuise cu senzaţiile stranii pe care i le provoca totul aici, sus, aproape de universul real, unde învelişul subţire şi curbat al cristalului putea fi simţit de cei din interior. Nemaifiind încăpător şi imens, impresia actuală era de îngustime, de limitare. Când se apropie de barieră, îşi simţi trupul deformat. Dilatat şi circular. Îngrădit.

— Lacey, tu ai tendinţa să priveşti totul raportat la telescoape, comentă Jovindra Singh, vizibil amuzat. Ar putea la fel de bine…

Biofizicianul sikh se întrerupse brusc şi toată lumea privi înmărmurită cum umflăturile înşirate de-a lungul mulţimii de fire începeau să se *deschidă,* să se întindă ca nişte flori mari, cu multe petale, fiecare îndreptându-şi faţa concavă în sensul opus soarelui.

— Ei, da, într-adevăr, recunoscu Singh. *Asta* arată ca un fel de reţea detectoare. Dar e orientată spre partea din faţa noastră! Curiozitatea noastră cea mai mare nu se referă la ceea ce se petrece în urma noastră, pe Pământ? Dacă a supravieţuit sau nu civilizaţia? Dacă marele laser mai e în funcţiune?

M'm por'lock interveni:

— Dispozitivul acesta n-a fost proiectat ca să-l folosim noi într-acolo, să ne investigăm propriul punct de origine. Poate că intenţia a fost să privească înainte pe ultima porţiune de călătorie spre sistemul de destinaţie. Ca să ne ajute să punem la punct o traiectorie ideală, optimizând sosirea la planeta-ţintă.

Emisarul Prudenţei nu era de acord.

— La apropierea de destinaţie, genul acesta de vehicul fotonic se întoarce întotdeauna ca să pătrundă în noul sistem solar cu pupa înainte, în timp ce vela foloseşte lumina stelei ca ajutor la decelerare. Prin urmare, oglinzile acestea ar fi îndreptate…

Hamish îl întrerupse.

— Nu uitaţi toţi o treabă? Niciuna dintre oglinzile astea ca nişte flori nu e-n stare să vadă nimic aflat *în faţa* navei noastre. Există ceva care le stă în drum!

Gesticulă către prora vasului lor de cristal, iar Femeiapasăre cârâi, de data asta în cuvinte inteligibile.

— Vela! Lumină-puhoi. Vine spre noi!

Acoperea o treime din cer, distorsionând peisajul stelar cu reflexii şi nelăsând să se vadă nimic în faţă.

— Dar, atunci, dacă vela blochează vederea… chibzui Lacey, fixând cu privirea hotarul curbat al giganticei suprafeţe reflectante. Oare spre ce s-or uita oglinzile alea mai mici…

Făcu ochii mari.

Apoi Lacey Donaldson scoase un ţipăt de bucurie a revelaţiei.

— Totul e... toţi împreună compunem UN SINGUR telescop mare!

Capitolul 96

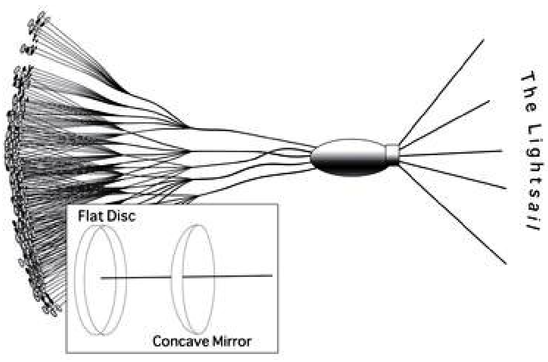
FOCALIZARE

Grupul se deplasă „în jos” spre un nivel fractalic apropiat, în care cu greu puteau să făurească instrumente prin puterea minţii, dar încă mai aveau imaginea clară a exteriorului. Concentrându-se laolaltă, reuşiră să creeze lentile măritoare cu care să privească dincolo de nava-artefact, la cele aproximativ două sute de oglinzi-flori înşirate în spatele ei, împreună cu cinci arbori de cabluri ramificate. Mulţi dintre bobocii diafani de câte un kilometru lăţime încă se mai desfăceau.

„Cum au încăput toate astea într-o cutie de un metru?” Îi aminteau lui Hamish de meduzele subţiratice care invadaseră în roiuri oceanul planetar pământean.

Emisarul Prudenţei le prezentă o schemă, adăugând:

— Fireşte, nimic nu este redat la scară.

— Deci marea velă acţionează ca o uriaşă oglindă de telescop – chibzui Jovindra cu glas tare –, ce colectează şi reflectă lumina cu două sute de oglinzi de dimensiuni mai mici, care acoperă maximul posibil de suprafaţă. Apoi

oglinzile mai mici se concentrează asupra navei noastre de cristal, care poate după aceea să analizeze imaginile…

— …din moment ce putem şi noi să ne alimentăm din *energia* aceea concentrată, adăugă Emisarul, vizibil surescitat.

— Şi-atunci, putem folosi reţeaua asta ca să privim spre Pământ? întrebă Emily, cuprinsă de agitaţie.

Hamish încuviinţă dând din cap.

— Cu un asemenea instrument, la distanţa asta mică, am detecta până şi cel mai slab semn de civilizaţie. Sau distrugerea ei.

— Poate nu vreau să ştiu, spuse Emily şi lăsă privirea în jos.

— Tu ce crezi, Lacey? întrebă Hamish, întorcându-se. Ar putea telescopul ăsta mare să-şi aţintească privirea spre Pământ şi…

Uitându-se în jur, îi descoperi într-un târziu pe Lacey, Profnoo şi Femeiapasăre. Ajunşi între timp la înălţimea gleznei sale, stăteau pe o platformă miniaturală, puţin mai jos faţă de a lui, înconjuraţi de maşinării sofisticate şi de ecrane ca de computer. Tornade de numere se învârteau în jurul Femeiipasăre, care, cu penajul refăcut, cârâia, dansa şi lovea cu ciocul în vârtej. Sarcina procesării acelor date era pe măsura abilităţilor ei savante.

Hamish se lăsă pe vine şi privi cu atenţie la cealaltă femeie miniaturală, a cărei expresie părea mai puţin triumfătoare şi mai degrabă perplexă în acele momente, în care se contrazicea de zor cu profesorul Noozone, stând cu pumnii proptiţi în şolduri şi aruncându-şi din când în când pe spate, cu nonşalanţă, părul castaniu bogat, cu o singură şuviţă grizonantă. Dintr-un motiv oarecare, unghiul acela o făcea pe Lacey să pară în ochii lui Hamish nu doar „drăguţă”, ci de-a dreptul sexy şi atrăgătoare, aprinzând o nouă flacără a curiozităţii într-un ungher primitiv al minţii lui.

Ochelarii îi oferiră un răspuns pe care nu-l ceruse în mod conştient.

Imagine corporală a lui L. Donaldson: recreare cu

acurateţe de 95 la sută a individualităţii sale reale la vârsta de patruzeci şi doi de ani.

Hamish se holbă.

„La naiba, ce bucăţică era!

Şi de ce trebuie să fiu împovărat cu asemenea reacţii vizuale realiste, masculine, năucitoare? Credeam că aici o să fim mai presus de aşa ceva.”

Scuturând din cap ca să se concentreze, Hamish se aplecă mai mult şi repetă întrebarea mai tare, întrerupând munca intensă al lui Lacey cu autista savantă şi cu maestrul-în-ştiinţe jamaican.

— Nu uitaţi, principala însărcinare a velei era să reflecte fotoni pentru propulsie, ca la corăbiile din vechime. Pentru o oglindă de telescop e nevoie de altfel de curbură.

— Dar forma ei e ajustabilă pentru o mulţime de scopuri, interveni Emisarul, apropiindu-se şi el de marginea unde îngenunchease Hamish. Şi se poate reconfigura pentru propulsie mai târziu, când vor trimite alt fascicul laser.

„Când? Nu cumva voiai să spui *dacă?”*

Dar Hamish îşi păstră gândul pentru sine.

— S-ar putea, observă Emisarul, fără să se aplece. Dar la ce-ar folosi un asemenea dispozitiv? Ca să ne uităm *înapoi* la sistemul solar de unde am venit? Ce influenţă ar putea avea ştirile de-acasă asupra şanselor noastre de a ne îndeplini cu succes misiunea? Mai ales dacă misiunea ar eşua în lipsa impulsurilor laser.

Era limpede că pe Om nu-l impresiona câtuşi de puţin toată aparatura aceea scumpă şi extravagantă, indiferent care i-ar fi fost scopul.

— Ştiu că vela se poate reconfigura ca oglindă telescopică principală, Emisarule. De fapt, după cum ne dăm seama, a şi-nceput s-o facă.

Vocea lui Lacey suna dogit din cauza dimensiunilor şi a efectului de scală.

— Ce mă nedumereşte pe mine e designul reţelei din spatele nostru. Un telescop optic ar avea nevoie doar de *o singură* oglindă secundară, nu de sute!

Profesorul Noozone, acum îmbrăcat în mod bizar în

costum alb de gală, ridică privirea de la un instrument.

— Eu, mon, pot să spun acuma că-i ceva de-a dreptul straniu că doar jumătate dintre florile cu multe petale ce se deschid în urma noastră sunt oglinzi reflectoare concave. *Celelalte* câteva sute sunt *discuri.* Opace. Nu lucesc deloc.

— Discuri? Dar pentru ce? se miră Lacey, scărpinându-se în cap de parcă ar fi fost din carne şi oase. Singurul scop care-mi vine în minte ar fi să blocheze sau să eclipseze Soarele. Dar pentru ce?

Flutură din mână în direcţia schemei.

— *Ce* naiba sunt toate astea? Şi cum ar trebui să ne-ajute să răspândim Leacul?

Hamish nu avea cu ce să contribuie. Şi dacă exista în tot Universul un lucru pe care îl ura cu adevărat, acela era să nu aibă niciun cuvânt de spus.

De aceea, simţi o plăcere teatrală clară când observă un lucru la care putea să comenteze. Se întâmpla ceva departe, în pâcla încărcată de magie din miezul sondei.

— Staţi aşa toţi, îi atenţionă el, privind în adânc pe lângă Lacey. Cred că urmează să avem un musafir.

* * *

Desluşeau cu toţii o siluetă umanoidă care se căţăra din străfundurile interioare, întâi minusculă, dar crescând rapid. La început, Hamish îşi închipui că era o persoană transferată, unul dintre pasagerii PAT. Însă forma aceasta părea mai simplă, aproape bidimensională. Urca lin şi repede, se înălţa fără efort şi fără a se preface că „păşea”.

Hamish îi simţi pe Lacey şi Profnoo revenind pe nivelul mai înalt, în timp ce Femeiapasăre părea că se mulţumeşte să rămână mai jos, dansând printre numerele ei.

Forma ca desenată care se apropia era lipsită de textură sau de realitate simulată. „Un aducător de veşti”, îşi dădu seama Hamish când forma ajunse la ei, înainte ca Emily Tang să scoată un ţipăt.

— Gerald!

Silueta se opri deodată şi rămase plutind lângă platforma lor aplatizată prin puterea gândului. Era o versiune

simplificată a faimosului explorator astronaut, nu o entitate virtuală în mărime naturală. Deci o simplă înregistrare cu adaos de *ia.*

Hamish nu reuşi – pur şi simplu nu reuşi – să se stăpânească. Vorbele îi ieşiră din gură şi îşi jură să nu-şi ceară iertare pentru ele.

— Doctorul Livingstone, presupun.

Planând în preajma grupului, descoperitorul primului artefact-fomită recuperat vreodată îl gratulă pe Hamish cu o uşoară înclinare a capului.

— Mă tem că-i doar un titlu onorific. Salut, Emily. Lacey. Salut tuturor. Ei, v-a luat destul timp să puneţi lucrurile în mişcare. Cu zece la sută mai târziu decât media. Alte şase milioane de capsule au dat deja raportul.

Lacey făcu un pas mic în spate, ducându-şi o mână la piept.

— Atunci, civilizaţia nu ne-a uitat sau nu ne-a abandonat? Nici nu s-a distrus singură?

Personajul clătină din cap, cu un aer mâhnit.

— Milioane de sonde şi cetăţenii virtuali din absolut toate au ajuns la aceeaşi concluzie sumbră, gândindu-se la ce-i mai rău. Ce mai mulţime de posomorâţi! Dacă e să mai facem toate astea încă o dată, zău c-ar trebui să includem mai mulţi optimişti. Sau măcar să vă scutim pe voi, PAT-urile, de o parte din suspans! Ca să vă răspund la întrebare, nu, încă ne mai tărâm picioarele pe-aici, pe Pământ şi în Colonii, descoperind în ultima clipă căi spre eşec. Câteodată câştigăm ceva spaţiu de respirat şi puţină încredere. Alteori abia reuşim să evităm panica. Mai reparăm planeta pe ici, pe colo. Ţinem la distanţă tiranii şi demagogii. Ne descurcăm şi cu aşa-zişii creatori de zei, şi cu fanaticii nostalgici. Învăţăm treptat să tragem foloase de pe urma diversităţii noastre.

*Ia*vatarul lui Gerald Livingstone deschise larg braţele.

— Abandonarea voastră şi-a misiunii? Acuma, de ce-am renunţa la o asemenea investiţie masivă? Aveţi o treabă importantă de făcut!

Cel Mai Vechi Membru păşi în faţă ca să înfrunte

simularea-mesaj.

— Atunci, de ce nu mai trage laserul? S-a defectat? Ne mişcăm cu doar o sutime din viteza de înaintare planificată şi necesară! Când se vor termina reparaţiile şi când se vor construi noi lansatoare laser? Dacă se mai întârzie mult, momentul întâlnirii noastre cu sistemul-ţintă va trebui să fie recalculat.

Gerald vestitorul ridică un singur deget.

— Întâi că laserul funcţionează foarte bine. Când o să vă puneţi în funcţiune instrumentarul optic, să aruncaţi o privire în urmă, spre casă, veţi vedea că operează în continuare, de unul singur, după un program care stabileşte un ritm lent, dar neîntrerupt, pentru lansarea unor experimente speciale. Niciunul de asemenea proporţii ca misiunea voastră, care a necesitat zece milioane de sonde. Cât despre nemulţumirea voastră referitoare la viteză, de fapt nava pare să-şi urmeze întocmai traseul planificat. Nu va mai fi nevoie de alte corecţii sau impulsuri laser.

— E absurd! răcni Om. La viteza asta, niciuna dintre sonde nu va mai părăsi vreodată sistemul solar!

Răspunsul pe care îl primi atunci nu era de natură să-l mulţumească pe cel mai vechi membru cunoscut al unui lanţ viral. Vocea astronautului avea o vagă nuanţă sardonică.

— Mă tem că faci o presupunere greşită, venerabile Om. Mereu ai avut tendinţa asta… prietene.

Hamish îl văzu pe extrartul rotofei strălucind, probabil de mânie mocnită. Cuvintele îi ieşiră din acele tuburi unduitoare sub forma unor pufnete ţâfnoase, unul după altul.

— Şi… care… ar fi… presupunerea… greşită?

— Păi, aceea că vasul tău de cristal a avut vreodată menirea de a vizita un alt sistem solar. Sau că aţi fost trimişi ca mesageri interstelari. Sau ca paraziţi interstelari.

Imaginea simulată a lui Gerald Livingstone făcu o pauză, aşa cum probabil făcea în acel moment la bordul milioanelor de alte nave de cristal cărora le transmitea veşti similare. Chiar dacă şocul îl copleşise, Hamish fu în

stare să aprecieze efectul dramatic.

— *În realitate, nu veţi ieşi din sistemul solar, fiindcă nici nu s-a pus problema vreodată să ieşiţi.*

Emily Tang făcu un pas către vechiul ei camarad şi amant.

— Şi-atunci, destinaţia noastră…?

Zâmbetul afectuos îl făcu pe astronautul simulat să pară aproape la fel de real ca şi ea.

— *Ei, draga mea, aţi ajuns deja.*

Capitolul 97

IMAGINI

— Cinci sute cincizeci de unităţi astronomice distanţă faţă de Soare, le explică Lacey celorlalţi. Am trecut de Neptun, Pluto şi de Centura Kuiper. Mult dincolo de marginea heliosferei, unde vântul solar se opreşte şi începe în mod oficial vidul interstelar. Dar asta înseamnă o distanţă de doar *şaisprezece ore-lumină* faţă de Pământ. Cele mai apropiate stele sunt la câţiva *ani*-lumină. Ce naiba, la ritmul nostru actual, abia dacă o să atingem marginea interioară a Norului lui Oort, roiul imens de comete din jurul soarelui nostru, înainte să plonjăm înapoi, pe porţiunea descendentă a orbitei noastre.

— Când o să se-ntâmple asta? întrebă Emily.

Femeiapasăre cârâi un răspuns. Deodată Hamish îşi dădu seama că era în stare să traducă mesajul ei fără să apeleze la ficţiunea ochelarilor tru-vu.

„trei sute doisprezece ani
apoi ne vom arunca în picaj ca şoimii
către lumină”

— Chiar şi când vom plonja înapoi, adăugă Lacey, va fi o trecere rapidă, scurtă, ca de cometă, urmată de alte sute de veacuri aici, în zona rece. Şi tot aşa, la infinit.

Hamish se întoarse şi se îndepărtă câţiva paşi, neştiind

cum să reacţioneze.

La un anumit nivel, se simţea trădat. Manipulat! Folosit într-un mod oribil de anumite forţe de pe Pământ, a căror poveste măreaţă – despre trimiterea a zece milioane de emisari ai salvării, care să ducă Leacul pe alte planete – se dovedea a fi o mare…

…farsă.

Cuvântul răbufni din subconştientul său cu atâta forţă, încât Hamish chiar îl văzu pâlpâind un moment, în spaţiul din faţa lui. În ciuda sentimentului încă apăsător al afrontului care i se adusese, o parte din el era prinsă fără scăpare într-o admiraţie sumbră în faţa acelei ironii copioase.

„Hamish, ai putea tu, marele farsor, să te plângi sincer?”

„Sigur că da!” ripostă contra lui, înverşunat.

Şi totuşi, nu putea să nu remarce: conflictul său interior era atât de viu, atât de luxuriant şi de complex, încât îl percepea a fi mai intens autentic, mai cărnos decât orice altceva simţise de când se trezise pentru prima dată în lumea aceasta, ca fiinţă virtuală. Furia şi ironia păreau să întărească senzaţia…

„… că sunt viu.”

În orice caz, nu era singurul care fierbea de mânie, retras să-şi facă sânge rău la distanţă de ceilalţi. La o oarecare depărtare pe platoul sticlos, Hamish îl văzu pe Cel Mai Vechi Membru umblând de colo-colo şi bătând din picior într-o etalare de irascibilitate. Nimeni nu mai avusese vreodată ocazia să observe o versiune a lui Om purtându-se în felul acela.

„Pentru că întotdeauna părea foarte calm, extrem de încrezător”, îşi aminti Hamish. „De fapt, noi doi ne-am enervat din motive diferite.

Versiunea asta de Hamish Brookeman şi-a păstrat apucăturile narcisiste. Am vrut să fiu un călător interstelar. Să văd personal, în forma aceasta, la bordul acestei nave, alte lumi şi tot felul de indivizi ciudaţi. Sunt supărat fiindcă sunt dezamăgit după ce-mi dorisem ceva pentru mine însumi.

Dar Om e un virus inteligent, evoluat. Nici că-i pasă de

această copie a lui însuşi, sau dacă sonda aceasta anume va realiza vreodată primul contact. Pe el îl înfurie să afle că niciuna dintre cele zece milioane de sonde nu va avea vreodată şansa de-a infecta o rasă îndepărtată. Şi că omenirea nu mai construieşte altele, nici cu milioanele, nici cu miliardele. Nu acum. Poate niciodată.”

În mod ciudat, furia lui Hamish începu să se diminueze în faţa furiei manifestate de Om. Se uită la Emily Tang, care avea cele mai multe motive să se simtă şocată şi trădată. Era faimoasa eroină-savant a secolului, a cărei idee extraordinară condusese la miracolul resuscitării unor specii extraterestre inteligente care cunoscuseră extincţia, adăugându-le în marea efervescenţă a Pământului şi transformându-i astfel în aliaţi pe unii dintre extrarţii din cristale. O metodă care părea să-i imunizeze împotriva Molimei. O tehnică despre care nenumăraţi pământeni considerau că merită răspândită printre stele. Un ajutor şi o speranţă împachetate laolaltă sub numele „Leacul”.

„Flota noastră de zece milioane a fost descrisă ca avangarda multor altora. Un dar din partea Pământului. O vaccinare grandioasă, care să pună capăt unei perioade de peste o sută de milioane de ani de calamitate galactică! Apoi însă...”

Apoi însă, ce se petrecuse?

Crainicul Gerald Livingstone le explicase ce credeau cele mai strălucite minţi ale omenirii, deşi o vreme îşi ţinuseră secret concluzia. O concluzie dură, pe care o dedusese şi Hamish, pe cont propriu, cu doar un ceas în urmă.

Aceea că Leacul era un splendid pas înainte, un paliativ, ba chiar un remediu pe termen scurt, dar nicidecum o soluţie grandioasă, globală.

Poate că doar un procent dintre rasele inteligente industriale se gândiseră vreodată la el sau îl puseseră în aplicare în mod corect. Totuşi, cu timpul, boala ar fi găsit căi să-i păcălească până şi pe cei mai deştepţi. Zelul misionar care cuprinsese Pământul – o nerăbdare de-a ajuta cu generozitate la răspândirea Leacului –, însuşi zelul acela părea dovada că infecţia continua să se manifeste!

Mai subtil, dar vizând acelaşi scop…

…ca omenirea să intre într-o criză de strănut nestăvilită, orientată către stele.

Nu. Cele mai grozave minţi de pe Pământ – oameni, *ia*-uri, delfini şi alţii – ajunseseră la aceeaşi concluzie. „Încă nu suntem pregătiţi. Dacă pornim acum, chiar şi purtând cu noi aşa-numitul Leac, nu vom face decât să perpetuăm problema.

Aşa cum probabil că şi planeta Turbulenţa s-a consumat până la epuizare, scuipând întruna «avertismente» care conţineau şi capcane.

Nu, există un singur mod de acţiune care are sens în momentul acesta.

Să obţinem mai multe informaţii.

Trebuie să aflăm ce s-a petrecut acolo, în spaţiu!”

Având în vedere toate acestea, Hamish simţea veneraţie şi umilinţă în faţa lui Emily Tang, autoarea Leacului. O privea cum stătea acolo, alături de ceilalţi. Cum trecea cu calm peste orice dezamăgire, pledând, discutând, ajutând la planificarea următoarei etape.

Misiunea lor. *Adevărata* misiune. Una care trebuia s-o facă mândră pe Lacey Donaldson-Sander. Hamish aruncă o privire spre ea, remarcând că începuse să vibreze de nerăbdare. Ea era cea al cărei vis devenea realitate.

„Noi suntem un telescop.”

Asta rezuma totul.

„Sunt o componentă a unui telescop.” Hamish chibzui la ciudatul amestec de umilinţă şi mândrie trufaşă. „Acesta e scopul meu. Raţiunea existenţei mele. Cel mai mare telescop conceput vreodată de fiinţa umană.

Poate cel mai mare telescop realizat de oricine.”

Simţind cum pseudo-bătăile inimii i se potolesc după atâta indignare şi resentiment, Hamish porni înapoi către grup. Cel puţin treizeci de persoane virtuale, oameni şi extratereştri, se adunau acum în jurul unei uriaşe *cărţi* lăsate de *ia*-vestitorul Gerald înainte de a se reîntoarce în adâncuri, cu un salut vesel şi nonşalant.

Explorarea galaxiei din sistemul nostru de origine. Folosirea Soarelui ca lentilă gravitaţională.

Hamish nu prea pricepea ideea. Dar putea oricând s-o roage pe Lacey să-i explice diverse lucruri. „În definitiv, am pornit cu o educaţie ştiinţifică înainte să devin un critic pisălog. Bardul judecăţilor de apoi imaginare.”

Dar de aici se năştea o întrebare arzătoare.

„De ce eu?

De ce oricare dintre noi? De ce să nu trimiţi pur şi simplu zece milioane de roboţi să adune date secol după secol, programaţi să-şi facă treaba bine şi să le placă?”

Probabil că tehnologia sondelor de cristal pline cu personalităţi virtuale are ceva care o face ideală pentru colectarea şi manipularea unor vaste cantităţi de informaţii. Dacă se uita la camarazii săi PAT-uri, motivele unor alegeri deveneau evidente. Probabil că Femeiapasăre era în stare să se ocupe de toată calculaţia fără niciun ajutor.

Şi Lacey; întreaga ei viaţă o condusese aici. La fel, Emily, Singh, Emisarul, M’m por’lock şi alte tipuri de savanţi, înţelegeau deja care le era scopul şi se arătau nerăbdători să înceapă.

La cealaltă extremă erau cei pe care Hamish îi socotea nefolositori – plecaţi la drum doar de amorul artei –, oligarhii şi alţi paraziţi care fuseseră transferaţi pentru călătoria aceasta fiindcă îşi plătiseră locul. Puteau să se joace de-a dorinţa magică la nivelurile inferioare o veşnicie, fără să le pese vreun moment că le fusese deturnat voiajul.

„Bun. Dar Om pentru ce e la bord?” Hamish îi aruncă o privire Celui Mai Vechi Membru, care încă se mai foia şi bombănea mânios, şi deodată înţelese.

„Vom învăţa multe observându-l pe el de fiecare dată când vom primi date despre vreun sistem solar îndepărtat. Chiar dacă Om va încerca să amăgească, vom avea zece milioane de versiuni ale lui pentru comparaţie şi diferenţiere. În timp, le vom zgândări până vom descifra căile lor de acţiune, disecând programarea cea mai profundă, poate dezvoltând şi un detector de minciuni

extrarte!”

Hamish zâmbi, recunoscând unul dintre rolurile sale.

„N-a existat nimeni mai bun decât mine la «zgândărit». O să fiu principalul lui torţionar!

Şi totuşi…”

Asta era tot?

Numai cu atât se putea face folositor?

„Poate se aşteaptă din partea mea să mă alătur playboy-lor de jos.”

Se revoltă împotriva acelei estimări sumbre. Privi către Lacey.

— Nu se poate. Am fost unul dintre cei care au acţionat „cheia”!

Unul dintre cei patru care se pronunţaseră la unison pentru deschiderea cutiei şi începerea procesului de transformare a navei lor într-un telescop. Asta însemna că era important, ba chiar indispensabil. Dar în ce mod?

Precis avea el un talent anume. O abilitate caracteristică. Ceva la care se pricepea mai presus de oricine.

Şi, bineînţeles, era ceva evident.

Capitolul 98

DETECTARE

Misiunea voastră ca mare telescop

Cu treizeci şi cinci de ani înainte de a fi fost lansată sonda voastră, laolaltă cu alte zece milioane, în Operaţiunea Perspectiva, un experiment mult mai mic a expediat şaizeci şi patru de capsule primitive către o zonă dintre Uranus şi Neptun. Scopul lor? Să testeze o idee de excepţie şi să profite de o excentricitate a naturii.

Demult, pe la începutul secolului XX, Einstein a arătat că obiectele grele, cum ar fi stelele şi roiurile, deformează spaţiul din jurul lor, curbând undele care trec prin preajmă. Acest *efect de lentilă gravitaţională* le-a permis astronomilor să privească dincolo de câteva galaxii masive

şi să observe obiecte care sunt atât de îndepărtate, încât lumina lor a pornit la drum la începutul timpului.

Până acum, aceste rare oportunităţi de observare vizuală erau doar poziţionări astronomice norocoase. Nu puteam niciodată să alegem la ce să privim.

Apoi un astronom italian, Claudio Maccone, a început să promoveze o opinie ciudată: că am putea să avem propria noastră lentilă gravitaţională, care să ne stea mereu la dispoziţie, undeva în apropiere.

Soarele nostru. Calculele au arătat că masa Soarelui ar trebui să deformeze spaţiul, refractând orice radiaţie care trece razant pe lângă suprafaţa lui astfel încât imaginea unor obiecte îndepărtate să devină clară în câteva locuri speciale.

Cea mai apropiată şi mai accesibilă dintre aceste regiuni se află între orbitele lui Uranus şi Neptun, o carapace care înconjoară complet astrul nostru, la distanţă de 22/30 unităţi astronomice. Doar anumite tipuri de radiaţie converg în zona aceasta. Doar *gravitoni* şi *neutrini.* Totuşi, a fost trimisă o misiune, iar şaizeci de sonde au transmis înapoi date valoroase, inclusiv informaţii revoluţionare despre originile sistemului solar.

Experimentul acesta nu ne-a spus nimic despre civilizaţii îndepărtate, nici nu ne-a răspuns la cele mai presante întrebări. Cu toate astea, conceptul a fost dovedit.

Şi am confirmat că mai există şi *o altă zonă,* mult mai îndepărtată. Un înveliş pe care soarele nostru focalizează un tip diferit de radiaţie.

Una care se numeşte *lumină.*

Capitolul 99

EVALUARE

Designul Marelui Telescop căpătă o minunată limpezime în mintea lui Lacey. Zece milioane de sonde de cristal, fiecare aţintind către soare câte o oglindă-velă fotonică de o sută de kilometri, pentru a cerceta strălucirea deviată a

unor stele şi planete îndepărtate, amplificată de gravitaţia Soarelui. Un inel subţire şi estompat, înconjurând un glob de foc mistuitor.

„Discurile acelea obturatoare vor bloca pe rând strălucirea soarelui, permiţând luminii de la obiectele îndepărtate, supusă fenomenului de lentilă, să dea ocol pentru ca oglinda noastră cea mare s-o poată colecta. Ispravă delicată, care necesită nenumărate reglaje.”

În loc de imagini clasice, o lentilă gravitaţională producea suprapuneri informe, amestecate, ale unor puncte îndepărtate, „concentrându-se” asupra unei zone vaste, între cinci sute şi câteva mii de unităţi astronomice.

„Vom privi într-o sută de feluri inelul de la marginea soarelui, în timp ce străbatem regiune după regiune, scanând în căutare de comori rare. Poate că unele imagini vor licări doar câte o milisecundă, în goana noastră prin strâmtoarea fiecărui punct g! Pentru altele ar putea fi nevoie de colectare şi integrare timp de ani întregi, în care să manipulăm şi să transmitem către casă mai multe date decât au trimis laolaltă toate instrumentele anterioare ale omenirii. Şi nu suntem decât o componentă din zece milioane care privesc pe lângă soare din diferite unghiuri, compunând împreună cel mai puternic dintre toate telescoapele.”

Lacey invidia sondele care accelerau îndepărtându-se de centrul galactic. Ele aveau de cernut o vâltoare de obiecte fascinante, ca de pildă gaura neagră din centrul Căii Lactee. Emisarul era şi el dezamăgit că nava lui n-avea să zărească niciodată planeta Turbulenţa. Dar Pământul promitea să împărtăşească rezultatele. Mai devreme sau mai târziu, o sondă avea să obţină o imagine clară a planetei natale a Emisarului, ca şi cum ar fi fost în imediata vecinătate. Lacey spera că veştile vor fi bune, şi nu doar de dragul prietenului său.

Ar fi bine să avem aliaţi în acest cosmos rece.

Acum însă trebuia să se odihnească. Se dovedea că şi PAT-urile aveau nevoie de somn. Aşa că Lacey coborî la căsuţa ei de pe Nivelul de Un Milimetru, invocând un glob

de noapte care s-o înconjoare. Dar excesul de energie rămas după acea zi spectaculoasă o făcea să piardă vremea. Crea flori proaspete de pus în fereastră. Retuşa o fotografie a lui Hacker cu delfinii săi iubiţi, porniţi într-o explorare a propriei lor frontiere uimitoare. O poveste diferită.

„Un bonus pentru rămânerea în sistemul solar. Voi primi ştiri despre fiii mei, despre copiii şi nepoţii lor. Nu pot să-i sâcâi de-a dreptul – ce groaznic ar fi să te cicălească zece milioane de fantome ale bunicuţei demult decedate! Totuşi, mă aştept să-mi transmită fotografii din când în când.”

Bunicuţă. Ultimele ei amintiri din viaţă erau despre o piele ridată, aspră. Despre fragilitate, durere şi iritabilitate faţă de oricine îi complimenta „vioiciunea”. Se aşteptase să se trezească aici bătrână, cum era la momentul înregistrării pentru transfer.

Când colo? Lacey nu se simţise niciodată mai puţin bunică! Încă din tinereţe se gârbovea sub povara aşteptărilor pe care le aveau alţii de la ea. Pretenţiile aristocratice ale familiei sale. Pisălogeala harpiilor de petrecăreţe-papparazzi-fashionistas ale căror nesfârşite linguşeli o ţineau departe de aspiraţii mai înalte. Viaţa întrucâtva mai satisfăcătoare de mireasă, soţie şi mamă. Vinovăţia secretă de a şti că – de n-ar fi fost toate acele lucruri care s-o distragă – ar fi putut să se concentreze asupra unor lucruri măreţe. Lucruri frumoase.

„Acum însă sunt un membru esenţial al celei mai importante dintre toate întreprinderile ştiinţifice! Şi în mintea mea mă simt...”

Poate că era o iluzie programată. Dar versiunea aceasta virtuală se simţea tânără, viguroasă, pregătită să înfrunte provocări.

Şi mai era ceva. Nu-i scăpase atenţiei faptul că Hamish Brookeman, cel înalt şi colţuros, se tot holba la ea, după care se străduia să disimuleze. „Măi să fie! Iar eu am ales special să arăt ca la patruzeci şi doi de ani. Oricum, pe vremuri, în realitate, n-aş putea spune că omul ăsta era preferatul meu.”

Desigur, în lumea aceasta Brookeman nu putea să pună piedici ştiinţei, doar s-o ajute. De fapt, talentele lui se puteau dovedi aici mai valoroase decât fuseseră vreodată pe Pământ. „Vom avea nevoie de un povestitor, şi nu doar ca distracţie. Când vor începe să curgă datele, cu imagini fugare ale unor planete şi extratereştri de departe, noi ăştia care suntem cu tehnica ne vom agăţa de prima teorie sau explicaţie care se potriveşte."

Însă Brookeman avea să enunţe mereu alternative, pur şi simplu din încăpăţânare! Acele ipoteze de tip „ce-ar-fi-dacă" trecute cu vederea, dar şi prea puţin plauzibile. Acel procent iritant de improbabilităţi. De-a lungul nesfârşitei lor călătorii, multe dintre acele procente unice aveau să se dovedească adevărate.

„De asemenea, recunosc, după toate aparenţele e posibil să fie un tip… amuzant. Poate în mod inepuizabil. Lucru care s-ar putea să prindă bine. Pentru cei nemuritori."

Ajungând între timp în dormitor, Lacey se pomeni stând în faţa unei oglinzi cât ea de mare, în care se privi din stânga şi din dreapta, fără prea multă atenţie. Până când apăru o etichetă descriptivă.

Imagine corporală: recreare cu acurateţe de 85 la sută a fostei sale individualităţi la vârsta de treizeci şi şapte de ani.

Aha. Ne fălim.

Clipi nedumerită. Carevasăzică, această viaţă nouă includea *sex* şi *orgoliu?*

Pufnind pe nas într-un fel foarte nepotrivit pentru o doamnă, Lacey făcu un gest cu mâna şi oglinda dispăru. Apoi râse.

* * *

Marele Telescop avea să complinească alte proiecte. Spre exemplu, arheologia în centura de asteroizi, care studia toate tipurile de sonde antice, mecanice, sau dezghioca pe rând relatările şi planurile codificate în straturi atomice succesive din cristalele-fomite. Sau readucea la viaţă rase demult stinse.

Ţelul global? Cartografierea unei istorii a civilizaţiilor care s-au străduit să evolueze în acest cuadrant de-a lungul ultimelor două sute de milioane de ani. Înţelegerea nenumăratelor căi spre eşec – de la feudalism şi renunţare la impulsul creării de zei. De la război şi lăcomie lipsită de viziune la boacăne ecologice. De la prea mult la prea puţin individualism. De la aroganţă tehnologică neglijentă la timiditate ştiinţifică… şi mai departe, până la alte capcane, pe care minţile omeneşti luminate nu şi le-au imaginat vreodată. Şi, bineînţeles, ucigaşa des întâlnită a celor care se ridicau deasupra unui anumit nivel. Molima.

Existau oare excepţii? Poate vreo rasă străbună, în stare să ofere deopotrivă consolare şi sfaturi?

„Iar dacă existaţi, de ce aţi tăcut în tot acest timp, lăsându-ne ca pe nişte adolescenţi terifiaţi, să străbatem în vârful picioarelor un câmp minat, fără niciun ajutor?

Pe de altă parte, ce-ar fi să fim noi primii care ajung atât de departe? Suntem în stare să străbatem şi restul drumului? Iar dacă da…”

O idee singulară, obsedantă, o izbi pe Lacey.

„… am putea noi să devenim acea rasă străbună?

Am putea să devenim fiinţele care în sfârşit au ieşit în spaţiu ca să-i ajute pe toţi ceilalţi? Mântuitorii din legende şi profeţii. Doctori care vindecă. Poştaşi care interconectează. Mentori care îi învaţă pe alţii să supravieţuiască şi să prospere.

Cei care ajută la trezirea celor morţi şi pierduţi.”

Nu era o idee bună să liniştească o minte agitată. Era şi-aşa descurajant să porţi povara propriei tale posterităţi. A speciei şi a planetei tale. Dar a unei galaxii întregi – a unui cosmos – aşteptând cu încordare pe *cineva* care să nu dea rateu? Atâtea cvadrilioane de vieţi! Atâta potenţial!

Ce idee terifiantă! Şi – desigur – statistic improbabilă până la absurditate.

* * *

Şi totuşi, avea într-adevăr nevoie de odihnă. Mâine, odată ce marea velă îşi va fi isprăvit transformarea şi tot

instrumentarul optic avea să fie aliniat, splendide inele de date obţinute prin intermediul lentilei solare se vor revărsa asupra micuţei lor nave de explorare. Lacey trebuia neapărat să fie de faţă! Trebuia să asiste la momentul fără pereche al oricărui telescop: Prima Lumină.

O cămaşă de noapte din satin apăru fluturând pe un colţ al patului cu baldachin. Unele PAT-uri aveau servitori virtuali, dar pentru asemenea vrăjitorii trebuia să locuieşti mai jos de nivelul submilimetric. În orice caz, Lacey fusese servită o viaţă întreagă. Obositoare chestie!

Îşi încrucişă braţele, pregătindu-se să-şi scoată tricoul strâmt cu simbolul ochiului în litera Q, reprezentând supercomputerul cuantic din Riyadh – oracolul pe care îl angajase cândva pentru o citire personalizată şi al cărui răspuns usturător de scump costase două milioane de dolari per cuvânt.

Poate în curând vă veţi înscrie în tipar.

„De ce mă tot gândesc la prezicerea aceea? La acea prevestire de rău augur?

Ca memento al sorţilor care ne sunt potrivnici? Ca să-mi păstrez aşteptările la nivel scăzut?”

Ochiul Cuantic avea acces la milioane de versiuni ale sale din realităţi alternative, sau cel puţin aşa se spunea. Nu minţea niciodată. Deşi uneori te apuca furia la cât era de criptic.

Îşi scoase tricoul, îl aruncă într-un colţ şi ridică o mână, dar nu reuşi să proiecteze o vrajă simplă pentru *disipare.* Blocată de propriul ei subconştient, Lacey ştia că avea să poarte acelaşi tricou în ziua următoare. Şi iarăşi, până avea să-şi dea seama care era motivul.

Cămaşa de noapte era mătăsoasă şi răcoroasă, o plăcere pe pielea falsă, pe care o percepea ca reală în cele mai plăcute moduri. Cu puţin noroc şi cu încuviinţarea tacită a zeilor programării, viaţa aceasta se putea menţine la un nivel suportabil în decursul unor milenii de muncă şi descoperiri. O soartă mai bună decât cea a unui simplu

virus.

Întinzându-se în pat, se lăsă o vreme în voia gândurilor, simţindu-se în general mulţumită de ziua care trecuse. Aflase că omenirea – printr-o combinaţie de înţelepciune, politică, diversitate, etică, previziune şi opinie publică – alesese *curiozitatea* în defavoarea unor alternative mai lesnicioase, dar mortale. Cedarea în faţa fomitelor sau cedarea în faţa fricii. Şi totuşi, soarta împotriva căreia lupta omenirea părea o forţă colosală. De neclintit. Un echilibru al morţii de dimensiuni galactice.

„Ştim că a existat mai înainte o perioadă îndelungată de ciorovăială între sondele mecanice. Şi aceea părea să fie o stare de lucruri stabilă. Până când, dintr-odată, într-o clipită galactică, s-a terminat. Şi a început deşertul prelung şi steril al Molimei Cristalelor. Un alt echilibru.

Însă problema cu stările astea”, medită Lacey, pe jumătate adormită, „este că par stabile, chiar permanente… până când…

…până când se termină, pe rând, la fel de brusc cum au început.

Ceea ce ar putea însemna că statisticile nu contează, din moment ce e nevoie doar de un…”

Lacey se ridică în capul oaselor.

Îşi simţea inima bubuindu-i în piept, iar senzaţia depăşea virtualul.

Ochiul Cuantic vorbise:

Poate în curând vă veţi înscrie în tipar.

Toată lumea lua profeţia drept o interpretare sumbră de netăgăduit. Aceea că, foarte probabil, omenirea va avea soarta celorlalte rase inteligente care se năruiseră. Un alt eşec tipic. Dar mai exista un alt posibil înţeles.

„Că situaţia galaxiei… starea tipică a vieţii inteligente… ar putea să se transforme în curând…

…ca să semene mai mult cu noi.”

Lacey clipea cu faţa în sus în semiobscuritatea dormitorului său; tavanul şi acoperişul dispărură ca prin

farmec, ca într-un vis, dezvăluind un peisaj celest de nori luminoşi. Iar dincolo de ei întrezări Săgetătorul, cu nenumăratele lui stele ca o pulbere.

„Să presupunem că descoperim un leac adevărat, o cale de a prospera, o hartă a rutelor prin câmpul minat al existenţei, apoi cosmosul s-ar putea schimba din nou, umplându-se de voci şi diversitate. De aventură şi cunoaştere. Iar munca noastră ar putea readuce galaxia la viaţă.”

Lacey se sprijini de pernă, simţindu-se dintr-odată mulţumită. Acest vis-în-vis era finalul apoteotic al unei zile frumoase. Pe deasupra, era convinsă că tricoul avea să dispară până a doua zi.

O întrebare însă îi persista în minte. De ce se exprimase Oracolul atât de neclar?

Evident! Fiindcă exista o *alegere:* care dintre cele două semnificaţii să capete valoare de adevăr. Avea să necesite o combinaţie de maturitate şi avânt tineresc perpetuu – să accepte cu bucurie orice avea să vină! Agilitate. Şi atenţie. Şi muncă.

„Din partea noastră a tuturor”, îşi spuse ea. Şi alunecă într-un somn binecuvântat.

INFINIT

Stă în faţa mea, cu picioarele încrucişate. În timp ce eu mă trezesc treptat, înţelegând vag că se află aici de multă vreme, îngrijindu-mă ca o grădinăreasă. Sau ca o mamă.

Ştiu despre grădini doar din imagini de pe Pământ. La fel şi despre mame. Exceptând-o pe a mea…

„Maşinării colosale pe fundalul stelelor strălucind în vid. Mâini robotice, construindu-mă sub un soare mic şi roşu…”

Acum se apleacă în faţă, mlădioasă, cu membre omeneşti, care mă lovesc uşor deasupra dispozitivelor oculare. Priveşte în interiorul lor cu un ochi căprui, apoi cu celălalt.

— Aha! E cineva acasă, în sfârşit! Poţi vorbi?

Vederea se lărgeşte şi se adânceşte. Dincolo de ea văd

un tărâm cum n-am mai cunoscut niciodată. Nu răceala neagră şi confortabilă a spaţiului. Nici straturile subţiri şi vizibil divizate ale Pământului – albastru şi alb peste verde şi maro. Aici există o senzaţie de verticală fără greutate. Dimensionalitatea pare nelimitată. Simţul *scalei* îmi este deformat în mod dureros. Norii par să aibă viaţă.

Şi totuşi, îmi dau seama că nu mă aflu în niciuna dintre acele lumi-cristale strâmte. Spaţiul acesta împrumută de la toate trei, dezvoltând pe baza lor.

— Ei?

Întrebarea ei mă îmboldeşte. Şi astfel, cuvintele îşi fac apariţia dintr-un loc aflat sub ocularele mele, părând deopotrivă umede şi stranii.

— Îmi… aduc aminte de tine.

— Păi, aşa şi trebuie! spune ea şi zâmbeşte larg. Noi doi am petrecut ceva timp împreună. Cu bune şi rele. Încredere şi trădare. Prietenie şi ură. Înspăimântător şi bizar.

Simt o deplasare involuntară. Înclinarea capului în semn de încuviinţare.

— Tor. Te cheamă Tor.

Din nou un zâmbet cald.

— Foarte bine. Acum spune-mi cum te cheamă pe tine.

Mă opresc. Îmi ia ceva timp să caut, de parcă aş deschide sertare brute, nefinisate.

— Eram… sunt Căutătorul.

Aprobarea ei îmi face plăcere. O senzaţie îmbietoare, dar neliniştitoare.

— Excelent. Acum încearcă să stai în picioare, ca mine. Imaginează-ţi.

N-am mai făcut aşa ceva până acum. Dar ea mă ajută cu răbdare cât mă clatin în gravitaţia slabă. Privind în jos, văd două picioare lungi şi subţiri, terminate cu nişte labe ridicole, ca nişte vâsle, albicioase şi moi. Îmi scârţâie pietricele între ceva care ar putea fi degete.

Din reflex, ridic lucruri care trebuie să fie mâini. Şi mai moi. Totuşi, incredibil de flexibile.

— Acum sunt om?

— Am convenit împreună. Eu şi Gavin ne-am petrecut

nişte ani cu tine, sub o formă predominant de maşină. E rândul tău. N-ai putea exista sub formă de carne fizică. Încă nu. Aşa că versiunea asta e suficientă deocamdată. În orice caz, te voi ajuta să te pregăteşti, până ajungem.

— Ajungem?

— La prima dintr-o serie de multe opriri, porturi, intervenţii. Aventuri. Avem lucruri de făcut. Locuri de vizitat şi străini de întâlnit. Destine de transformat!

Totul sună pompos şi obositor. Dar aşa e. Acum îmi aduc aminte. Îmi revin amintirile. Un gând anume zvâcneşte dureros.

— Aveam… un scop.

Ea dă din cap în semn de încuviinţare. Parţial din compasiune. Dar ştiu că e mai mult de-atât.

— Da. Şi încă îl mai ai. Atât că devine mai mare, da?

— Mai mare… da.

Şi jelesc. Simplitatea pierdută. Puritatea pierdută.

— S-a schimbat?

Tor îmi zâmbeşte, luându-mă de mână, conducându-mă către un curcubeu de o strălucire insuportabilă.

— Prostuţule, mă ceartă. Încă n-ai aflat? Totul se schimbă.

SFÂRŞIT

…de *Existenţă*

Întrebarea care ne va hotărî destinul nu este dacă să ne extindem în spaţiu. Este aceasta: să fim o singură specie, sau un milion? Un milion de specii nu vor epuiza nişele ecologice care aşteaptă sosirea inteligenţei.

Freeman Dyson

POSTFAŢĂ

Primesc întrebări din toate direcţiile. De exemplu: „Ce relevanţă are literatura numită science-fiction – ce lumină poate ea să arunce – asupra «adevărurilor umane eterne» sau asupra misterelor fundamentale care exasperează generaţie după generaţie?”

Un alt gen de problemă vine de la fanii textelor *hardcore* – SF îndrăzneţ, îmbibat de idei: „De ce majoritatea autorilor serioşi nu mai scriu aventuri spaţiale, folosind motorul *warp* pentru explorarea la scară galactică? Aţi renunţat toţi şi aţi predat armele în faţa lui Einstein?”

Două perspective aparent opuse dinspre o bază de cititori foarte largă! Şi totuşi, am descoperit că preocupările acestea două convergeau în decursul procesului îndelungat şi laborios de scriere a *Existenţei.* Daţi-mi voie să răspund mai întâi la cea de-a doua.

Nu, nu mi-am pierdut nimic din dragostea pentru grandioase peisaje cosmice sau pentru contactul cu inteligenţe stranii, sau chiar pentru uriaşe crucişătoare care colindă întinderea interstelară. Mă voi întoarce curând la Universul Elevaţiei, în care eroi şi nemernici, personaje pline de culoare, au la dispoziţie nu doar *un singur* mod de a păcăli relativitatea, ci douăzeci! Vă promit gigatone de *sense-o-wonder.*

Totuşi, „motorul warp” seamănă cumva cu jocul de tenis cu plasa coborâtă. Foarte amuzant, însă, din ce în ce mai mult, autori precum Bear, Robinson, Banks, Asaro, Sawyer, Kress, Vinge, Benford, Baxter şi alţii vor să vadă cum pot să se descurce cu cărţile pe care ni le-a servit natura. Dar dacă asta înseamnă să dansăm cum ne cântă Einstein? Ei bine, fie.

Existenţa se referă la cosmosul pe care îl putem vedea. Dezolant, mai imens decât imensitatea şi neprimitor pentru nişte musculiţe umede ca noi. Ciudat – descurajant – tăcut. Iar în pustietatea asta vastă stă oaza punctiformă a Pământului. Mai fragilă decât ne-am închipuit.

Dar, cu toate astea, ar putea exista căi prin care să stăruim? Să dăinuim? Poate chiar să contăm?

Ceea ce ne readuce la întrebarea numărul unu. Ca majoritatea autorilor de SF (de obicei) serioşi, şi eu sunt îngrozit de ideea unor *adevăruri umane eterne.* Concept dezgustător, pe care ni l-au băgat pe gât academicieni seci ca pleava, după îndelungi meditaţii asupra subiectului, proclamând că oamenii vor rămâne o veşnicie neschimbaţi, repetând toate obsesiile proustiene, toate introspecţiile rupte de realitate şi toate greşelile prosteşti ale părinţilor noştri, până la sfârşitul veacurilor. Concept oribil, care, din fericire, este infirmat de istorie, de ştiinţă şi de fiecare generaţie de puştani deştepţi care aspiră să se ridice puţin mai sus decât străbunii lor ignoranţi. Şi să crească la rândul lor copii mai buni decât ei. Cea mai grozavă poveste. Cea mai grozavă dintre poveştile *posibile.*

Da, marile lucrări ale trecutului rezistă ca artă. Incisivitatea lui Eschil şi a lui Shakespeare rămâne etern emoţionantă şi valoroasă. Nu vom înceta niciodată să ne simţim fascinaţi şi să empatizăm cu strădaniile generaţiilor anterioare. Totuşi, ceea ce mă intrigă pe mine, în mult mai mare măsură decât lucrurile „etern” statice, est***e*** *felul cum se dezvoltă oamenii.* (Şi haideţi să definim „oamenii” într-un sens larg, provocator!)

Cum învaţă copiii uneori din greşelile altor generaţii, sau invers, cum refuză voit să înveţe. Cum, din când în când, progresează cu adevărat ei înşişi, împreună cu oraşul lor, cu naţiunea, chiar cu specia lor, şi continuă prin a comite erori noi-nouţe, inventate chiar de ei! Folosirea artei experimentului imaginar pentru a explora aceste potenţiale progrese – şi erori – este interesantă! O şansă irezistibilă de a arunca o privire înainte sau în lateral. Aceasta, mai degrabă decât nişte biete aiureli cu nave stelare sau cu săbii laser, este ceea ce oferă genul nostru literar, spre deosebire de oricare altul.

Trăim vremuri ciudate, în care înclinaţia noastră recent dobândită pentru diversitate se transformă treptat în fascinaţie pentru ceea ce ne este străin, chiar pentru ceea

ce este extraterestru. În care suntem pe cale să punem mâna pe toate uneltele pe care se spune că le-ar fi folosit Dumnezeu şi să le folosim cu temeritate când ne vine rândul să fim copărtaşi la creaţie, fie bună, fie rea. Poate planificat, poate din pură întâmplare, cert este că noi, ucenicii, construim din nou turnul acela. Şi poate urmează, cât de curând, să ne construim şi noi însoţitori. Noi prieteni. Din nou, cu bune sau cu rele.

Recunoaşteţi. Înspăimântător sau nu, este fascinant.

* * *

Acum provocarea. Niciodată până acum n-au beneficiat fiinţele umane într-o asemenea măsură de pe urma apartenenţei la o civilizaţie sagace, ştiinţifică şi din ce în ce mai morală. Raţiunea înfloreşte şi se răspândeşte… la fel şi neghiobia. Ca, de pildă, afirmaţia absurdă (repetată *ad nauseam* şi de stânga, şi de dreapta) că raţiunea *nu* e în plin proces de creştere! O minciună sfruntată şi condamnabilă.

Se petrece o renaştere autentică, una care ameninţă să transforme lucrurile în bine, în toate sensurile. O renaştere care trebuie să descopere toate erorile potenţial letale şi prin urmare, ironia sorţii, trage foloase de pe urma nesfârşitelor critici. A criticilor folositoare, robuste – nu şi de pe urma disperării şic-cinice.

* * *

Cum rămâne cu întrebarea implicită din titlu, *Existenţa?*

Alternativa la continuitate este „Sfârşitul lumii aşa cum o cunoaştem în prezent”. Ei bine, în cartea aceasta aveţi o trecere în revistă a posibilelor sfârşituri de lume! Fără îndoială, e un câmp minat. Dar, dacă avem grijă să tot împungem cu băţul solul din faţa noastră, depistând nisipurile mişcătoare, minele de teren şi cuiburile de şerpi, *temerea* se poate transforma treptat în *speranţă.* Găsirea unei poteci care să traverseze secolul următor este sarcina noastră şi milioane de oameni o iau în serios.

Pe drum, trebuie să ne reamintim neîncetat că faza

aceasta stânjenitoare de la începutul adolescenţei va trece, dacă din când în când ne mai şi înălţăm capul. Ca să privim înainte.

Noi nu suntem un blestem pogorât asupra lumii. Suntem noii săi ochi. Creierul ei, testiculele, ovarele… ambiţia şi inima ei. Vocea ei. Deci să cântăm!

MULŢUMIRI

Le datorez mult celor din gaşca mea de pre-cititori ageri şi netemători, care depistează nenumărate nepotriviri şi alegeri nefericite, atenţionându-mă fără teamă de fiecare dată când ritmul – sau meşteşugul – naraţiunii mele pare să treneze. De asemenea, unii dintre ei au contribuit în mare măsură cu idei grozave! Vreau să le mulţumesc lui Sheldon Brown, Vernor Vinge, John Mauldin, Joe Miller, Ellie Miller, Stephen Baxter, Ralph Vicinanza, Erik Flint, Claudio Maccone, Doug McElwain, Stefan Jones, Ernest Lilley, Michelle Nicolosi, Tom Larson, David Moles, Nicholas MacDonald, David Ivory, Tihamer T. Toth-Fejel, Philippe Van Nedervelde, Joy Crisp, David Crisp, Steve Jackson, Mary Amanda Clark, Robert Qualkinbush, Robin Hanson, John Smart, John Powers, William Taylor, Stephen Potts, Beverly Price, profesorului Bing Chen, Dan I. Radakovich, Patrick Heffernan, Gray Tan şi lui Joe Carroll.

Lui Beth Meacham, lui Tom Doherty şi camarazilor lor de la Tor Books, binecuvântată să vă fie răbdarea. Şi, mai presus de toate, dragostea şi recunoştinţa mea lui Cheryl şi copiilor mult mai buni decât mine, care au rezistat împreună cât a durat acest parcurs lung, foarte lung, şi m-au ajutat să ies la liman din multe smârcuri ale disperării.

Promit să scriu cărţi mai scurte, mai puţin epuizante.

* * *

Unele dintre scenele cu Hacker au fost publicate pentru prima dată sub titlul *Life in the Extreme* în *Popular Science,* ediţia specială din august 1998. *The Smartest Mob* a apărut mai întâi în *All Star Zeppelin Adventure Stories* (2004) şi în *Jim Baen's Universe* (online). Unele scene în care apare Peng Xiang Bin au apărut în *Jim Baen's Universe* în 2009, prin intermediul nuvelei *Shoresteading.* O versiune foarte timpurie a aventurii lui Tor în centura de asteroizi a apărut sub titlul *Lungfish* în *Asimov's Science Fiction,* în anii 1980, şi a trecut printr-o revizie radicală pentru volumul din 2012

în onoarea lui Poul Anderson.

În viitorul apropiat, omenirea a trecut de câteva ori pe lângă extincție. A fost realizată inteligența artificială, care deocamdată nu pare să reprezinte o amenințare pentru rasa umană. A avut loc un incident nuclear îngrozitor, dar umanitatea a supraviețuit. Cu fiecare dezastru evitat, șansele de atingere a unui viitor măreț par să crească... până când de pe orbita Pământului este recuperat un obiect extraterestru străvechi care ascunde un adevăr teribil despre natura universului.

„*Existență* este o veritabilă enciclopedie a conceptelor și subgenurilor din science-fiction. Brin introduce elemente de intrigă politică, *space opera*, satiră mass-media, război între clase sociale și scenarii de reconstrucție post-dezastru (economic, ecologic și nuclear)."

Los Angeles Review of Books

„Un roman SF epopeic, care triumfă pe numeroase niveluri. Brin a izbutit o fuziune extraordinară de personaje, idei mărețe și energie narativă, care îți rămân în minte mult timp după ce citești. Din punctul meu de vedere este cea mai bună carte a anului 2012 și o recomand fără ezitare."

Rob H. Bedford – SFFWorld.com

www.editura-paladin.ro

ISBN 978-606-8673-38-7